

REGIONALNI RAZVOJNI PROGRAM OBALNO-KRAŠKE REGIJE ZA OBDOBJE 2021-2027

4. maj 2022

Regionalni razvojni center Koper
Centro regionale di sviluppo Capodistria
RRA Obalno-Kraške regije – RRA Istra-Brkini-Kras

Vsebina

1	Uvod.....	3
2	Analiza regionalnih razvojnih potencialov in opredelitev ključnih razvojnih ovir in prednosti regije, vključno s položajem v mednarodnem prostoru	5
2.1	Predstavitev regije.....	5
2.2	Demografski trendi.....	11
2.3	Analiza gospodarstva, turizma, trga dela, usposabljanja	14
2.3.1	Gospodarstvo	14
2.3.2	Trg dela	22
2.3.3	Izobraževanje in usposabljanje	24
2.3.4	Podporno okolje za razvoj gospodarstva in podjetništva	28
2.3.5	Turizem.....	30
2.4	Analiza področja človeških virov	33
2.4.1	Socialni razvoj in blaginja	33
2.4.2	Zdravje in kakovost življenja.....	34
2.4.3	Kultura	35
2.4.4	Nevladni sektor kot razvojni potencial regije.....	36
2.5	Narava, podeželje, kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo	37
2.5.1	Kmetijstvo, gozdarstvo	37
2.5.2	Podeželje, pristop LAS	40
2.5.3	Ribištvo, pristop LAS.....	42
2.5.4	Narava	45
2.6	Okolje in okoljska infrastruktura, energetika	49
2.6.1	Odvajanje in čiščenje odpadnih voda.....	49
2.6.2	Odvoz in ravnanje z odpadki	50
2.6.3	Oskrba s pitno vodo.....	52
2.6.4	Raba energije in obnovljivih virov energije	54
2.6.5	Kakovost okolja.....	55
2.7	Infrastruktura, prostor, upravljanje z obalnim območjem.....	58
2.7.1	Prometni sistemi, dostopnost	58
2.7.2	Stanovanjska politika.....	63
2.7.3	Prostorsko načrtovanje	64
2.7.4	Upravljanje z obalnim območjem.....	68
2.8	Položaj regije v mednarodnem prostoru.....	70

3	SWOT analiza po področjih	74
3.1	SWOT GOSPODARSTVO IN TURIZEM	74
3.2	SWOT ČLOVEŠKI VIRI	75
3.3	SWOT PODEŽELJE, KMETIJSTVO, RIBIŠTVO, GOZDARSTVO IN NARAVNE DOBRINE	77
3.4	SWOT INFRASTRUKTURA, OKOLJE, PROSTOR	79
4	Ključni izzivi regije.....	83
4.1	Področje gospodarstva, znanja in inovativnosti.....	83
4.2	Področje kakovosti življenja in človeških virov.....	83
4.3	Področje povezanosti – prometne in digitalne	83
4.4	Področje okolja, prostorskega, trajnostnega razvoja.....	84
4.5	Področja upravljanja.....	85
5	Vizija razvoja regije	86
6	Opredelitev in utemeljitev razvojne specializacije regije	87
7	Opredelitev in opis (strateških) razvojnih ciljev regije	88
8	Opredelitev in opis razvojnih prioritet regije s kvantificiranimi kazalniki in navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov	92
9	Opredelitev in opis razvojnih prioritet regije	95
9.1	PRIORITETA 1: Gospodarstvo močno in pametno.....	95
9.1.1	Ukrep 1: Inovativno okolje za podjetništvo.....	95
9.1.2	Ukrep 2: Ekonomsko-poslovna infrastruktura in digitalizacija.....	97
9.1.3	Ukrep 3: Trajnostni turizem.....	99
9.1.4	Ukrep 4: Znanje za gospodarstvo	101
9.2	Prioriteta 2: Družbeni razvoj	103
9.2.1	Ukrep 1: Storitve splošnega družbenega pomena	103
9.2.2	Ukrep 2: Programi za mlade in krepitev zaposlenosti	104
9.2.3	Ukrep 3: Zdrav življenjski slog in preventivni programi.....	106
9.2.4	Ukrep 4: Kultura in kulturna dediščina	106
9.2.5	Ukrep 5: Razvoj italijanske avtohtone narodne skupnosti	108
9.2.6	Ukrep 6: Razvoj regijskega podpornega okolja za NVO	109
9.3	PRIORITETA 3: Narava, podeželje, kmetijstvo in ribištvo/marikultura	112
9.3.1	Ukrep 1: Ohranjanje narave in biodiverzitete	112
9.3.2	Ukrep 2: Razvoj podeželja	114
9.3.3	Ukrep 3: Razvoj sonaravnega kmetijstva	116
9.3.4	Ukrep 4: Razvoj ribištva in marikulture	118
9.4	PRIORITETA 4: Prometno povezana regija	120

9.4.1	Ukrep 1: Razvoj avtocestnega omrežja in omrežja hitrih cest (v pristojnosti države)	120
9.4.2	Ukrep 2: Razvoj železniškega omrežja (v pristojnosti države).....	121
9.4.3	Ukrep 3: Razvoj pristaniške infrastrukture.....	122
9.4.4	Ukrep 4: Vzpostavitev trajnostne mobilnosti.....	123
9.4.5	Ukrep 5: Razvoj letališča Portorož.....	125
9.5	PRIORITETA 5: Zelena regija	126
9.5.1	Ukrep 1: Učinkovita raba in obnovljivi viri energije	126
9.5.2	Ukrep 2: Oskrba s pitno vodo.....	127
9.5.3	Ukrep 3: Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda	129
9.5.4	Ukrep 4: Komunalni odpadki.....	130
9.5.5	Ukrep 5: Prilagajanje klimatskim spremembam	132
9.5.6	Ukrep 6: Krožno gospodarstvo	133
9.6	PRIORITETA 6: Prostorski razvoj in regija bližje prebivalcem	135
9.6.1	Ukrep 1: Regionalno prostorsko načrtovanje.....	135
9.6.2	Ukrep 2: Trajnostni urbani razvoj Kopra	136
9.6.3	Ukrep 3: Trajnostni prostorski razvoj obalnega pasu.....	136
9.6.4	Ukrep 4: Trajnostni prostorski razvoj Krasa, Kraškega roba in Brkinov	137
9.6.5	Ukrep 5: Krepitev sodelovanja s sosednjimi območji, tudi čezmejno	138
10	Skupna okvirna finančna ocena vrednosti RRP.....	140
11	Skladnost s cilji politik in usmeritev EU.....	141
12	Opredelitev sistema spremljanja, vrednotenja in organiziranosti izvajanja RRP.....	143
13	Opredelitev sistema informiranja in obveščanja javnosti o načrtovanju in izvajanju RRP	144
14	Predstavitev pomembnejših regijskih projektov	145
15	Viri in literatura	171
16	Priloge: Nabor projektov RRP	174
16.1	Nabor projektov RRP	175
	Kazalo tabel, slik, grafov, tabel ciljev:.....	195

Seznam kratic

Okrajšava	Pomen
AC	avtocesta
AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
BDP	bruto domači proizvod
CERO	center za ravnanje z odpadki
CLLD	Community Lead Local Development - lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost
CPS	celostna prometna strategija
CTN	celostne teritorialne naložbe
DARS	Družba za avtoceste Republike Slovenije
DLN	državni lokacijski načrt
DPN	državni prostorski načrt
DRR	dogovor za razvoj regije
EKP	Evropska kohezijska politika
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
ELKO	ekstra lahko kurilno olje
ESPRA	Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo
ESPR	Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
EU	Evropska unija
EUR	evri
EZTS	Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje
FAMNIT	Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije
FHŠ	Fakulteta za humanistične študije
FJK	Furlanija-Juljska krajina
FM	Fakulteta za management
FTŠ	Fakulteta za turistične študije
FUO	funkcionalno urbano območje
FVZ	Fakulteta za vede o zdravju
GOLEA	Goriška lokalna energetska agencija, Nova Gorica
HC	hitra cesta
IKT	informacijsko-komunikacijske tehnologije
INS	Italijanska narodna skupnost
IRO	indeks razvojne ogroženosti
JPP	javni potniški promet
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KPDR	Krajinski park Debeli rtič
KRZS	kohezijska regija Zahodna Slovenija
LAS	lokalna akcijska skupina
LEK	lokalni energetska koncept
LN	lokacijski načrt
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

MOK	Mestna občina Koper
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MSP	malo in srednje podjetje
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
NEPN	Nacionalni energetske in podnebni načrt
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NUTS	Nomenclature of Territorial Units for Statistics – klasifikacija statističnih teritorialnih enot v Evropski uniji
NVO	nevladne organizacije
OOZ	območna obrtno-podjetniška zbornica
OVE	obnovljivi viri energije
PE	populacijski ekvivalent
PEF	Pedagoška fakulteta
PGZ	Primorska gospodarska zbornica
P+R	parkiraj in pelji se
PPP	pomorski prostorski plan
RCERO	regijski center za ravnanje z odpadki
RIBO	regijski indeks blaginje otrok
RRC	Regionalni razvojni center Koper
RRD	raziskovalno-razvojna dejavnost
RRP	regionalni razvojni program
RS	Republika Slovenija
RSR	razvojni svet regije
SBI	Splošna bolnišnica Izola
SKM	standard kupne moči
SLO	Slovenija
SLR	strategija lokalnega razvoja
SPOT	Slovenska poslovna točka
SRIP	Strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo
SRS	Strategija razvoja Slovenije 2030
TSUOP	Trajnostna strategija urejanja obalnega pasu
TUS	trajnostna urbana strategija
UP	Univerza na Primorskem
URE	učinkovita raba energije
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SVRK	Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
UMAR	Urad za makroekonomske analize in razvoj
ZRS	Znanstveno-raziskovalno središče Koper
ZRSZ	Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje
ZSRR-2	Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja
ZUreP	Zakon o urejanju prostora
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

1 Uvod

Razvojni svet obalno-kraške regije – Razvojni svet regije je na svoji redni seji 30. 11. 2018 sprejel Sklep o pripravi regionalnega razvojnega programa (RRP) regije za obdobje 2021-2027 in Program priprave RRP za obdobje 2021-2027.

Območje priprave strategije/RRP je regija z osmimi občinami: Ankaran, Divača, Hrpelje-Kozina, Koper, Komen, Izola, Piran in Sežana.

Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2) v 13. členu določa vsebino RRP, ki zajema strateški in programski del.

Strateški del obsega analizo regionalnih razvojnih potencialov, opredelitev ključnih razvojnih ovir in prednosti regije, njene razvojne cilje in prioritete v programskem obdobju ter določitev razvojne specializacije.

Programski del vsebuje programe za spodbujanje razvoja v regiji s časovnim in finančnim ovrednotenjem ter določi sistem spremljanja, vrednotenja in organiziranosti izvajanja RRP.

Priprava RRP temelji na poleg že omenjenega ZSRR-2 tudi na naslednjih pravnih podlagah:

- Uredbi o regionalnih razvojnih programih, ki podrobneje določa samo pripravo programov,
- Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih financah, ki prinaša novost - državni program razvojnih politik in srednjeročno fiskalno strategijo
- Zakonu o urejanju prostora, ki uvaja regionalni prostorski plan kot prostorski strateški akt, s katerim se država in občine dogovorijo in uskladijo prostorski razvoj posamezne regije in določijo njene bistvene razvojne priložnosti (prva generacija planov naj bi bila sprejeta do začetka leta 2023).

Pomembni strateški dokumenti, ki so usmerjali pripravo RRP, so Strategija razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030) in Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050 (SPRS 2050). RRP je usklajen z omenjeno strategijo, z razvojnimi politikami, z omenjenim državnim strateškim prostorskim aktom. RRP je skladen tudi z varstvenimi in razvojnimi dokumenti zavarovanih in varovanih območij. Nakazuje primerjalne prednosti regije v odnosu do sosednjih regij in potenciale za mednarodno razvojno povezovanje.

Okvir za pripravo RRP je tudi Evropska kohezijska politika. Evropska komisija je objavila Predlog Uredbe o določitvi skupnih določb. Zakonodajni sveženj prinaša prehod iz sedanjih 11 tematskih ciljev za Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) in Kohezijski sklad na 5 ciljev politik:

- „pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe“,
- „bolj zelena, nizkoogljična Evropa s spodbujanjem prehoda na čisto in pravično energijo, zelene in modre naložbe, krožno gospodarstvo, prilagajanje podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje tveganj“,
- „bolj povezana Evropa z izboljšanjem mobilnosti in regionalne povezljivosti informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT)“,
- „bolj socialna Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic“,
- „Evropa, ki je bliže državljanom, in sicer s spodbujanjem trajnostnega in celostnega razvoja mest, podeželja in obalnih območij ter lokalnih pobud“.

Vodja priprave RRP:

- vodja priprave: Slavko Mezek.

Ožja projektna skupina za pripravo RRP:

vodje odborov Razvojnega sveta obalno-kraške regije in predstavniki regionalne razvojne agencije:

- Odbor za gospodarstvo in turizem: Robert Rakar, Tina Jančar Matekovič,
- Odbor za družbeni razvoj: Timotej Pirjevec, Irena Cergol,
- Odbor za podeželje, kmetijstvo, ribištvo, gozdarstvo in naravo: Aleš Vodičar, Heidi Olenik,
- Odbor za prostor, okolje in infrastrukturo: Marko Starman, Slavko Mezek.

Širša projektna skupina:

- Regijska razvojna mreža obalno-kraške regije.

Pri pripravi RRP sodelujejo predstavniki razvojnih institucij naslednjih področij:

- gospodarstvo in turizem: Center za pospeševanje podjetništva Piran, Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov d.o.o., Znanstveno-raziskovalno središče Koper, Univerza na Primorskem, Središče Rotunda, Primorska gospodarska zbornica, območne obrtno podjetniške zbornice, Inkubator Sežana, Luka Koper, Javni zavod za spodbujanje podjetništva in razvojne projekte Občine Izola, Združenje trgovcev Zavod Koper otok, Turistično združenje Portorož, Terme Krka – Talaso Strunjan, Kobilarna Lipica, Botanični vrt Sežana, občine;
- človeški viri: Znanstveno-raziskovalno središče Koper, Univerza na Primorskem, Kulturno izobraževalno društvo PiNA, Zavod za zaposlovanje RS, Ljudska univerza Koper, Gledališče Koper, Kosovelov dom Sežana, Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti, Center za socialno delo Južna Primorska, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Splošna bolnišnica Izola, Bolnišnica Sežana, občine;
- podeželje, kmetijstvo, gozdarstvo, narava: Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov d.o.o., Univerza na Primorskem, Središče Rotunda, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Zavod RS za varstvo narave, Zavod za gozdove Slovenije, Park Škocjanske jame, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, občine;
- infrastruktura, okolje in prostor: Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov d.o.o., Univerza na Primorskem, Primorska gospodarska zbornica, Zavod RS za varstvo narave, Komunalno stanovanjsko podjetje Sežana, Marjetica Koper, Goriška lokalna energetska agencija (GOLEA), Nova Gorica), Letališče Sečovelje, Rižanski vodovod Koper, občine.

2 Analiza regionalnih razvojnih potencialov in opredelitev ključnih razvojnih ovir in prednosti regije, vključno s položajem v mednarodnem prostoru

2.1 Predstavitev regije

Obalno-kraška statistična regija je jugozahodna regija, ki jo sestavlja **osem občin**:

- Ankaran,
- Divača,
- Hrpelje-Kozina,
- Izola,
- Komen,
- Mestna občina Koper,
- Piran,
- Sežana.

Na ravni NUTS-2 regija **spada v kohezijsko regijo Zahodna Slovenija**, skupaj z osrednjeslovensko, gorenjsko in goriško statistično regijo.

Obalno-Kraška razvojna regija obsega enako območje kot statistična regija in sicer:

- občine Ankaran, Izola, Koper in Piran predstavljajo istrski del,
- občine Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana pa brkinsko-kraški del.

S površino 1.044 km² in 113.961 prebivalci regija predstavlja **5 % površine države** in **5 % celotnega prebivalstva**.

Regija se po razvitosti uvršča na **4. mesto med 12 slovenskimi regijami**. Na podlagi indeksa razvojne ogroženosti (IRO)¹ je regija podpovprečno razvojno ogrožena, saj je vrednost IRO v letu 2018 znašala 87,9 % slovenskega povprečja.

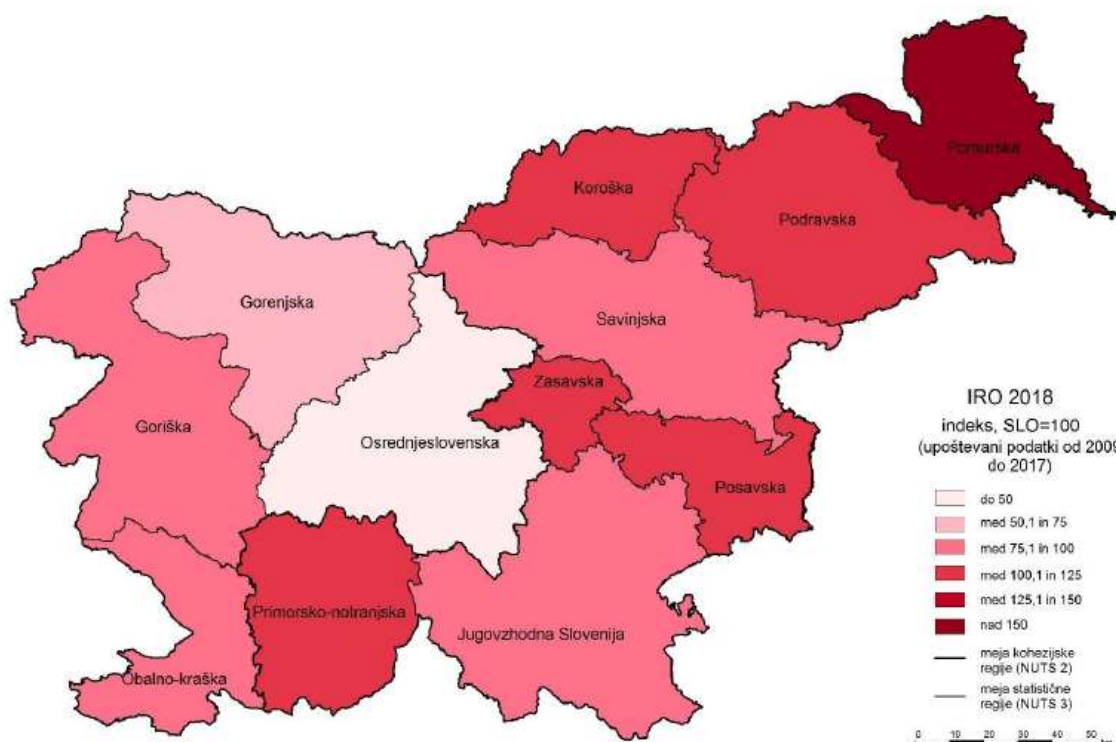
V Slovenski Istri živi italijanska avtohtona narodna manjšina, ki ohranja svoje jezikovne in kulturne posebnosti ter širi znanje in ozavešča o pomembnosti zgodovinske dediščine okolja, kjer prebiva. S številnimi aktivnostmi, dogodki, projekti in publikacijami se vključuje v družbo. Tudi v Italiji živijo avtohtoni pripadniki slovenske narodne skupnosti, ki poskušajo z aktivnostmi in projekti ohranjati slovensko kulturo in jezik.

---

¹ IRO (indeks razvojne ogroženosti) je orodje za merjenje razvitosti regij. Skladno z ZSRR-2 je izračunan na podlagi utežitve kazalcev razvitosti, ogroženosti in razvojnih možnosti.

Slika 1: Zemljevid indeksa razvojne ogroženosti 2018 (Vir: Janja Pečar: Indeks razvojne ogroženosti regij 2014-2020, metodologija izračuna, Urad za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), Delovni zvezek 4/2018, str. 33)

Zemljevid 1: Indeks razvojne ogroženosti, 2018

Med kazalniki razvitosti regija izstopa predvsem **po produktivnosti**, med kazalniki razvojnih možnosti po **nizki stopnji brezposelnosti mladih**, med kazalniki ogroženosti pa po **najvišjem deležu prečiščenih odpadnih voda** z najmanj sekundarno stopnjo čiščenja v Sloveniji. Med vsemi regijami je bila zadnja leta tudi **najmanj ogrožena zaradi naravnih nesreč**. Pod slovenskim povprečjem je tudi skupna stopnja brezposelnosti.

Neugoden pa je **relativno nizek delež sredstev za raziskave in razvoj v bruto domačem proizvodu (BDP)** in tudi delež bruto investicij v BDP je pod slovenskim povprečjem. Izstopa pa po **visokem indeksu staranja prebivalstva**. **Poslabšanje** je zaznati **pri staranju prebivalstva, investicijah v osnovna sredstva, vlaganjih v raziskave in razvoj, povečal pa se je delež varovanih območij**.

Vrednost indeksa IRO se je sicer glede na leto 2014 nekoliko poslabšala, zato se je povečala razvojna ogroženost regije. Poslabšanje indeksa ni vplivalo na njeno uvrstitev med statističnimi regijami in je še nadalje četrta razvojno najmanj ogrožena regija v Sloveniji (vir: J. Pečar: Indeks razvojne ogroženosti regij 2014-2020, metodologija izračuna, UMAR, Delovni zvezek 4/2018, str. 37).

Na naslednji sliki so prikazane standardizirane vrednosti posameznih kazalnikov, ki sestavljajo IRO in se gibljejo od 0 (najslabša vrednost) do 1 (najboljša vrednost).

Slika 2: Kazalniki indeksa razvojne ogroženosti v obalno-kraški regiji (Vir: Janja Pečar: Indeks razvojne ogroženosti regij 2014-2020, metodologija izračuna, UMAR, Delovni zvezek 4/2018, str. 37)

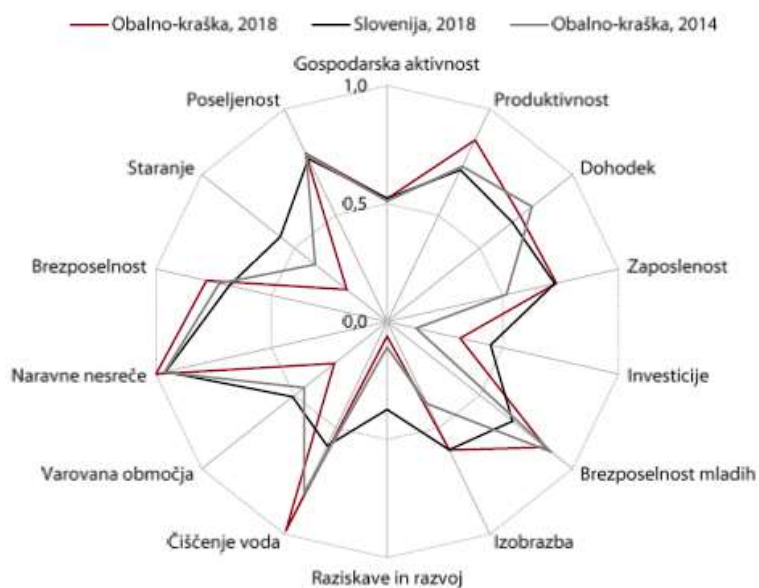

Tabela 1: Prikaz splošnih podatkov o regiji v primerjavi z Slovenijo (Vir: SURS)

Kazalnik	obalno-kraška regija	Slovenija
Površina km ² (2020)	1.044	20.273
Število prebivalcev (2020)	115.913	2.095.861
Gostota prebivalstva (preb./km ²) (2021)	113,5	104,0
Število zaposlenih oseb (2020)	40.998	796.623
Povprečna mesečna neto plača na zaposleno osebo (EUR) (2020)	1.173,33	1.208,65
Povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo (EUR) (2019)	1.721,02	1.753,84
Naravni prirast na 1.000 preb. (2020)	-2,4	-2,5
Skupni prirast na 1.000 preb. (2020)	20,4	6,2
Število vrtcev (šolsko leto 2019/2020)	54	975
Število otrok v vrtcih (2019/2020)	4.413	86.193
Število učencev v osnovnih šolah (2019/2020)	10.109	193.158
Število dijakov (po prebivališču) (2019/2020)	3.537	73.854
Število študentov (po prebivališču) (2019/2020)	3.702	82.694
Število delovno aktivnih prebivalcev (po prebivališču) (2020)	49.150	888.918
Število samozaposlenih oseb (2020)	5.413	94.296

Kazalnik	obalno-kraška regija	Slovenija
Število registriranih brezposelnih oseb (Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ), dec. 2020)	5.102	87.283
Število podjetij (2019)	14.556	205.139
Število stanovanj, stanovanjski sklad (2018)	55.266	852.181
Število osebnih avtomobilov (2019)	68.276	1.165.371
Nastali komunalni odpadki v kg/prebivalca (2019)	437	359
Ločeno zbrani komunalni odpadki, % od nastalih (2019)	62,4	72,8
Število prihodov turistov (2020)	657.586	3.065.085
Število prenočitev turistov (2020)	2.309.984	9.204.374
Izvoz blaga (v 1.000 EUR) (2020)	975.040	32.925.296
Uvoz blaga, (v 1.000 EUR) (2020)	978.613	32.111.481
Tekoči izdatki za varstvo okolja, v 1.000 EUR (2019)	30.929	686.285
Regionalni BDP, v mio. EUR (2019)	2.646	48.393
BDP na prebivalca, v EUR (2019)	22.894	23.165

Povzetek stanja v regiji:

Obalno-kraška regija je bila **po številu prebivalcev** v letu 2020 na 7. mestu med slovenskimi regijami. V primerjavi z začetkom preteklega programskega obdobja, letom 2014, se je število prebivalcev v šestih letih povečalo za 2,7 %. Naravni prirast se je od leta 2014 znižal za skoraj tretjino, saj je bil v letu 2019 negativen (-1,4). Selitveni prirast v letu 2019 je bil v tej regiji eden najvišjih v državi in je znašal 9,0. Presegal je vrednost selitvenega prirasta na državni ravni, ki je znašala 7,8. Skupni prirast na 1.000 prebivalcev v regiji je dosegel 7,6, na državni ravni pa 7,2. **Regija je bila v letu 2020 po gostoti prebivalstva (111 prebivalcev/km²) nad slovenskim povprečjem (103 prebivalci/km²), znotraj regije pa je razpršenost prebivalstva neenakomerna**, saj so visoke koncentracije značilne za urbane predele istrskih občin, medtem ko so zaledna območja Istre in Kras redkeje poseljeni.

Povprečna starost prebivalcev regije se zvišuje in je v letu 2020 znašala 44,8 leta. Delež prebivalcev starih 0–14 let je znašal 14,0 %, delež prebivalcev starejših od 65 pa 21,7 %. Prebivalci te regije so svoje zadovoljstvo z življenjem ocenili s povprečno oceno 7,4 od 10.

Število diplomantov na 1.000 prebivalcev je najnižje med vsemi slovenskimi regijami (5). Število diplomantov na 1.000 prebivalcev se je od leta 2014 zmanjšalo kar za dve tretjini.

Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje je bila v letu 2019 **povprečna stopnja brezposelnosti v obalno-kraški regiji četrta najnižja med regijami (7,2 %).**

Delež otrok, vključenih v vrtce, je bil 80,4 % otrok ustrezne starosti.

Stopnja tveganja socialne izključenosti je pod slovenskim povprečjem in je znašala 14,1 % v letu 2018. Kazalec se je precej zmanjšal v primerjavi z leti 2013 in 2014, ko je bil vpliv gospodarske krize na regijsko

gospodarstvo največji. V letu 2014 je namreč regijski kazalec stopnje tveganja socialne izključenosti presegal slovensko povprečje za 2,3 odstotne točke.

BDP na prebivalca je bil v letu 2017 drugi najvišji v Sloveniji (21.242 evrov), višji je bil le še v osrednjeslovenski statistični regiji. Leta 2019 je BDP na prebivalca v regiji dosegel 22.894 eur. Delovalo je 13.813 podjetij, v njih pa je bilo 44.880 zaposlenih. Obalno-kraška regija je **izrazito turistična regija**, med dejavnostmi prevladujejo **trgovina, promet, predelovalne dejavnosti, gradbeništvo in gostinstvo**. Turisti, ki obiščejo regijo, so večinoma **tujci** in predstavljajo **66,3 % vseh turistov**. Po turističnem obisku izstopajo predvsem **obmorske občine**, ki ustvarijo 95 % vseh nočitev v regiji oziroma skoraj petino vseh nočitev v državi.

Povprečna stopnja brezposelnosti v regiji je po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje v letu 2020 znašala **8,9 %** in je za 0,2 odstotne točke presegala državno povprečje.

Povprečna mesečna bruto plača od leta 2013 narašča in je v letu 2018 znašala **1.637,61 EUR**, kar znaša **98 % slovenskega povprečja**.

V letu 2019 je **delež novonastalih podjetij** v regiji znašal 15,07 (1,5 % od vseh podjetij), kar je **precej več od slovenskega povprečja** (10,91). V regiji je v letu 2017 nastalo 1.848 novih podjetij, število hitrorastočih podjetij v regiji pa je bilo v istem letu 57. V regiji je bil delež podjetij, ki so prenehala poslovati 9,86 %, kar je več od slovenskega povprečja (5,94 %).

Po podatkih AJ PES-a je bilo v regiji v letu 2020 **87 % mikro družb in dobra desetina majhnih družb. Velikih družb je le 0,3 %, a odločilno vplivajo na poslovanje**, saj so ustvarile 42,4 % celotnega čistega dobička v letu 2020. Sledijo majhne družbe, ki ustvarijo 27,7 % celotnega čistega dobička. Tudi obseg poslovanja je še vedno največji v velikih družbah, ki so ustvarile 35,2 % vseh prihodkov. **Največ zaposlujejo majhne družbe**, ki so v letu 2020 zaposlovale **34,4 % vseh zaposlenih** v gospodarskih družbah.

Največ prihodkov so družbe ustvarile v naslednjih dejavnostih: **trgovina (37,6 %), promet in skladiščenje (24,9 %), predelovalne dejavnosti (16,6 %)**, gradbeništvo (6,1 %), strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (3,6 %), gostinstvo (2,7 %).

Največ zaposlenih so imele družbe v naslednjih dejavnostih: **promet in skladiščenje (23,5 %), predelovalne dejavnosti (20,1 %), trgovina (12,9 %), gradbeništvo (10,1 %), gostinstvo (8,6 %)**, strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (6,0 %).

Skoraj polovica gospodarskih družb v regiji ima sedež v Mestni občini Koper, kjer je več kot **polovica vseh zaposlenih** v gospodarskih družbah ustvarila **70,3 % vseh prihodkov**. Po številu zaposlenih sledijo družbe s sedežem v občini Sežana s 13,5 % zaposlenih, Piran z 11,6 % zaposlenih in Izola z 8,7 % zaposlenih. Preostalih 8,1 % je zaposlenih v družbah s sedežem v občinah Hrpelje-Kozina, Divača, Komen in Ankarani.

Obalno-kraška regija je bila v letu 2019 neto uvoznica. Uvozila je za 1,26 milijarde EUR blaga (največ iz Italije, Avstrije, Hrvaške, Nemčije, Bosne in Hercegovine ter Kitajske) ter izvozila 1,22 milijarde EUR blaga (največ v Italijo, Hrvaško, Nemčijo, Avstrijo in Slovaško).

Kljub relativno stabilni gospodarski rasti v zadnjih letih, pa **regija zaostaja v raziskovalno-razvojni dejavnosti (RRD)**, kar se kaže v zniževanju odstotka bruto domačih izdatkov za raziskovalno-razvojno dejavnost in v zmanjševanju števila zaposlenih v RRD. V letu 2017 je bil **delež bruto domačih izdatkov**

za RRD v regionalnem BDP **najnižji v zadnjih dvanajstih letih** in je znašal **0,67 % od regionalnega BDP** (slovensko povprečje je bilo 1,87 %).

Število samozaposlenih oseb kmetov v obalno-kraški regiji se je v obdobju 2013-2017 zmanjšalo za 37 %.

2.2 Demografski trendi

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) je imela regija drugem polletju leta 2020 116.871 prebivalcev, kar predstavlja **6 % celotnega prebivalstva**.

Povprečna starost prebivalcev v regiji se zvišuje in je v letu 2020 znašala 44,8 leta, kar je nad slovenskim povprečjem (43,6). Delež prebivalcev starih 0–14 let je znašal 14,0 %, delež prebivalcev starejših od 65 pa 21,7 %. Delež prebivalstva starejšega od 65 let se povečuje, **indeks staranja** se je od leta 2014 povečal za 18,5 indeksne točke in je **drugi najvišji med slovenskimi regijami**. Višjega ima Pomurska regija, skoraj enakega pa Goriška.

Tabela 2: Podatki o starosti prebivalstva v regiji (Vir: SURS)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Povprečna starost (leta)	43,7	43,9	44,1	44,3	44,6	44,7	44,8
Indeks staranja	137,8	139,6	142,7	146,1	149,4	152,7	156,3
Delež prebivalcev, starih 0-14 let (%)	13,4	13,7	13,8	13,9	14,0	14,0	14,0
Delež prebivalcev, starih 15-64 let (%)	68,2	67,3	66,5	65,8	65,0	64,5	64,3
Delež prebivalcev, starih 65 let ali več (%)	18,4	19,1	19,7	20,3	21,0	21,4	21,7
Delež prebivalcev, starih 80 let ali več (%)	5,0	5,2	5,4	5,4	5,5	5,7	5,9

Število prebivalcev narašča predvsem zaradi priselitev. V letu 2020 je skupni prirast na 1.000 prebivalcev znašal 20,4, kar je 14,2 indeksne točke več kot znaša slovensko povprečje (6,2), nekoliko večji prirast je imela le Gorenjska. V letu 2020 je bil naravni prirast na 1.000 prebivalcev negativen (–2,4), skupni selitveni prirast na 1.000 prebivalcev pa pozitiven, kar 22,7.

Tabela 3: Podatki o številu prebivalstva v regiji (Vir: SURS, gis.stat.si)

Obalno-kraška regija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Število prebivalcev	112.848	112.773	113.070	113.517	113.961	115.016	115.913
Naravni prirast (na 1.000 prebivalcev)	1,1	-0,3	-0,4	-0,8	-1,3	-1,4	-2,4
Skupni selitveni prirast (na 1.000 prebivalcev)	-1,6	2,9	4,3	4,7	10,6	9,0	22,7
Skupni prirast (na 1.000 prebivalcev)	-0,5	2,6	4,0	3,9	9,3	7,6	20,4

Selitve prebivalcev iz drugih slovenskih regij v obalno-kraško regijo se od leta 2015 povečujejo. Medtem ko se je v letu 2014 več prebivalcev izselilo iz regije kot pa vanjo priselilo, se je trend v letu 2015 obrnil. Največ priseljenih je bilo v letu 2020, kar več kot 5.300. Število novo priseljenih v regijo se je od leta 2015 povečalo za 68-krat. Prirast prebivalcev je posledica prihoda tujih državljanov, saj se je v obdobju 2014-2019 več slovenskih državljanov izselilo iz regije, kot pa se vanjo priselilo. Le v letu 2020 se je v regijo priselilo več slovenskih državljanov kot pa se jih je iz nje izselilo. V tem letu pa se je priselilo tudi največ tujih državljanov. Obalno-kraška regija je tudi **regija z največjim 11,9-odstotnim deležem tujih državljanov** med vsemi prebivalci (SLO = 7,1 %, leto 2019). Med njimi je največji delež iz Bosne in Hercegovine (34,4 %) in Hrvaške (23,6 %), sledijo iz Srbije, S Makedonije in Kosova (skupaj okrog 28 %), Italije (8,65 %), Rusije (1,74 %) in Nemčije (0,96 %).

Tabela 4: Selitve v/iz regije (Vir: SURS)

Medregijske selitve	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
V obalno-kraško regijo	3.405	3.287	3.302	3.469	3.089	2.855	5.365
Iz obalno-kraške	3.657	3.270	3.227	3.296	2.825	2.737	4.206
Selitveni prirast	-252	17	75	173	264	118	1.159

Tabela 5: Selitveni prirast s tujino (Vir: SURS)

Selitveni prirast s tujino	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	RS	Tuji	RS	Tuji	RS	Tuji	RS	Tuji	RS	Tuji	RS	Tuji	RS	Tuji
SLO	-5.594	5.104	-5.899	6.406	-5.955	7.006	-6.583	7.836	-2.241	17.169	-2.839	19.052	5.549	12.816
Obalno-kraška	-357	425	-298	606	-236	652	-389	752	-168	1.116	-269	1.194	245	1.254

Regija je po gostoti prebivalstva nekoliko nad slovenskim povprečjem, znotraj regije pa je razpršenost prebivalstva neenakomerna, saj so visoke koncentracije značilne za obalne občine, medtem ko je zaledje redkeje poseljeno.

Tabela 6: Gostota prebivalstva v regiji (Vir: SURS)

Obalno-kraška regija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SLO 2020
Gostota prebivalstva (preb./km ²)	108,0	108,2	108,4	109,2	110,3	111,1	113,5	104,0

Tabela 7: Gostota prebivalstva po občinah v regiji (Vir: SURS)

Gostota prebivalstva (preb./km²) po občinah	2020
Ankaran	401
Divača	29
Hrpelje-Kozina	24
Izola	577
Komen	34
Koper	174
Piran	407
Sežana	62
Obalno-kraška regija	113,5
Slovenija	104

Povečuje se tudi število gospodinjstev (za 3,3 % v obdobju od leta 2011 do 2018) **in število veččlanskih gospodinjstev** (za 4,4 %).

Tabela 8: Število gospodinjstev v regiji (Vir: SURS)

Obalno-kraška regija / Leto	2011	2015	2018
Prebivalstvo - SKUPAJ	110.760	112.773	113.961
Gospodinjstva - SKUPAJ	45.712	46.839	47.230
Veččlanska družinska gospodinjstva	27.984	28.920	29.206

2.3 Analiza gospodarstva, turizma, trga dela, usposabljanja

2.3.1 Gospodarstvo

Gospodarstvo regije je tesno povezano z njenim geostrateškim položajem in naravnimi danostmi, ki omogočajo razvoj **transportnih, logističnih, turističnih in kmetijskih dejavnosti**. Na poslovanje regijskega gospodarstva imajo pomemben vpliv velika podjetja v povezavi s pristaniščem, logistiko, predelovalno dejavnostjo, finančnimi in zavarovalniškimi storitvami, **malo in srednje podjetništvo je dobro razvito**. Pri dejavnostih samostojnih podjetnikov izstopajo gradbeništvo, gostinstvo, trgovina ter promet in skladiščenje.

Obalno-kraška regija je v letu 2019 **ustvarila 5,5 % BDP države**, kar je 0,2 odstotne točke več kot v letu 2014.

BDP na prebivalca je bil v letu 2019 **drugi najvišji v Sloveniji**, tako kot prejšnja leta, in je znašal **22.894 EUR**. **Za razliko od leta 2018 je bil v letu 2019 za 1,2 % pod slovenskim povprečjem**. Vendar regija zmanjšuje svojo prednost pred slovenskim povprečjem po tem kazalniku že od leta 2008. Regija je namreč po začetku gospodarske krize v letu 2011 zabeležila močan padec tega kazalca (za 4,8 %), še močnejšega pa v letu 2012 (za 6,8 %). V obdobju 2012-2017 se je BDP na prebivalca regije povečal za 19,5 %, kar pomeni povprečno 3,9 % letno rast. Najvišji BDP v državi vsako leto dosega osrednjeslovenska statistična regija.

V regiji je v letu 2019 po podatkih SURS delovalo 13.082 podjetij.

Tabela 9: BDP regije (Vir: SURS)

Leto	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BDP mio EUR (fiksni tečaj 2007)	1.984	1.941	2.003	2.130	2.253	2.416	2.589	2.646
Delež regije v BDP (Slovenija = 100 %)	5,5	5,4	5,3	5,5	5,6	5,6	5,6	5,5
BDP na prebivalca, v EUR (tekoči tečaj)	17.777	17.299	17.764	18.859	19.896	21.242	22.670	22.894
BDP na prebivalca, indeks ravni (Slovenija vsa leta = 100)	101,4	98,3	97,4	100,1	101,8	102,1	102,4	98,8

Tabela 10: BDP na prebivalca, primerjava med regijami (Vir: SURS)

BDP na prebivalca, indeks ravni (Slovenija vsa leta = 100)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SLOVENIJA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Obalno-kraška	108,7	106,1	101,4	98,3	97,4	100,1	101,8	102,1	102,4	98,8
Pomurska	64,2	66,0	67,1	68,5	68,4	67,1	67,6	67,2	67,9	67,8
Podravska	82,5	83,0	82,9	82,8	83,3	82,8	82,0	80,9	80,8	81,5
Koroška	74,2	76,6	78,8	79,7	80,1	80,8	80,7	79,6	81,1	80,7
Savinjska	90,6	91,8	91,9	91,6	91,3	92,0	92,2	91,5	90,5	90,5
Zasavska	61,0	60,5	58,8	59,1	56,7	54,1	53,6	52,4	52,4	53,0
Posavska	81,6	82,9	83,2	84,3	84,2	83,7	82,7	83,2	82,9	84,0
Jugovzhodna Slovenija	95,2	94,9	93,9	95,0	96,2	96,4	94,9	98,3	98,1	99,7
Osrednjeslovenska	145,3	144,2	145,0	143,4	142,0	141,1	141,1	141,1	141,0	140,8
Gorenjska	82,8	82,9	83,3	85,9	87,7	87,7	88,3	88,9	89,7	89,7
Primorsko-notranjska	70,5	69,9	68,9	70,6	72,0	73,9	73,8	72,1	71,9	69,7
Goriška	93,6	92,2	91,1	90,7	90,6	91,6	92,0	91,9	90,4	89,4

Dejavnosti

Obalno-kraška regija je izrazito turistična, med dejavnostmi pa prevladujejo **trgovina, gostinstvo, promet in predelovalne dejavnosti**, ki skupaj predstavljajo **49,7 % regionalne dodane vrednosti**.

Tabela 11: Regionalna dodana vrednost po dejavnostih (Vir: SURS)

Regionalna dodana vrednost po dejavnostih (struktura v %)	2013	2017	2019
Skupaj dejavnosti	100,0	100,0	100,0
A Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo	1,4	1,1	1,5
BCDE Predelovalne dejavnosti, rudarstvo in druga industrija	14,0	13,7	13,1
..od tega: C Predelovalne dejavnosti	11,2	11,3	10,7
F Gradbeništvo	5,7	5,9	6,3
GHI Trgovina, gostinstvo, promet	36,0	38,4	39,1
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	2,1	2,3	2,2
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	5,8	5,2	5,4
L Poslovanje z nepremičninami	8,2	7,1	7,2
MN Strokovne, znanstvene, tehnične in druge posl. dejavnosti	7,0	7,7	7,5
OPQ Uprava in obramba, obv. soc. varnost, izob., zdravstvo	15,8	14,9	14,6
RSTU Druge dejavnosti	3,9	3,6	3,1

Demografija novonastalih podjetij

V letu 2019 je **delež novonastalih podjetij** v regiji znašal 15,07 (1,5 % od vseh podjetij), kar je **za 4,3 odstotne točke več od slovenskega povprečja** (11,04). V regiji je v letu 2019 nastalo 1.971 novih podjetij, število hitrorastočih podjetij v regiji pa je bilo v istem letu 65. V regiji je bil delež podjetij, ki so prenehala poslovati 11,44 %, kar je več od slovenskega povprečja (6,54 %).

Tabela 12: Demografija podjetij v regiji (Vir: SURS)

	Število podjetij (2019)	Število novonastalih podjetij (2019)	Število zaposlenih v podjetjih (2019)
SLOVENIJA	178.841	19.748	630.003
Obalno-kraška	13.082	1.971	30.076

Tabela 13: Novonastala, delujoča in nedelujoča podjetja v regiji (Vir: SURS)

Leto 2019	Delež novonastalih podjetij med podjetji (v %)	Število novonastalih podjetij na 10.000 prebivalcev v regiji	Delež podjetij, ki so prenehala poslovati med podjetji (v %)	Delež pet let preživelih podjetij med novonastalimi podjetji (v %)	Povprečna velikost novonastalih podjetij
SLOVENIJA	11,04	94,52	6,54	50,51	1,08
Obalno-kraška	15,07	170,48	11,44	42,43	1,06

Tabela 14: Hitrorastoča podjetja v regiji (Vir: SURS)

Leto 2019	Število hitrorastočih podjetij	Število zaposlenih v hitrorastočih podjetjih
SLOVENIJA	1.179	78.046
Obalno-kraška	65	3.734

Uvoz in Izvoz

Obalno-kraška regija je bila v letu 2019 neto uvoznica. Uvozila je za 1,26 milijarde EUR blaga (največ iz Italije, Avstrije, Hrvaške, Nemčije, Bosne in Hercegovine ter Kitajske) ter izvozila 1,22 milijarde EUR blaga (največ v Italijo, Hrvaško, Nemčijo, Avstrijo in Slovaško).

Število podjetij, ki so uvažala, je bilo 3.532, **število podjetij, ki so izvažala**, pa 1.814, kar je skoraj **polovico manj**.

Slovenija je v letu 2020 izvozila za 32,9 milijarde EUR blaga, uvozila pa ga je za 32,0 milijarde EUR. Vrednosti obeh, tako izvoza kot uvoza, sta bili nižji kot v letu 2019. Za blagovno menjavo v letu 2020 je bilo značilno, da je izvoz glede na leto 2019 upadel manj kot uvoz. Izvoz je bil namreč za 2,0 %, uvoz pa za 6,0 % nižji kot v 2019.

Tabela 15: Število izvoznikov in uvoznikov ter vrednost njihovega izvoza in uvoza v letih 2019 in 2020 (Vir: SURS)

	Slovenija		Obalno-kraška regija	
	V mio EUR (2020)	Število podjetij (2020)	V mio EUR (2020)	Število podjetij (2020)
Uvoz	32.026	59.724	979	3.532
Izvoz	32.876	26.427	975	1.814

Tabela 16: Izvoz in uvoz po državah (v 1.000 EUR) v letu 2019 (Vir: SURS)

	Uvoz	Izvoz
Vse države SKUPAJ	1.258.070	1.223.963
Italija	407.600	397.504
Avstrija	228.631	62.651
Hrvaška	65.434	156.394
Nemčija	56.807	68.273
Bosna in Hercegovina	59.424	25.783
Kitajska	55.228	5.325
Slovaška	23.554	51.139

Raziskovalno-razvojna in inovacijska dejavnost

Kljub relativno stabilni gospodarski rasti v zadnjih letih pa regija zaostaja v inovacijski dejavnosti, kar se kaže v **zniževanju odstotka bruto domačih izdatkov za RRD** in v **zmanjševanju števila zaposlenih v RRD**.

V letu 2019 je bil delež bruto domačih izdatkov za RRD v regionalnem BDP **med nižjimi v zadnjih dvanajstih letih** in je znašal **0,73 % od regionalnega BDP** (slovensko povprečje je bilo 2,05 %).

Delež izdatkov, ki jih je med letoma 2008 in 2016 za RRD namenilo gospodarstvo ostaja razmeroma konstanten (55 % v letu 2016), a zmanjšuje se delež iz javnih virov (iz 39,8 % na 25,5%) in povečuje se delež virov iz tujine (iz 2,6 % na 18,6 %). Na državni ravni pa se delež izdatkov za RRD povečuje.

Tabela 17: Bruto domači izdatki za RRD (Vir: SURS)

Bruto domači izdatki za RRD (% od regionalnega BDP)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	SLOVENIJA	1,63	1,82	2,06	2,42	2,57	2,58	2,37	2,20	2,01	1,87	1,95
Obalno-kraška regija	0,82	1,31	0,96	1,04	1,11	0,90	0,94	0,83	0,72	0,67	0,75	0,73

Tabela 18: Osebe v RRD po poklicu v letu 2019 (Vir: SURS)

Leto 2019		Število oseb	Ekvivalent polnega delovnega časa
Poklic - SKUPAJ	SLOVENIJA	25.062	16.983
	Obalno-kraška regija	721	368
Raziskovalci	SLOVENIJA	15.925	10.507
	Obalno-kraška regija	529	278

V regiji je bil v prejšnji finančni perspektivi vzpostavljen Center odličnosti za raziskave in inovacije na področju obnovljivih materialov in zdravega bivanjskega okolja, ki ponuja izobraževanje in podporo podjetjem pri uvajanju in uporabi raziskav in inovacij v svoje poslovanje. V Sežani deluje Inkubator za novoustanovljena inovativna podjetja. Ob podpori Univerze na Primorskem in drugih fakultet v regiji ti subjekti predstavljajo priložnost za dvig inovativnosti in tehnološke razvitosti v podjetjih, kar je nujen pogoj za pospešeno gospodarsko rast, nova delovna mesta v regiji in s tem povečanje blaginje njenih prebivalcev.

Poslovanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov

Po podatkih AJ PES-a je v letu 2020 v regiji poslovalo **4.895 gospodarskih družb** in **3.360 samostojnih podjetnikov**.

Največ (87 %) je bilo mikro družb, dobra desetina pa majhnih družb. **Velikih družb** je bilo le 0,3 %, a te so **odločilno vplivale na poslovanje**, saj so ustvarile **42,4 % celotnega čistega dobička** v letu 2020. Sledile so majhne družbe, ki so ustvarile 27,7 % celotnega čistega dobička. Tudi obseg poslovanja je bil največji v velikih družbah, ki so ustvarile **35,2 % vseh prihodkov** in **33,5 % dodane vrednosti**.

Največ zaposlujejo majhne družbe. Te so v letu 2020 zaposlovale **34,4 % vseh zaposlenih** v gospodarskih družbah.

Največ prihodkov so družbe ustvarile v naslednjih dejavnostih: **trgovina (37,6 %)**, **promet in skladiščenje (24,9 %)**, **predelovalne dejavnosti (16,6 %)**, gradbeništvo (6,1 %), strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (3,6 %), gostinstvo (2,7 %).

Največ zaposlenih so imele družbe v naslednjih dejavnostih: **promet in skladiščenje (23,5 %)**, **predelovalne dejavnosti (20,1 %)**, **trgovina (12,9 %)**, **gradbeništvo (10,1 %)**, **gostinstvo (8,6 %)**, strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (6,0 %).

Tabela 19: Pomembnejši kazalniki iz poslovanja družb v letu 2020 glede na velikost družb Vir: AJ PES

TEMELJNI PODATKI (zneski v tisoč EUR)		VELIKOST DRUŽB				
		Mikro	Majhne	Srednje	Velike	SKUPAJ
Družbe	število	4.252	575	55	13	4.895
	delež	86,9%	11,7%	1,1%	0,3%	100,0 %
Zaposleni	število	6.019	7.416	3.871	4.254	21.560
	delež	27,9%	34,4%	18,0%	19,7%	100,0 %
Prihodki skupaj	znesek	600.509	1.576.291	702.632	1.328.154	4.207.586
	delež	14,3%	37,5%	16,7%	31,6%	100,0 %
Čisti prihodki od prodaje	znesek	562.344	1.527.489	657.067	1.295.991	4.042.890
	delež	13,9%	37,8%	16,3%	32,1%	100,0 %
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	število družb	1.421	448	40	10	1.919
	znesek	186.431	853.117	322.112	726.550	2.088.210
	delež	8,9%	40,9%	15,4%	34,8%	100,0 %
Dodana vrednost	število družb	3.182	555	54	13	3.804

TEMELJNI PODATKI (zneski v tisoč EUR)	VELIKOST DRUŽB				
	Mikro	Majhne	Srednje	Velike	SKUPAJ
znesek	185.583	319.825	162.967	298.242	966.617
delež	19,2%	33,1%	16,9%	30,9%	100,0 %
Indeks 2020 /2019	102	95	89	90	93

Tabela 20: Pomembnejši kazalniki poslovanja družb v letih od 2014 do 2020 (Vir: AJPES)

POSTAVKE POSLOVNEGA IZIDA (v tisoč EUR)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Prihodki	3.983.468	4.018.796	4.066.151	4.482.353	5.007.742	4.995.673	4.207.586
Odhodki	3.948.587	3.888.926	3.866.916	4.323.983	4.763.043	4.762.044	4.063.289
EBT (neto celotni dobiček/izguba)	34.881	129.870	199.235	158.370	244.699	233.629	144.297
EBIT (dobiček/izguba iz poslovanja)*	109.613	140.394	196.431	180.460	256.721	220.913	142.337
EBITDA**	324.395	339.517	373.550	391.642	451.413	418.734	348.112
Dodana vrednost	780.362	842.513	907.528	955.030	1.051.155	1.049.955	966.617
Izguba na substanci	7.388	11.462	10.524	8.563	9.861	10.043	9.381
Neto dodana vrednost	772.974	831.051	897.004	946.468	1.041.295	1.039.912	957.237
Davek iz dobička	21.125	29.954	33.549	33.020	45.287	40.142	31.291
Odloženi davki	2.923	70	2.870	-313	-3.735	4.399	-441
Čisti dobiček	153.859	186.475	226.498	211.628	266.119	235.081	186.383
Čista izguba	143.026	83.630	63.681	85.965	62.972	45.992	72.936
Neto čisti dobiček/izguba	10.833	102.845	162.816	125.663	203.147	189.089	113.447
Število družb, ki so predložile letno poročilo	4.531	4.786	4.853	4.928	4.963	4.863	4.895
Število zaposlenih	18.843	20.220	20.863	21.939	22.472	22.605	21.560

Tabela 21: Pomembnejši podatki iz poslovanja družb v letu 2020 glede na področje dejavnosti (Vir: AJPES)

PODROČJA DEJAVNOSTI (zneski v tisoč EUR)	DRUŽBE		ZAPOSLENI		PRIHODKI SKUPAJ		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE NA TUJEM TRGU	
	število	delež	število	delež	znesek	delež	znesek	delež	znesek	delež
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	26	0,5 %	131	0,6 %	9.518	0,2 %	8.250	0,2 %	2.286	0,1 %
B Rudarstvo	6	0,1 %	117	0,5 %	7.012	0,2 %	6.363	0,2 %	1.422	0,1 %
C Predelovalne dejavnosti	450	9,2 %	4.339	20,1 %	700.220	16,6 %	668.805	16,5 %	442.032	21,2 %
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	14	0,3 %	1	0,0 %	219	0,0 %	210	0,0 %	0	0,0 %
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki itd.	20	0,4 %	752	3,5 %	82.766	2,0 %	79.822	2,0 %	14.686	0,7 %
F Gradbeništvo	479	9,8 %	2.167	10,1 %	258.209	6,1 %	233.598	5,8 %	33.216	1,6 %
G Trgovina, vzdrž. in pop. vozil	1.249	25,5 %	2.784	12,9 %	1.582.860	37,6 %	1.562.643	38,7 %	800.219	38,3 %
H Promet in skladiščenje	458	9,4 %	5.075	23,5 %	1.046.542	24,9 %	1.004.290	24,8 %	679.805	32,6 %
I Gostinstvo	341	7,0 %	1.846	8,6 %	111.514	2,7 %	98.706	2,4 %	1.824	0,1 %
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	193	3,9 %	644	3,0 %	86.499	2,1 %	82.915	2,1 %	41.449	2,0 %
K Finančne in zavarovalniške dej.	75	1,5 %	86	0,4 %	9.934	0,2 %	5.863	0,1 %	354	0,0 %
L Poslovanje z nepremičninami	288	5,9 %	192	0,9 %	38.817	0,9 %	47.311	1,2 %	4.589	0,2 %
M Strokovne, znanst. in teh. dejavnosti	897	18,3 %	1.285	6,0 %	150.112	3,6 %	135.809	3,4 %	52.804	2,5 %
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	175	3,6 %	1.246	5,8 %	57.107	1,4 %	51.402	1,3 %	10.438	0,5 %
P Izobraževanje	34	0,7 %	62	0,3 %	3.875	0,1 %	3.590	0,1 %	716	0,0 %
Q Zdravstvo in socialno varstvo	66	1,3 %	198	0,9 %	16.671	0,4 %	14.994	0,4 %	162	0,0 %
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dej.	63	1,3 %	429	2,0 %	36.094	0,9 %	30.584	0,8 %	875	0,0 %
S Druge dejavnosti	61	1,2 %	206	1,0 %	9.617	0,2 %	7.733	0,2 %	1.331	0,1 %
SKUPAJ	4.895	100,0 %	21.560	100,0 %	4.207.586	100,0 %	4.042.890	100,0 %	2.088.210	100,0 %

Skoraj polovica gospodarskih družb v regiji ima sedež v Mestni občini Koper, kjer je več kot **polovica vseh zaposlenih** v gospodarskih družbah ustvarila **70,3 % vseh prihodkov**. Po številu zaposlenih sledijo družbe s sedežem v občini Sežana s 13,5 % zaposlenih, Piran z 11,6 % zaposlenih in Izola z 8,7 % zaposlenih. Preostalih 8,1 % je zaposlenih v družbah s sedežem v občinah Hrpelje-Kozina, Divača, Komen in Ankaran.

Tabela 22: Pomembnejši podatki iz poslovanja družb po občinah v letu 2020 (Vir: AJPES)

OBČINE (zneski v tisoč EUR)	DRUŽBE		ZAPOSLENI		PRIHODKI SKUPAJ		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE NA TUJEM TRGU	
	število	delež	število	delež	znesek	delež	znesek	delež	znesek	delež
Ankaran	81	1,7 %	228	1,1 %	24.538	0,6 %	23.562	0,6 %	3.735	0,2 %
Divača	83	1,7 %	292	1,4 %	80.823	1,9 %	78.386	1,9 %	63.961	3,1 %
Hrpelje- Kozina	149	3,0 %	887	4,1 %	126.529	3,0 %	120.041	3,0 %	60.701	2,9 %
Izola	695	14,2 %	1.876	8,7 %	216.477	5,1 %	201.633	5,0 %	56.273	2,7 %
Komen	71	1,5 %	348	1,6 %	46.473	1,1 %	45.109	1,1 %	9.492	0,5 %
Koper	2.416	49,4 %	12.518	58,1 %	2.959.607	70,3 %	2.864.351	70,8 %	1.567.784	75,1 %
Piran	795	16,2 %	2.499	11,6 %	242.366	5,8 %	214.281	5,3 %	61.997	3,0 %
Sežana	605	12,4 %	2.912	13,5 %	510.773	12,1 %	495.527	12,3 %	264.268	12,7 %
Skupaj	4.895	100,0 %	21.560	100,0 %	4.207.586	100,0 %	4.042.890	100,0 %	2.088.210	100,0 %

Vir: AJPES

Tabela 23: Pomembnejše postavke poslovnega izida podjetnikov v letih od 2014 do 2020 (Vir: AJPES)

POSTAVKE POSLOVNEGA IZIDA (zneski v tisoč EUR)	2014	2015	2016*	2017	2018	2019	2020
Prihodki	269.865	260.587	259.696	263.910	275.964	280.945	242.480
Odhodki	247.572	238.245	238.027	242.050	252.043	259.219	224.302
Dodana vrednost	73.845	72.567	72.947	74.728	79.188	83.869	76.914
Izguba na substanci	1.724	1.440	1.415	1.088	1.065	1.788	1.220
Neto dodana vrednost	72.121	71.127	71.532	73.640	78.123	82.081	75.695
Podjetnikov dohodek	26.539	25.600	25.082	24.662	26.288	25.475	22.698
Negativni poslovni izid	4.247	3.258	3.413	2.802	2.367	3.750	4.520
Neto podjetnikov dohodek	22.293	22.342	21.669	21.859	23.921	21.726	18.178

POSTAVKE POSLOVNEGA IZIDA (zneski v tisoč EUR)	2014	2015	2016*	2017	2018	2019	2020
Število zaposlenih	2.271	2.197	2.254	2.341	2.383	2.574	2.424
Število majhnih podjetnikov, ki so predložili letno poročilo	4.867	4.482	4.074	3.819	3.637	3.467	3.360

Po obdobju večletne gospodarski rasti je koronavirusna pandemija imela velik vpliv na poslabšanje kazalnikov regijskega gospodarstva v letu 2020. Učinek pandemije na posamezne sektorje in podjetja je bil različen in odvisen od številnih dejavnikov, ki so vplivali na dobavne verige, proizvodnjo in povpraševanje. S pomočjo državnih ukrepov so podjetja prilagodila poslovanje novim razmeram na trgu in s tem preprečila večji val odpuščanj delavcev. Poslovanje podjetij v naslednjih letih bo odvisno stabilizacije razmer na evropskih in svetovnih trgih ter od prilagodljivosti regijskega gospodarstva.

2.3.2 Trg dela

Število delovnih aktivnih prebivalcev v regiji je raslo do leta 2019, ko je znašalo 49.962, v letu 2020 pa je upadlo za 1,61 %. Povečuje se delež delovnih migrantov, ki delajo izven obalno-kraške regije. Njihov delež je v letu 2020 znašal 21,1, % in se je v primerjavi z letom 2014 povečal za 3,7 odstotne točke. **Stopnja brezposelnosti** se je med letoma 2014 in 2019 zniževala. V letu 2019 je znašala 7,2 %, leta 2020 pa je narasla na 8,9 %, kar se lahko pripiše izbruhu pandemije COVID-19, ko so bili mnogi delodajalci primorani zapreti svojo dejavnost. **Povprečna bruto plača** narašča od leta 2014. Do leta 2020 se je povečala za 19 %.

Število delovno aktivnega prebivalstva se je povečevalo do leta 2019.

Tabela 24: Delovno aktivno prebivalstvo in delovne migracije (Vir: SURS)

Leto	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Delovno aktivno prebivalstvo (po prebivališču)	43.886	44.489	45.523	47.183	49.233	49.962	49.158
Indeks delovne migracije	97,5	100,3	100,0	99,2	98,4	98,1	95,4
Delovni migranti [brez kmetov], ki delajo zunaj regije prebivališča (% od delovno aktivnega prebivalstva)	17,4	17,4	17,6	18,2	18,8	19,1	21,1

Število dnevni delovnih migrantov proti urbanim središčem regije se povečuje, a povečujejo se tudi obratni dnevni migracijski tokovi iz smeri središč proti suburbanim naseljem v njihovi okolici. Ti obratni

migracijski tokovi so posledica povečevanja števila delovnih mest v različnih poslovnih conah, ki so bile zgrajene v zadnjih dveh desetletjih in v katerih imajo sedež podjetja v različnih dejavnostih kot so proizvodnja, trgovina, logistika in druge storitve.

Od začetka gospodarske krize se je povečalo tudi število čezmejnih delovnih migrantov v Italijo. Uradnih podatkov o številu dnevnih migrantov iz Slovenije v Italijo ni, a po podatkih primorskih sindikalnih organizaciji naj bi konec leta 2014 v Italiji delalo okoli 10.000 Slovencev. Največ jih je delalo v Tržiču, Vidmu, Pordenonu, Trstu in Gorici.

Tabela 25: Delovne migracije po občinah (Vir: SURS)

Delovne migracije po občinah	Indeks delovne migracije		Delovni migranti [brez kmetov], ki delajo zunaj občine prebivališča	
	2019	2020	2019	2020
Ankaran	72,1	70,5	82,5	82,2
Divača	55,4	53,3	78,9	80,5
Hrpelje-Kozina	80,7	71,6	67,7	72,1
Izola	83,3	85,4	64,5	65,5
Komen	52,8	49,7	73,6	75,4
Koper	113,1	110,0	34,9	36,2
Piran	86,4	81,1	50,9	53,5
Sežana	109,3	107,8	41,7	43,2

Povprečna stopnja brezposelnosti v regiji je po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje v letu 2020 znašala **8,9 %** in je za 0,2 odstotne točke presejala državno povprečje.

Tabela 26: Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti (Vir: ZRSZ)

Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SLOVENIJA	13,1	12,3	11,2	9,5	8,2	7,7	8,7
Obalno-kraška regija	12,1	11	10,1	8,6	7,6	7,2	8,9

Povprečna mesečna bruto plača je v letu 2020 znašala **97 % slovenskega povprečja**.

Tabela 27: Povprečna mesečna bruto plača (Vir: ZRSZ)

Povprečna mesečna bruto plača (v EUR)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SLOVENIJA	1.540,25	1.555,89	1.584,66	1.626,95	1.681,55	1.753,84	1.856,20
Obalno-kraška regija	1.510,98	1.533,34	1.559,86	1.597,48	1.637,61	1.721,02	1.795,93

Po podatkih Poklicnega barometra, ki ga je leta 2018 izvedla Območna služba Koper, v regiji primanjkuje elektroinstalaterjev, elektromehaničkov, fizioterapevtov, kuharjev, natakharjev, gradbinčev zaključnih del, inženirjev elektrotehnike, gradbeništva, strojništva in kemije, mehanikov, mizarjev, orodjarjev, prodajalcev, razvijalcev in analitikov programske opreme, strokovnjakov za logistiko,

špediterjev, tehnikov za elektroniko, elektrotehniko, fiziko in kemijo, voznikov dostavnih vozil in težkih tovornjakov, zdravnikov in drugih.

2.3.3 Izobraževanje in usposabljanje

Razvitost in dostopnost izobraževalnega sistema sta pomembna dejavnika razvoja regije, večanja njene konkurenčnosti in trajne gospodarske rasti. **Izobrazbena struktura prebivalstva v regiji se izboljšuje**, skladno s slovenskim povprečjem se **povečuje delež višje in visoko izobraženih**, zmanjšuje pa se delež najmanj izobraženih z osnovnošolko izobrazbo ali manj.

Po deležu prebivalcev (25–64 let) z višješolsko ali visokošolsko izobrazbo je bila obalno-kraška regija v letu 2020 **na tretjem mestu** (30,9 %). Po številu dijakov (29,9 na 1.000 prebivalcev) ostaja v šolskem letu 2020-2021 v primerjavi z ostalimi regijami **na zadnjem mestu**, po **število študentov** (31,27 na 1.000 prebivalcev) pa je obalno-kraška regija na predzadnjem mestu pred pomursko regijo. Na to so vplivala **demografska gibanja v zadnjih letih**.

Postopoma se povečuje vpis dijakov na strokovne in tehnične šole, kar je posledica večjega povpraševanje po tej delovni sili na trgu dela ter različnih informativnih programov in svetovalnih dejavnosti.

Tabela 28: Izobrazba prebivalstva (Vir: SURS)

Izobrazba	2013				2020			
	Obalno-kraška regija		SLOVENIJA		Obalno-kraška regija		SLOVENIJA	
	število	delež	število	delež	število	delež	število	delež
Osnovnošolska ali manj	26.499	27 %	480.901	27 %	22.432	23 %	403.570	23 %
Srednješolska	51.304	53 %	937.913	53 %	52.763	53 %	940.600	53 %
Višješolska, visokošolska	19.400	20 %	341.912	19 %	24.457	25 %	435.889	24 %
SKUPAJ	97.203	100 %	1.760.726	100 %	99.652	100 %	1.780.059	100 %

Dostopnost formalnih oblik izobraževanja na vseh ravneh se z razvojem izobraževalnih programov v regiji ves čas povečuje. Vključenost v formalna izobraževanja v regiji je visoka. Dobro dostopne so tudi oblike neformalnega izobraževanja in različni programi vseživljenjskega učenja. Regija je s ponudniki formalnih in neformalnih programov za vse generacije dobro pokrita. V šolskem letu 2019/20 je bilo v programe Ljudske univerze Koper in Sežana vključenih 4.305 odraslih. Izvedenih je bilo 131 daljših programov za pridobitev izobrazbe ali temeljnih kompetenc. Programi, z izjemo srednješolskih, so bili za občane večinoma brezplačni.

Predšolski in osnovnošolski izobraževalni sistem

V šolskem letu 2020/21 je bilo v 55 vrtcev vključenih 4.170 otrok oz. 78,0 % celotne populacije otrok v starosti od 1 ali manj do 6 ali več let (slovensko povprečje je 80,6 %). Občine se soočajo s prostorsko stisko v vrtcih in predvsem v mestnih središčih število prošenj za vrtec, predvsem za prvo starostno obdobje, presega število prostih mest.

Tabela 29: Število otrok v vrtcih in število vrtcev (Vir: SURS)

Leto 2020/21	Število otrok v vrtcih	Število vrtcev in enot
SLOVENIJA	86.193	968
Obalno-kraška regija	4.170	55
Ankaran	92	2
Divača	169	2
Hrpelje-Kozina	187	2
Izola	563	5
Komen	118	2
Koper	2.071	25
Piran	514	10
Sežana	456	6

Tabela 30: Delež vključenih otrok v vrtec po starostnih obdobjih v šolskem letu 2020/2021 (Vir: SURS)

Leto 2020/21	Delež vključenih - SKUPAJ (%)	Prvo starostno obdobje %	Drugo starostno obdobje %	Stari 4 in 5 let (%)
SLOVENIJA	80,6	65,6	90,1	91,4
Obalno-kraška regija	78,0	63,0	87,5	88,3

V regiji deluje 41 osnovnih šol, od tega ena osnovna šola s prilagojenim programom v Strunjanu, ki ima svojo enoto tudi v Divači. Osnovno šolo je v šolskem letu 2020/21 obiskovalo 10.109 učencev. 1.111 je bilo prvošolcev. Prilagojene učne programe je obiskovalo 123 učencev.

V regiji delujejo dve glasbeni šoli: Koper (oddelek v Piranu in v Izoli) in Sežana (oddelek v Divači, H-K in Komen). Število učencev v šolskem letu 2021/2022 je 1339.

Tabela 31: Število šol po občinah v šolskem letu 2020/2021 (Vir: SURS)

Šole in podružnice	2020/2021
SLOVENIJA	821
Obalno-kraška regija	41
Ankaran	1
Divača	3
Hrpelje-Kozina	1
Izola	4
Komen	2

Šole in podružnice	2020/2021
Koper	15
Piran	11
Sežana	4

Tabela 32: Število učencev v osnovnih šolah po občinah v šolskem letu 2020/2021 (Vir: SURS)

Število učencev v osnovnih šolah	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Ankaran	-	-	227	229	233	236	243	256
Divača	275	309	316	329	336	355	389	417
Hrpelje-Kozina	290	307	306	299	327	342	344	357
Izola	1.048	1.110	1.177	1.243	1.301	1.341	1.340	1.372
Komen	258	266	273	279	277	296	297	308
Koper	3.971	4.156	4.111	4.284	4.466	4.651	4.730	4.847
Piran	1.137	1.183	1.190	1.215	1.240	1.315	1.381	1.389
Sežana	872	949	981	1.010	1.067	1.138	1.141	1.163
Obalno-kraška regija	7.851	8.280	8.581	8.888	9.247	9.674	9.865	10.109

Srednješolsko izobraževanje

Medtem, ko se število osnovnošolcev že nekaj let zaporedoma zvišuje, se je število srednješolcev zmanjševalo med leti 2013 in 2018, zatem pa je začelo ponovno naraščati. V obalno-kraški regiji deluje devet srednjih šol, med katerimi so tri z italijanskim učim programom: Gimnazija Antonio Sema Piran, Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran, Gimnazija Gian Rinaldo Carli Koper, Gimnazija Koper, Srednja ekonomsko-poslovna šola Koper, Srednja šola Izola, Srednja šola Pietro Coppo Izola, Srednja tehniška šola Koper in Šolski center Srečka Kosovela Sežana.

Število dijakov na 1.000 prebivalcev se je zniževalo v obdobju 2013-2017, v letu 2018 pa je začelo ponovno naraščati. Na državni ravni je število dijakov upadalo od leta 2013 do leta 2019. V šolskem letu 2020/21 pa je ponovno poraslo. Delež dijakov v regiji vsa leta zaostaja za državnim povprečjem.

Postopoma se povečuje vpis dijakov na strokovne in tehnične šole, kar je posledica večjega povpraševanja po tej delovni sili na trgu dela ter različnih informativnih programov in svetovalnih dejavnosti. V šolskem letu 2020/21 je bilo vpisanih v srednje poklicno izobraževanje 587, v srednje tehniško in drugo strokovno izobraževanje pa 1.604 oseb.

Tabela 33: Število dijakov v regiji in državi (Vir: SURS)

Kazalnik		2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Število dijakov	SLOVENIJA	76.714	75.325	74.759	74.021	73.776	73.110	72.738	73.854
	Obalno-kraška regija	3.502	3.422	3.398	3.386	3.355	3.394	3.492	3.537
Število dijakov na 1000 prebivalcev	SLOVENIJA	37,2	37,0	36,2	35,8	35,7	35,1	34,7	35,0
	Obalno-kraška regija	31,0	30,3	30,1	29,8	29,4	29,5	30,1	29,9

Terciarno izobraževanje

Število študentov višjega strokovnega in visokošolskega izobraževanja v regiji je v študijskem letu 2020/21 znašalo 3.702. Njihovo število je padalo v obdobju 2013-2018, kar je posledica staranja prebivalstva oziroma slabe demografske slike regije. Število diplomantov je leta 2019 začelo znova naraščati.

Tabela 34: Število študentov višjega strokovnega in visokošolskega izobraževanja v regiji (Vir: SURS)

Študenti višjega strokov. in visokošol. izobraževanja	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/2020	2020/2021
Obalno-kraška regija (po prebivališču)	3.752	3.566	3.494	3.327	3.259	3.300	3.702

Število diplomantov na 1.000 prebivalcev je najnižje med vsemi slovenskimi regijami (6,4). Število diplomantov na 1.000 prebivalcev se je od leta 2014 zmanjšalo za tretjino. V letu 2020 je znašalo 5,2, kar je najnižje med vsemi slovenskimi regijami.

Tabela 35: Število diplomantov na 1.000 prebivalcev v letu 2020 (Vir: SURS)

	Število diplomantov na 1.000 prebivalcev (l. 2020)
SLOVENIJA	7,4
Obalno-kraška regija	5,2
Pomurska	6,6
Podravska	6,6
Koroška	8,0
Savinjska	7,2
Zasavska	7,0
Posavska	7,0
Jugovzhodna Slovenija	7,0
Osrednjeslovenska	7,4
Gorenjska	7,0
Primorsko-notranjska	6,6
Goriška	7,5

V regiji terciarno izobraževanje izvajajo Univerza na Primorskem (s svojimi šestimi fakultetami: Fakulteta za humanistične študije (UP FHŠ), Fakulteta za management (UP FM), Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije (UP FAMNIT), Fakulteta za turistične študije - Turistica (UP FTŠ Turistica), Fakulteta za vede o zdravju (UP FVZ), Pedagoška fakulteta (UP PEF)), Fakulteta za pomorstvo in promet Univerze v Ljubljani ter Višja strokovna šola pod okriljem Šolskega centra Srečka Kosoveca v Sežani.

Število programov se je zadnjih letih povečalo, povečuje se tudi število programov v angleškem jeziku. Povečan je vpis tujih študentov. V letu 2020 je bilo na Univerzi na Primorskem vpisanih preko 6.000 študentov. Na 78 razpisanih programih jih je bilo tri četrtine rednih študentov, med študenti pa je delež

tujih znašal 15,5 %. Univerza na Primorskem se že vrsto let srečuje s prostorsko stisko, zato nekatere fakultete programe izvajajo na več lokacijah.

2.3.4 Podporno okolje za razvoj gospodarstva in podjetništva

Podjetniški inkubatorji

Ključna dejavnost inkubatorjev je, da se omogoči novoustanovljenim podjetjem najem prostorov pod ugodnejšimi pogoji in nudi podporne storitve za podjetja v sklopu drugih projektov, sofinanciranih z evropskimi sredstvi. Podjetja na tak način hitreje razvijajo svoje potencialne in krepijo kompetence na trgu. Glede na navedeno je izvajanje dejavnosti inkubatorja neposredno povezano z razvojem regije.

V naši regiji deluje en inkubator in sicer Inkubator d.o.o. Sežana, ki je podporna organizacija za inovativne potencialne podjetnike in start-upe. Potencialnim podjetnikom nudi pomoč pri razvoju in ovrednotenju njihove ideje ter jim svetuje pri zagonu podjetja. Zagonskim podjetjem svetuje pri razvoju novih poslovnih modelov in prodoru na nova tržišča. Ponuja svetovanje in mentoriranje na področjih razvoja produktov, organizacije procesov, promocije, komuniciranja, trženja, informacijsko-komunikacijskih tehnologij, internacionalizacije, kadrovanja kot tudi na pravnem, davčnem in finančnem področju. Spodbuja inovativnost in podjetniško razmišljanje med mladimi.

Gospodarske in obrtne zbornice

V regiji deluje Primorska gospodarska zbornica s sedežem v Kopru, ki pokriva celotno regijo. V regiji delujejo tudi štiri območne obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OOZ) in sicer v Kopru, Izoli, Piranu in Sežani.

Tabela 36: Članstvo v gospodarskih in obrtnih zbornicah obalno-kraške regije, avgust 2021 (Vir: PGZ, OOZ)

Zbornica	Število članov
Primorska gospodarska zbornica	90
SKUPAJ – gospodarska zbornica	90
OOZ Koper	492
OOZ Izola	155
OOZ Piran	114
OOZ Sežana	396
SKUPAJ – obrtne zbornice	1.157

SPOT točke

Od 1. 1. 2018 deluje v regiji točka **Slovenska poslovna točka (SPOT) svetovanje Obalno-kraške regije**. Vodja projekta je Primorska gospodarska zbornica. V konzorcij pa so vključeni še Regionalni razvojni center Koper, Območna razvojna agencija Krasi in Brkinov ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana.

SPOT svetovanje Obalno-kraške regije je ena izmed dvanajstih regijskih podjetniških točk v Sloveniji, ki izvaja aktivnosti za povečanje informiranosti in znanja za reševanje izzivov v vseh fazah podjetniške poti, povečanje zgodnje podjetniške aktivnosti in podporo nastajanju, izboljšanju rasti in razvoju podjetij.

Na točki SPOT svetovanje so na voljo številne brezplačne celovite podporne storitve. SPOT točka skrbi tudi za promocijo podjetniške kulture, povezuje različne institucije in vzpostavlja partnerstva za spodbujanje podjetništva na lokalni, regionalni in čezmejni ravni. Storitve SPOT svetovanje Obalno-kraške regije obsegajo: informiranje o regionalnih podjetniških aktivnostih z e-biltenom Moj spletni priročnik in z objavo prispevkov na temo podjetništva v drugih lokalnih in regionalnih medijih, osnovno svetovanje glede ustanavljanja in zagona podjetja, poslovanja in razvoja poslovne ideje, izvajanje sistema e-vavčerjev, izvajanje postopkov prek portala e-vem za samostojne podjetnike ali družbe z omejeno odgovornostjo, animiranje in povezovanje regionalnega okolja preko mreženja subjektov podpornega okolja (šole, zbornice, združenja, društva itd.), osebne obiske pri podjetnikih, spodbujanje podjetništva v regiji v sodelovanju z občinami in sorodnimi institucijami v sosednjih državah, organizacijo podjetniških usposabljanj in delavnic o različnih podjetniških temah, izmenjavo dobrih praks in odpiranje poslovnih priložnosti ter sooblikovanje podpornega okolja za poslovne subjekte.

Za namene registracije samostojnega podjetnika in poslovnih subjektov še vedno delujejo v regiji od leta 2005 VEM točke. 1. 1. 2018 so se preimenoval v **SPOT Registracija**, ki izvajajo predvsem postopke registracije družb z omejeno odgovornostjo in samostojnih podjetnikov ter ostale postopke povezane s spremembo, izbrisom in ostalim poslovanjem podjetij. V regiji deluje 10 točk SPOT Registracija in sicer na AJPES-u, upravnih enotah v Piranu, Izoli in Sežani, na območnih obrtno-podjetniških zbornicah v Kopru, Piranu, Izoli in Sežani, na Regionalnem razvojnem centru Koper ter Območni razvojni agenciji Krasa in Brkinov d.o.o. v Sežani.

Ostali podjetniški centri in organizacije, ki gradijo podjetniško podporno okolje v obalno-kraški regiji

- Regionalni razvojni center Koper,
- Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov d.o.o.,
- Center za pospeševanje podjetništva Piran d.o.o.,
- Javni zavod za spodbujanje podjetništva in razvojne projekte Izola,
- Zavod Središče Rotunda, primorski družbeni center, Koper, so.p.,
- Center za razvoj in prenos znanja Univerze na Primorskem,
- Ljudska univerza Koper,
- Ljudska univerza Sežana,
- Karierni center Univerze na Primorskem.

Garancijska shema

Garancijska shema za obalno-kraško regijo je program, ki se izvaja že 21. leto. V shemi sodeluje devet občin in sicer Ankaran, Divača, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Izola, Komen, Mestna občina Koper, Piran in Sežana. Shema deluje kot podpora malemu gospodarstvu v regiji pri ugodnejšem pridobivanju finančnih virov za delovanje in razvoj ter ustvarjanje novih delovnih mest, v obliki razpisov. Na razpis se lahko prijavijo mikro, mala in srednja podjetja, ki se kot pravna ali fizična oseba ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo in so organizirana kot gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, fizične osebe, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost, zadruga, zavodi in društva ter socialna podjetja in ki imajo sedež dejavnosti in lokacijo naložbe oz. investirajo na območju občin, sodelujočih v programu.

2.3.5 Turizem

Obalno-kraška regija je izrazito turistična regija. V letu 2018 jo je obiskal več kot milijon turistov, kar znaša 17,6 % vseh, ki so obiskali Slovenijo. Delež nočitev pa presega petino. Po izbruhu pandemije je število gostov močno upadlo. V letu 2020 je regijo obiskalo le dobrega pol milijona turistov, od katerih sta bili dve tretjini domačih gostov. Večji obisk Slovencev gre pripisati omejitvam pri prehajanju meje zaradi COVIDA-19, uvedbi turističnih bonov za državljane Slovenije in strahu pred okužbo z novim korona virusom. Večina občin v regiji je v letu 2020 zabeležila približno polovičen upad nočitev, najmanj izgube sta utrpeli izolska in piranska občina. V prvi se je število prenočitev v letu 2020 zmanjšalo za 22 % v primerjavi z letom poprej, v drugi pa za 32 %.

Med občinami po številu ustvarjenih prenočitev prevladujejo **gorske** (2,8 milijona prenočitev, kar predstavlja 31 %), sledijo **zdraviliške** (2,3 milijona; 24 %) in **obmorske** (2,2 milijona; 24 %). Piranska občina je kljub kriznim razmeram ustvarila največ prenočitev v državi v letu 2020 in sicer 14 %. Ta delež se je v primerjavi z letom poprej zvišal za 2 odstotni točki.

Med turisti so v letu 2020 prevladovali domači gostje, ki so ustvarili 72 % nočitev, tuji pa so jih ustvarili le 38 %. Razmerje med domačimi in tujimi turisti v regiji je bilo obratno kot je sicer. Večina tujih obiskovalcev je bila Nemcev, Avstrijcev in Italijanov.

Tabela 37: Prihodi in nočitve turistov v letu 2020 (Vir: SURS)

Leto 2020		Prihodi turistov	Prenočitve turistov
SLOVENIJA	Države - Skupaj	3.065.085	9.204.374
	Domači	1.848.971	5.850.018
	Tuji	1.216.114	3.354.356
Regija	Države - Skupaj	657.586	2.309.984
	Domači	453.114	1.667.344
	Tuji	204.472	642.640

Tabela 38: Prihodi in prenočitve turistov po občinah v letu 2020 (Vir: SURS, občine)

Leto 2020	Prihodi turistov	Prenočitve turistov
Ankaran	64.537	287.669
Divača	6.945	13.845
Hrpelje-Kozina	10.300	22.320
Izola	103.248	412.118
Komen	3.369 ²	11.309
Koper	76.338	250.601
Piran	368.510	1.272.942
Sežana	22.465	41.892

² Zajeti so zgolj podatki, ki jih je zbiral TIC Štanjel in niso zbrani v celoti.

Tabela 39: Prihodi in prenočitve turistov v regiji in državi v obdobju 2014-2020 (Vir: SURS)

		Prihodi turistov	Prenočitve turistov
Leto 2020			
	SLOVENIJA	3.065.085	9.204.374
	Regija	657.586	2.309.984
Leto 2019			
	SLOVENIJA	6.229.573	15.775.331
	Regija	1.074.161	3.194.019
Leto 2018			
	SLOVENIJA	5.933.266	15.694.705
	Regija	1.043.718	3.184.725
Leto 2017			
	SLOVENIJA	5.503.284	14.208.545
	Regija	885.016	2.648.171
Leto 2016			
	SLOVENIJA	4.834.071	12.647.876
	Regija	785.793	2.384.693
Leto 2015			
	SLOVENIJA	4.373.878	11.653.764
	Regija	736.239	2.268.507
Leto 2014			
	SLOVENIJA	3.901.563	10.738.766
	Regija	696.192	2.167.964

S Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021 je bil v Sloveniji vzpostavljen trženjski sistem štirih makro destinacij, katerega namen je bolj učinkovito komuniciranje in promocija na krovni ravni slovenskega turizma, krepitev vertikalnih povezav od krovne do destinacijske ravni ter aktivno razvojno-izobraževalno delo z destinacijami za njihovo uspešno upravljanje ter pospeševanje razvoja in konkurenčnosti destinacij in produktov. Občine obalno–kraške regije so del Mediteranske Slovenije. Nosilni produkti Mediteranske Slovenije in hkrati obalno-kraške regije so: poslovna srečanja in dogodki (celoletni poslovni turizem – poslovni gostje na konferencah, srečanjih, razstavah skupaj s podpornimi dogodki, ki privabijo večdnevne goste), sonce in morje (tradicionalni sezonski mediteranski produkti Sun&Beach, ki ponujajo plaže, sonce, vodne športe, sprostitvev in zabavo), zdravje in dobro počutje (celoletni produkt, ki se osredotoča na wellness, sprostitvev z uporabo naravnih zdravilnih dejavnikov in mediteranske klime, speleoterapije itd.), gastronomija (kombinacija kulinarične dediščine in sodobnih rešitev, ki odražajo številne lastnosti t.im. mediteranske diete, v kombinaciji z vrhunskimi vini in vinsko proizvodnjo). Sekundarni podporni produkti pa so še: igralništvo, outdoor, doživetja narave, kultura, turizem na podeželju, touring, posebni interesi ter cruising in yachting (Vir: Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017- 2021). V tem okviru se uresničujejo tudi cilji Zelene sheme slovenskega turizma. Gre za nacionalni program in certifikacijsko shemo, ki pod krovno znamko SLOVENIA GREEN združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji. Destinacijam in ponudnikom ponuja konkretna orodja za oceno in izboljšanje trajnostnega delovanja ter skozi znamko Slovenia Green to tudi promovira. Na območju obalno-kraške regije so prejemnice:

- Mestna občina Koper in Občina Komen - prejemnici zlatega znaka Slovenia Green Destination,

- Občina Hrpelje-Kozina – prejemnica srebrnega znaka Slovenia Green Destination,
- Občini Sežana in Divača – prejemnici bronastega znaka Slovenia Green Destination,
- Občina Izola - prejemnica zlatega znaka zelene trajnostne destinacije,
- Park Škocjanske jame pa je med drugim prejemnik znaka Slovenia Green Park.

Turizem je v Sloveniji organiziran na nivoju lokalnih turističnih organizacij, ki imajo različne pravne oblike (zavod, gospodarsko interesno združenje ipd.). V letu 2019 so štiri kraško-brkinske občine pričele z vzpostavitvijo skupnega zavoda za turizem, ki naj bi začel delovati v letu 2021. Občine so priključile turistične naloge Območni razvojni agenciji Krasa in Brkinov in hkrati preoblikovale organizacijsko obliko v d.o.o. Vsi postopki so se zaključili z vpisom v sodni register 16. 7. 2020, s čimer je začela delovati skupna vodilna destinacija Krasa in Brkinov.

Nosilni produkti območja temeljijo na bogati kulturni in naravni dediščini, gastronomiji in jamskem turizmu. Nadaljnji razvoj ponudbe bo šel v smeri butičnega, zelenega, trajnostnega in digitaliziranega turizma.

Občine Slovenske Istre se promovirajo pod blagovno znamko Love Istria s poudarkom na doživetjih in digitalnih oblikah promocije.

Od leta 2005 je v Kopru odprt pomorski potniški terminal, s čimer se je pričel razvoj potniškega turizma. Z območjem pomorskega potniškega terminala upravlja Luka Koper. Danes je Koper med ladjarji dobro poznana destinacija. K večanju prepoznavnosti prispeva tudi članstvo v Sredozemskem združenju potniških pristanišč MedCruise, ki zagotavlja večjo prepoznavnost in nudi dodatne možnosti promocije kopskega potniškega pristanišča. V razvoj potniškega prometa v Kopru sta aktivno vključeni še Slovenska turistična organizacija, Mestna občina Koper in lokalna turistična organizacija. V letu 2018 je Koper obiskalo 75 ladij, ki so pripeljale skupaj 110.415 potnikov. V primerjavi z letom 2017 je Koper obiskalo 10 ladij več in približno 30.000 več obiskovalcev. V letu 2019 je v Koper priplulo skupaj 72 ladij (3 manj v primerjavi s preteklim letom), ki pa so v primerjavi z letom 2018 pripeljale več turistov, skupaj 115.581. Na podlagi podatkov lahko sklepamo, da v Koper prihaja manj ladij, ki pa so večje, saj sprejmejo večje število potnikov. V letu 2020 prihodov ladij ni bilo zaradi pandemije.

Tabela 40: Prihodi potniških ladij v kopsko pristanišče in število potnikov v obdobju 2014-2020 (Vir: www.luka-kp.si)

	Prihodi ladij	Število potnikov
Leto 2020	0	0
Leto 2019	72	115.581
Leto 2018	75	101.415
Leto 2017	68	72.175
Leto 2016	69	78.923
Leto 2015	49	57.893
Leto 2014	45	58.970

Iz zgornje table lahko razberemo, da se potniški turizem v Kopru krepi. Po podatkih analize, objavljene v gradivu Ekonomski učinki potniškega terminala kopskega pristanišča na lokalno skupnost in širše slovensko gospodarstvo, je že leta 2011 število prihodov potnikov s turističnimi ladjami presegló število nočitev ostalih turistov. Rast števila potniških ladij in števila turistov seveda prinaša pozitivne učinke na številne subjekte, kot je pristanišče samo, zaledje pristanišča (izleti v zaledje Kopra, druga obmorska mesta in širše), tour operaterji itd.

2.4 Analiza področja človeških virov

2.4.1 Socialni razvoj in blaginja

Na splošno so ljudje v obalno-kraški regiji zadovoljni ljudje; kazalnik Samoocena splošnega zadovoljstva z življenjem za leto 2018 kaže povprečje 7,4 in je v vrhu v primerjavi z ostalimi regijami, v Sloveniji je to povprečje 7,3. Geografsko pa med občinami opažamo velike razlike v raznovrstnosti in dostopnosti do storitev splošnega družbenega pomena (zdravstvo, socialno varstvo, kultura, šport, izobraževanje).

Prebivalci te regije so svoje zadovoljstvo z življenjem ocenili s povprečno oceno 7,4 od 10.

Tabela 41: Samoocena splošnega zadovoljstva z življenjem (Vir: SURS)

Samoocena splošnega zadovoljstva z življenjem	2019
SLOVENIJA	7,5
Obalno-kraška regija	7,5

Stopnja revščine in socialna izključenost

V obalno-kraški regiji sta bili stopnji tveganja socialne izključenosti in tveganja revščine med najnižjimi v Sloveniji med leti 2016 in 2019. V letu 2020 pa sta se obe zvišali, kar je možno pripisati poslabšanju življenjskih razmer in gospodarskih razmer zaradi COVIDA-19.

Regija se lahko pohvali s pestro ponudbo programov podpore in pomoči, predvsem za starostnike, invalide in otroke. Še vedno pa primanjkuje skupnostnih oblik pomoči starejšim, tudi na domu, izrazito slaba je dostopnost storitev za ranljivejše skupine prebivalcev, predvsem na območju Krasa in Brkinov, primanjkujejo programi in storitve za pomoč mlajšim osebam v duševnem zdravju.

Stopnja tveganja socialne izključenosti je izbran vodilni kazalnik za spremljanje socialne izključenosti kot področja kakovosti življenja. Izhodiščna vrednost (leto 2016) stopnje tveganja socialne izključenosti je v SRS 2030 18,4 %, kot ciljna vrednost v letu 2030 pa je predvideno njeno zmanjšanje pod 16 %. V izhodiščnem letu 2016 je obalno-kraška regija cilj že dosegla, v letu 2020 pa je za njim ponovno zaostala. **Stopnja tveganja socialne izključenosti v letu 2020 v regiji je namreč znašala 18,6 % in je bila 3,6 odstotne točke nad slovenskim povprečjem. Nad njim je bila tudi leta 2014 (2,3 odstotne točke), v obdobju 2015-2019 pa ni presegala državnega povprečja.**

Tabela 42: Stopnja tveganja socialne izključenosti (Vir: SURS)

Stopnja tveganja socialne izključenosti (% oseb)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SLOVENIJA	20,4	19,2	18,4	17,1	16,2	14,4	15,0
Obalno-kraška regija	22,7	19,4	13,9	15,7	14,1	13,2	18,6

Stopnja tveganja revščine se je do leta 2019 v vseh regijah zniževala, leta 2020 pa je ponovno nekoliko porasla.

Ostali kazalniki:

- Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji; vrednost 24,6 (Vir: SURS 2020) kaže, da je obalno-kraška regija v zgornji polovici regij, v letu 2020 pa je zdrsnila na 7. mesto. V vseh regijah so bolj izpostavljeni starejši in ženske.
- Stopnja dolgotrajne registrirane brezposelnosti; stopnja registrirane brezposelnosti je med nižjimi v Sloveniji in je bila pod slovenskim povprečjem do leta 2020. Tudi stopnja zelo dolgotrajno brezposelnih v regiji je med nižjimi v Sloveniji.
- Podatki o oskrbi starejših po občinah (Vir: IRRSV; www.65plus.irssv.si):
  - o V piranski in izolski občini nudita pomoč na domu pri oskrbi starejših občinski enoti Centra za socialno delo Južne Primorske, v Kopru Obalni dom upokojencev in zasebnik, V Sežani prav tako tamkajšnji dom upokojencev in zasebnik. V občinah Hrpelje-Kozina in Komen je izvajalec Zavod za socialno oskrbo Pristan. V divaški občini nudi pomoč na domu zasebnik. Število uporabnikov te storitve v Piranu je 93, v Izoli 74, Kopru 124, Hrpeljah in Kozini 20, Divači 24, Sežani 37 in Komnu 23.
  - o Občanom je zagotovljeno institucionalno varstvo v Centru za starejše občane v Luciji, ki sprejme 164 oseb, v Domu upokojencev Izola (sprejme 215 oseb), Obalnem domu upokojencev Koper (sprejme 203 osebe), koprski enoti Doma upokojencev Ptuj (sprejme 150 oseb), v Domu upokojencev Sežana (sprejme 198 oseb) in Socialno varstvenem zavodu Dutovlje (sprejme 24 oseb).
  - o V dveh občinah so na razpolago oskrbovana stanovanja. V občini piranski sta v Seči dva ponudnika, v Kopru pa eden.
  - o V treh občinah se izvaja program Starejši za starejše. V Izoli je vanj vključenih 1.133 oseb in 11 prostovoljcev. V koprski občini je v programu 5.555 oseb in 28 prostovoljcev. V sežanski občini je vključenih 885 oseb in 16 prostovoljcev, v divaški občini pa v njem sodeluje 20 prostovoljcev izvajalcev
- Blaginja otrok (indeks RIBO - regijski indeks blaginje otrok, vir: Inštitut RS za socialno varstvo spremlja indeks blaginje otrok). Indeks RIBO je sestavljen iz več področij in kazalnikov kot so: priložnosti in začetni položaj, zdravje in ogroženost, telesna aktivnost in prehranjevanje, izobrazbeni dosežki, počutje v šoli in odnos s sošolci, odnos s starši, sodelovalnost, IKT kompetence, tvegana uporaba IKT). Obalno-kraška regija se uvršča v spodnjo četrtino regij in pod slovensko povprečje (RIBO v letu 2018 je zanašal 44,0).

2.4.2 Zdravje in kakovost življenja

Zaradi izredno ugodne geografske danosti območja in ugodnega podnebja ima regija odlične potencialne za ukrepe na področjih zdravja in športa. Regija se odlikuje po odličnosti - prepoznavnem zdravem sredozemskem načinu življenja, vendar kljub temu naraščajo dejavniki nezdravega življenjskega sloga med prebivalstvom, posebej med mladimi. Podatki kažejo tudi na prešibko preventivno delovanje na področju varovanja zdravja in pomanjkanje specializiranih programov, predvsem pri duševnem zdravju. V regiji delujejo štiri zdravstveni domovi – trije v občinah Izola, Koper in Piran, četrti pa v sežanski občini. Na področju osnovnega zdravstva je v regiji zaznati pomanjkanje izvajalcev družinske medicine. Publikacija, ki jo pripravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) –

Zdravje v regiji 2018 kaže, da se obalno-kraška regija uvršča med tiste z največ prebivalci na enega zdravnika splošne in družinske medicine. Razširjenost težav v duševnem zdravju se je v zadnjih letih povečala. Delež uporabnikov pomoči na domu je bil nižji od slovenskega povprečja.

Analiza odzivnosti vabljenih v Program SVIT (odkrivanje raka na debelem črevesu) po statističnih regijah je v letu 2017 pokazala najvišjo odzivnost vabljenih v program v goriški statistični regiji, najnižjo pa v obalno-kraški. Opaziti je zmanjšan delež pozitivnih testov v večini statističnih regij (NIJZ), Vir: Zdravstveni statistični letopis Slovenije. Odzivnost na preventivni Program ZORA, program pregledanosti ciljne populacije žensk starih 20–64 let, ki je imel v opazovanem triletnem obdobju (2016-2018) vsaj en izvid brisa materničnega vratu, je v obalno-kraški regiji 68,7 %. Ta rezultat regijo uvršča v spodnjo četrtno slovenskih regij. Programa DORA (državni presejalni program za raka dojk) se je v koprski enoti Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) v letu 2018 udeležilo 72,7 % povabljenih, kar regijo uvršča na šesto mesto med desetimi (Vir: ZZZS).

Publikacija Droge in nekemične zasvojenosti v Obalno-kraški regiji in Primorsko-goranski županiji, izdana v letu 2016 v okviru projekta Evropskega teritorialnega sodelovanja Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Hrvaška 2007-2013 opozarja, da je v obalno-kraški regiji kadarkoli v življenju že uporabljalo nove psihoaktivne snovi 0,9 % prebivalcev v starosti 15–64 let. Večji delež tistih, ki so nove psihoaktivne snovi poskusili, najdemo samo še v osrednjeslovenski statistični regiji (1,2 %) in v notranjsko-kraški regiji (1,6 %).

Pričakovano trajanje življenja ob rojstvu v državi je bilo v letu 2019 84,2 leti pri ženskah in 78,5 leta pri moških. Število pričakovanih zdravih let življenja ob rojstvu na državni ravni je v letu 2018 znašalo pri ženskah 54,6 leta, pri moških pa 56,3 leta.

Univerza na Primorskem se vključuje v varovanje zdravja s ponudbo in izvajanjem raziskav s področij dietetike in aplikativne kineziologije ter duševnega zdravja na področju preventive samomora v okviru centra za raziskovanje samomora.

2.4.3 Kultura

Regija ima bogato kulturno dediščino in velik delež zavarovanih območij narave, saj je bila zaradi svojega geografskega položaja vseskozi v središču evropske zgodovine in pomembnih zgodovinskih dogodkov. V regiji je prisotnih veliko kulturnih ustanov in organizacij (kulturni domovi, knjižnice, dvorane, galerije, muzeji, društva in zavodi). Dostop do objektov kulturne dediščine in kulturnih institucij in storitev je večinoma zagotovljen in urejen. Slabost je zapostavljenost kulturne dediščine in infrastrukture. Sredstva za obnovo infrastrukture so nujna. V preteklih letih so bili sicer obnovljeni številni objekti kulturne dediščine, vendar ne nudijo programov in zato predstavljajo neizkoriščen potencial. Treba jih je oživiti z ustreznimi vsebinami s poudarkom na kulturno-turistični ponudbi. Na splošno je kulturna ponudba premalo bogata in nepovezana, treba se je povezovati tudi s sosednjima čezmejnima regijama. Splošen izziv je povečati pomen kulture v širši družbi ter kulturo in kulturne prireditve še močneje približati prebivalcem regije, pri čemer je še posebej pomembno zagotoviti njihovo dostopnost ranljivim skupinam ljudi (finančno, infrastrukturno,...). Kljub veliki potrebi po medsebojnem sodelovanju med občinami v tem edinstvenem kulturnem prostoru, še vedno ni pripravljena skupna kulturna strategija, ki bi omogočila nadaljnji razvoj in finančno podporo kulturi. Istrske občine so sicer prepoznale dodatne potenciale v kulturnem sodelovanju in v ta namen pristopile k oblikovanju Istrske kulturne strategije PIKA.

2.4.4 Nevladni sektor kot razvojni potencial regije

Nevladne organizacije (NVO) so po Strategiji razvoja NVO in prostovoljstva do leta 2023 eden izmed ključnih gradnikov civilne družbe in prispevajo k uresničevanju načel pluralnosti in demokracije v družbi. Poleg tega se odzivajo na potrebe okolja in v regiji kot državi prispevajo k vzpostavljanju in ohranjanju družbene povezanosti, solidarnosti in blaginje ter predstavljajo motor družbenega razvoja. Nosilke številnih nacionalnih in mednarodnih projektov tako prispevajo k razvoju regije.

Nevladnih organizacij v regiji je 1493. Aktualni podatki iz registra NVO v javnem interesu (AJPES, 2020) kažejo, da je 309 NVO v javnem interesu. Največ društev deluje na področju glasbe, kulture in umetnosti ter športa, največ ustanov in zavodov pa na področju izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva. Sicer pa NVO v regiji delujejo na številnih drugih področjih: mladina, okoljevarstvo, naravovarstvo, kulturna dediščina (vključno z ohranjanjem kulturne dediščine in identitete narodne in etničnih skupnosti), turizem, aktivno državljanstvo in participativni procesi), e-participacija, inkluzija in medkulturni dialog, civilna zaščita, raziskovalna dejavnost, idr.

Osnovni problem ostaja šibka profesionalizacija in nizka stopnja razvitosti NVO ter šibko povezovanje z drugima sektorjema - zlasti z gospodarstvom in lokalnimi oblastmi (občinami). Čezsektorsko in trajnostno povezovanje z izmenjevanjem izkušenj, strokovnih znanj in dobrih praks sta ključnega pomena pri obravnavi skupnih izzivov družbenega okolja.

Za reševanje družbenih izzivov regije je pomembno tudi razvito prostovoljstvo. Obalno-kraška regija sodi med regije z manj prostovoljskimi organizacijami in nizkim številom ur prostovoljskega dela, kar je tesno povezano s profesionalizacijo NVO. Za razvoj prostovoljstva je namreč ključna prisotnost profesionalnih mentorjev, ki bedijo nad prostovoljci in jih koordinirajo. Poleg tega razvijajo različne oblike prostovoljstva, prostovoljstvo predvsem med mladimi in z vidika prostovoljstva na deficitarnih področjih, kot sta šolstvo in javni sektor nasploh.

Navkljub pomanjkljivostim pa se tri občine v regiji ponašajo z nazivom Prostovoljstvu prijazna občina, ki ga podeljuje Slovenska filantropija. To so občine Divača, Hrpelje-Kozina in Sežana.

2.5 Narava, podeželje, kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo

2.5.1 Kmetijstvo, gozdarstvo

Geografsko gledano se območje po naravnih značilnostih in usmerjenosti kmetijske pridelave deli na dve večji območji, in sicer: Slovenska Istra ter območje Krasa in Brkinov.

Slovenska Istra se pojavlja le ob najožjem obalnem pasu, zanjo je značilno, da je ravnega sveta razmeroma malo. Gosta vodna mreža je flišno ozemlje razrezala v številne griče in doline. Šavrinsko gričevje pripada submediteranskemu klimatskemu pasu, ima tipično klimo zgornjega Jadrana z delno humidno - aridnimi periodami. (Vir: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS), 2013)

Območje **Krasa in Brkinov** je geografsko gledano sestavljeno iz pokrajin Kras, Vrhe, Senožeško podolje, Vremška dolina z Vremščico, Brkini, Matarsko podolje in Čičarija, ki ležijo v jugozahodnem delu submediteranske Slovenije. Območje je klimatsko in geografsko zelo raznoliko. Območje Krasa in Brkinov spada med območja z omejenimi dejavniki za razvoj gospodarskih dejavnosti (grad).

Na območju so razmeroma ugodni naravni pogoji za kmetijstvo, ki omogočajo pestrost kmetijske pridelave. Najmanj ugodni pogoji so v kraškem delu območja. Velika večina območja, z izjemo priobalnega pasu, se sicer uvršča med območja z omejitvnimi dejavniki za kmetijstvo. Okoli tretjine kmetijskih zemljišč se uvršča med I. območja kmetijskih zemljišč. Najpomembnejše usmeritve kmetijstva so vinogradništvo ter oljkarstvo. Nekoč zelo pomembni panogi zelenjadarstvo in sadjarstvo danes nista več v ospredju. Poljedelstvo in živinoreja pa sta, tudi glede na druga območja v Sloveniji, že tradicionalno bistveno manj pomembni. Kmetijstvo ima z gospodarskega vidika celotnega območja sicer zelo postransko vlogo, vendar pa je na podeželju še vedno glavna dejavnost (Strategija lokalnega razvoja (SLR) Lokalne akcijske skupine (LAS) Istre 2014-2020).

V Slovenski Istri prevladuje med kmetijskimi panogami rastlinska pridelava v trajnih nasadih s poudarkom na vinogradništvu, oljarstvu in sadjarstvu. Vinogradništvo predstavlja tudi osnovno kmetijsko panogo na celotnem območju regije z izjemo brkinskega dela. Prisotna je tudi živinoreja in v manjšem obsegu tudi poljedelstvo. Vse bolj se, glede načina pridelave, uveljavljajo integrirana rastlinska pridelava, ekološko kmetovanje in sonaravna reja živali. Zanimiva je tudi možnost za dopolnilne dejavnosti, saj je regija izrazito turistična, urbana središča so blizu. Poleg tega to omogočajo tudi slikovitost in neokrnjenost istrske krajine, bogata kulinarika in tipična vaška arhitektura. Opaža se čedalje večje število družabnih srečanj, kmečkih praznikov in kulturnih dogajanj (Vir: KGZS, spletna stran).

Za Kras in Brkine je ravno tako značilna usmerjenost v rastlinsko pridelavo v trajnih nasadih s tem, da je na Krasu zastopano vinogradništvo, v Brkinih pa sadjarstvo in živinoreja na celotnem kraško-brkinskem območju, predvsem kot reja drobnice, konj in prašičereja. Kmetijskih zemljišč za poljedelstvo je malo, ker so tla skalnata in plitva, vendar so določeni pridelki zaradi klimatskih razmer značilni izključno za Kras, kar predstavlja primerjalno prednost. Poljedelstvo je zaradi omenjenih razlogov nemenjeno predvsem samooskrbi.

Kmetijska dejavnost dopolnjuje turizem z osmicami na celotnem območju Krasa.

Kmetovanje na majhnih kmetijah, razdrobljena zemljiška struktura in ozemlje s slabimi naravnimi pogoji za kmetovanje so v preteklosti predstavljali precejšen problem, saj z dohodkom iz kmetijske dejavnosti ni bilo moč preživeti. Prav zaradi teh težav so kmetije, zlasti na območju Krasa in Brkinov,

razvile dopolnilne dejavnosti na kmetiji in si s tem zagotovile dodaten zaslužek (Strategija lokalnega razvoja (SRL) Lokalne akcijske skupine (LAS) Krasa in Brkinov 2014-2020).

Ugotavlja se, da kmetijstvo ni dovolj atraktivno in finančno konkurenčno, da je ekološko kmetovanje v porastu, da sta glavni kmetijski panogi oljkarstvo in vinogradništvo ter da so izražene potrebe po pomožnih kmetijskih objektih v odprti krajini.

Delež mladih, ki prevzemajo kmetije, je v porastu, kar kažejo tudi vloge, oddane na Javni razpis Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) za podukrep 6.1 »Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete«. Tudi število kmetij, ki se vključijo v ukrep ekološko kmetovanje, raste. KGZS za to območje vsako leto izdela okrog 15 preusmeritvenih načrtov v ekološko kmetovanje (Vir: KGZS).

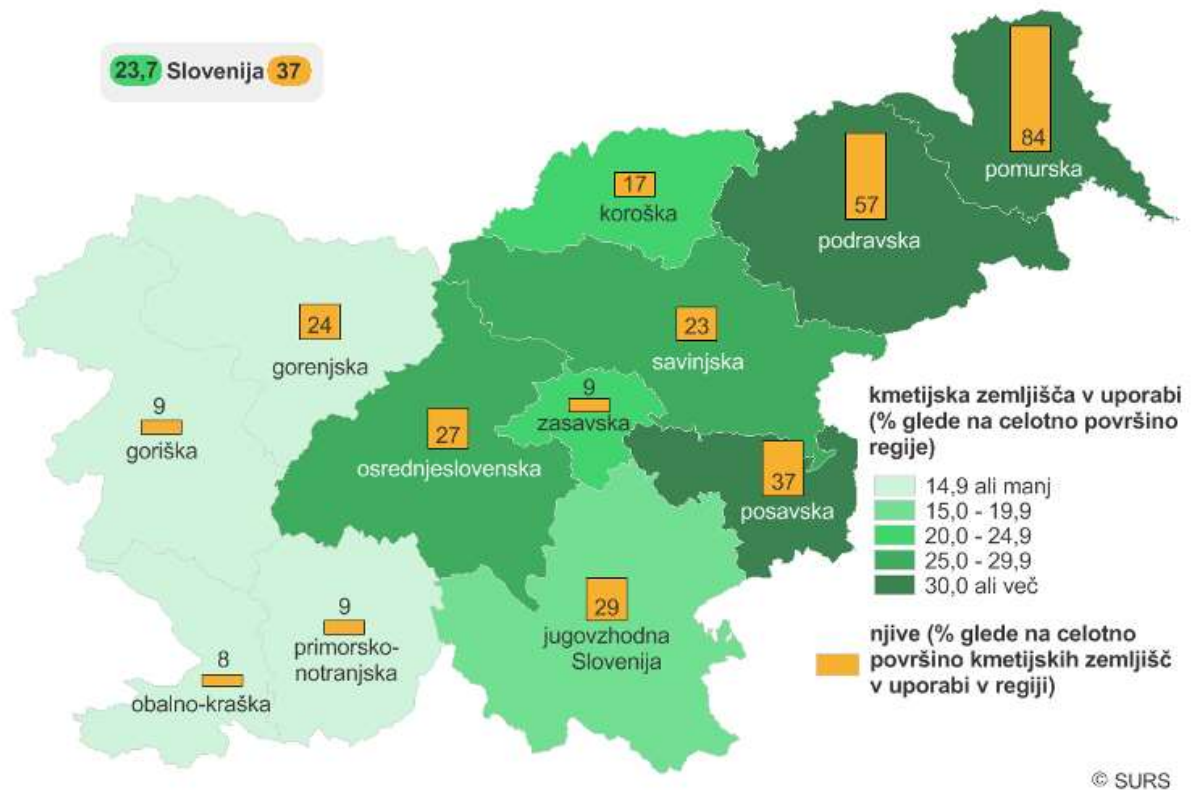
V obalno-kraški regiji je bilo v letu 2018 278 kmetijskih gospodarstev, s skupaj 3.668,90 ha, vključenih v ekološko kontrolo (Vir: MKGP).

Število kmetijskih gospodarstev na območju obalno-kraške regije znaša 3.124, medtem ko je povprečna velikost kmetijskega gospodarstva v regiji 4,8 ha (Vir: SURS, Statistični portret slovenskih regij 2018).

Število kmetijskih gospodarstev v Registru kmetijskih gospodarstev, katerih sedež kmetijskih gospodarstev je v obalno-kraški statistični regiji, je 5687 (Vir: MKGP, Služba za Register kmetijskih gospodarstev).

V regiji je odstotek kmetijskih zemljišč v uporabi glede na celotno površino regije nižji od 14,9 %, medtem ko je glede na celotno površino kmetijskih zemljišč v uporabi v regiji 8 % njiv.

Slika 3: Odstotek kmetijskih zemljišč v uporabi glede na celotno površino regije in odstotek njih glede na celotno površino kmetijskih zemljišč, 2018 (Vir: SURS).

Regijo pokriva 59.028 ha **gozdov**, kar je 57 % njene celotne površine. Prevladujejo listavci. Območna enota Zavoda za gozdove Slovenije v Sežani načrtuje in upravlja z 89.000 ha površine gozdov in načrtuje vse dejavnosti na celotni površini regije. Skrbi tudi za dele občin Miren - Kostanjevica, Renče, Nova gorica, Pivka in Ilirska Bistrica.

Gozd ima pomembno varovalno vlogo na območju **Krasa in Brkinov**. Gozd na Krasu je požarno ogrožen zaradi suhe in tople submediteranske klime, degradiranih rastišč in obojemu prilagojenega rastja in sodi v slovenski vrh požarne ogroženosti naravnega okolja. Območje **Slovenske Istre** je na področju **gozdarstva** na vzhodnem delu podobno območju Krasa, saj je delež gozda večji kot delež kmetijskih površin, čedalje več pa je tudi kmetijskih površin, ki se zaraščajo. Tudi za ta del je značilna velika požarna ogroženost.

Gozdovi na splošno nimajo pomembne gospodarske funkcije, kar zlasti velja za ožji obalni pas, v katerem je nekaj gozdov s posebnim namenom in še več varovalnih gozdov. Večina gozdov tu spada med gozdove z vsestransko poudarjenim varovalnim značajem. Večina gozdnih površin na območju je sicer skladno s planskimi prostorskimi akti (namenska raba površin) opredeljena kot lesno-proizvodni gozd. Les iz gozdov je neizkoriščen kot surovina za industrijo in vir energije. Od 330.000 m³ razpoložljivega lesa za posek na leto na celotni površini ZGS, OE Sežana, znaša proizvodnja v območju okrog 100.000 m³ letno. Apelirali smo že na velike lastnike, npr. občini Koper in Hrpelje - Kozina, ki imata vsaka več kot 1000 ha gozdov. Minimalni letni posek v Mestni občini Koper in Občini Hrpelje-Kozina bi lahko v vsaki trajno presešel 1000 m³ lesa, kar je po pretvorniku Gozdarskega inštituta Slovenije ekvivalentno 261.613 l kurilnega olja (wcm.gozdis.si) oziroma bi si lahko Mestna občina Koper

sama zagotavlja obnovljiv vir energije za obratovanje javnih kotlarn v mestu. Če bi njenega lesa za kurjavo zmanjkalo, bi ga lahko odkupila od svojih občanov ali tudi izven regije. S tem bi spodbudila delovanje sedaj spečega trga in sprožila dodatno dejavnost na podeželju. Na ta način bi kurilno olje ali plin lahko zamenjali za obnovljiv lastni vir energije.

Pri gozdovih so posebej poudarjene ekološke funkcije (varovalna, hidrološka, biotopska, klimatska in estetska).

Lovstvo

Regija predstavlja idealne habitate najrazličnejši divjadi in ostalim živalskim vrstam. Ugodne prehranske in podnebne razmere omogočajo veliko živalsko pestrost. Večja gozdnatost prostora in zaokroževanje večjih gozdnih kompleksov omogoča spreminjanje vrstne sestave. V območju lahko izločimo tri ekološke enote z različnimi habitatnimi značilnostmi, temu primerna je tudi zastopanost posameznih vrst divjadi. Za prostoživeče živalske vrste so pomembnejša območja: pogorje Kojnika in Slavnika v Čičariji, pogorje Vremščice v brkinskem delu, zgornji del doline Raše s pogorjem Tera na Krasu, v Slovenski Istri pa gozdnati del, ki se s Kojnika spušča preko doline Malinske do Šavrinov.

Na vrstno sestavo in številčnost prosto živečih živalskih vrst ima poseben vpliv dostopnost vode, zato imajo pomembno vlogo mokrišča, kot so Škocjanski zatok, Strunjanske in Sečoveljske soline ter jezera Mola in Klivnik. Tu živijo, gnezdijo ali prezimujejo najrazličnejše vrste ptic. V celotnem območju se zmanjšuje številčnost male - poljske divjadi, povečuje pa številčnost visoke divjadi in velikih zveri.

Odstrel divjadi v regiji predstavlja enega najvišji odvzemov biomase na enoto površine v Sloveniji. Odstrel preveden v pridelavo divjačine pomeni letno cca 170 T mesa (bruto pridelava).

2.5.2 Podeželje, pristop LAS

Pomembnost podeželja za regijo izhaja že iz samih statističnih podatkov, saj več kot polovica prebivalcev regije živi na podeželju.

V letu 2015 sta se, skladno z Uredbo o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014-2020 (Uradni list RS, št. 42/15, 28/16, 73/16, 72/17, 23/18, 68/18, 68/19 in 157/20), v regiji na novo ustanovili dve lokalni akcijski skupini (LAS), in sicer: **LAS Istre**, ki od leta 2015 združuje tudi bivšo Obalno akcijsko skupino Ribič iz programskega obdobja 2007-2013 ter **LAS Krasa in Brkinov**.

Tabela 43: Pregled delujočih LAS v regiji v programskem obdobju 2014-2020

Ime LAS-a	Upravljalac LAS-a	Sedež LAS-a	Občine, ki jih LAS zajema	EU skladi iz katerih je LAS upravičen do sredstev
LAS Istre	Središče Rotunda	Destradijev trg 11, 6000 Koper	Ankaran, Izola, Koper, Piran	EKSRP ESRR ESPR

Ime LAS-a	Upravljalca LAS-a	Sedež LAS-a	Občine, ki jih LAS zajema	EU skladi iz katerih je LAS upravičen do sredstev
LAS Krasa in Brkinov	ORA - Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov d.o.o.	Partizanska cesta 4, 6210 Sežana	Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Sežana	EKSRP ESRR

Opomba: V minulem programskem obdobju so v regiji delovale tri LAS, poleg zgoraj navedenih tudi LAS Zgornje Vipavske doline in Komenskega Krasa, saj je bila vanjo vključena tudi občina Komen, ki je v programskem obdobju 2014-2020 le v LAS Krasa in Brkinov.

LAS-i so javno-zasebna partnerstva, sklenjena z namenom skupnega nastopa pri uresničevanju SLR danega območja in pridobivanja sredstev iz treh evropskih skladov: EKSRP (Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja), ESRR in Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR). Vstop v LAS je odprt in prost, pod določenimi pogoji LAS.

LAS Krasa in Brkinov šteje 58 članov (oktober 2021). Od ustanovitve LAS-a leta 2015 se je število članov povečalo za 9,4 %. Višina sredstev, odobrenih LAS-u z odločbo o potrditvi LAS, kot pravica porabe za projekte v programskem obdobju 2014-2020, znaša 625.464,14 EUR za sklad EKSRP in 784.582,28 EUR za sklad ESRR.

Od ustanovitve do jeseni 2021 so bila LAS-u odobrena sredstva za tekoče projekte v višini 505.538,09 EUR za sklad EKSRP in 300.000,00 EUR za sklad ESRR (Vir: spletna stran LAS Krasa in Brkinov).

LAS Istre šteje 250 članov (oktober 2021). Od ustanovitve LAS-a leta 2015 se je število članov povečalo za 110,08 %. Višina sredstev, odobrenih LAS-u z odločbo o potrditvi LAS, kot pravica porabe za projekte v programskem obdobju 2014-2020, znaša 1.139.938,87 EUR za EKSRP, 1.084.522,98 EUR za ESRR in 2.609.626,33 EUR za ESPR.

Od ustanovitve do oktobra 2021 so bila LAS-u odobrena sredstva za tekoče projekte v višini 612.987,84 EUR za sklad EKSRP, 901.061,57 EUR za ESRR in 1.435.026,01 EUR za sklad ESPR (Vir: spletna stran LAS Istre).

Javno-zasebna partnerstva oz. LAS so odličen instrument za spodbujanje razvoja podeželja. Pri Comunity Lead Local Development (CLLD – Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost) gre namreč za enega redkih EU programov, ki lokalno prebivalstvo spodbuja k povezovanju in predvsem k izvedbi dobrih idej, ki pripomorejo k izboljšanju življenjskega okolja LAS-a. V okviru LAS-a (Podukrep 19.2, Programa razvoja podeželja RS 2014-2020) se financirajo številni projekti, ki so koristni tako za prebivalce podeželja, kot tudi za sam razvoj podeželja.

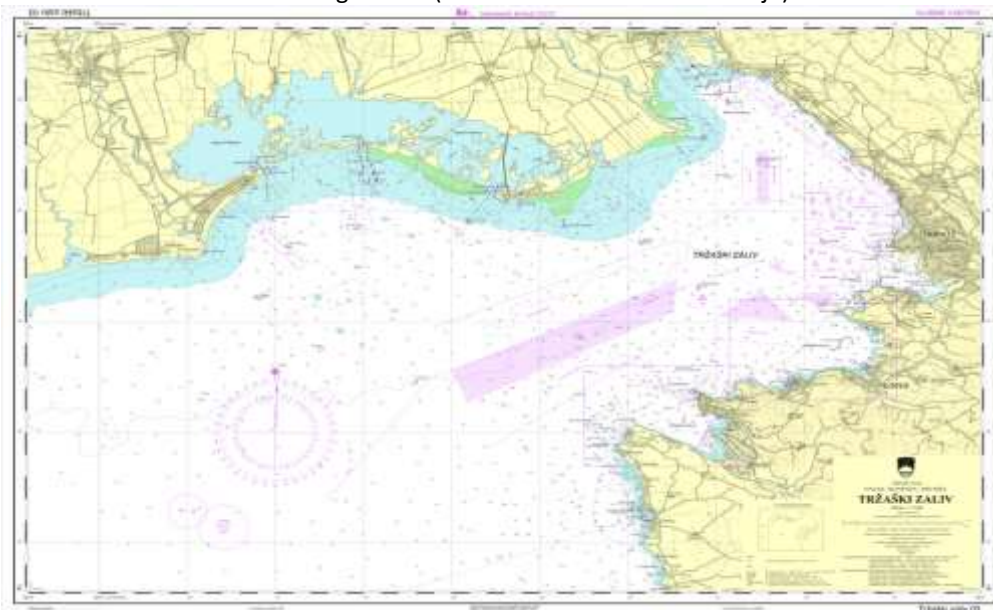
V okviru delovanja LAS-a redno potekajo mreženja, ogledi dobrih praks in izmenjave izkušenj med posameznimi LAS-i, kar prebivalcem podeželja omogoča aktivno vključevanje v zgodbe na podeželju. Preko obeh LAS-ov se je v regijski prostor vneslo dodaten vir financiranja projektov in pristop, ki nedvomno prispeva k sodelovanju prebivalcev območja, zato da se uresničujejo njihove potrebe (Vir: LAS Krasa in Brkinov).

Podeželje je v minulem obdobju na splošno zelo napredovalo zlasti v smislu mreženja in promocije LAS. Splošna ugotovitev je tudi, da bi bilo podeželske razvojne projekte v prihodnosti smiselno usmeriti zlasti v ustvarjanje novih delovnih mest (Vir: Vodilni partner LAS Istre).

2.5.3 Ribištvo, pristop LAS

Morje, priobalni del in podeželje so bili v zgodovini gospodarsko in družbeno povezani in tako je še danes. Slovensko Istro oz. LAS Istre lahko opredelimo kot zaokroženo območje, tako z vidika zgodovinskih, kulturnih kot naravno in družbeno geografskih dejavnikov. Glede omenjenih geografskih danosti je to **edini slovenski LAS, ki ima obalo in morski akvatorij**, zato je s tega vidika tudi regijsko edinstven.

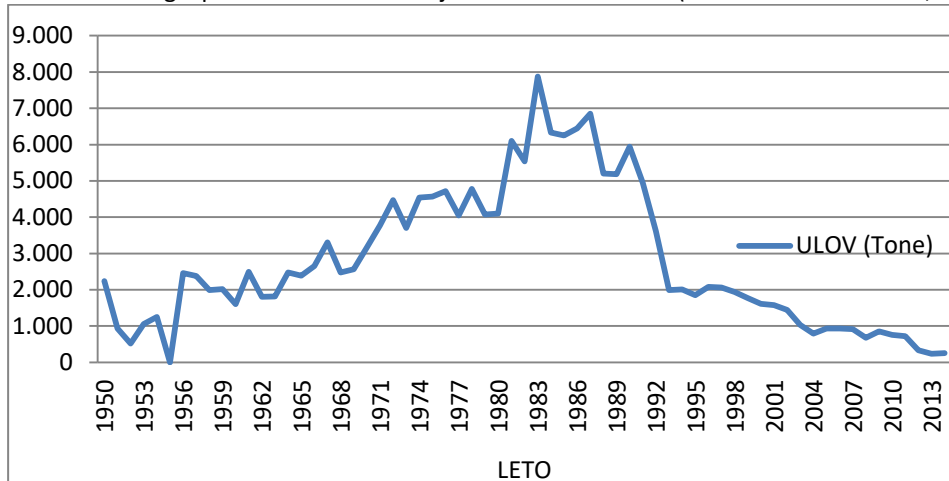
Slika 4: Pomorska karta Tržaškega zaliva (Vir: Geodetski inštitut Slovenije)

Slovenski ribiški sektor vključuje morski gospodarski ribolov (sem spada tudi nabiranje morskih organizmov), morsko in sladkovodno ribogojstvo, predelavo ter trženje rib in ribogojških proizvodov. V istrskih občinah ima ribiška gospodarska dejavnost ekonomsko in tradicionalno vlogo. Omogoča delovna mesta in ohranja povezanost obalnega območja s tradicijo in zgodovino.

Slovensko morsko ribištvo je v obdobju od 1980 do 1990 doseglo svoj največji razmah ter letne ulove, ki so presegali 5.000 ton letno. Z osamosvojitvijo in izgubo velikega dela ribolovnega območja je po letu 1991 ribištvo stagniralo ter po razrezu še zadnjega para lebdečih povlečnih kočaric (Riba I in Riba II) leta 2012 ne presega več 300 ton letnega ulova. V prihodnosti se pričakuje letne ulove, ki bistveno ne bodo presegali ulovov zadnjih let (okrog 300 ton). Z vstopom Slovenije v EU (2004) se je tudi za ribiški sektor povečala možnost trženja ulova na ribji borzi v Trstu (2006). Z vstopom sosednje Hrvaške v EU leta 2013, je slovenski ribiški sektor dobil »novega« kokurenta na borzi v Trstu pa tudi na slovenskem tržišču.

Graf 1: Morski gospodarski ulov v obdobju 1950-2014 v tonah (Vir: SURS do leta 2005, od leta 2006 je vir MKGP)

Ulov slovenskih gospodarskih ribičev je zelo vrstno heterogen ter sezonsko specifičen. Kljub temu pa glede na vrednost ulova glavnino predstavlja kakšnih 10 vrst organizmov (rib in mehkužcev), katerih vrednost letnega ulova predstavlja okrog 80 % celotnega ulova.

Tabela 44: Morski gospodarski ribolov, iztovor ribjih proizvodov, vrednost v EUR, leto 2019 (Vir: SURS)

VRSTA	VREDNOST V EUR
Orada (SBG)	104.058
Morski list (SOL)	150.987
Ligenj (SQR)	99.542
Sardela (PIL)	1.343
Sardon (ANE)	20
Mol (WHG)	76.180
Moškatna hobotnica (EDT)	76.637
Brancin (BSS)	45.701
Sipa (CTC)	39.466
Romb (TUR)	1.591
Ribon (PAC)	45.249

Sicer pa skupna vrednost ulova v nacionalnem BDP predstavlja samo 0,01 % le-tega in seveda s tega vidika nanj bistveno ne vpliva. Povsem drugače je z vidika ohranitve delovnih mest na obalnem območju ter seveda ohranitve kulture, običajev ter identitete obalnega območja. Opozoriti velja tudi na dejstvo, da številni ribiči, ki so že izvedli prestrukturiranje in diverzifikacijo v druge dejavnosti, poleg dejavnosti ribištva opravljajo še druge dejavnosti (večinoma na področju turizma).

Na območju LAS Istre imamo tudi dve sladkovodni ribogojnici, od tega je ena v redni proizvodnji.

Po razrezu zadnjega para ladij kočaric predstavljajo večino slovenskega ribiškega ladjevja manjše ladje oz. čolni, ki ne presegajo 12 m dolžine. To so večinoma lesena plovila (kaiči, pasare, kočarice), ki se ukvarjajo z malim priobalnim ribolovom. Le nekaj kočarjev in plavaric lovi dlje od obale, redko pa se odpravijo na ribolov v mednarodne vode.

Tabela 45: Struktura slovenske ribolovne flote, dolžina plovil, 2019 (Vir: SURS)

DOLŽINA PLOVILA	ŠTEVILO
Ribiška plovila - SKUPAJ	137
Ribiška plovila - do 11,9 m	121
Ribiška plovila - 12-17,9 m	15
Ribiška plovila - 18 m in več	1

Ker so se nekateri slovenski ribiči odločili za ukrep trajne ukinitve riblovnih sredstev (plovil), je opazen trend zmanjševanja števila ribolovne flote, še bolj pa zmanjšanje bruto tonaže v letih 2012 in 2013. Zgovorno je dejstvo, da sta imeli plovila Riba I in Riba II (šli sta v razrez 2012) skoraj enako tonažo kot celoten preostali del slovenske ribiške flote.

Tabela 46: Delovno aktivne osebe v ribištvi, 2019 (Vir: SURS)

Delovno aktivne osebe v ribištvi	
Morski gospodarski ribolov	80
Marikultura	35
Skupaj	115

Program razvoja ribištva je bil definiran v SRL LAS Istre 2014-2020 oz. bo v nadaljevanju podrobneje definiran v programskem dokumentu LAS Istre za obdobje 2021-2027. Pristop CLLD se bo nato izvajal skozi potrjene lokalne akcijske skupine in nove strategije lokalnega razvoja za prihodnje programsko obdobje, ki bodo vključevale aktualne analize stanja in potreb območja in jih bo na podlagi meril potrdil posebni odbor. Pripravljena bo nova nacionalna uredba, ki bo podrobneje urejala izvajanje pristopa CLLD in finančna sredstva ter način razdelitve po strategijah.

V RRP zato izpostavljam predvsem teme, ki so povezane s ključnimi temami regionalnega razvoja: diverzifikacija dejavnosti, razvoj dopolnilnih dejavnosti ribičev, predvsem v povezavi s turizmom kot delom identitete prostora, spodbujanje novih tržnih pristopov, naložbe v povečanje proizvodnje marikulture, s poudarkom na naložbah za večjo kakovost in dodano vrednost proizvodov kot delom regijske zgodbe o kakovostni prehrani v okviru mediteranskega življenjskega sloga. Pri določanju ukrepov RRP se pri izvajanju skupnega pristopa LEADER/CLLD izhaja iz operativnih programov, za sklad EKSRP iz potreb in opisa intervencije LEADER predloga strateškega načrta za obdobje 2023-2027. Pri naslavljanju infrastrukture na podeželju se tu upošteva priporočilo Evropske komisije, da LEADER ni namenjen zagotavljanju infrastrukture na podeželju.

Glavni sklad LAS Istre je ESPR, od katerega je LAS za programsko obdobje 2014-2020 pridobila pravico do porabe sredstev za projekte v višini 2.609.626,33 EUR. Od ustanovitve do konca 2019 je bilo LAS-u s strani pristojnega ministrstva odobrenih 11 projektov za sofinanciranje iz sklada ESPR, v skupni višini 1.435.026,01 EUR. (Vir: Vodilni partner LAS Istre). Kot omenjeno zgoraj, LAS Istre 2014-2020 od leta 2015 dalje združuje tudi bivšo Obalno akcijsko skupino Ribič, saj skladno z Uredbo o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014-2020, Ur. l. št. 42, 16. 6. 2015, lahko na istem območju deluje največ en LAS.

Preko ribiških projektov na območju LAS Istre se izvajajo aktivnosti za spodbujanje izobraževanja ribičev in ohranjanje ribiških veščin, ohranjanje narave in čiščenje morskega dna, muzejske in druge

izobraževalne aktivnosti, spodbujanje trženja ribiških produktov in kulinarike, aktivnosti za ohranjanje dediščine tradicionalnih plovil in ribolova Slovenske Istre, zmanjševanje odvržene plastične embalaže v morju in drugo. Izpostavljena je velika podpora vodilnega partnerja LAS, ki ribičem pomaga pri pripravi vlog na javne razpise (Vir: vodilni partner LAS Istre in objave na spletni strani LAS).

Za področje ribištva/marikulutre bo za programsko obdobje 2021-2027 predvidoma oblikovan samostojni ribiški LAS, ki bo samostojno definiral svoje prioritete in cilje za programsko obdobje 2021-2027, za črpanje sredstev Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA).

2.5.4 Narava

V regiji so naslednja zavarovana območja: Regijski park Škocjanske jame, Naravni rezervat Škocjanski zatok, Krajinski park Strunjan (ožja zavarovana območja znotraj parka so: Naravni rezervat Strunjan, Naravni rezervat Strunjan – Stjuža, Naravni spomenik Pinijev drevored), Krajinski park Sečoveljske soline, Krajinski park Debeli rtič (ustanovljen leta 2018, vključuje polotok Debeli rtič in pripadajoče morje med zalivom Sv. Jerneja in zalivom Valdoltra), Naravni spomenik Rt Madona, Naravni spomenik Jezeri v Fiesi, Naravni spomenik Slavnik, Beka – soteska Glinščice z dolino Griža, ponornimi jamami in arheološkimi lokalitetami Lorencon in grad nad Botačem.

Na območju regije so prisotne še številne naravne vrednote ter Natura 2000 območja, kot tudi bogata kulturna dediščina. Največji obseg imajo ekološko pomembna območja, med katera se uvrščajo tudi del kraškega območja s Kraškim robom, Škocjanski zatok, porečje Dragonje, reka Rižana, Vanganelško jezero s pritoki, Žusterna, Strunjanske soline s Stjužo, Strunjanski klif, Sečoveljske soline s Sečo, Krajinski park Debeli rtič, morje in morsko obrežje ter še nekatera druge manjša območja. Posebna varstvena območja v Slovenski Istri, uvrščena na seznam Natura 2000, obsegajo kar 16.655 hektarjev. Od tega je v občini Koper 14.789 ha, kar predstavlja 47 % celotne površine občine.

Posebna zanimivost so tudi geološki pojavi od sten, udorov, spodmolov do jam in t. im. apnenčasti otok oziroma Stena pri Dragonji. Sveta jama pri Socerbu predstavlja edino podzemno cerkev v Sloveniji, saj so v njej našli številna znamenja in ostanki verskih ceremonij. Jama Dimnice v bližini vasi Slivje in Markovščina je znana po meglici, ki nastaja zaradi iztiskanja toplega jamskega zraku iz brezen. Divaška jama skriva kapniško bogastvo Divaškega Krasa.

Na tem območju so mnogi ohranjeni elementi kulturne dediščine, tako materialne (kulturna krajina, terase, stavbe, mlini, sakralni objekti itd.) kot nematerialne (običaji, pesmi, zgodbe, verovanja, praznovanja, tipične jedi, lokalni dialekt itd.). V zadnjih letih je bilo sicer izvedenih več projektov na temo revitalizacije kulturne dediščine, vendar so potenciali kulturne dediščine premalo izkoriščeni, kar še posebej velja pri njenem povezovanju s turizmom.

Zaščitena območja so pomembna tudi z vidika trajnostnega razvoja ribištva, še posebej tista, ki so del posameznih varovanih območij ali pa nanje mejijo: Naravni rezervat Škocjanski zatok, Krajinski park Sečoveljske soline, Krajinski park Strunjan, Krajinski park Debeli rtič, Žusterna – rastišče pozejdonke (predlagani naravni spomenik), Naravni spomenik Rt Madona v Piranu. Tudi omenjena zavarovana območja dajejo celotni regiji edinstven pečat.

Glede na površino ter pomen za biodiverzitetu in ribištvo velja izpostaviti Krajinski park Sečoveljske soline, Krajinski park Strunjan, Naravni rezervat Škocjanski zatok ter Krajinski park Debeli rtič.

Krajski park Sečoveljske soline in portoroški ribolovni rezervat:

Sečoveljske soline in Strunjanske soline so najsevernejše soline v Sredozemlju. Obsegajo okoli 650 hektarjev površine prepredene s solinskimi polji in kanali. V ta zaliv se izlivajo reka Dragonja, Drnica, Jernejski potok in Fazan. Območje je bogato s halofiti in slanoljubnimi živalskimi vrstami. Pester je tudi svet ptic, ki to območje naseljujejo trajno ali pa samo občasno na svoji selitveni poti predvsem jeseni in spomladi.

Akvatorij pred Sečoveljskimi solinami predstavlja portoroški ribolovni rezervat, ki je z naravovarstvenega vidika ter z vidika ribištva in ribogojstva izrednega pomena. Ne samo zaradi tradicionalnega izlova cipljev in ostalih rib v zimskih mesecih ter gojenja školjk na plavajočih linijah in kvalitetnih belih rib v mrežnih kletkah. Rezervat je tudi življenjski prostor številnim vrstam rib, ki v topli polovici leta tu najdejo zaščito. Tudi v okolici ribogojnih plavajočih ploščadi je za juvenilne stadije rib dovolj hrane in primerne zaščite za njihovo doraščanje.

Gospodarski ribolov v ribolovnem rezervatu je prepovedan razen izlova zimskih jat cipljev in drugih belih rib na podlagi posebnega dovoljenja za gospodarski ribolov.

Krajski park Strunjan in Naravni rezervat Strunjan:

Območje parka obsega celoten Strunjanski polotok od Simonovega zaliva do izliva Strunjanskega potoka (Roje), vključno z 200-metrskim pasom morja, z notranjim delom Strunjanskega zaliva, s Strunjanskimi solinami in z laguno Stjuža. V Stjuži (ital. »chiusa« - zaprta) so včasih ekstenzivno gojili ribe, medtem ko kasnejši raziskovalni projekti niso bili realizirani na proizvodnem nivoju.

V času poletne sezone je ta del slovenske obale zelo obremenjen s plovili, ki se tu sidrajo in tako poškodujejo bentoške organizme. Tudi zato se je pojavila zamisel o oblikovanju sidrišč za čolne ob robu zaščitenega območja.

Naravni rezervat Strunjan - Stjuža:

Stjuža je edina morska laguna na slovenski obali. Nekoč je bila odprt zaliv, pred več kot 200 leti pa so med morjem in zalivom zgradili nasip, tako da je danes laguna povezana z morjem le preko kanala. V laguni so včasih ekstenzivno gojili ribe. Ribogojstvo so tu opustili že v tridesetih letih 20. stoletja. Pestrost življenjskih okolij in vrst zagotavlja hrano in zavetišča tako za ptice kot tudi za ribe. Stjuža in Strunjanske soline predstavljajo izjemen preplet življenjskih okolij, kakršnega ni nikjer drugje na slovenski obali.

Naravni rezervat Škocjanski zatok:

Gre za 122 hektarjev veliko sredozemsko mokrišče in hkrati največje polslano močvirje v Sloveniji, ki je izjemnega pomena zaradi bogate favne in flore. Škocjanski zatok velja za posebnost, saj kljub temu, da je dobesedno obkrožen z prometnim omrežjem in gospodarskimi dejavnostmi, tu (začasno ali stalno) prebiva zelo veliko vrst živali. Omeniti je treba pestrost ptičjih vrst (našteti 245 vrst), ki tukaj gnezdiijo, prezimujejo ali pa se ustavljajo med selitvijo. Zanimivost v rezervatu predstavljajo tudi boškarin (istrsko govedo) in kamarška konja³ (Vir: SLR LAS Istre 2014-2020).

Park Škocjanske jame:

Regijski park Škocjanske jame je bil ustanovljen leta 1996 in je zaradi svoje edinstvene naravne ter kulturne dediščine od leta 1986 vpisan v seznam svetovne dediščine pri Unescu. Park je vključen tudi

³ Vir: <http://skocjanski-zatok.org>

v Unescov medvladni raziskovalni program Človek in biosfera (MAB), ki združuje biosferna območja po vsem svetu. Skupaj s spletom jam, udornih dolin in posameznih naravnih spomenikov tvori regijski park tipično kraško «arhitekturo». Enkratna zastopanost rastlinstva in živalstva, združenega v izjemnem sožitju na izredno majhnem območju, pomeni, da je to območje zelo pestro in hkrati ranljivo. V okviru parka so na ogled še etnološka zbirka v Jakopinovem skednju, krasoslovna zbirka v Jurjevem skednju ter biološke, geološke in arheološke zbirke v naravoslovno-učnem centru na Delezovi domačiji. Omeniti velja tudi promocijsko kongresni center Pr Nanetovh, ki je svoj prostor našel v obnovljenem kulturnem spomeniku v Matavunu.

Javni zavod, ki upravlja z jamami, se vključuje v številne projekte s področij: vodnih virov, kulturne krajine, biodiverzitete, promocije krasa, monitoringa v jami, povezovanje biosfernih območij, dela s šolami, izdelave načrtov trajnostne mobilnosti, promocije svetovne dediščine, rabe naravnih virov, ozaveščanja širše javnosti.

Ključni izzivi in priložnosti v prihodnjem programskem obdobju, ki izhajajo iz analize Programa varstva in razvoja za obdobje 2019-2023, Parka Škocjanske jame, so: povečano povpraševanje po prostočasnih dejavnostih in produktih, ki temeljijo na lokalnih naravnih in kulturnih vrednotah, predstavitev parka kot mednarodno priznanega območja, možnost predstavitve jame za nove doživljajske načine vodenja, širjenje skupne znamke produktov in storitev, povezovanje na lokalni in mednarodni ravni, vključevanje domačinov v aktivnosti za uresničevanje poslanstva parka, povečano zanimanje za Kras in njegove posebnosti, geostrateška lega Slovenije in parka, spodbuditi lokalno prebivalstvo za umeščanje novih vsebin, zaposlovanje lokalnega prebivalstva, ustrezna strokovna vključitev naravnih znamenitosti in kulturne dediščine v program ponudbe parka, aktivnejše vključevanje vplivnega in prehodnega območja v dejavnosti, povezane s poslanstvom parka, na področju izobraževanja, spodbujanja trajnostnega gospodarjenja in razvoja ter vključevanja v mrežo skupne ponudbe, dvigniti raven in obseg ponudbe regije, izboljšati stanje okolja. (Vir: Park Škocjanske jame).

Krajinski park Debeli rtič

Krajinski park Debeli rtič leži na skrajnem koncu Ankaranskega polotoka in je bil ustanovljen leta 2018 (ustanovila Občina Ankaran, s soglasjem Ministrstva za okolje in prostor). Osrčje parka je istoimenski rt s flišnim klifom, naravnim morskim obrežjem ter skladi podvodnega grebena in predstavlja eno ključnih območij za ohranjanje biotske raznovrstnosti slovenske obale.

S parkom upravlja Režijski obrat Občine Ankaran, zato je proračun parka del integralnega občinskega proračuna.

Prva aktivnost parka je priprava načrta njegovega upravljanja in dokumentacije za ureditev priveznih mest za dnevne priveze plovil v zaščitenem morskem območju parka (Vir: Občina Ankaran).

Kraški rob

Celotno območje Kraškega roba se ponaša z izjemno naravno in kulturno dediščino, s številnimi redkimi rastlinskimi in živalskimi vrstami ter visoko stopnjo ohranjenosti biotske pestrosti. S tega vidika obravnavano območje velja za skrit, a še kako prebujajoči se turistični biser. S kombinacijo izredno bogate kulturne dediščine, sredozemske klime in ugodne prometne lege pa to območje zagotovo sodi med potencialno zanimivejše turistične destinacije v Sloveniji ter tudi širše.

Ob nenadzorovanem upravljanju lahko hitro postane degradirano in kot tako izgubi svojo vrednost. Kapitalska šibkost in razdrobljenost ponudnikov ter pomanjkanje aktivnejšega upravljanja tega

območja razvoj same destinacije zavirajo, zato s tega vidika še ni dosegla turističnega preporoda, ki ga lahko.

Dolina Dragonje

Reka Dragonja je približno 30 kilometrov dolga reka in je mejna reka med Slovenijo in Hrvaško ter naravna vez med Kraško planoto, flišno Istro in Jadranskim morjem. Za reko je značilno, da nima stalnega izvira, temveč več manjših izvirčkov, ki se nahajajo v skrajnih predelih Šavrinskega gričevja oziroma pod zaselkoma Poletiči in Galantiči. Reka je s svojimi pritoki ustvarila slapove, slapišča, spodmole, tolmuhe in meandre. Dragonja je v spodnjem delu doline, ob izlivu v morje, izoblikovala ravnino, na kateri so nastale Sečoveljske soline. Spodnji tok Dragonje je od leta 1990 zavarovan kot naravni spomenik. V sušnih mesecih reka skoraj povsem presahne, kar pa za kmetovalce predstavlja veliko negotovost v količini in kvaliteti letnega pridelka.

Vilenica:

Jama Vilenica pri Lokvi je najstarejša turistična jama v Evropi, saj ima vodene ogledne že od leta 1633. Do sredine 19. stoletja je slovela kot najlepša, največja in najbolj obiskana jama matičnega Krasa. Kasneje je zaradi novih odkritij v Postojnski jami počasi začela toniti v pozabo. Ponovno je jama zaživela leta 1963, ko je skrb zanjo prevzelo Jamarsko društvo Sežana. V Vilenici vsako leto poteka Mednarodni literarni festival Vilenica, na katerem se srečajo pesniki, pisatelji, dramatik in esejisti iz Srednje Evrope. Osrednji dogodek festivala je podelitev mednarodne literarne nagrade Vilenica, ki jo podelijo avtorju za vrhunske dosežke na področju literarnega ustvarjanja in esejistike.

Živi muzej Krasa:

Marca 2014 je bil zaključen strateški projekt KRAS -CARSO sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija–Italija 2007–2013, iz sredstev ESRR in nacionalnih sredstev. V okviru muzeja so urejene tematske in čezmejne rekreacijske poti (kolesarske, sprehajalne in jahalne) ter označene interesne točke. Uredili so okrog 20 kilometrov poti, jih označili z usmerjevalniki in trijezičnimi informativnimi tablamami, označili ter zavarovali so naravne znamenitosti, sanirali kal in vodnjak pri Orleku ter uredili parkirišče na vstopni točki v muzej pri Sežani. Izjemnost tega območja je tudi v tem, da je bilo skoraj pol stoletja (po drugi svetovni vojni) zaprto za prost dostop in sta zato v celoti ohranjeni nekdanja naravna ter kulturna krajina (suhi zidovi, pastirske hiške). Velika težava je zaraščanje površin zaradi opustitve nekdanje kmetijske rabe (košnje, paše). Z Živim muzejem Krasa želi občina Sežana doseči višjo raven turizma, zato namerava v prihodnjem obdobju produkt povezati oziroma nadgraditi tudi z ureditvijo učno-rekreacijskih površin na sežanskem hribu Tabor, v okolici mesta in v drugih naseljih v občini (Vir: SLR LAS Krasa in Brkinov 2014-2020).

2.6 Okolje in okoljska infrastruktura, energetika

2.6.1 Odvajanje in čiščenje odpadnih voda

Skladno z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode je celotno območje regije opredeljeno kot občutljivo območje, zato zanj veljajo strožji kriteriji za opremljanje aglomeracij s sistemi odvajanja/čiščenja komunalnih odpadnih voda.

Za območja aglomeracij Koper, Piran in Izola (z obremenjenostjo več kot 10.000 populacijskih ekvivalentov (PE)) je bila dokončana ustrežna infrastruktura za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda. Zgrajena je bila skupna čistilna naprava za aglomeraciji Koper in Izola s hkratno izvedbo kanalizacijskih sistemov. Zgrajena je bila centralna komunalna čistilna naprava Piran.

Občini Piran in Izola imata relativno visok delež zgrajenega kanalizacijskega omrežja za kategorijo naselij ali njihovih delov (z obremenjenostjo med 50 in 2.000 PE ter gostoto obremenjenosti z več kot 20 populacijskih ekvivalentov na hektar (PE/ha) in 10 PE/ha, če gre za naselje na občutljivem ali vodovarstvenem območju).

V preteklem obdobju se je nadaljevala gradnja kanalizacijskega omrežja, število priključkov na omrežju se je povečalo. Leta 2018 je bila dolžina kanalizacijskega omrežja v regiji 672 km, na omrežju je bilo 24.557 priključkov (Vir: SURS).

V infrastrukturo za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda je bilo v tekočem programskem obdobju med leti 2014-2019 v regiji vloženi 15,691 milijona EUR.

Tabela 47: Investicije v varstvo okolja v regiji (v 1.000 EUR), letno (Vir: SURS)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Skupaj
Upravljanje odpadnih voda (v 1.000 EUR)	1.127	3.672	2.700	2.417	3.146	2.629	15.691

Problematična je Mestna občina Koper, predvsem pa občine na Krasu, kjer bodo potrebne obsežne investicije v kanalizacijsko omrežje. Na območjih občin, ki imajo redkejšo poselitev, bodo potrebne drage investicije za komunalno opremljenost zaradi lege na občutljivem območju. Občine se soočajo s pomanjkanjem finančnih virov za izvedbo obveznosti iz Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode, tako da obveznosti ne bo mogoče izpolniti do roka (2021 oz. 2023). Visok strošek pa predstavlja tudi redno vzdrževanje obstoječega kanalizacijskega sistema.

Primerjalna analiza cen investicij za opremljanje aglomeracij na kraškem terenu kaže na to, da je izvedba odvajanja in čiščenja odpadnih voda na navedenih aglomeracijah draga, zaradi dragih izkopov v kamnino (apnenec) in neugodne konfiguracije terena (ni stalnih padcev), kar narekuje večje število črpališč ali manjših čistilnih naprav. Zato bo potrebno poiskati tehnične načine odvajanja in čiščenja, ki bi bili stroškovno bistveno bolj ugodni, kot. npr. cenejše male čistilne naprave namesto velikih, kar pa bi zahtevalo tudi prilagoditev predpisov.

Zgodovinska središča istrskih mest (predvsem Piran in Izola) se soočajo s problemom stare, dotrajane in puščajoče kanalizacije, ki je mešana (meteorno-fekalna), kar povzroča predvsem ob vse pogostejših visokih plimah in obilnejših padavinah močno obremenjevanje morja s fekalijami. Gre

za problem, ki ima neprimerno večje posledice za obremenjevanje morja kot neopremljenost manjših in redkeje poseljenih območij z kanalizacijo in čistilnimi napravami, zato bi bilo treba prilagoditi dinamiko investicij dimenziji problema. Vdor slane vode v kanalizacijski ogroža strojne in elektro instalacije in naprave, zmanjšuje učinkovitost sekundarne in terciarne stopnje čiščenja v čistilnih napravah. Z viri, s katerimi razpolagajo občine, kanalizacijskega omrežja v zgodovinskih središčih istrskih mest ne bo možno sanirati.

2.6.2 Odvoz in ravnanje z odpadki

Količina nastalih odpadkov v regiji raste, med leti 2013 in 2018 se je povečala za 22,5 %.

Komunalna podjetja zagotavljajo ločeno zbiranje odpadkov, kar tudi omogoča ustrezno obdelavo. Pri ločevanju odpadkov v občinah dosegajo lepe uspehe. Količina (z javnim odvozom) zbranih komunalnih odpadkov raste, kot tudi delež ločeno zbranih odpadkov za nadaljnjo obdelavo. Količina odpadkov, ki jih je treba trajno odložiti, je od leta 2013 močno upadla, kar kaže na dobro organiziran sistem celovitega ravnanja z odpadki po občinah.

Tabela 48: Nastali komunalni odpadki v obalno-kraški statistični regiji (v tonah), letno (Vir: SURS)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nastali komunalni odpadki (tone)	53.574	56.739	55.847	61.339	64.344	65.558	67.996

Tabela 49: Nastali komunalni odpadki po občinah (v tonah), letno (Vir: SURS)

Občina	2015	2016	2017	2018	2019
Ankaran	1.643	1.887	1.977	1.740	1.841
Divača	1.530	1.675	1.661	1.673	1.725
Hrpelje-Kozina	1.990	2.015	2.161	2.356	2.394
Izola	7.088	10.032	10.173	10.205	10.698
Komen	1.265	1.335	1.292	1.317	1.355
Mestna občina Koper	26.482	28.059	29.451	30.227	31.597
Piran	10.058	10.864	11.585	11.638	11.830
Sežana	5.790	5.472	6.044	6.402	6.556

Tabela 50: Z javnim odvozom zbrani komunalni odpadki (kg/prebivalca) v regiji, letno (Vir: SURS)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Z javnim odvozom zbrani komunalni odpadki (kg/prebivalca)	384	394	359	413	426	441	437

Tabela 51: Z javnim odvozom zbrani komunalni odpadki (kg/prebivalca) po občinah, letno (Vir: SURS)

Občine	2015	2016	2017	2018	2019
Ankaran	372	456	478	407	422
Divača	254	291	269	275	260
Hrpelje - Kozina	322	293	353	398	377
Izola	311	501	496	500	503
Komen	224	296	227	240	231
Mestna občina Koper	383	420	431	449	451
Piran	428	481	517	527	518
Sežana	306	286	317	348	334

Tabela 52: Ločeno zbrani komunalni odpadki (% od vseh zbranih) v regiji, letno (Vir: SURS)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ločeno zbrani komunalni odpadki (%)	51,0	53,2	62,2	59,9	61,4	61,9	62,4

Tabela 53: Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca), letno (Vir: SURS)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca)	163,0	154,0	131,2	19,0	16,9	17,0	23,0

Podatki o odloženih komunalnih odpadkih po statističnih regijah za leto 2016 so zaradi nepopolne porazdelitve po občinah v administrativnem viru manj zanesljivi.

Na območju štirih kraških občin, ki jih oskrbuje podjetje Komunalno stanovanjsko podjetje Sežana (Divača, Komen, Hrpelje-Kozina, Sežana), je bilo v letu 2017 **zbranih 7.894,9 tone odpadkov**. Od tega je bilo **5.405,1 tone posredovanih v predelavo**, **2.489,8 tone pa posredovanih v obdelavo pred odlaganjem**, iz katerih se je na odlagališče **odložilo le manjši del odpadkov (4,83 % oz. 381,4 tone)**. Odstotek ločenega zbiranja odpadkov se je tako povečal na **95,17 %**.

V občinah delujejo zbirni centri za odpadke. Odlagališča pa so bila zaprta, ker niso pridobila okoljevarstvenega dovoljenja.

Zbirni centri se ponekod soočajo s prostorskimi problemi. V Sežani imajo sodobni center za ravnanje z odpadki (CERO). Mestna občina Koper in Občina Ankaran potrebujejo nadgradnjo zbirnega centra. V občini Izola zbirni center zadovoljivo opravlja svojo funkcijo in zadostuje potrebam. V občini Piran zbirni center na območju nekdanjega odlagališča Dragonja ni ustrezen zaradi prostorskih omejitev in odročnosti.

Problem občin obalno-kraške regije na področju ravnanja z odpadki je odvoz komunalnih odpadkov na oddaljene lokacije, kar je zelo drago. Težava je tudi prevoz komunalnih odpadkov z zastarelimi tovornjaki, ki močno onesnažujejo okolje. Vozila bi bilo treba zamenjati s sodobnejšimi, z manj okoljsko obremenjujočimi motorji ali električnimi vozili ali pa s pogonom na plin.

Pomemben izziv je zmanjševanje količine odpadkov. V skladu s filozofijo zmanjšanja odpadkov in ohranjanja življenja še uporabnih predmetov so **na Komunalni Izola vzpostavili Center uporabnih predmetov.** Koncept centra temelji na spodbujanju ponovne uporabe še uporabnih predmetov in zmanjšanju velikokrat pretirane potrošnje. V prihodnje želijo dejavnosti centra razširiti tudi v središče mesta, kjer bi bil razstaveni prostor dostopnejši uporabnikom, ki nimajo možnosti dostave oz. prevzema na zbirnem centru.

Za ustrežnejši odnos do problematike odpadkov so pomembne akcije ozaveščanja, tako med prebivalci kot med obiskovalci – turisti.

2.6.3 Oskrba s pitno vodo

Na območju obalno-kraške regije zagotavljajo oskrbo s pitno vodo trije vodovodni sistemi: območje Slovenske Istre (občine Koper, Izola, Piran, Ankaran) oskrbuje Rižanski vodovod s sedežem v Kopru, območje Krasa (občine Sežana, Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Miren Kostanjevica), oskrbuje Kraški vodovod s sedežem v Sežani, območje občine Ilirske Bistrice pa oskrbuje Komunalno podjetje Ilirska Bistrica.

Tabela 54: Količine vode, dobavljene iz javnega vodovoda, skupaj (1000 m³), letno (Vir : SURS, za leto 2020 Rižanski vodovod Koper in Kraški vodovod Sežana)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Obalno-kraška regija	8.089	10.329	9.679	10.902	11.646	11.293	11.882	11.588

Pitna voda se zagotavlja iz naslednjih vodnih virov: vodni vir Rižana z zmogljivostjo odjema do 600 l/s; vir je bil zgrajen leta 1935. Leta 1987 sta bili dograjeni črpališči Tonaži in Podračje; njun namen je črpanje podtalnice iz vodonosnega sloja v obdobju upadanja izdatnosti vodnega vira Rižana. V ekstremno sušnem poletju leta 2012 se je v vodarni Gabrijeli z vgradnjo manjše enote ultrafiltracije zmogljivosti 40 l/s ponovno vključilo v sistem vodooskrbe vira Bužini in Gabrijeli, kar je pomembno pripomoglo k zagotavljanju vsakodnevnih nujno potrebnih količin pitne vode. Iz vodnega vira Gradole v hrvaškem delu Istre vodo kupujemo skladno s pogodbo in sicer do 150 l/s (vir upravlja Istrski vodovod Buzet, zgrajen je bil leta 1970). Iz Vodnega vira Klariči kupujemo vodo v količini do 135 l/s (povezava Rodik–Rižana je bila zgrajena leta 1993). Vir upravlja Kraški vodovod Sežana (Vir: http://www.rvk-jp.si/vodozbirno_omrezje_in_objekti).

Vodovodno omrežje Rižanskega vodovoda Koper (po podatkih iz leta 2019) oskrbuje območje štirih istrskih občin. **Nenehni razvoj obalnega območja in rastoča poraba pitne vode narekujeta potrebo po zagotovitvi zadostnega vodnega vira in širitvi vodovodnega sistema.** Izgradnja vse bolj razvejanega omrežja in višinski vodovod pa sta terjala zgraditev številnih črpalnih postaj za oskrbovanje višje ležečih naselij, avtomatizacijo in nadzor delovanja ter upravljanja vodovodnega sistema na daljavo (telemetrija

– SCADA). Na območju sistema za oskrbo z vodo je 99,9 % regije priključene na javni vodovodni sistem (Vir: http://www.rvk-jp.si/vodozbirno_omrezje_in_objekti).

V regiji ni zagotovljen dolgoročen strateški vodni vir za oskrbo prebivalstva s pitno vodo, kakor tudi ne rezervni vodni vir. Obalni del regije se posebno v sušnih obdobjih, ki sovpadajo s turistično sezono, sooča s pomanjkanjem pitne vode. Po strokovnih ocenah⁴ Kraški vodovod Sežana in vodovod v občini Ilirska Bistrica dolgoročno razpolagata z zadostnimi količinami vode, izrazito vodo-deficitaren pa je Rižanski vodovod Koper.

V preteklosti je bilo namreč do različnih nivojev pripravljenih že več velikih projektov za zagotovitev dolgoročne oskrbe v regiji, ki jih je država naprej predlagala in podprla, kasneje pa sama zaustavila njihovo izvedbo. Za večino teh vodnih virov je bilo že v predhodnih fazah priprave projekta odločeno, da so sicer evidentirani kot možni vodni viri, ne ustrezajo pa pogojem in kriterijem za strateški vodni vir.

Potencialno ogroženost vodnega vira Rižana je železniška nesreča junija 2019 v Dolu pri Hrastovljah spremenila v realno in pokazala na nujnost iskanja rešitve zagotovitve zadostnih vodnih virov za vodooskrbo Slovenske Istre. Zato je Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) na pobudo in zahtevo istrskih občin pristopilo k reševanju navedene problematike. Tako je leta 2020 MOP ponovno obudil projekt akumulacije Padež. Z vodilnim partnerjem LUZ d.d. je 21. 10. 2020 sklenil dvoletno pogodbo za izdelavo projektne, prostorske in investicijske dokumentacije do faze pridobitve dokumentacije za gradbeno dovoljenje za investicijski projekt »Ureditev oskrbe prebivalstva s pitno vodo Slovenske Istre in kraškega zaledja« z novim strateškim regionalnim vodnim virom, s katerim bo zagotovljena dolgoročna oskrba prebivalstva Slovenske Istre s pitno vodo in hkrati zagotovljen rezervni vodni vir za kraško zaledje.

Novelacija projekta oskrbe prebivalstva s pitno vodo Slovenske Istre in kraškega zaledja predvideva rabo vode na pritoku Padeža Suhorici v možni kombinaciji z manjšim zajetjem na potoku Padež, ki sta dve varianti obdelave novelacije izdelanega državnega lokacijskega načrta (DLN) v državni prostorski načrt (DPN). Sistem zajetja z akumulacijo sestavljajo: glavna pregrada s spremljajočimi varnostnimi objekti (preliv, talni izpust, podslapje) in zajetje z odvodom vode za oskrbo prebivalstva s pitno vodo do treh vodovodnih sistemov (Kraški, Rižanski in Ilirskobistriški vodovod).

Glede te rešitve v regiji ni konsenza. Lokalni prebivalci, kraško-brkinski župani, občinski sveti, Park Škocjanske jame in nekateri strokovnjaki tej rešitvi nasprotujejo. Istrski župani, občinski sveti Slovenske Istre, nekateri strokovnjaki, razvojno naravnana lokalna podjetja, Rižanski vodovod in MOP pa so akumulaciji naklonjeni.

V nekaterih delih regije še ni zadovoljivo rešena oskrba z vodo, zato so potrebne investicije v vodovodno infrastrukturo Šeki, Maršiči, Peraji, Karli, Mučinigi, Brič, Dilci, Brežec pri Podgorju, Krkavče – dolina Dragonje, povezovalni vodovod Zazid-Rakitovec s črpališčem, povezovalni cevovod Movraž-Movraški Dvori, sistemski rezervoar Bertoki, s povezovalnim cevovodom preko bodoče serminske vpadnice.

Nekateri deli vodovodnega omrežja so dotrajani, zaradi česar prihaja do vodnih izgub, ki prispevajo k večji porabi vode.

⁴ »Oskrba s pitno vodo slovenske Obale in zalednega kraškega območja - preveritev možnih vodnih virov s ciljem dolgoročne in regionalno zasnovane rešitve« (IEI,d.o.o., Maribor, december 2002).

Varstvo vodnih virov je pomanjkljivo. V regiji še ni bil sprejet akcijski načrt ukrepanja v primeru nesreče na območju varstvenih pasov vodnega vira Rižane.

2.6.4 Raba energije in obnovljivih virov energije

Temi podnebne spremembe in energija se vse bolj prepletata. Podnebne spremembe se že dogajajo. Posledice se kažejo v ekstremnih vremenskih pojavih in so opazne tudi v regiji, kot so suše, poplave itd. Podnebne spremembe se bo blažilo z zmanjšano rabo energije in posledično nižjimi emisijami. Hkrati z blaženjem se bo izvajalo prilagoditvene ukrepe, s katerimi se prilagajamo na podnebne spremembe.

Občine so sprejele lokalne energetske koncepte (LEK) in skladno z možnostmi izvajajo identificirane prioritete projekte. Skladno z zahtevami Energetskega zakona pa bo potrebno izdelati nove LEK-e skladno z energetskega konceptom v Sloveniji in z Nacionalnim energetskega in podnebnim načrtom (NEPN).

Ključni problemi v občinah so energetska potratnost stavb v občinski oz. javni lasti. Posamezne stavbe so bile sicer sanirane v preteklih letih. Občine so nepovratna sredstva pridobile na različnih razpisih predvsem v okviru pristojnega ministrstva, pa tudi iz različnih EU projektov. Visoka je tudi energetska potratnost stanovanj v lasti občinskih stanovanjskih skladov. Kotlovnice v javnih objektih in mnogi sistemi daljinskega ogrevanja s skupnimi kotlovnice so energetske neustrezni, uporabljajo neobnovljive vire energije (večinoma ekstra lahko kurilno olje (ELKO)).

Večina javne razsvetljave cest in javnih površin v regiji je prenovljena. Pri določenih občinah je treba dokončati prenovilo posameznih svetilk.

Večji izziv gotovo predstavlja prenos dobrih praks iz občin na ostale sektorje (industrijo, terciarni sektor, izvajalce javnega prevoza itd.). Občine bodo to dosegle s spodbujanjem teh ciljnih skupin. Le na ta način bo mogoče izboljšati raven energetske učinkovitosti.

Mobilnost, ki temelji na uporabi osebnega avtomobila, je velik porabnik energije. Problematično je tudi dejstvo, da se za pogonski gorivi motornih vozil uporabljata večinoma nafta in njeni derivati.

Vzpostavljena je mreža polnilnic za utekočinjeni naftni plin, ki so praviloma na bencinskih servisih. Ena takšnih polnilnic je v Sežani in je namenjena polnjenju tovornjakov. V regiji ni polnilnice za stisnjen zemeljski plin.

Postopoma se vzpostavlja mreža polnilnic za vozila na električni pogon. Treba pa bo zagotoviti poenostavljeno plačevanje polnjenja električnih vozil in omogočiti t.im. »ad hoc« polnjenje uporabnikom, ki nimajo pogodb z dobavitelji, saj večina postavljene infrastrukture tega ne omogoča.

Izraba sončne energije (fotovoltaika) je zaradi dobrih naravnih pogojev in padanja cen naprav še vedno dolgoročno perspektivna, predvsem za samooskrbo uporabnikov.

Regija trenutno nima zagotovljene oskrbe z zemeljskim plinom, čeprav je bila ta predvidena že leta 2016. Leta 2012 je bil sprejet DPN za prenosni plinovod M6 od Ajdovščine do Lucije. Podpisan je bil meddržavni sporazum z italijanskim partnerjem Retegas, ki naj bi pripeljal plinovod do meje pri Ospu, od tu dalje pa bi ga prevzeli slovenski Plinovodi d.o.o. Kljub temu, da je dokumentacija za izgradnjo plinovoda pripravljena in okoljevarstveno dovoljenje izdano, projekt ni izveden.

Tako bi dolgoročno zagotovili cenejši in okoljsko sprejemljivejši energent predvsem za ogrevanje kot tudi za tehnološke procese v industriji in za promet-(polnilnice za motorna vozila – osebni, tovorni avtomobili, avtobusi, ladje). V istrskih občinah je že ponekod zgrajeno distribucijsko omrežje za utekočinjeni naftni plin, ki je izvedeno tako, da omogoča hiter prehod na zemeljski plin.

Regija ima bogate in še neizkoriščene potencialne za izrabo alternativnih virov energije. Potencial istrskih občin je izraba toplote morja za ogrevanje in hlajenje. Fakulteta za pomorstvo in promet ter Hoteli Bernardin že uspešno izrabljajo ta vir za ogrevanje prostorov. Pred načrtovanjem rabe v večjem obsegu je treba raziskati potencialne vplive na morsko okolje in določiti mejo, do katere je izraba vira še sprejemljiva za okolje.

Nezadostno raziskan je tudi potencial za izrabo geotermalne energije, čeprav sodi obalno območje na podlagi dosedanjih raziskav med obetavnejše v Sloveniji, skupaj s severovzhodno Slovenijo. Potencialni vir je tudi toplota vode potopljenega rudnika premoga v Sečovljah. Manjši vir je še odpadna toplota pralnice in čistilnice v Luciji, ki bi jo bilo mogoče izrabiti za ogrevanje stanovanj v okolici.

Za učinkovitejšo rabo energije in obnovljive vire so na razpolago nepovratna sredstva, predvsem iz evropskih virov. Vendar je občinam v sedanjih finančnih razmerah čedalje težje zagotoviti lastni prispevek in plačati davek na dodano vrednost. Možna rešitev je javno-zasebno partnerstvo, v katerem javni partner pridobi subvencijo, zasebni pa preko posebne finančne sheme zagotovi finančni delež.

Občine v regiji sodelujejo z GOLEO na področju spodbujanja energetske učinkovitosti ter uvajanja obnovljivih virov energije zato, da bi dosegli čim večjo energetske samooskrbo regije.

Tako so v obdobju 2016-2019 občine Hrpelje-Kozina, Divača, Izola, Koper in Sežana v okviru tehnične pomoči Evropske investicijske banke Elena 1 pripravile projekte, na podlagi katerih so izvedle za 7,87 milijona EUR investicij v energetske sanacije javnih stavb, javno razsvetljavo, trajnostno mobilnost in energetske učinkovito komunalno infrastrukturo. (Opomba: k temu lahko dodamo še 0,5 milijona EUR za aktivnosti, ki se izvajajo v Mestni občini Koper).

2.6.5 Kakovost okolja

Morje

Za slovensko morje so značilna precejšnja nihanja slanosti in temperature, plitkost in velika resuspenzija sedimentov, kar vpliva tudi na prisotne združbe in njihovo razporeditev. Severni del Jadranskega morja je še posebej občutljiv, saj se v ta del morja izliva približno ena tretjina vseh rek, ki se izlivajo v Sredozemsko morje oziroma polovica celinskih voda, ki se izlivajo v Jadran. Meritve v obdobju 1957-2011 kažejo trend naraščanja temperature.

V obdobju 1960-2015 se je srednja višina morja ob slovenski obali zvišala za 10 cm, v povprečju za 1,7 mm/leto oziroma v zadnjih dvajsetih letih v povprečju 5 mm/leto. Ocenjuje se, da v zadnjem obdobju poleg globalnega zvišanja srednjih višin morja na povišanje višine morja pogosteje kot običajno vplivajo vremenske razmere v regiji. Ob slovenski obali in v Jadranu se v zadnjih dvajsetih letih višina morja zvišuje hitreje od evropskega in globalnega trenda. V primeru, da bi izostala infrastrukturna prilagajanja, lahko ob koncu stoletja ob podobnem trendu pričakujemo vsakodnevna poplavljanja

najnižje ležečih urbanih predelov slovenske obale. Ocenjuje se, da se bo višina morske gladine evropskih morij povišala za 20 do 80 cm. Pogostost poplav bo zato mnogo večja⁵.

Prevladujoče obremenitve in vplivi

Fizične izgube habitatov zaradi posegov človeka se razprostirajo izmenično vzdolž celotne obale. Območja brez trajnih obremenitev obsegajo le še približno četrtno obale. Najpomembnejši sektor, ki povzroča spremembe lastnosti obalnega območja, je urbanizacija (vključno s turizmom) in pomorski promet. Obremenitve obalnega območja naraščajo. Posegi v njem povzročajo predvsem izgube naravnih morskih habitatov, uničenje gnezdišč za ptice, motenje ali prekinitev selitvenih poti, fragmentacijo življenjskega okolja.

Fizične poškodbe dna slovenskega morja povzročajo ribištvo (npr. uporaba pridnenih vlečnih mrež in zapornih plavaric), pomorski promet (sidranje, poglabljanje plovnih poti), urbanizacija in turizem. Sidranje vpliva tako na priobalni pas (manjša turistična plovila) kot tudi na bolj oddaljena območja (večje potniške ladje in tovarne ladje). Sidranje je glavni vir obremenitev, saj povzroča poškodbe dna ter dvigovanje in resuspenzijo sedimenta.

Podvodni hrup vpliva na morske organizme. Slovensko morje je v primerjavi z drugimi relativno visoko obremenjeno, kar lahko neposredno vpliva na vedenje morskih živali (npr. morskih sesalcev).

Odpadki se pojavljajo v celotnem morskem ekosistemu slovenskega morja. Najpogostejši so odpadki iz plastičnih materialov. Glavni vir so turizem in rekreacija, izlivi rek, kanalizacijski izpusti in ostali iztoki v morje, odlagališča odpadkov v bližini morske obale, nepravilno ravnanje z odpadki v mestih, industrija, pa tudi pomorski promet, ribištvo in marikultura. Odpadki v morskem okolju povzročajo vrsto negativnih vplivov, velik problem je mikroplastika, ki zaradi svoje majhnosti lahko prehaja po prehranjevalnem spletu.

Kemijsko in ekološko stanje morja: Glede na opravljene analize v letu 2015 je bilo na podlagi fitoplanktona ekološko stanje ocenjeno kot zelo dobro za vodni teles Morje Žusterna – Piran in vodno telo Morje Piranski zaliv. Za vodno telo Morje Lazaret – Ankaran je bilo stanje ocenjeno kot dobro. Ekološko stanje na podlagi elementa stanje hranil je bilo na vseh vodnih telesih morja ovrednotena kot zelo dobro.

Ocene za močno preoblikovano vodno telo Morje Koprski zaliv se zaenkrat ne podaja. Na močno preoblikovanih vodnih telesih se vrednoti ekološki potencial in ne ekološko stanje, metodologije za vrednotenje ekološkega potenciala pa še niso razvite.

Na podlagi posebnih onesnaževal so vsa štiri obalna vodna telesa ocenili kot dobra. Analize kovin v vodi ustrezajo kriterijem dobrega kemijskega stanja, medtem ko presežene vrednosti tributilkositrovih spojin v vodi iz preteklih let na večini merilnih mest potrjujejo slabo kemijsko stanje vodnih teles, pri čemer pa trendi kažejo, da vsebnosti povsod padajo.

Na merilnih mestih v območjih za gojenje mehkužcev slovenskega morja - pri Debelem rtiču, v Strunjanskem zalivu in zalivu v Seči – je poleg dobrega stanja celotnega vodnega telesa že vrsto let ustrezna tudi mikrobiološka kakovost vode (ugotavlja se tudi prisotnost potencialno toksičnih fitoplanktonskih organizmov, katerih prisotnost v višjih koncentracijah je lahko razlog za prepoved nabiranja školjk v gojiščih).⁶

⁵ Vir: ARSO (<http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/visina-morja-4>)

⁶ ARSO Okolje, Ocena stanja morja v Sloveniji, 2015

Kopalne vode: Na vodnem območju Jadranskega morja so bile vse kopalne vode tako v letu 2013 kot tudi v letu 2014 ustrezne, saj so bile razvrščene vsaj kot zadostne. Odlične kakovosti so vse kopalne vode na morju, medtem ko je delež le-teh na celinskih vodah spremenljiv. Kakovost celinskih kopalnih voda je močno odvisna od hidroloških in meteoroloških razmer, saj je ob obilici dežja spiranje gnojnih površin intenzivnejše, možni so tudi preliv preobremenjenega kanalizacijskega sistema ob kopalni vodi in v njenem zaledju.

Reke, ki se izlivajo v severni Jadran, so vir organskih in anorganskih hranilnih snovi, zato je to eno najbolj produktivnih v celotnem Sredozemskem morju. V zadnjih letih se evtrofikacija Tržaškega zaliva in celotnega severnojadranskega bazena zmanjšuje, zaradi zmanjšanja vnosa hranil (omejitev rabe fosfatov v detergentih, izgradnje komunalni čistilnih naprav in tudi zmanjšanje rečnih pritokov). Na slovenski obali so najpomembnejši vnosi hranilnih in organskih snovi prečiščena komunalna odpadna voda iz komunalnih čistilnih naprav, komunalna odpadna voda iz gospodinjstev, ki niso priključena na komunalno čistilno napravo (razpršena poselitev), in kmetijska dejavnost ter reke čez mejo, predvsem reki Soča in Pad.

Okolje – druga področja

Trend stanja vodnih količin pri karakterističnih pretokih rek z neposrednim izlivom v Jadransko morje kaže, da se najizraziteje znižujejo srednji, upadajo pa tudi maksimalni pretoki rek. Razmere kažejo na zmanjševanje razpoložljive vode na območju regije. Dodatne težave pri zagotavljanju zadostnih količin vode povzročajo v zadnjih letih opažena sprememba v časovni razporeditvi odtokov, saj se obdobja z velikimi odtoki v vodotokih z dežnim in dežno-snežnim režimom pomikajo v zimski čas, obdobje nizkih pretokov v poletnih mesecih pa se daljša. S tem se povečuje verjetnost nastopanja dolgotrajnejših suš.

Na manjšem delu regije je **pomanjkljiva protipoplavna varnost**, kar je posledica neustreznih ureditev nekaterih hudourniških vodotokov. Zaradi zagotavljanja varnosti pred visokimi vodami na kmetijskih površinah so bili v preteklosti izvedeni regulacijski posegi v nekatere vodotoke in zgrajeni zadrževalniki (Pivol, Triban in Vanganelško jezero v Slovenski Istri).

Glede na napovedi klimatologov in trende zadnjega desetletja je na območju Južne Primorske pričakovati **pogostejše kmetijske suše**.

Regija spada v II. stopnjo onesnaženosti zraka. Prihaja do občasnih preseganj dovoljenih vrednosti predvsem onesnaževal dušikovih oksidov (NO₂), delcev (PM₁₀) in ozona (O₃). Najpomembnejši viri onesnaževanja zraka so promet in kurišča. Problematika onesnaževanja z ozonom in NO_x je vse bolj akutna, pričakovati je povečevanje onesnaženosti zaradi lokalnih vzrokov (promet), pa tudi zaradi čezmejnega onesnaževanja.

Promet je tudi glavni vir hrupa, s katerim so obremenjena predvsem urbana in turistična središča.

Požarna ogroženost naravnega okolja je predvsem na kraškem gozdnogospodarskem območju v slovenskem merilu še posebej izražena. Na obravnavanem območju pogori največ površine gozdov v Sloveniji.

Območje Slovenske Istre sodi med potresno najmanj ogrožena območja v Sloveniji.

2.7 Infrastruktura, prostor, upravljanje z obalnim območjem

2.7.1 Prometni sistemi, dostopnost

Obalno-kraška regija je zaradi svoje geografske lege in gospodarskih dejavnosti (predvsem Luke Koper in turizma) izpostavljena močnim prometnim tokovom. Ogrodje prometne infrastrukture tvorijo cestno omrežje, železniško omrežje, trgovsko pristanišče Koper in letališče v Sečovljah.

Cestno omrežje

V regiji so vse kategorije državnih cest in sicer dve avtocesti, ena hitra cesta, tri glavne ceste I. reda, ena glavna cesta II. reda, tri regionalne ceste I. reda, pet regionalnih cest II. reda, petnajst regionalnih cest III. reda in ena regionalna turistična cesta.

V okviru nacionalnega programa izgradnje avtocest (AC) je bilo v preteklosti dograjeno omrežje proti zahodu (Italiji). Manjkajo še nekatere povezave proti Hrvaški (Postojna/Divača-Jelšane), Koper- Dragonja ter hitra cesta (HC) Jagodje-Lucija. Pripravljeni oz. v pripravi so DPN za manjkajoče odseke AC in HC omrežja.

Občinski svet Občine Piran je sprejel sklep, s katerim se »zamrzne« izvajanje vseh aktivnosti za začetek gradnje HC do Lucije, dokler se ne zagotovi ustreznost tranzitnega prometa proti hrvaški Istri, to je prioritarno zgradi povezava Koper-Dragonja. Koordinacija županov občin Slovenske Istre je imenovala strokovno skupino, ki je oblikovala alternativne predloge za rešitev HC Jagodje-Lucija. Predlogi bodo predstavljeni pristojnim ministrstvom.

Kljub dobri razvitosti cestnega omrežja v regiji še vedno obstajajo deli s slabše razvitim cestnim omrežjem. Problematično ostaja vzdrževanje državnih in občinskih cest. Slabše prometno opremljeni so naslednji deli regije: južni del regije (zaledje Slovenske Istre) ter severni del (severni del občine Sežana in občina Komen).

Lokalne ceste so razmeroma urejene. Poleg rednih vzdrževalnih del se ponekod izvajajo ureditve nevarnih priključkov stranskih cest na glavne prometnice, rešitve nekaterih nepreglednih in ozkih odsekov, ureditve odvajanja meteornih voda, odtočnih kanalov, sanacija podpornih zidov ipd. Ponekod so potrebne preplastitve.

Leta 2015 je bil predan prometu 5,2 km dolg odsek HC Koper–Izola, ki predstavlja navezavo somestja Koper-Izola-Piran na avtocestno omrežje Slovenije, predvsem pa obvozno cesto za tranzitno-turistični promet ter dnevne migracije. Po preusmeritvi prometa z obale v predor so ustvarjeni pogoji za ureditev turistično-rekreacijske infrastrukture na obali med Koprom in Izolo.

Območje je zelo odvisno od osebnega avtomobila. Stopnja motorizacije je med najvišjimi v državi.

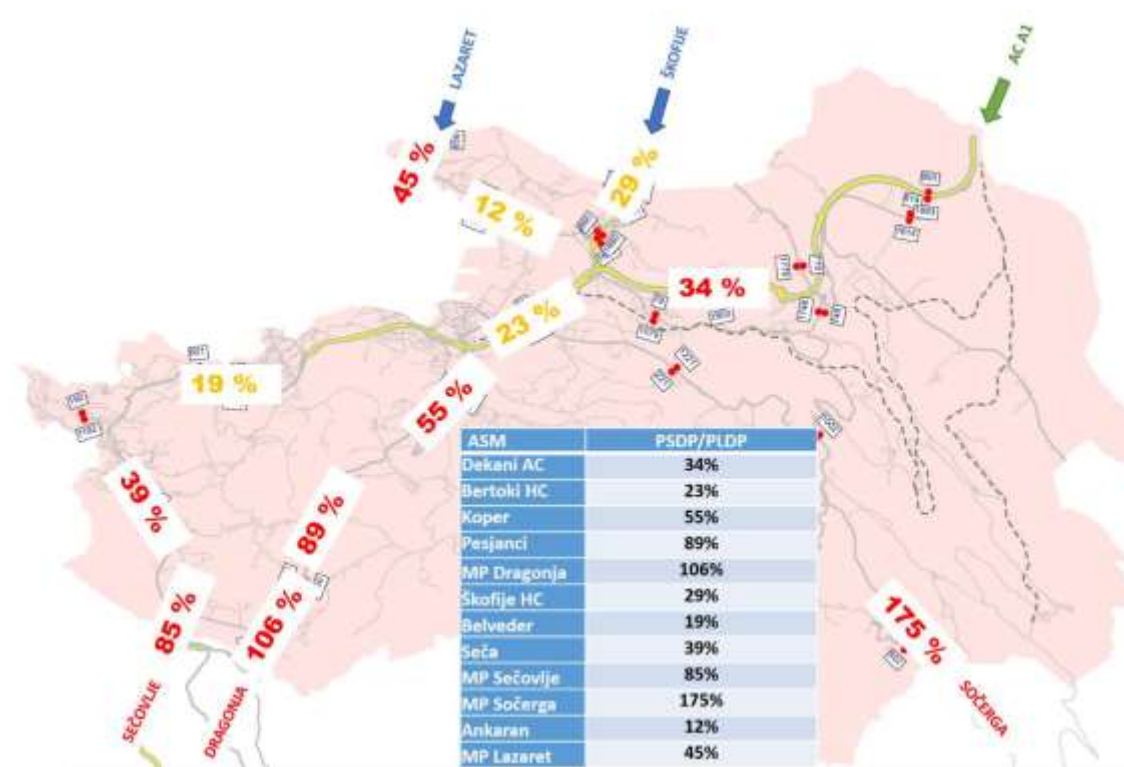
Anketa, iz leta 2016 kaže, da prebivalci v regiji večino vsakodnevnih poti opravijo z avtomobilom (77 %), pešačenje je še vedno pomembno (17 % opravljenih poti), kolesarjenje in javni potniški promet sta precej manj pomembna (2,8 % javni promet, 2,4 % kolo), železniški promet pa je praktično zanemarljiv (0,5 % voženj).

Prevladujoča raba osebnega avtomobila povzroča veliko neposredno in posredno porabo prostora ter ekološke, ekonomske in socialne težave. Težavam so v pretežni meri podvržena tudi območja ob obalnem pasu in središča najbolj urbaniziranih območij.

Izgradnja dodatnih cest v preteklih letih pretežno zadovoljuje prometne potrebe izven sezone. Razmere v poletni turistični sezoni, še posebej ob koncu tedna, pa se bistveno spremenijo. Med sezono se na obalni cesti med Koprom in Piranom promet poveča do 20 %, v smeri Ankarana do 12 %, skozi krajinski park Debeli rtič pa tudi do 45 %.

Na naslednji sliki je prikazano relativno povečanje prometnih obremenitev na glavnih cestnih odsekih obalnega omrežja.

Slika 5: Prometne obremenitve v enoti povprečnega letnega dnevnega prometa v Slovenski Istri, leto 2018 (Vir: Podatki o štetju prometa, Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija RS za infrastrukturo, 2018)

Problemi s parkiranjem v urbanih središčih: V obalnem pasu je **velika težava parkiranje** v urbanih središčih. Že izven turistične sezone so parkirišča skoraj popolnoma zasedena, poleti pa potrebe po parkiriščih toliko narastejo, da je to ena glavnih ovir dostopnosti posameznih krajev oz. območij.

Trajnostna mobilnost

Regija je v preteklem obdobju dosegla uspehe pri razvoju trajnostne mobilnosti. V zadnjih letih so nekatere občine (Koper, Izola in Piran, nekoliko kasneje tudi Sežana in Ankaran) pripravile in sprejele celostne prometne strategije (CPS) za področje trajnostne mobilnosti, s podporo Ministrstva za infrastrukturo. Z njimi so opredelile ukrepe, s katerimi spodbujajo pešačenje, kolesarjenje in večjo uporabo javnega potniškega prometa pri vsakodnevni poteh. Skladno z njimi se sedaj izvajajo prioritarni ukrepi. V sklopu projekta CHESTNUT (Interreg Podonavje) je bila opravljena integracija

občinskih CPS na ravni funkcionalne urbane regije štirih obalnih občin oz. 11 obalnih naselij, kjer je največja koncentracija prebivalstva, delovnih mest in dnevnih migracijskih tokov.

Sodelovanje med občinami na področju upravljanja prometa in mobilnosti je še vedno šibko, čeprav gre za področje, ki ga je nesmotrno obravnavati ločeno. Primer takega pristopa je bila priprava občinskih CPS, kjer so ostale spregledane ključne tematike, kot so medkrajevni javni potniški promet (JPP), vključno s pomorskim, usklajevanje posameznih prometnih sistemov trajnostne mobilnosti, kot so lokacija multimodalnih točk, parkiraj in pelji se (P+R) ipd. Čedalje bolj se kaže potreba po vzpostavitvi medobčinske strukture za upravljanje prometa, ki bi zagotavljala tudi višjo raven strokovnosti in boljše medsektorsko integracijo.

Pri infrastrukturi za pešce je še veliko prostora za izboljšave. V preteklem obdobju se je začelo več pozornosti namenjati pešačenju (npr. ureditvi atraktivnih pešpoti in območja ob obali, v mestnih središčih, ureditvi skupnih prometnih površin in con umirjenega prometa), vendar v mestih še vedno prevladujejo ureditve, namenjene avtomobilom. Zato bo v naslednjem obdobju treba še več pozornosti nameniti urejanju atraktivnih in varnih pešpoti, kot tudi bolj korektnemu razmerju med prostorom, namenjenem pešcem (in kolesarjem) ter prostoru za avtomobile, če želimo, da postane pešačenje pomembnejše tudi z vidika opravljanja vsakodnevnih poti.

Kolesarsko omrežje je še vedno premalo razvito, da bi prevzelo vidnejšo vlogo v mobilnosti na krajše razdalje. Deloma so poti urejene v turistično rekreativne namene (npr. Parenzana, obala med Kopro in Izolo, na Krasu). V zadnjem času se kolesarske poti vse pogosteje urejajo tudi za dnevne uporabnike. V Kopru se je tako dolžina kolesarskih poti v zadnjem desetletju povečala trikratno. Pereč problem ostaja neskljeno omrežje kolesarskih poti, pomanjkanje primernih in varnih parkirnih mest za kolesa, kot tudi pomanjkanje infrastrukture v zaledju. V preteklosti sta občini Koper in Piran uvedli sistem izposoje koles, do danes se je v prvotni obliki obdržal le v Piranu. Pojavili so se mnogi zasebni ponudniki koles za izposajo. Interes za kolesarjenje je čedalje večji. V zadnjem času postaja vedno pomembnejša mikromobilnost, ki je skupni imenovalac za različna prevozna sredstva na električni pogon (električna kolesa, skiroji, ...).

Na območju Krasa so kolesarske poti speljane pretežno po obstoječih lokalnih, malo prometnih cestah, vaških kolovozih in gozdnih cestah. Poti so na razpotjih označene. Izbrana so izhodišča za kolesarske izlete, kjer je možnost parkiranja osebnih vozil, in sicer so v Temnici, Opatjem selu, Komnu, Kobjeglavi, Sežani, Lipici, Majcnih, Senožečah, Matavunu, Kozini, Podgorju, Hrastovljah, Gračišču in Sočergi.

Na območju Slovenske Istre je skoraj v celoti urejena kolesarska pot na trasi opuščene ozkotirne železnice Trst-Poreč - Porečanke (Parenzane), ki postaja vse bolj popularna. Urejenih je še nekaj drugih krožnih kolesarskih poti.

Prisotna so prizadevanja za **vzpostavitev morske potniške povezave** med mesti Slovenske Istre, pa tudi na čezmejni ravni s sosednjima Italijo in Hrvaško. V letu 2021 so bili v okviru projekta LAS Istre vzpostavljeni t. im. morski prevozi po meri. Ribiči in ostali lastniki plovil ponujajo posameznikom prevoz po morju med slovenskimi mesti po naročilu.

Javni potniški promet

Avtobusni prevozi so osnovni nosilec javnega potniškega prometa. Večja koncentracija avtobusnih linij je v obalnem pasu, saj tu vozijo medkrajevni, primestni in mestni avtobusi.

Koncesijo za medkrajevni promet med obalnimi mesti ima podjetje Arriva. Prevoze opravljajo sodobni avtobusi. Frekvenca medkrajevnega prometa je ustrezna, avtobusi med Koprom in Piranom običajno vozijo približno vsakih 20 minut. Kljub temu so še možnosti za izboljšanje in pridobitev večje popularnosti med potniki.

Koprška in piranska občina imata organiziran mestni potniški promet, občina Izola pa v povezavi s sosednjima občinama. Občini Koper in Piran sta podelili koncesijo za mestne linijske in šolske prevoze podjetju Arriva Dolenjska in Primorska. Za obe občini velja, da je mestni potniški promet dobro organiziran, drugače je v primestnih naseljih in vaseh v zaledju občin. Težava je predvsem frekvenca prihodov, zato JPP v zaledju ni alternativa osebnemu avtomobilu.

Na območju mesta Koper deluje mestni linijski promet z ustrežno frekvenco in pokritostjo prostora. Občina v zadnjih letih JPP izdatno subvencionira, tako da je za uporabnike poceni. V zadnjih letih število potnikov narašča.

Tudi v piranski občini sta pokritost prostora z linijami (za območje Piran-Portorož-Lucija), kot tudi njihova frekvenca primerni, še posebej poleti. Koncesionar podjetje Arriva bo v prihodnosti izboljšalo raven storitev z novimi vozili, oddajniki za brezplačni WI-FI signal v vozilih, z elektronskimi informacijskimi prikazovalniki, aplikacijo za mobilne telefone in tablične računalnike (Android, IOS) za napoved prihoda in odhoda avtobusov v realnem času.

V letu 2020 je bila uvedena tudi hitra avtobusna povezava med Koprom in Ljubljano v jutranjih urah, v obratni smeri pa v popoldanskih, ki dnevnim migrantom omogoča alternativo avtomobilu.

Kljub izboljšavam v zadnjih letih se z javnimi prevoznimi sredstvi opravi le manjši del dnevnih potovanj, se pa ta segment potniškega prometa v zadnjih letih krepi.

Problematika organiziranosti prevozov šoloobveznih otrok in srednješolcev do izobraževalnih institucij, organizacija prevozov otrok s posebnimi potrebami do šol in vzgojno-izobraževalnih centrov, problematika prevozov starejših oseb...ipd. iz oddaljenih krajev v centre ostaja nerešena.

Železniško omrežje

Železniško omrežje je v regiji precej razvejano. Tu so dve glavni in tri regionalne železniške proge:

- glavni železniški progi E 70 Ljubljana – Sežana – državna meja (Villa Opicina), E 69 Divača – Koper (potniška) in E 69 cepišče Bivje – Koper (tovorna),
- regionalne železniške proge Prešnica – Rakitovec – državna meja (Buzet); Jesenice – Nova Gorica – Sežana; cepišče Kreplje – Repentabor – državna meja (Villa Opicina).

Železniško omrežje ne ustreza več potrebam. Predvsem povezava pristanišča z zaledjem (Koper-Divača) je ozko grlo razvoja Luke Koper kot ključnega gospodarskega generatorja območja, zato je posodobitev oz. izgradnja dvotirne železniške proge nujna. 60 % blaga se iz pristanišča prepelje po železnici. Večanje tržnih deležev na trgih zalednih držav zahteva zanesljive in boljše zaledne povezave, predvsem po železnici.

Sprejet je bil DPN za II. tir Divača-Koper. Gradbeno dovoljenje je bilo pridobljeno v letu 2016. Gradnja se je pričela.

Projekt izgradnje drugega tira predvideva enotirno progo s servisnimi cevmi ob najdaljših predorih. Da bi v prihodnje omogočili nadgradnjo proge drugega tira v dvotirno progo, je Vlada RS junija 2017 sprejela sklep, da se povečajo profili servisnih cevi. Direkcija RS za infrastrukturo vodi postopek, da bi bil drugi tir v prihodnosti zgrajen kot dvotirna proga. Bo pa z razširitvijo servisnih cevi v treh najdaljših predorih 2TDK gradbeno pripravil 61 odstotkov vzporedne proge drugega tira.⁷ Vrednost investicije je ocenjena na 1.047 milijonov EUR v stalnih cenah brez DDV.

Pristanišče Koper (Luka Koper)

Pristanišče se je v zadnjih desetletjih razvilo v najsodobnejše pristanišče severnega Jadrana. Je eden najpomembnejših ekonomskih akterjev in generatorjev ekonomske dejavnosti regije. Pristanišče ima 12 tehnološko specializiranih terminalov za pretovor najrazličnejših blagovnih skupin. Od leta 2005 se v njem razvija tudi potniški promet.

V preteklem desetletju je skupni ladijski promet pristanišča neprestano naraščal, izjema je bilo le leto 2009 zaradi globalne krize, vendar je promet že v letih 2011 in 2012 ponovno dosegel rekordne skupne pretovorjene količine. V letu 2018 je te presešel 24 milijonov ton blaga. V zadnjih letih je z vidika pretovora avtomobilov med prvimi v Sredozemlju, z vidika kontejnerskega prometa pa med prvimi v Jadranu.

Tabela 55: Podatki o gibanju ladijskega pretovora po letih (Vir: <http://www.luka-kp.si/slo/terminali-in-tovor>)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tovori skupaj	18.965.351	20.711.872	22.010.657	23.366.959	24.048.618	22.792.650	19.523.133

Luka Koper je z ostalimi severnojadranskimi pristanišči povezana v združenje severnojadranskih pristanišč (Nord Adriatic Port Association). Sodelovanje je priložnost, da pristanišča prevzamejo večji delež tovora med Azijo in Evropo (skozi Sueški prekop), kar je velika poslovna priložnost glede na to, da se napoveduje nenehna rast blagovnih tokov v tej smeri najmanj do leta 2030.

Pristanišče potrebuje vlaganja v razvoj infrastrukture (drugi železniški tir, podaljšanje pomolov, poglobljanje plovniških kanalov, operativne obale, skladišča, energetska prestrukturiranje). V pristanišču je še vedno izražena potreba tudi izgradnji sodobnega in mednarodnim standardom skladnega pomorskega potniškega terminala.

Luka Koper se zaveda velikega ekološkega in okoljskega vpliva ter je zato potrebno nadaljevati z izvedbo ukrepov za omilitev negativnih vplivov, tako v Mestni občini Koper, kot v Občini Ankaran.

Letališče Portorož

V regiji je javno letališče za mednarodni zračni promet Portorož, ki je sestavni del sistema javnih letališč RS. Letališče je namenjeno prevozu potnikov, za športne, turistične in poslovne polete. Osnovna dejavnost Aerodroma Portorož obsega upravljanje letališča z zagotavljanjem pristankov in vzletov letal,

⁷ Vir: <http://www.drugitir.si/2tdk>

uporabo infrastrukture in potniškega terminala, izvajanje zemeljske oskrbe letal, potnikov in prtljage ter komercialne dejavnosti. Prek Letališča je bilo leta 2013 prepeljanih 26.000 tisoč potnikov, kar je rekord letališča. V letu 2019 so se bodo ponovno približali tej številki (Vir: <http://www.portoroz-airport.si/>).

Letališče uporabljajo v največji meri enomotorna in dvomotorna, batna in turbopropelerska letala splošnega letalstva s kapacitetami do 10 sedežev ter občasno tudi nekaj večjih dvomotornih turbopropelerskih letal s kapacitetami do 60 sedežev ter manjša poslovna dvomotorna reaktivna letala.

Letališče je priložnost za turistično gospodarstvo v regiji, hkrati pa lega pomeni tudi omejitve pri razvoju letališke infrastrukture.

Za nadaljnji razvoj je treba dograditi infrastrukturo (podaljšanje vzletno-pristajalne steze), ob upoštevanju prostorskih danosti in zakonodaje s področja varstva okolja. DPN Letališče v Sečovljah zamuja oz. stoji, kljub pritiskom z lokalne ravni. Letališče potrebuje ureditev površin ob obeh straneh pristajalne steze, kar zahteva tudi poseg v Drnico in deloma na območje solin. Poleg letališča Portorož sta v regiji registrirani še vzletišči Divača (Gabrk) in Črnotiče.

2.7.2 Stanovanjska politika

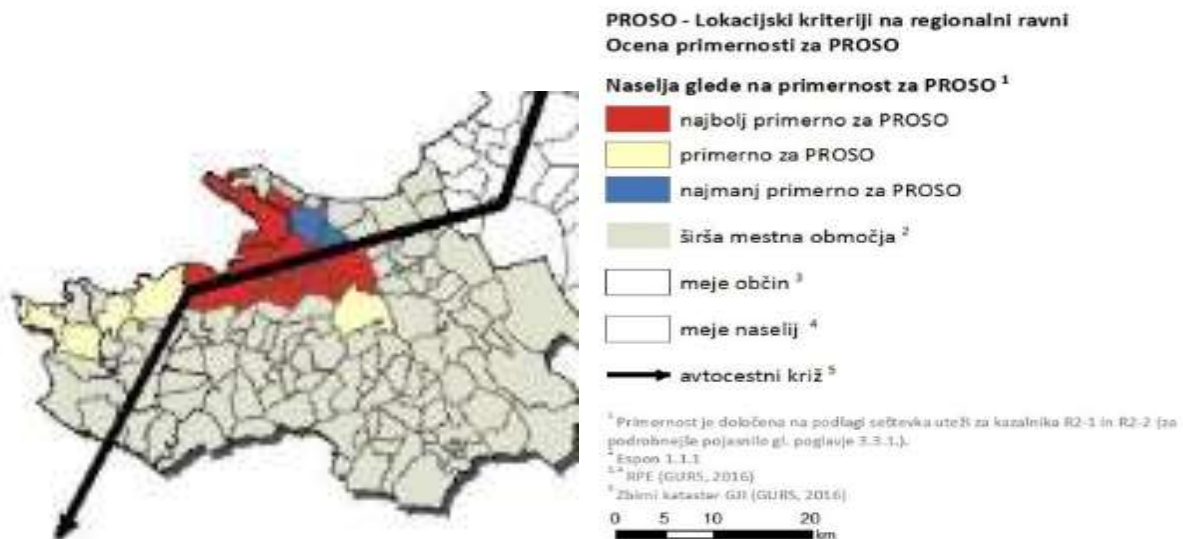
Po podatkih Statističnega urada RS je v obalno-kraški regiji povprečno 509 stanovanj na 1000 prebivalcev, kar je več od slovenskega povprečja, kjer je na 1000 prebivalcev 412 stanovanj. Kljub temu je stanovanjska problematika v regiji izredno pereča. Že vse od leta 2015 se cene novih in rabljenih nepremičnin višajo. V Slovenski Istri je tako cena rabljenega stanovanja v letu 2020 znašala 2.720 eur/m² in se približuje ceni rabljenih stanovanj v prestolnici ((https://www.mvn.e-prostor.gov.si/fileadmin/user_upload/MVN/Dokumenti/Porocila/PRELIMINARNO_POROCILO-2020.pdf, str. 11)). Dodaten pritisk na stanovanjsko problematiko v istrskih občinah predstavlja razvijajoči se turizem in oddajanje stanovanj v turistične namene, ker je zaslužek večji. S tem se izredno manjša fond najemniških stanovanj za dolgoročni najem. Priložnost pa vidimo na podeželju, kjer bi z obnovo obstoječih, zapuščenih nepremičnin pridobili prepotrebna stanovanja, hkrati pa prispevali k razvoju podeželja.

Pridobivanje ustreznega stanovanja je predvsem velika težava za mlade in mlade družine. Ker je možnost samostojnega bivanja, pa naj bo to najemniško ali lastniško, osnovi pogoj za doseganje samostojnosti, oblikovanje lastne družine in zagon uspešne poklicne poti, z neustrezno stanovanjsko politiko ne izgublja samo mladi posameznik, ampak tudi družba kot celota. Mladi namreč nimajo osnovnih možnosti za izražanje svojih potencialov (pa naj bo to ustvarjanje družine, možnost zaposlitve v kraju izven bivanja staršev in podobno). Občine oz. občinski stanovanjski skladi ter Stanovanjski sklad RS bi tu lahko odigrale aktivnejšo vlogo.

Obalno-kraška regija mora poleg stanovanjske problematike mladih nameniti pozornost tudi bivanju starejših. Starajoče se prebivalstvo bo imelo nove bivanjske potrebe, ki zahtevajo celosten pristop. Ena od rešitev je gradnja novih domov za starejše, predvsem pa je potrebno razvijati ukrepe, ki bodo starajočim omogočali kvalitetno in zdravo bivanje na domu ter na ta način ohranjanje njihove socialne mreže in načina življenja.

Na območju Obalno-Kraške razvojne regije so bila kot prednostna območja za stanovanjsko oskrbo⁸ identificirana naslednja urbana naselja: Ankaran, Koper in njegova naselja Škocjan, Prade, Pobegi, Čezarji, Hrvatini, Dekani, Sežana (kot najbolj primerna); Izola, Jagodje, Piran, Portorož, Lucija, Sežana, Sv. Anton (kot primerna); Spodnje Škofije, Zgornje Škofije (kot najmanj primerna).

Slika 6: Sintezna ocena primernosti za PROSO (Vir: Opredelitev in določitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo – PROSO, sklepno poročilo, Ministrstvo za okolje in prostor, 2016)

Pri reševanju stanovanjskega problema regije bo potrebno preučiti in razviti inovativen pristop, ki bo upošteval zgoraj napisano. Med številnimi obstoječimi možnostmi (npr. princip najem za odkup, finančna pomoč mladim za obnovo nepremičnine na podeželju, promocija združništva, subvencioniranje oddaje stanovanj za dolgoročni najem, modeli sobivanja mladih družin in starejših, modeli oskrbe na domu,...) je potrebno identificirati tiste, ki so za regijo in posamezne lokalne skupnosti najbolj primerne. Pri tem je nujno v načrtovanje vključiti prebivalce regije in upoštevati njihove potrebe, zato bomo v regiji pri oblikovanju ukrepov upoštevali participativna načela in pristope.

2.7.3 Prostorsko načrtovanje

Načrtovanje razvoja na regionalni ravni zahteva skupno in usklajeno delovanje države in lokalne samouprave ter drugih, predvsem gospodarskih in družbenih deležnikov na območju razvojne regije. S pripravo strategij razvoja regije, regionalnih razvojnih programov ter regionalnih prostorskih planov se krepi vloga načrtovanja na regionalni ravni.

⁸ Opredelitev in določitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo (2016, Petra Pogačar in Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo).

Priprava regionalnega razvojnega programa je vsebinsko tesno povezana s pripravo regionalnega prostorskega plana (RPP). Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2) (Uradni list RS, št. 61/17) določa, da je RPP kot strateški premislek o prostorskem razvoju razvojne regije podlaga za pripravo RRP, ki se pripravlja za eno programsko obdobje. Ker se je priprava RRP 2021-2027 že začela, priprava RPP pa še ne, je vsebinsko skladnost možno doseči tako, da strategija razvoja regije kot strateški del RRP predstavlja skupno izhodišče za razvojno in prostorsko načrtovanje na regionalni ravni. Ker zaradi zamika v postopku priprave in uveljavitve ZUreP-2 predhodna priprava RPP pred RRP za programsko obdobje 2021-2027 ni možna, se vsebinsko skladnost doseže tako, da strategija razvoja regije kot strateški del RRP (ob določenih pogojih) predstavlja skupno izhodišče za razvojno in prostorsko načrtovanje na regionalni ravni⁹. RPP naj bi bili na teh izhodiščih (in SPRS 2050) pripravljeni do sredine tekočega programskega obdobja.

V okviru strategije smo identificirali posamezna območja v regiji, ki so zaradi prostorskih specifik posebnega pomena za razvoj regije: gre za območja prepoznanih potencialov v regiji, za katera bi bilo smiselna uporaba ustreznih celostnih teritorialnih pristopov, kot jih omogoča Evropska kohezijska politika – Celostne teritorialne naložbe (CTN). Zaznana območja so: celotna Mestna občina Koper, območje obalnega pasu in območje geoparka Kras.

Osnutek SPRS 2050 opredeljuje strateške cilje. Cilji postavljajo okvir za doseganje vizije prostorskega razvoja, prostorske kohezije, krepitev vloge Slovenije v čezmejnih in mednarodnih procesih povezovanja ter spodbujanje pozitivnih sprememb pri oblikovanju novih, več-funkcionalni rešitvah za razvojne probleme v sodobni družbi.

Dokument opredeljuje tudi usmeritve prostorskega razvoja za posamezne razvojne regije. Za obalno-kraško regijo kot edino obmorsko regijo in hkrati izrazito obmejno regijo navaja naslednje Usmeritve za razvoj mest, drugih urbanih naselij in drugih naselij pomembnih za razvoj regije ter razvoj širših mestnih območij:

Koper se razvija kot visokošolsko, zaposlitveno, logistično in turistično središče, prometno vozlišče mednarodnega pomena, tovorno in potniško pristanišče, ki se z ustrezno železniško povezavo navezuje na mednarodne prometne koridorje in prometna vozlišča v Sloveniji in Evropi. Z Izolo in Piranom ter Kraškim zaledjem tvori Obalno širše mestno območje, ki se povezuje s sosednjimi regijami Italije in Hrvaške. Svojo konkurenčnost razvija na področju logistike in turizma ter razvoja izvozno usmerjenih dejavnosti ob boku pristaniške dejavnosti. Izola je opredeljena kot središče III. ravni, Piran skupaj z Portorožem in Lucijo kot središče IV. ravni, kjer se zagotavlja najmanj zdravniška oskrba na primarni ravni in teritorialna organizacija državne uprave.

Usmeritve za razvoj družbene infrastrukture:

Regija naj usklajuje nacionalne in lokalne strategije ter programe razvoja družbenih dejavnosti od vzgoje in izobraževanja, zdravstva, športnih in kulturnih zavodov, javnoupornih služb in zavodov do delovanja civilnih društev npr. na področju športa ali kulture.

---

⁹ Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, stanovanjsko gospodarstvo in graditev: Obalno - kraška regija - Usmeritve za pripravo strategije razvoja regije s področja prostorskega in urbanega razvoja

Koper, kot središče I. reda ima razvejan sistem družbene infrastrukture na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. Tu se zagotavlja družbena infrastruktura za delovanje nekaterih institucij najvišje ravni, za bančništvo, univerzo, kulturne ustanove, znanstvene in raziskovalne institucije, ustanove za varstvo in oskrbo ranljivejših skupin prebivalstva, verska središča različnih veroizpovedi ter različne športne panoge, za mestne (lokalne institucije), regionalne institucije, prizadeva pa se tudi za pritegnitev drugih institucij mednarodnega pomena.

V povezavi s Koprom se v Izoli in Piranu zagotavlja družbena infrastruktura predvsem za terciarno in sekundarno raven zdravstvene oskrbe, visokošolsko izobraževanje, sodne in upravne institucije, specializirano socialno varstvo ter javne raziskovalne institucije. V naseljih IV. ravni (Sežana, Portorož / Lucija) se zagotavljajo najmanj zdravstveni dom, ter izpostave uradov državne uprave.

Usmeritev za prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, ki so pomembna za razvoj regije:

Prednostna območja gospodarskih dejavnosti koncentrirajo razvojni potencial regije. V urbanih središčih I. reda (Koper) ter izjemoma III. ravni, se zagotavlja pogoje za razvoj večjih proizvodnih obratov in visoko razvitih storitvenih dejavnosti. V Koprju se razvija nacionalno pomembna območja tehnoloških in industrijskih parkov, prometno dobro povezanih z mednarodnimi terminali za kombinirani promet z železnico, avtocesto, pristaniščem ter skladiščnimi conami. Razvoj parkov je treba podpreti z razvojem infrastrukture za visokošolsko izobraževanje in RRD. Logistični vozlišči predstavljata še Sežana in Divača. Za spodbujanje razvoja območij za koncentracijo gospodarskih dejavnosti je treba vlagati v komunalno opremljanje stavbnih zemljišč. Prednost pred poseganjem na nove površine se daje prenovi in reaktivaciji razvrednotenih območij z ustrezno namensko rabo (površina funkcionalno degradiranih območij v regiji je 210,2 ha¹⁰). V regiji je turizem med najpomembnejšimi gospodarskimi panogami. V prednostnih območjih namenjenih turizmu se nadaljnji razvoj osredotoči na razbremenjevanje, prenovu in ponovno uporabo obstoječih turističnih kapacitet za večjo kakovost nastanitvev, storitev in programov, zmanjševanje rabe vode in odpadkov ter izboljšanje infrastrukture za trajnostno mobilnost. Namesto odpiranja novih območij, se prostorsko osredotoči na območja, kjer je že zagotovljena ključna turistična infrastruktura v regiji na podlagi opredelitve turističnih destinacij v Strategiji turizma. Obala predstavlja prednostno razvojno območje za praktično vse oblike turizma. Ohranja in krepi se prostorski potencial obalnih mest (Ankaran, Koper, Piran, Izola, Lucija), v povezavi s Slovensko Istro in Krasom ter izjemna naravna in kulturna krajina celotne regije (npr. Štanjel, Hrastovlje, Škocjanske jame, Lipica,...).

Usmeritve za opredelitev zelenega sistema:

Ogrodje zelenega sistema Obalno-Kraške razvojne regije tvori povezan sistem območij Nature 2000. SPRS 2004 je opredelila krajinska območja s prepoznavnimi značilnostmi pomembna na nacionalni ravni. Na območju regije so: Brkini – Zgornji del Vremske doline - Divaški Kras, Bržanija in Moravska dolina, Kras, Lipica, Strunjan, Šavrini in Vipavska Brda. Krajinska območja predstavljajo potencial za turistične ali prostočasne dejavnosti.

V regiji je bilo v preteklosti pripravljenih in sprejetih več državnih prostorskih načrtov:

¹⁰ Lampič, B. in Bobovnik N., 2017; Lampič, B., Kušar, S. in Zavodnik Lamovšek, A., Funkcionalno degradirana območja v Sloveniji, 2017.

- DLN za mednarodni mejni prehod Sočerga,
- LN za obvozno cesto mimo naselja Dragonja na mednarodnem mejnem prehodu
- Dragonja,
- DLN za hitro cesto Koper – Izola,
- Odlok o ureditvenem načrtu za območje naravnega rezervata Škocjanski zatok,
- LN za avtocesto na odseku Divača – Kozina,
- LN za avtocesto na odseku Kozina – Klanec,
- DLN za navezavo luke Koper na avtocestno omrežje,
- DPN za 1. fazo kamionskega terminala pred vhodom v Luko Koper,
- DLN za hitro cesto na odseku Jagodje–Lucija in priključno cesto za Piran,
- LN za mednarodni mejni prehod Dragonja,
- Načrt prostorskih ureditev za območje Kobilarne Lipica – I. del,
- LN za Primorski krak avtoceste na odseku hitre ceste Razdrto – Vipava,
- DPN za kompleks Debeli rtič,
- DPN za celovito prostorsko ureditev pristanišča za mednarodni promet v Kopru,
- DPN za prenosni plinovod M6 od Ajdovščine do Lucije,
- Lokacijski načrt za avtocesto Razdrto – Fernetiči,
- Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Klanec - Sermin
- DLN za izgradnjo II. Tira železniške proge Divača–Koper
- DPN za kablovod 110 kV od RTP 110/20 kV Dekani do slovensko-italijanske meje pri mednarodnem mejnem prehodu Škofije

V pripravi so naslednji DPN:

- DPN za park vetrnih elektrarn Senožeška Brda,
- DPN za letališče Portorož,
- DPN za avtocesto Postojna/Divača-Jelšane,
- DPN za rekonstrukcijo DV 2x400 kV Divača-Beričevo,
- DPN za novo železniško progo Trst-Divača-slovenski del odseka,
- DPN za polje vetrnih elektrarn Zajčica,
- DPN za 110 kV kablovod v Mestni občini Koper,
- DPN za hitro cesto Koper-Dragonja (z upoštevanjem možnosti vzpostavitve zadrževalnika Pradisjol)
- DPN za oskrbo prebivalcev Slovenske Istre in kraškega zaledja s pitno vodo,
- DPN za polje vetrnih elektrarn Senožeška Brda.

Z Republiko Hrvaško je potrebno uskladiti in pristopiti k načrtovanju ceste od mednarodnega mejnega prehoda Dragonja do državne meje.

V pripravi so spremembe in dopolnitve DLN za II. tir Divača-Koper. Po izgradnji vzporednega tira je predvidena opustitev proge Prešnica – Bivje. Potniški promet bo po železnici potekal na relaciji Divača Koper po novi progi, za povezavo manjših krajev se zagotovi avtobus z ustrežno frekvenco. Obstoječa proga Prešnica Bivje se demontira in prepusti v uporabo lokalni skupnosti, predlaga se vzpostavitev turistične kolesarske poti.

Država želi pripraviti DPN za polje vetrnih elektrarn Senožeška Brda. Krajanje pobudi močno nasprotujejo in so jo na referendumu zavrnil. Tudi občina Divača v svojem OPN tega ne predvideva.

Občinske prostorske načrte so do sedaj sprejele naslednje občine: Ankaran, Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana. V fazi priprave občinskega prostorskega načrta so občine: Koper, Izola in Piran.

Občina Izola je sicer julija 2021 sprejela občinski prostorski načrt, ki pa je bil na referendumu januarja 2022 zavržen.

15. julija 2021 je vlada RS sprejela Pomorski prostorski plan (PPP) in zaključila postopek, ki se je uradno začel junija 2019.

PPP je pripravljen kot strateški, prostorsko razvojni dokument. PPP velja za akcijski program za izvajanje Strategije prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) na morju, ki je operativne narave, s konkretnimi prioritetami, ukrepi in usmeritvami, in je namenjen izvedbi SPRS v srednjeročnem časovnem obdobju. Zato PPP podaja cilje in usmeritve za nadaljnji razvoj dejavnosti na morju, opredeljuje prostorsko in časovno porazdelitev ustreznih obstoječih in prihodnjih dejavnosti in rab, predstavlja okvir za njihovo medsebojno usklajevanje ter določa ukrepe za njihovo izvajanje.

S PPP se opredeljuje porazdelitev dejavnosti in rab na morju, in sicer za področja energije, pomorskega prometa, ribištva in akvakulture, pridobivanja surovin, varstva okolja vključno z dejavnostmi, ki večajo odpornost na učinke podnebnih sprememb, za področje turizma, podvodne kulturne dediščine ter urbanega razvoja. Vse našteje dejavnosti in rabe se v slovenskem morju že izvajajo, zato ne gre za nove dejavnosti in rabe na morju.

Vlada Republike Slovenije je vzpostavila Delovno skupino za izvajanje in spremljanje izvajanja Pomorskega prostorskega plana Slovenije. Delovna skupina je posvetovalno strokovno telo in je odgovorna za usklajeno izvajanje in spremljanje izvajanja Pomorskega prostorskega plana Slovenije (PPP) na morju in v priobalnem pasu na kopnem. Delovna skupina ima 17 članov. Vodi jo ministrstvo, pristojno za prostor. V delovni skupini sodelujejo predstavniki resorjev (ministrstva in državne javne službe), ki so pristojni za izvajanje dejavnosti in rab na morju in predstavniki lokalne in regionalne ravni. Z delovno skupino pri posameznih aktivnostih z vidika izvajanja PPP po potrebi sodelujejo tudi predstavniki Primorske gospodarske zbornice, Luke Koper d.d., Morske biološke postaje, Zveze za športni ribolov Slovenije, Fakultete za pomorstvo in promet, regionalnega stičišča za nevladne organizacije in drugih institucij.

2.7.4 Upravljanje z obalnim območjem

Upravljanju z obalnim območjem se v zadnjem času posveča vse več pozornosti. V okviru Barcelonske konvencije je Slovenija ratificirala pet protokolov Barcelonske konvencije, med njimi je tudi Protokol o posebej zavarovanih območjih in biotski raznovrstnosti v Sredozemlju, ki neposredno posega na področje varstva narave in s tem prispeva tudi k uresničevanju Konvencije o biotski raznovrstnosti v Sredozemlju. Po tem protokolu so pogodbenice dolžne opredeliti posebej zavarovana območja (SPA – Specially Protected Areas) ter posebej zavarovana območja, pomembna za Sredozemlje (SPAMI – Specially Protected Areas of Mediterranean Importance). Slovenija je bila tudi prva, ki je ratificirala Protokol o integralnem upravljanju. Na ravni EU so bila sprejeta priporočila za celostno upravljanje z obalnimi območji. Bistveni elementi Protokola/priporočil se nanašajo na vzpostavitev koordinacije med ključnimi deležniki, državno in občinsko upravo, gospodarskimi akterji, zainteresirano javnostjo, prebivalci. Pomembna je tudi zahteva, da se vzpostavi 100-metrski pas ob obali, kjer pozidava ni dovoljena.

Koordinacija županov občin Slovenske Istre je v tem duhu ustanovil Svet za Jadransko morje, Vlada RS pa Delovno skupino za izvajanje in spremljanje izvajanja Pomorskega prostorskega plana Slovenije.

Obe strukturi tvorita ogrodje za koordinacijo deležnikov tudi pri upravljanju z obalnim območjem.

Obalni pas, upravljan usklajeno in skladno z izhodiščem, da ga je treba obvarovati pred pozidavo, je priložnost ureditve, ki prispeva h kakovosti življenja, razvoju rekreacije in turizma, varstvu narave, kulturne dediščine in krajine, kot npr. ureditev peš promenade vzdolž celotne obale, zelenih in rekreacijskih površin, kopališč, turistične infrastrukture, namenjene najširši javnosti. Obalo je treba razbremeniti prometnih pritiskov v okviru sheme trajnostne mobilnosti. Tako bi poleg blagodejnih vplivov na ekološko stanje morja in obale izkoristili potencial za kakovosten razvoj turizma, kot seveda tudi za kakovost bivanja na tem območju.

2.8 Položaj regije v mednarodnem prostoru

Za doseg trajnostnega prostorskega razvoja, glede na potrebe družbe, razpoložljivost in kakovost prostorskih potencialov za posamezne dejavnosti, ter z namenom doseči trajnostni prostorski razvoj in upoštevanje obstoječih kakovosti naravnih in ustvarjenih sestavin, je treba zagotoviti sodelovanje in usklajevanje med vsemi ravnmi in deležniki. Za bistvene razvojne priložnosti, ki imajo učinek na več regij in zahtevajo kritično maso razvojnih potencialov, je smiselno, da razvojna regija pri snovanju svojega razvoja sodeluje s sosednjimi območji oziroma regijami.

Opis stanja in izvedenih projektov

Obalno-Kraška regija meji na dve državi - Hrvaško in Italijo ter na dve njuni regiji Istrsko županijo in Deželo Furlanijo-Julijsko krajino (FJK). Z obema je zgodovinsko tesno povezana, sodelovanje z njima pa finančno podpirata tudi evropska čezmejna programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška in Interreg V-A Italija-Slovenija.

Površje čezmejnega območja treh regij je razgibano, saj obsega hribovje, ravnine in obalni pas. Gostota poseljenosti je nehomogena, najgosteje je poseljeno ozemlje na italijanski strani, redkeje na slovenski, še redkeje pa na hrvaški strani. Prisotnih je nekaj funkcionalnih urbanih območij z več kot 200.000 prebivalci (Ljubljana, Trst, Benetke, Padova), več srednje velikih ali manjših mest na obmejnem pasu (Koper, Poreč, Rovinj, Pulj, Reka, Tržič) ter ruralna območja. Večina prebivalstva je skoncentrirana v urbanih obalnih območjih, medtem ko je ruralni notranji del ozemlja, predvsem na slovenski in hrvaški strani, redko poseljen. Po podatkih o gostoti poseljenosti iz leta 2019 le-ta presega evropsko povprečje (105,3) kar za polovico na italijanski strani, na slovenski strani le rahlo, v Istrski županiji pa je poseljenost pod evropskim povprečjem, saj na km² v povprečju živi nekaj nad 70 prebivalcev. Hrvaška Istra je privlačna za naselitev, saj se vanjo priseljujejo tudi slovenske mlade družine zaradi visokih cen nepremičnin in njihovega najema v Slovenski Istri. Obalno-kraška regija ima med vsemi tremi regijami namreč najvišje cene nepremičnin (predvsem v obalnem pasu).

Demografska struktura prebivalstva kaže, da se le-to stara. V vseh treh regijah je približno četrtnina prebivalstva starejša od 65 let, medtem ko je mladih do 14 oz. 19 let nekaj več kot desetina. Število mladih v vseh regijah je pod evropskim povprečjem, število starejših v vseh regijah pa evropsko povprečje presega. To potrjuje tudi negativen naravni prirast na 1.000 prebivalcev. Posebej zaskrbljujoče je zmanjševanje števila prebivalstva v hrvaški Istri. Takšne razmere izkazujejo potrebo po organizaciji storitev za podporo starajočemu se prebivalstvu.

Tabela 56: Primerjava kazalnikov treh obmejnih regij

Kazalnik - leto 2019	Obalno-Kraška regija	Dežela FJK	Istrska županija	EU
Gostota naseljenosti (preb./km ²)	110,8	153,2	73 (2011)	105,3
Povprečna starost prebivalcev	44,7	47,5	ni podatka	43,7
Delež populacije do 14 let	14 % (leto 2020)	12 % (leto 2020)	13 % (ocena za leto 2019)	15,5 %

Kazalnik - leto 2019	Obalno-Kraška regija	Dežela FJK	Istrska županija	EU
Delež populacije nad 65 let	22 % (leto 2020)	27 % (leto 2020)	22 % (ocena za leto 2019)	20,0 %
Naravni prirast (na 1.000 prebivalcev)	-1,4	-3,5	-3,9	-0,7
povprečna stopnja registrirane brezposelnosti	7,2 %	6,7 %	4,6 %	6,2 %
BDP/preb. GDP per capita	22.667 (leto 2018)	31.300 (leto 2018)	15.570 (leto 2018)	28.270 (leto 2018)

Navkljub neugodni demografski strukturi število osnovnošolskih otrok v obalno-kraški regiji v zadnjih letih narašča. V šolskem letu 2013/2014 jih je osnovno šolo obiskovalo 7.754, v šolskem letu 2020/2021 pa se je njihovo število povzpelo na 9.986. Hkrati pa število učencev na srednjih šolah in gimnazijah upada.

BDP na prebivalca je najvišji v Deželi FJK in tudi presega EU povprečje, medtem ko sta vrednosti kazalnika v obalno-kraški regiji in Istrski županiji pod evropskim povprečjem.

Najnižja stopnja registrirane brezposelnosti je v hraškem delu čezmejnega območja, najvišja pa v slovenskem delu. Slednja tudi presega evropsko povprečje.

Dežela FJK je v ospredju na področju raziskav in razvoja, kjer se kot prihodnja področja sodelovanja izpostavljajo kmetijsko-živilsko področje, IKT, kreativne industrije, logistika, zdravstvo in trajnostni turizem. Digitalizacija vseh področij življenja bo prav tako ena ključnih tem novega programskega obdobja.

Pandemija COVID-a je močno vplivala na gospodarstvo treh regij. Omejitve, ki so bile v veljavi od izbruha pandemije, so otežile dnevne delovne migracije predvsem med slovensko in italijansko regijo. Ena najbolj prizadetih gospodarskih panog pa je turizem.

Podpori razvoju podjetništva na slovensko-italijanskem čezmejnem območju so bili v preteklem programskem obdobju namenjeni trije projekti, namenjeni pospeševanju razvoja podjetij in marketinga ter spodbujanju predelave lesa (CAB, NUVOLAK2 in DuraSoft). Dva projekta sta spodbujala čezmejno sodelovanje na kmetijsko-živilskem in ribiškem področju in sicer v akvakulturi in vinogradništvu (FISH-AGRO-TECH in SUSGRAPE).

Čezmejno območje nudi ustrezne možnosti za poklicno in terciarno izobraževanje na univerzah v Slovenski Istri, Trstu in Pulju ter poklicnih šolah. Vendar izobraževalni programi ne sledijo v zadostni meri potrebam gospodarstva. Tako kot v preteklem programskem obdobju se še vedno izpostavlja pomen tesnejšega sodelovanja med izobraževalnimi ustanovami in podjetji ter čezmejnega sodelovanja med univerzami. Izkazuje se potreba po vzpostavitvi organiziranega javnega prevoza za hrvaške šolarje, ki se izobražujejo v Slovenski Istri in Italiji.

Območje se ponaša z raznoliko naravo in bogato kulturno dediščino, ki so jo ustvarile različne tu živeče kulture. Turizem je zato pomembna gospodarska panoga. Večjo prepoznavnost območja kot turistične destinacije se želi doseči z obnavljanjem in promocijo kulturne dediščine, ohranjanjem biodiverzitete, zavarovanjem naravnih območij posebnega pomena, razvijanjem trajnostnega turizma. Čeprav posamezni deli čezmejnega območja skrbijo za lastno promocijo, se izpostavlja pomen in smiselnot enotne promocije celotnega čezmejnega območja kot enovite turistične destinacije v povezavi s sosednjimi regijami. Takšna destinacija lahko ponudi obiskovalcu na majhnem območju aktivne počitnice ob morju, rekah, v gorah in na podeželju, ki niso usmerjene v množični turizem. K ponudbi manj znanih znamenitosti je turistične destinacije spodbudila tudi pandemija.

Strateški slovensko-italijanski turistični projekt v regiji je bil MerlinCV, posvečen oblikovanju novih turističnih produktov na temo gradov in vil. Poseben projekt je bil namenjen promociji kulturne dediščine Giuseppeja Tartinija ter ohranjanju kulturne dediščine italijanske narodne skupnosti (strateški projekt PRIMIS). V slovensko-hrvaškem območju so v preteklem programskem obdobju potekali projekti Mala Barka 2, katerega namen je bil ohranjati in promovirati pomorsko dediščino čezmejnega območja, in Riviera4Seasons2 (nadaljevanje projekta 365 dni Riviere), ki je oblikoval nove itinerarije dediščine. Pri projektu KRASn'KRŠ je bila oblikovana nova, istoimenska trajnostna destinacija, ki promovira štiri značilne tipe kraške pokrajine in njihovo dediščino. Obujanju gradišč in rabi rastlin, ki na njih rastejo, je namenjen projekt Kaštelir. Slovenski in italijanski partnerji na Krasu nadaljujejo prizadevanja za vzpostavitev čezmejnega Geoparka Kras. Oblikovati želijo Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, ki bi Geopark upravljalo. Aktivnosti potekajo v okviru projekta Geokarst. Slovensko-hrvaški projekt Mitski park obuja mite na čezmejnem območju Brkinov. Projekt LIKE je usklajeval interese deležnikov pri razvoju rekreativnega turizma na kraškem robu. Povezovanje razvoja trajnostnega turizma in kmetijstva sta izpostavila slovensko-italijanska projekta AGROTUR II in MEDS GARDEN.

Ohranjanju habitatov, zelene infrastrukture, vrednotenju ekosistemskih storitev sta se posvečala slovensko-italijanska projekta ENGREEN in ECO-SMART. Upravljanje morskih habitatov in zmanjšanje onesnaženosti morja, ki ga povzročajo ladje, pa je bila tema projektov TRETAMARA in GREENHULL. Z uvedbo akvapionike se je poskušalo zmanjšati škodljive vplive kmetijsko-živilskega sektorja na slovensko-italijanskem čezmejnem območju (BLUEGRASS).

Pri družbenem razvoju velja izpostaviti področji zdravstva in oskrbe za starejše. Institucije vseh treh držav so si že v preteklem programskem obdobju prizadevale za krepitev medinstitucionalnega sodelovanja pri obravnavi pacientov, izmenjavi podatkov in metod obravnave bolezni. To področje je obravnavala Prednostna os 1: Spodbujanje inovacijskih zmogljivosti za povečanje konkurenčnosti območja čezmejnega programa Interreg V-A IT-SI. V naši regiji so se izvajali štiri slovensko-italijanski projekti s področja zdravstva in sicer ortopedije, onkologije, elektronskega in mobilnega zdravja (ARTE, IMBI, IMMUNO-CLUSTER in ISE-EMH). Vanje so bile vključene univerze, raziskovalne institucije in gospodarski subjekti. Zdravstvene institucije treh dežel so okrepile sodelovanje pri izvajanju nujne medicinske pomoči (NEXT AID (Interreg V-A IT-SI) in Emergency Euroregion (Interreg V-A SI-HR)). Slovenske in italijanske institucije so sodelovale še na področjih rehabilitacije po možganski kapi (MEMORI-net) ter zdravja migrantk (Integra). Dolgotrajno oskrbo starejših so obravnavali trije projekti CrossCare (Interreg V-A It-SI), Star in Demenca (Interreg V-A SI-HR). Navkljub vzpostavljenim oblikam sodelovanja med zdravstvenimi ustanovami je še vedno zaznati administrativne ovire pri dostopnosti izolske bolnišnice za bolnike iz hrvaške Istre predvsem med poletno turistično sezono. To je eden od izzivov, s katerim se bo treba soočiti v novem programskem obdobju. K njegovi rešitvi bi pripomogla odprava razlik med nacionalnimi zakonodajami v zdravstvu.

Čezmejno sodelovanje je vzpostavljeno tudi med javnimi organi in pri civilni zaščiti. Slovensko-italijanski projekt CROSSIT SAFER je bil namenjen iskanju skupnih rešitev v primeru nesreč.

K celostnemu obvladovanju poplavne ogroženosti v slovensko-hrvaških čezmejnih porečjih se je pristopilo na strateški ravni. Sofinancirani so bili štiri projekti, porečje Dragonje pa je obravnaval prvi izmed njih FRISCO 1.

Tri regije ležijo na dveh koridorjih osnovne transevropske prometne mreže TEN-T in sicer baltsko-jadranskem in sredozemskem koridorju. Vse tri države si zato prizadevajo pridobiti sredstva preko programov čezmejnega sodelovanja za financiranje manjših investicij v prometno infrastrukturo in pilotnih projektov multimodalnih storitev vzdolž teh prometnic. Posebno pozornost se namenja izboljšanju čezmejne prometne povezanosti ter povezovanju zalednih ruralnih območij z urbanimi središči. Dlje časa so prisotna prizadevanja za vzpostavitev rednih linij čezmejnega potniškega prometa po kopnem, pa tudi po morju. Te tematike so obravnavali strateški slovensko-italijanski projekt CROSSMOBY ter standardni projekti Inter Bike II, MobiTour in FORTIS.

Čezmejne aktivnosti na področju energetike so usmerjene predvsem v energetske sanacije stavb ter osveščanje ljudi o ravnanju, ki prispeva k zmanjšanju porabe energije. Te teme so naslavljali slovensko-italijanski strateški projekt SECAP ter standardni projekt ENERGYCARE.

Vključenost regije v čezmejna programa

Analiza čezmejnega sodelovanja v programskem obdobju 2014-2020 je pokazala, da je program Interreg V-A IT-SI objavil sedem javnih razpisov (pet za standardne projekte in dva za strateške) ter en javni razpis za območje celostne teritorialne naložbe za razvoj čezmejnega območja občin Nova Gorica, Gorica in Šempeter-Vrtojba. Skupno je bilo dodeljenih 72,7 mio eur sredstev iz ESRR. V okviru štirih prednostnih osi Programa je bilo skupno financiranih 55 projektov in 347 upravičencev. V obalno-kraško regijo je priteklo 11,9 % sredstev Programa Interreg V-A IT-SI v skupnem znesku 8,6 mio eur, kar predstavlja 29 % sredstev, ki so jih prejeli slovenski upravičenci. Skupaj so slovenski partnerji sicer prejeli 40,2 % sredstev ESRR. 13,6 % oz. 47 projektnih partnerjev je bilo iz obalno-kraške regije, kar je predstavljal 28 % slovenskih partnerjev. Največ upravičencev je bilo iz koprške občine (29). Vseh slovenskih partnerjev pa je bilo 170 oz. 49 %. Kar zadeva tematska področja, je bilo največ oddanih prijav za področje raziskav in razvoja, sledila sta turizem ter lokalna promocija in zdravje.

Čezmejni program Interreg V-A SI-HR je v preteklem programskem obdobju objavil štiri javne razpise za standardne projekte, štiri strateški projekti pa so bili potrjeni neposredno. Višina sredstev ESRR je znašala 46,1 mio eur (skupen proračun programa pa 55,7 mio eur). Sredstva so bila namenjena štirim prednostnim osim. Na treh razpisih za standardne projekte jih je bilo odobrenih skupno 34 z 218 upravičenci. Ker so nekateri sodelovali v več projektih, je znašalo dejansko število različnih upravičencev 153. V obalno-kraški regiji je bilo izvedenih 9 projektov. Zanje je bilo iz ESRR namenjenih skupno 3,5 mio eur, kar predstavlja 15 % zneska sofinanciranja, ki so ga prejeli slovenski upravičenci. Slovenski partnerji so sicer skupno prejeli 54 % sredstev iz ESRR. V projektih, ki so se izvajali v naši regiji, je sodelovalo 24 partnerjev, kar predstavlja 21 % slovenskih partnerjev. Slednjih je bilo 113. Delež slovenskih partnerjev je bil 52 %.

3 SWOT analiza po področjih

3.1 SWOT GOSPODARSTVO IN TURIZEM

Prednosti	Slabosti
<p>Ugodna geostrateška lega.</p> <p>Ugodno podnebje.</p> <p>Morje in obala, Kras.</p> <p>Razvita prometna, logistična in skladiščna dejavnost.</p> <p>Tradicija v predelovalni dejavnosti.</p> <p>Dokaj razvita turistična infrastruktura in produkti.</p> <p>Varna regija.</p> <p>Razvejano podjetniško podporno okolje.</p> <p>Bogate izkušnje s čezmejnimi in transnacionalnim sodelovanjem.</p> <p>Visoka izobrazbena struktura prebivalstva.</p> <p>Razvito univerzitetno središče ter razviti programi vseživljenjskega učenja.</p> <p>Ohranjene naravne in kulturne kakovosti, velik delež zavarovanih območij in bogata kulturna dediščina</p> <p>Nezadostno razvita infrastruktura v podporo RRD.</p> <p>Bogata gastronomija.</p>	<p>Nezadostno razvita podjetniška in inovacijska kultura, premalo inovativnosti med malimi in srednjimi podjetji (MSP).</p> <p>Neprilagojena (in neizgrajena) prometna infrastruktura.</p> <p>Strukturno neskladje na trgu dela.</p> <p>Ne dovolj učinkovito podporno okolje, nezadostno razvita infrastruktura v podporo RRD.</p> <p>Nizka stopnja sodelovanja med izobraževalnimi in raziskovalnimi institucijami ter gospodarstvom kot posledica nezadostnih vlaganj v raziskave in razvoj.</p> <p>Slaba povezanost turističnih produktov in storitev, vključno s turizmom.</p> <p>Nerazpoložljivost zemljišč in poslovnih prostorov ter njihove visoke cene.</p> <p>Zaostajanje podjetij pri uvajanju ukrepov za prehodu na krožno gospodarstvo.</p> <p>Neučinkovito prostorsko in regionalno razvojno načrtovanje.</p> <p>Pomanjkanje kadrov v gostinstvu in turizmu zaradi neugodnih pogojev dela.</p> <p>Pomanjkljiva turistična ponudba zaledja.</p>
Priložnosti	Nevarnosti
<p>Privabljanje in zadrževanje visoko izobraženih mladih.</p> <p>Trajnostna mobilnost.</p> <p>Razvoj in prilagajanje storitev splošnega družbenega pomena demografskim spremembam ter krepitev medgeneracijskega sodelovanja in vseživljenjskega učenja.</p> <p>Razvoj visokošolske in RR dejavnosti za potrebe družbe 5.0 za tehnološki preboj regije.</p> <p>Spodbujanje inovacij in nadaljnja krepitev inovacijskih ekosistemov ob mednarodnem povezovanju in sodelovanju.</p> <p>Izkoriščanje potencialov za nadaljnji razvoj turizma, ki se nanaša predvsem na digitalizacijo v turizmu, oživitev in obnovo kulturne dediščine ter naravne potenciale.</p> <p>Nadaljnja krepitev zdravega življenja (zdrav življenjski slog, zdravo okolje).</p> <p>Čezmejne turistične destinacije (možnost razvoja skupnih turističnih programov).</p> <p>Celoletna turistična sezona.</p>	<p>Prepočasna izgradnja potrebne prometne in gospodarske infrastrukture.</p> <p>Neustrezno prilagajanje podnebnim spremembam ter onesnaževanje okolja.</p> <p>Odseljevanje (predvsem talentiranih in visoko izobraženih mladih).</p> <p>Neustrezna modernizacija in pomanjkanje izobraževalnih programov za izzive prihodnosti.</p> <p>Neprilagojenost storitev splošnega družbenega pomena demografskim spremembam.</p> <p>Neusklajeno razvojno in prostorsko načrtovanje.</p> <p>Slabo plačani zaposleni, negativna kadrovska selekcija, nadomeščanje z neusposobljenimi kadri.</p> <p>Dostopnost (zastarela železniška infrastruktura; vinjetni sistem; slabe avtobusne povezave...).</p> <p>Pomanjkanje pitne vode.</p> <p>Negativni vplivi na morsko biotsko raznovrstnost (obalni pas).</p>

	Negativni vplivi na občutljive kopenske habitate (skalne stene, klifi, gozd, travišča).
--	---

3.2 SWOT ČLOVEŠKI VIRI

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Varna regija. • Pestra ponudba programov podpore in pomoči za starostnike in invalide pred odhodom v institucionalno varstvo. • Vrsta programov za vseživljenjsko učenje. • Izredno ugodne geografske danosti območja za področji zdravja in športa. • Pestra ponudba srednješolskih izobraževalnih programov. • Rast št. prebivalcev v regiji (na račun priselitve ob negativnem naravnem prirastu). • Izobrazbena struktura prebivalstva se izboljšuje. • Prisotnost različnih izobraževalnih in raziskovalnih institucij in programov. • Zagotovljen in urejen dostop do objektov kulturne dediščine in kulturnih institucij in storitev. • Ohranjene naravne in kulturne kakovosti, velik delež zavarovanih območij narave in bogata kulturna dediščina. • Visoka izobrazbena struktura prebivalstva, ki se še izboljšuje. • Razvoj univerze zagotavlja izobraževanje visokokvalificiranega kadra ter pospešuje razvoj in geografsko koncentracijo RRD v regiji. • Dosežena raven izobrazbe prebivalstva je relativno visoka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Neustrezna stanovanjska politika za mlade. • Zaradi slabšanja socio-ekonomskega položaja prebivalstva se večajo potrebe po različnih oblikah socialnih pomoči. • Indeks staranja med najvišjim v Sloveniji • Premajhen interes mladih za vpis v tehnične poklice. • Prešibko preventivno delovanje na področju varovanja zdravja in pomanjkanje specializiranih programov. • Slabo razvite mladinske strukture. • Premalo bogata kulturna ponudba in nepovezani programi, projekti. • Še vedno velik delež starega prebivalstva, ki presega slovensko povprečje. • Pomanjkanje skupnostnih oblik pomoči starim. • Najnižja stopnja vključenosti prebivalstva v starosti 20-29 v terciarno izobraževanje in število študentov na prebivalca. • Razvoj (univerzitetne) infrastrukture ne sledi potrebam za izobraževanje in razvoj visokokvalificiranega kadra in ustvarjanja visokokvalificiranih delovnih mest. • Nezadostno sodelovanje med občinsko, regionalno in državno ravni na področju upravljanja s človeškimi viri. • Slaba dostopnost storitev za ranljivejše skupine prebivalstva. • Pomanjkljiva skrb za invalide. • Naraščajo dejavniki nezdravega življenjskega sloga med prebivalstvom. • Premajhna vključenost mladih v aktivno sodelovanje pri oblikovanju in izvajanju njim namenjenih politik. • Pomanjkljiva strukturna podpora mladinskim centrom s strani lokalnih skupnosti. • Nezadostno financiranje NVO. • Zapostavljena kulturna dediščina. • Velike razlike v stopnji razvitosti med razvojnimi regijami in med občinami znotraj razvojnih regij. • Vsa znanja in spretnosti niso dovolj prilagojena trenutnim in bodočim potrebam gospodarstva in družbe. • Velike razlike v dostopnosti do storitev splošnega družbenega pomena (zdravstvo, socialno varstvo, kultura, šport, izobraževanje). • Neenakosti v zdravju.

	<ul style="list-style-type: none"> • Nizko število pričakovanih zdravih let življenja, kar je povezano predvsem z nezdravim življenjskim slogom. • Visoka stopnja tveganja revščine starejših. • Nizek indeks blaginje otrok.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj dejavnosti za mlade in vzpostavitev centrov za mlade. • Vzpostavitev družinskih centrov. • Bivalne enote za socialno ranljive. • Večja vključenost NVO in sodelovanje z občinami (možnost novih zaposlitev). • Razvoj enotne mreže storitev za starejše občane in invalide (ne samo domovi za upokojence temveč dnevni centri, pomoč na domu, društva upokojencev, medgeneracijski centri,...). • Prepoznavnost znaka odličnosti: Sredozemski zdrav življenjski slog. • Ustvarjanje privlačnega okolja za mlade (možnosti za bivanje, izobraževanje, delo in družabno življenje). • Prepoznavanje potreb trga dela ter prilagajanje izobraževalnih programov. • Dvig socialnega in kulturnega kapitala otrok. • Prisotnost še neizkoriščenih prostorov za delovanje raznih organizacij, izvajanje programov (medgeneracijski centri, društva, NVO). • Čezmejno sodelovanje na izobraževalnem, znanstvenem, raziskovalnem in kulturnem področju s ciljem povezovanja in ustvarjanja novih delovnih mest. • Čezmejno sodelovanje pri reševanju socialnih vprašanj. • Celostna (socialno zdravstveno) obravnava oseb s težavami v duševnem zdravju. • Razvoj storitev za socialno ogrožene (javne kuhinje, brezdomci, odvisniki, ...). • Izvajanje in spremljanje ukrepov za krepitev zdravja. • Prisotnost kulturnih ustanov in organizacij. • Ohranitev in oživitev kulturne dediščine za vzgojo, osveščanje, kakovost bivanja in ohranjanje in razvijanje »slovenske identitete«. • Izkoriščanje potenciala kulturne dediščine za zaustavitev izseljevanja iz podeželja ter za razvoj celotne regije. • Razvoj novih in ohranjanje obstoječih športnih programov za vse ciljne skupine. • Privabljanje in zadrževanje visoko izobraženih mladih. • Razvoj in prilagajanje storitev splošnega družbenega pomena demografskim spremembam ter krepitev medgeneracijskega sodelovanja in vseživljenjskega učenja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nezadostno privlačno okolje za mlade (pomanjkanje stanovanj, delovnih mest nasploh). • Nadaljevanje trenda počasnega tehnološkega razvoja. • Premajhno zanimanje za tehnične poklice, ki jih gospodarstvo potrebuje. • Prepočasno prilagajanje izobraževalnih programov spremenjenim potrebam gospodarstva. • Premalo programov na področju preventive zdravja. • Nezmožnost zaustavitve odseljevanja prebivalstva s podeželja zaradi prepočasnega razvoja. • Premajhne zmogljivosti vrtcev. • Izguba tradicionalnih znanj in veščin (nesnovna kulturna dediščina) ter nerazumevanje slovenske identitete. • Odseljevanje (predvsem visoko izobraženih mladih), praznjenje podeželja in zaraščanje kmetijskih zemljišč. • Neustrezna modernizacija in prilagajanje izobraževalnih programov izzivom prihodnosti. • Neprilagojenost storitev splošnega družbenega pomena demografskim spremembam. Visoke vrednosti koeficienta starostne odvisnosti.

<ul style="list-style-type: none"> Nadaljnja krepitev zdravega življenja (zdrav življenjski slog, zdravo okolje). Spodbuditi zaposlovanje težje zaposljivih skupin prebivalstva. 	
--	--

3.3 SWOT PODEŽELJE, KMETIJSTVO, RIBIŠTVO, GOZDARSTVO IN NARAVNE DOBRINE

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> Ugodni pogoji za kmetijstvo: milo podnebje, naravna lega in naravne danosti. Vzpostavljeno partnerstvo za razvoj podeželja in ribištva (dva LAS-a). Izboljševanje izobrazbene strukture Visoko število ekoloških kmetij (regija izstopa v Sloveniji). Obstoj zadrug in drugih oblik povezovanja proizvajalcev. Zaščitene geografske označbe, prepoznavne blagovne znamke Bogastvo kulturne dediščine. Ohranjanje tradicij. Obstoj primarne in sekundarne turistične infrastrukture (ponudbe). Vzpostavljena zavarovana območja (parki) z vzpostavljenim upravljanjem in ohranjena narava. Čezmejno okolje. Vzpostavljeni sistemi prevozov na klic. Morje, kamen. Obnovljena ribiška infrastruktura (pomoli, pristanišča). Visoka kakovost jadranskih rib. Prepoznaven in specifičen okus morskih rib in drugih organizmov, ki so kulinarično visoko cenjeni. Že obstoječi obrati za gojenje školjk ter morskih in sladkovodnih rib, ki omogočajo trajno gojenje kvalitetnih belih rib in školjk. 	<ul style="list-style-type: none"> Slabo medsebojno povezovanje pridelovalcev. Slabo povezovanje s ponudniki v turizmu. Staranje prebivalcev. Namakanje ni urejeno. Premalo strokovnjakov in pridelovalcev, premalo znanja. Pomanjkanje delovnih mest na podeželju in v ribištvu. Pomanjkljiva parkovna infrastruktura. Pomanjkljiva IKT infrastruktura, bele lise dostopnosti do interneta. Prevelika razdrobljenost obdelovalnih površin. Cene kmetijskih zemljišč / nepremičnin. Velika težava škode na kmetijskih zemljiščih zaradi divjadi. Togosti v občinskih prostorskih načrtih onemogočajo skladen razvoj. Nezadostno vključevanje nepremične kulturne dediščine v prostorske akte. Nerešeno lastništvo nepremičnin. Počasno spreminjanje občinskih prostorskih načrtov (OPN) - (ni novih OPN). Divja odlagališča odpadkov. Vse manj državnega denarja namenjenega zavarovanim območjem narave. Ni načrta upravljanja za območja Natura 2000 in ostalih lokalnih varovanih območij narave. Ponudba je razpršena in neprepoznavna. Razmere v kmetijstvu in ribištvu so slabše kot pri ostalih članicah EU. Dodatno konkurenco predstavljajo ribiči sosednje Hrvaške, ki dostopajo do istega tržišča (Slovenija, Italija). Prenizka domača poraba kmetijskih pridelkov in ulova. Slabo izkoriščen tržni potencial kmetijskih pridelkov in rib.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> Prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam, izbor sort kultur za ta namen. Uvajanje novih, tržno zanimivih kultur (sadje, zelenjava, žita). Usmerjenost v trajnostno mobilnost (npr. vzpenjače). Zagotovitev infrastrukture za namakanje. Naraščanje zavesti o pomenu zdrave prehrane. Ekološko kmetovanje. 	<ul style="list-style-type: none"> Neugodne vremenske razmere (toča, suša). Propadanje kulturne dediščine / arhitekturna degradacija. Veliko naravnih vrednot lokalnega pomena, ki so jih zavarovale občine, je brez upravljanja. Pomanjkanje namakalnih sistemov in vodnih akumulacij (predvsem na področjih, kjer ni zagotovljenih vodnih virov).

<ul style="list-style-type: none"> • Razpoložljiva sredstva za razvoj podeželja in ribištva (CLLD, LAS). • Vključevanje produktov v sheme kakovosti v Slovenski Istri, na Krasu in v Brkinih, krepitev vloge Eko znamk. • Neizkoriščen les iz gozdov kot surovina za industrijo in kot vir energije. • Naročniško in partnersko kmetijstvo oz. ribiško sodelovanje med kmeti, ribiči in potrošniki, povezovanje s turizmom. • Ponovno uvajanje avtohtonih pasem (kopitarjev, npr. osla, istrske koze, istrske črne kokoši). • Krepitev specifičnih znanj (podeželje, ribištvo). • Razvoj dopolnilnih dejavnosti v ribištvu. • Eko turizem. • Vzpostavitev interaktivnega muzeja za ribištvo. • Povezovanje turistične ponudbe na podeželju. • Razvijanje kulturne ponudbe na podeželju. • Ohranjanje nepremične kulturne dediščine: domačije, stavbe, naselja in kulturna krajina, tradicionalna znanja in veščine, suhozidi ipd. • Vzpostavitev manjkajoče trajnostne infrastrukture na podeželju (npr. kolesarske poti). • Razvoj socialnega podjetništva - inkubatorji za podporo dejavnosti na podeželju. • Vzpostavitev Geoparka Kras (skupna blagovna znamka) kot čezmejni potencial. • Možnost upravljanja naravnih vrednot v okviru upravljanja s porečji. • Okrepiti participativni proces upravljanja oz. usmerjanja razvoja območij. • Povezava varovanih in zavarovanih območij s turizmom. • Upoštevati varovana območja kot razvojne kategorije (izdelati programe celostnega upravljanja npr. Geopark Kras, Dragonja). • Vključevanje lokalnih skupnosti v upravljanje obstoječih zavarovanih območij. • Nadgrajevanje trajnostnih oblik prevozov. • Oživljanje starih obrti (tudi ribiških). • Krepitev povezav pri prodaji domačih izdelkov. • Možnost ponudbe svežih rib, ki jih v siceršnji gostinski ponudbi ni. 	<ul style="list-style-type: none"> • divjad in druge živali povzročajo škodo, pomanjkljiva zaščita,. • Odpadki v jamah in izpusti odpadnih voda v kraško podzemlje onesnažujejo kraško podzemlje/vode. • Privatizacija javnih površin. • Pomanjkljiv/pasiven pristop k varovanju okolja in kulture dediščine (primer območja Dragonje in Kraški rob). • Šibek nadzor nad izvajanjem naravovarstvenih režimov. • Zaledje postaja "spalno naselje" in izgublja identiteto ter privlačnost. • Izguba tradicionalnih znanj in veščin (nesnovna kulturna dediščina) za ohranitev poseljenosti in razvoj podeželja in ribištva. • Pogost pojav toksičnosti školk ter s tem povezan negativni vpliv na porabo. • Relativno majhno zanimanje za cenejše vrste rib, njihovo čiščenje in pripravo. • Negativni vplivi ribištva na morsko biotsko pestrost (npr. prilov ne-tarčnih vrst organizmov).
--	---

3.4 SWOT INFRASTRUKTURA, OKOLJE, PROSTOR

OKOLJSKA INFRASTRUKTURA - ODPADNE VODE, ODPADKI, OSKRBA S PITNO VODO

Prednosti	Slabosti
<p>Odvajanje in čiščenje odpadnih voda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzpostavljena infrastruktura (čistilne naprave, razvitost kanalizacijskih omrežij). • Usposobljena in dobro delujoča komunalna podjetja. • Za območji aglomeracij Piran in Izola je bila že v veliki meri dokončana ustrezna infrastruktura za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda. <p>Ravnanje z odpadki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzpostavljena osnovna infrastruktura za ravnanje z odpadki. • Dobro organiziran in delujoč sistem celovitega ravnanja z odpadki po občinah. • Usposobljena komunalna podjetja. • Delež ločeno zbranih odpadkov narašča. • Upadanje količine odloženih komunalnih odpadkov. • Reciklaža odpadkov, ponovna uporaba. <p>Oskrba s pitno vodo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobro razvita infrastruktura za oskrbo s pitno vodo. • Profesionalna podjetja za distribucijo pitne vode. • Visok delež pokritosti z vodovodno oskrbo iz javnih vodovodov (99,9 % istrskega dela regije priključeno). 	<p>Odvajanje in čiščenje odpadnih voda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode, ki določa koordinirane ukrepe države in občin, nalaga občinam prevelike obveznosti do leta 2021 oz. 2023. • Celotno območje obalno-kraške regije je opredeljeno kot občutljivo območje, zato zanj veljajo strožji kriteriji za opremljanje aglomeracij s sistemi odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda. • Zaradi pomanjkanja denarja ni v celoti pripravljena projektna dokumentacija in niso pridobljena gradbena dovoljenja za dograditev infrastrukture. • Zgodovinska središča istrskih mest (predvsem Piran in Izola) imajo dotrajane in puščajoče (meteorno-fekalne) kanalizacije, kar povzroča ob plimi in obilnejših padavinah močno obremenjevanje morja s fekalijami. <p>Ravnanje z odpadki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Količina nastalih odpadkov narašča (4 %/leto v zadnjih petih letih). • Zbirni centri se soočajo s prostorskimi problemi. • Obstoječi zbirni centri niso dimenzionirani in opremljeni za vse večje količine ločeno zbranih frakcij. • Manjka infrastruktura za (občasno) skladiščenje odpadkov zaradi nerednega odvoza v recikliranje koncesionarjem. • Težava je transport komunalnih odpadkov z zastarelimi tovornjaki, ki onesnažujejo okolje. Vozila bi bilo treba zamenjati s sodobnejšimi, manj okoljsko obremenjujočimi motorji (Euro 5) ali s pogonom na plin. <p>Oskrba s pitno vodo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naravnih virov za oskrbo s pitno vodo je relativno malo, zato je nujno celovito načrtovanje upravljanja z njimi. • V regiji ni zagotovljena dolgoročna varna oskrba s kakovostno pitno vodo. Obalni del regije se posebej v sušnih obdobjih, ki sovpadajo s turistično sezono, sooča s pomanjkanjem pitne vode. • Vodovodna Infrastruktura je dotrajana in potrebuje znatna sredstva za prenavo. • Zaščita vodnih virov je formalno sicer izvedena, neustrezen je nadzor, zato so vodni viri nenehno izpostavljeni možnemu onesnaženju.

	<ul style="list-style-type: none"> • Območja razpršene poselitve (Brkini, zaledje Slovenske Istre) imajo lokalne vodovode neustrezne kakovosti in izdatnosti, pa tudi upravljanje z njimi je neustrezno.
Priložnosti	Nevarnosti
<p>Odvajanje in čiščenje odpadnih voda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finančno in tehnično racionalnejše rešitve odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda. • Ureditev kanalizacijskega omrežja v starih mestnih jedrih istrskih mest bi zmanjšala pritiske na morsko okolje. • Razpoložljivi finančni viri. <p>Ravnanje z odpadki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlaganje v osveščanje prebivalcev bi dodatno prispevalo k upadanju količine zbranih in odloženih komunalnih odpadkov. • Vzpostavitev centrov za ponovno uporabo bi zmanjšalo količine odpadkov in odprlo možnost za socialno podjetništvo. <p>Oskrba s pitno vodo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje občin in države pri zagotovitvi dolgoročne oskrbe z vodo v regiji. • Izvesti vse možne ukrepe za zmanjšanje vodnih izgub. 	<p>Odvajanje in čiščenje odpadnih voda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velike finančne obremenitve v MO Koper in v občinah na Krasu, kjer bodo potrebne obsežne investicije, zaradi aglomeracij na občutljivem območju, drage gradnje in neugodne konfiguracije terena, večjega števila črpališč ali manjših čistilnih naprav. • Onesnaževanje morja zaradi neustrezne infrastrukture v obalnih mestih. <p>Ravnanje z odpadki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapolnjena odlagališča odpadkov zahtevajo odvoz na oddaljene lokacije izven regije, kar je zelo drago in čedalje večje breme tako za komunalna podjetja kot uporabnike. <p>Oskrba s pitno vodo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neurejenost dolgoročne oskrbe s kakovostno pitno vodo lahko ogrozi gospodarski razvoj. • Klimatske spremembe lahko povečajo povpraševanje in zmanjšajo razpoložljivost količin vode. • Ranljivost za onesnaženja: viri so zaradi kraškega terena izpostavljeni možnim onesnaženjem, padavinsko zaledje Rižane je zelo ranljivo, z visoko stopnjo nevarnosti onesnaženja. • Potencialna nevarnost ceste Trst-Kozina-Reka in železniške proge Divača-Koper z vsakodnevnimi prevozi velikih količin nevarnih snovi. • Naraščanje cene vode (predvsem v Slovenski Istri) zaradi visokih stroškov dobave.

TRAJNOSTNA ENERGETIKA

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Vzpostavljeno sodelovanje z energetske agencijo (GOLEA) – množica uspešno prijavljenih in izvedenih projektov. • Izvedene prenove javne razsvetljave. • Sprejeti občinski lokalni energetske koncepti, izvajanje prioriteten projektov. • Izkušnje glede projektov učinkovite rabe energije (URE) n obnovljivih virov energije (OVE). • Motiviranost občin v regiji za področja URE in OVE, mnoge so med najboljšimi v Sloveniji. • Primeri delujočih javno-zasebnih partnerstev. • primeri tehnološko naprednih rešitev izrabe obnovljivih virov energije (npr. sončna kogeneracija v hotelu v Žusterni). • Sprejet državni prostorski načrt za prenosni plinovod M6 od Ajdovščine do Lucije; možnost navezave na italijansko plinovodno omrežje. • razpoložljiva nepovratna sredstva predvsem iz EU virov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Energetska potratnost dela stavbnega fonda v občinski in javni lasti. • Nizka energetska učinkovitost kotlovnice, ki zagotavljajo daljinsko ogrevanje in uporaba neobnovljivih energetskih virov (večinoma ELKO). • Energetska potratnost stanovanj v lasti občinskih, stanovanjskih skladov in zasebnikov ter neizkoriščen varčevalni potencial z energijo v podjetjih. • Mobilnosti, ki temelji na uporabi osebnega avtomobila, je velik porabnik energije. • Regija nima zagotovljene oskrbe z utekočinjenim zemeljskim plinom. • Kot pogonsko gorivo za motorna vozila se uporabljajo skoraj izključno nafta in derivati. Polnilnice za utekočinjeni zemeljski plin (UZP) so redke, polnilnice akumulatorjev za električne avtomobile še redkejše. • Izraba OVE je kljub velikim potencialom (sončna energija) skromna, potenciali so nezadostno raziskani (geotermalna energija, energija morja).
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Izdelava novih lokalnih energetskih konceptov usklajenih z Energetskim konceptom Slovenije in NEPN, • Izdelava akcijskega načrta za podnebne spremembe in energijo za vse občine v regiji. • Razpoložljiva sredstva za zmanjšanje energetske potratnosti stavb v občinski in javni lasti. • Razpoložljiva sredstva za izboljšanje energetske učinkovitosti kotlovnice za ki zagotavljajo daljinsko ogrevanje, in uporaba neobnovljivih energetskih virov (večinoma ELKO). • Energetska sanacija stanovanj v lasti občinskih stanovanjskih skladov in zasebnikov in podjetij nizke energetske učinkovitosti. • Trajnostna mobilnost – finančni mehanizem ELENA 2. • Zamenjava pogonskih goriv – čistejše okolje. • OVE- potencial sončne energije, geotermalne energije, energije morja, biomase in aerotermalne energije. • Prenos dobrih praks na deležnike sektorjev: industrija, terciarni sektor, izvajalci javnega prevoza itd. • Informiranje in ozaveščanja deležnikov. Energetska učinkovitost postane del naše kulture. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nesposobnost zagotoviti lastni delež sredstev (občin) bi onemogočilo koriščenje razpoložljivih EU sredstev. • Zamude pri pripravi gradbeno tehnične dokumentacije.

PROMETNA INFRASTRUKTURA

Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Dograjeno AC/HC omrežje proti zahodu (Italiji), dobro razvito ostalo cestno omrežje. • Sprejete občinske CPS. • Krepitev vloge trajnostne mobilnosti: razvoj infrastrukture, javnega potniškega prometa, podpornih aktivnosti. • Javnost čedalje bolj naklonjena uvajanju trajnostne mobilnosti in omejevanju motornega prometa. • Železniška povezava s centralno Slovenijo. • Gradnja 2. železniškega tira je v teku. • Trgovsko pristanišče, pomorski potniški promet (za turistične križarke Koper vse pomembnejša destinacija). • Obstoj mednarodnega letališča v Portorožu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Manjkajo še nekatere AC/HC povezave proti Hrvaški (Postojna/Divača-Jelšane), Koper-Dragonja povezava proti Luciji. • Še vedno obstajajo deli regije s slabše razvitim cestnim omrežjem. • Razmere na cestah v poletni turistični sezoni, še posebej ob koncu tedna: promet močno povečan, nekatere ceste preobremenjene. • Obala in mestna središča prometno obremenjena, parkirišč (predvsem poleti) primanjkuje. • Problematično ostaja vzdrževanje državnih in občinskih cest. • Še vedno pomanjkljiva infrastruktura za trajnostno mobilnost (pešačenje, senčenje pešpoti, kolesarjenje). • Javni potniški promet: Nizka frekvenca primestnega avtobusnega prometa, pomanjkljivo obveščanje uporabnikov JP voznih redih avtobusov. • Slaba ponudba železniškega potniškega prometa. • sedanja železniška proga je ozko grlo za razvoj Luke. • Ni na voljo medkrajevnega (medobčinskega) pomorskega prometa.
Priložnosti	Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Preusmeritev tranzitnega prometa proti Hrvaški z obale v zaledje po izgradnji HC Koper-Dragonja. • Opredelitev nove trase HC Jagodje-Lucija, cenejše in okoljsko-prostorsko manj obremenjujoče. • Sodelovanje občin pri uvajanju trajnostne mobilnosti. • Priprava in sprejem regionalne CPS. • Vzpostavitev trajnostne mobilnosti: znižanje stroškov mobilnosti, večja kvaliteta življenja, atraktivnosti mest, manj obremenjeno okolje, nove priložnosti za razvoj turizma. • Po izgradnji 2. železniškega tira bo možno vzpostaviti kvalitetno povezavo z osrednjo Slovenijo tudi za potniški promet, kar bi lahko razbremenilo pritisk (poleti) z osebnimi avtomobili. • Izgradnja pomorskega potniškega terminala. • Podaljšanje letališke steze v Sečovljah bi omogočilo nadaljnji razvoj. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predimenzionirana cestna infrastruktura spodbuja nadaljnjo rast avtomobilskega prometa. • Neustrezne rešitve namenske rabe (v prostorskih načrtih) spodbujajo avtomobilski promet. • Napačno locirane garažne hiše spodbujajo avtomobilski promet. • Zamude pri gradnji 2. železniškega tira Koper-Divača.

4 Ključni izzivi regije

4.1 Področje gospodarstva, znanja in inovativnosti

- Z nadaljnjo krepitvijo sodelovanja med izobraževalno-raziskovalnimi ustanovami in gospodarstvom, pospeševati nastajanje novih inovativnih podjetij ter podpirati že obstoječa inovativna podjetja s ciljem povečati dodano vrednost, ki bo podprta z inovacijami, spodbujanjem ustvarjalnosti, digitalizacijo.
- Izboljšanje infrastrukturnih pogojev za izobraževalno-raziskovalne ustanove.
- Vzpostavitev regionalnega pristopa k razvoju podpornega okolja za visoko šolstvo in RRD.
- Spodbujanje podjetništva, rasti MSP in internacionalizacije.
- Spodbujanje kulturnih in kreativnih industrij.
- Spodbujanje ukrepov za krožno gospodarstvo v podjetjih.
- Krepitev povezovanja in dvig kakovosti zelene turistične ponudbe.
- Spodbujanje nastanka pametnih mest in vasi na podlagi digitalizacije.
- Izgradnja in posodobitev ključne infrastrukture za podporo gospodarskemu razvoju.

4.2 Področje kakovosti življenja in človeških virov

- Zagotovitev ustrezne družbene infrastrukture z obnovo oz. gradnjo novih kulturnih objektov ter ustreznih vsebin (knjižnic, kulturnih domov, medkulturnih centrov itd.), objektov za vzgojo in izobraževanje, športnih centrov oz. parkov in druge športne infrastrukture, bolnišnic, zdravstvenih domov, varnih hiš, varovanih stanovanj, domov za ostarele, medgeneracijskih centrov, itd.
- Povečati privlačnost Obalno-kraške regije za mlade in mlade družine z zagotovitvijo primernih in dostopnih stanovanj, delovnih mest in možnosti kakovostnega preživljanja prostega časa,
- Povečanje raznovrstnosti in dostopnosti storitev splošnega družbenega pomena (zdravstvo, socialno varstvo, izobraževanje, kultura, šport in rekreacija) v skladu s potrebami vseh skupin prebivalcev.
- Okrepitev medgeneracijskega povezovanja in sodelovanja.
- Krepitev zdravega življenjskega sloga za višjo kakovost življenja prebivalcev predvsem z razvojem kakovostnih programov, povečanjem njihove dostopnosti različnim ciljnim skupinam ter z izgradnjo ustrezne infrastrukture.
- Zagotovitev višjega deleža delovno aktivnega prebivalstva s poudarkom na zaposlovanju težje zaposljivih skupin prebivalstva predvsem v območjih praznjenja oz. intenzivnega staranja prebivalstva.
- Vzpostavitev regionalnega pristopa k razvoju podpornega okolja za NVO.

4.3 Področje povezanosti – prometne in digitalne

- Razvoj železniške infrastrukture in povezanost transportnih sistemov sta ključna za razvoj ter razvoj trajnostne mobilnosti in energetske učinkovitosti v regiji. Nujni sta dokončanje posodobitve in izgradnje dvotirne železniške povezave Koper – Divača (Ljubljana), pa tudi

izboljšanje navezave Sežane na železniško omrežje ter proučitev izvedljivosti čezmejne železniške povezave Koper – Trst.

- Dokončanje omrežja AC/HC v regiji, skladno z zahtevami vodenja tranzitnega prometa v zaledju (Koper-Dragonja) in načelom trajnostnega razvoja mobilnosti v somestju Koper-Izola-Piran (alternativa sprejeti rešitvi HC Jagodje-Lucija).
- Dograditev infrastrukture letališča Portorož,
- Krepitev trajnostne mobilnosti v urbanih območjih, funkcionalnih urbanih območjih in celotni regiji. Okrepiti privlačnost JPP (medkrajevnega, mestnega, uvedba pomorskega), vključno z integracijo JPP s pametnim upravljanjem in uvedbo enotne vozovnice (projekt Ministrstva za infrastrukturo) za vse prebivalce. Največje potrebe so po nadaljnjih investicijah v izgradnjo intermodalnih stičišč (vključno s sistemom P+R), dograditev sklenjene kolesarske mreže na ravni mest/naselij in med njimi, v izgradnjo privlačnih in varnih peš koridorjev.
- Razbremenitev obalnega pasu in historičnih mest avtomobilskega prometa, enotna parkirna politika za širša (sub-regionalna) urbanizirana območja,
- Krepitev strokovnih zmogljivosti upravljanja z mobilnostjo na ravni regije/funkcionalnega urbanega območja Koper.

4.4 Področje okolja, prostorskega, trajnostnega razvoja

- Prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo oz. zeleno ekonomijo.
- Nadaljevanje izgradnje ustrezne infrastrukture za odvajanje in čiščenje odpadnih voda, kjer še vedno obstajajo potrebe za to, vključno z aglomeracijami z obremenitvami med 50 in 2.000 PE.
- Povečanje energetske učinkovitosti regije in rabe energije iz obnovljivih virov, s čimer bi se postopoma večala energetska samooskrba.
- Z realizacijo načrtovane sečnje gozdov zagotoviti odporne gozdove na klimatske spremembe, ujme, bolezni in druge škodljive organizme. S tako pridobljenim lesom zagotoviti lasten ogljično nevtralen vir ogrevanja in surovino za lesno industrijo.
- Zagotavljanje zanesljive in varne oskrbe s pitno vodo vseh prebivalcev, z določitvijo dodatnega vodnega vira in izgradnjo potrebne infrastrukture, kot tudi s sanacijo vodovodnih sistemov.
- Ureditev problematike odlaganja ostankov komunalnih odpadkov, problematike zbirnih centrov. Zmanjšati količino nastalih odpadkov.
- Povečanje prehranske samooskrbe ob spodbujanju razvoja trajnostnih oblik kmetovanja.
- Ohranjanje naravnih danosti in krajine z različnimi ukrepi in spodbudami. Z ohranjanjem naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti, ki predstavljajo primerjalno prednost regije v evropskem prostoru, je treba krepiti ekosistemske storitve.
- Zmanjšanje ekološkega odtisa regije.
- Zdravo okolje (voda, zrak, hrup, tla, hrana).
- Ukrepi za zmanjšanje ogroženosti oz. omilitev posledic klimatskih sprememb in naravnih nesreč (poplav, suš, zemeljskih plazov, požarov in drugih).
- Ukrepi za učinkovito zaščito in reševanje v primeru nesreč na morju.
- Vzpostaviti ekstenzivno kmetijstvo, ki podpira biotsko pestrost.

4.5 Področja upravljanja

- Okrepitev regionalnega razvoja, z njim povezane vloge in pristojnosti RRA-jev kot nosilcev regionalnega razvoja in okrepitev regionalnih pristopov: regionalno razvojno načrtovanje, regionalno prostorsko načrtovanje, regijsko podporno okolje, regijske študentske sheme, regijske garancijske sheme, celostne regijske prometne strategije, regijske inovacijske strategije itd.
- Okrepitev instrumentov celostnih teritorialnih pristopov Evropske kohezijske politike (EKP), njihova izvedba na urbanih območjih (npr. Koper, Koper-Izola), obalno območje, in območja, ki so kandidati za UNESCO-v seznam kulturne in naravne dediščine (Kras).
- Celosten razvoj funkcionalnih območij (mesto in podeželje), širših zavarovanih območij narave, zaščitene območij kulturne dediščine in drugih zaokroženih območij.
- Razvoj obmejnih območij, ohranjanje poselitve in okrepljeno čezmejno sodelovanje.

5 Vizija razvoja regije

Vizija regije na kratko orisuje ključne elemente stanja, ki si ga želimo doseči prebivalke in prebivalci regije v bodočnosti, ki presega časovni okvir pričujočega RRP 2021-2027. Vizijo razvoja regije lahko povzamemo v naslednje:

Obalno-kraška regija: dinamična, pametna in ustvarjalna regija, z lastno identiteto, dobro povezana doma in s svetom, z visoko kakovostjo bivanja, ki temelji na socialni pravičnosti ter trajnostnem načinu življenja in delu skupnosti.

Vizija obsega naslednje elemente:

Pametna in ustvarjalna regija: regija bo konkurenčnost svojega gospodarstva dosegla z večjo vlogo izobraževanja in znanja, raziskovalne in inovacijske dejavnosti ter z uvajanjem naprednih tehnologij, digitalizacije na vseh področjih življenja in dela. Mala in srednja podjetja bodo v gospodarski strukturi igrala pomembno vlogo, zato bo vzpostavljeno učinkovito podporno okolje za njihovo rast in razvoj, kar bo omogočilo razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, krožno gospodarstvo, industrijsko tranzicijo in podjetništvo.

Dobro povezana regija: Intermodalni terminal Luka Koper bo tudi v prihodnosti okno Slovenije (in Evrope) v svet. Pristanišče bo povezano s sodobno železniško povezavo, ki bo omogočila tudi kakovostno in hitro potniško povezavo somestja s središčem Slovenije. Manjkajoči odseki AC oz. HC v regiji bodo prilagojeni načelom trajnostnega razvoja in varstvu prostora.

Regija visoke kakovosti bivanja: Za ljudi prijazna, vključujoča, socialno pravična regija, ki z razvojem lastnih potencialov za svoje prebivalce zagotavlja visoko kakovost življenja in bivanja ter samostojno, varno in zdravo življenje vseh prebivalcev.

Trajnostna regija: Regija bo dokončno uredila zanesljivo oskrbo s pitno vodo, dogradila sistem odvajanja in čiščenja odpadnih voda, močno izboljšala energetske učinkovitost ob večjem deležu obnovljivih virov energije. Ohranjala bo biotsko raznovrstnost, vzpostavila ugodno stanje habitatnih tipov, vse v povezavi z razvojem podeželja in trajnostnega turizma. Delovala bo v smeri zmanjšanja ekološkega odtisa. Vzpostavila bo učinkovito upravljanje z obalnim območjem in na Krasu ter trajnostno prostorsko urejanje mest in podeželja, vključno z organizacijo trajnostne mobilnosti v gosteje poseljenih območjih. Upravljanje dela lokalnih/regionalnih razvojnih (prostorskih) zadev bo predano lokalnim prebivalcem.

6 Opredelitev in utemeljitev razvojne specializacije regije

Skladno z opredelitvijo Slovenske strategije pametne specializacije¹¹ je pametna specializacija platforma za osredotočenje razvojnih vlaganj na področja, kjer ima Slovenija kritično maso znanja, kapacitet in kompetenc in na katerih ima inovacijski potencial za pozicioniranje na globalnih trgih ter s tem krepitev svoje prepoznavnosti. Pametna specializacija je torej strategija za:

- a) krepitev konkurenčnosti gospodarstva s krepitvijo njegove inovacijske sposobnosti,
- b) diverzifikacijo obstoječe industrije in storitvenih dejavnosti ter
- c) rast novih in hitro rastočih industrij oz. podjetij.

Nacionalna strategija naslavlja strateške cilje v delu, ki se nanaša na vzpostavitev »inovacijske družbe znanja« in ožje strategije, kot so predvsem Raziskovalna in inovacijska strategija, Slovenska industrijska politika (SIP), Digitalna agenda ter druge relevantne strateške usmeritve, kot npr. na področju varstva narave, energije, izobraževanja in podobno.

Področja, na katerih ima regija primerjalne prednosti glede znanja, kapacitet in kompetenc so naslednja:

- transport, logistika,
- trajnostni turizem,
- pridelava in trženje kakovostne hrane,
- zdrav življenjski slog,
- pametna mesta in skupnosti,
- krožno gospodarstvo, raba obnovljivih materialov za zdravo bivanjsko okolje, trajnostna energija (URE, OVE), mobilnost.

Na teh ključnih problemskih področjih je aktualno:

- krepitev struktur za raziskovalne in inovacijske dejavnosti ter podpornega okolja za povezovanje, rast in razvoj nosilcev področij ter
- sodelovanje v širših, že vzpostavljenih partnerstvih (Strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo (SRIP) - v Sloveniji je devet SRIP-ov: Materiali kot končni produkti, Trajnostna pridelava hrane, Trajnostni turizem, Mreže za prehod v krožno gospodarstvo, Pametna mesta in skupnosti, Pametne zgradbe in dom z lesno verigo, Tovarne prihodnosti, Zdravje – medicina in Mobilnost).

Povezovanje med deležniki na lokalni in nacionalni ravni ter čezmejno je eden glavnih izzivov. Da bi bolje izkoristili svoje potenciale za inovacije, je treba prek mreženja in usposabljanja novincev izboljšati povezave velikih podjetij in zagonskih podjetij z univerzami ter raziskovalnimi in tehnološkimi organizacijami.

¹¹ Slovenska strategija pametne specializacije (2017), https://www.eu-skladi.si/sl/dokumenti/kljucni-dokumenti/s4_strategija_v_dec17.pdf

7 Opredelitev in opis (strateških) razvojnih ciljev regije

Tabela: CILJ 1 Hitrejši razvoj regije od povprečnega razvoja v EU (merjeno z BDP/preb.)

Kazalnik	Ciljno leto 2027/vred.	Izhodiščno leto 2018/vred.	Vir kazalnika
BDP EUR na preb. v SKM ¹² (EU=100)	100	89	UMAR, SURS
BDP na preb. v SKM v primerjavi s Slovenijo, Avstrijo, Italijo in Hrvaško - regijami NUTS3, ki mejijo na Kohezijsko regijo Zahodna Slovenija (KRZS)	Več kot 93	93 (2017)	Eurostat, preračuni UMAR

Približevanje povprečju EU razvitosti je dolgoročni cilj Slovenije, ki naj bi ga dosegli leta 2030. Obalno-kraška regija kot ena izmed najbolj razvitih regij v državi naj bi povprečje EU dosegla prej. Zato je cilj postavljen tako, da bi bil ta cilj v regiji z okrepljeno gospodarsko rastjo dosežen ob koncu programskega obdobja, to je najkasneje do leta 2027.

Drugi cilj se nanaša na primerjavo razvojne dinamike s sosednjimi regijami, tako domačimi kot tujimi. V letu 2017 je regija dosegla 93 % razvitosti sosednjih regij NUTS 3. Cilj je, da bi v programskem obdobju zmanjšali razvojni zaostanek.

Tabela: CILJ 2: Izboljšati inovacijski potencial regije

Kazalnik	Ciljno leto 2027/vred.	Izhodiščno leto 2018/vred.	Vir kazalnika
% bruto domačih izdatkov za RRD v BDP (% od regionalnega BDP)	0,95 %	0,73 %	SURS
Število raziskovalcev v regiji	600	529	SURS
Število podjetij v regiji, vključenih v SRIP	4	2*	MIZŠ, SRIP

* Center odličnosti InnoRenew CoE in Univerza na Primorskem

¹² SKM – Standardi kupne moči

Tabela: CILJ 3: Izboljšati kakovost življenja v regiji

Kazalnik	Ciljno leto 2027/vred.	Izhodiščno leto 2019/vred.	Vir kazalnika
Stopnja delovne aktivnosti (20-64 let v %)	84	76,8	SURS (aktivno in neaktivno prebivalstvo, delovno aktivno prebivalstvo)
Delež prebivalstva (25-64 let) s terciarno izobrazbo	40	34,7	SURS (aktivno in neaktivno prebivalstvo)
Razpoložljivi dohodek na prebivalca (2018)	14.000 EUR	11.546 EUR	SURS, regionalni računi
Stopnja tveganja socialne izključenosti (izhodiščno leto 2018)	12,0	14,1	SURS, EU - življenjski pogoji
Leta pričakovanega življenja ob rojstvu (izhodiščno leto 2019)	80 moški 85 ženske	79,02 moški 84,57 ženske	NIJZ
Stopnja stanovanjske prikrajšanosti po kakovosti stanovanja, v %	22	28	SURS, popis
Delež gospodinjstev, ki so poročala o težavah s kriminalom, vandalizmom ali nasiljem v svojem bivalnem okolju, v %	9	13	SURS, EU - življenjski pogoji

Tabela: CILJ 4: Ohraniti poseljenost, krepi identiteto in vitalnost podeželja

Kazalnik	Ciljno leto 2027/vred.	Izhodiščno leto 2018/vred.	Vir kazalnika
Št. območij, kjer je doseženo izboljšanje stanja ohranjenosti vrst Natura 2000	povečanje za 50 %	izhodiščno stanje	MOP
Število prebivalcev v drugih naseljih (indeks) Skladno s šifrantom mestnih naselij, naselij mestnih območij in drugih naselij po občinah, 2020	najmanj 100	100*	SURS

* V letu 2018 je bilo v drugih naseljih v regiji (po šifrantu mestnih naselij, naselij mestnih območij in drugih naselij po občinah, 2020) 53.183 prebivalcev.

Tabela: CILJ 5: Regija z razvito prometno infrastrukturo

Kazalnik	Ciljno leto 2027/vred.	Izhodiščno leto 2018/vred.	Vir kazalnika
Dvotirna železniška proga med Koperom in Divačo predana prometu	1	0	Ministrstvo za infrastrukturo (MzI)
Sprejeta alternativa HC Jagodje-Lucija, usklajena s sistemom trajnostne mobilnosti	1	0	DARS
Sprejet DPN in zgrajena HC Koper-Dragonja	1	0	DARS
Delež dnevniških voženj, opravljenih z osebnim avtomobilom (izhodišče leto 2016) (v %)	60	77	Anketa (2016)

Tabela: CILJ 6: Regija s trajnostnim gospodarjenjem z energijo, okoljem, prostorom

Kazalnik	Ciljno leto 2027/vred.	Izhodiščno leto 2018/vred.	Vir kazalnika
Delež priključenosti na javno kanalizacijsko omrežje	80	76	MOP
Nastali komunalni odpadki (kg/preb.)	520	588	SURS
Okoljsko stanje morskih voda po kazalnikih dobrega stanja morskih voda: ocena kemijskega in ekološkega stanja	kemijsko stanje: - voda – dobro - biota (ribe, školjke) – dobro ekološko stanje: zelo dobro (vsa merilna mesta)	kemijsko stanje: - voda – dobro - biota (ribe, školjke) – slabo ekološko stanje: dobro (5 merilnih mest) / zelo dobro (3 merilna mesta)	Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO)
Sprejet regionalni prostorski plan	1	0	MOP
Število osebnih avtomobilov in specialnih osebnih avtomobilov na električni pogon	6.000	45	SURS

Kazalnik	Ciljno leto 2027/vred.	Izhodiščno leto 2018/vred.	Vir kazalnika
Energetsko sanirani in prenovljeni javni objekti (v %)	21 % (3 % na leto)	izhodiščno stanje	občine

8 Opredelitev in opis razvojnih prioritet regije s kvantificiranimi kazalniki in navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov

Konkurenčna regija

Regija bo okrepila konkurenčnost gospodarstva, predvsem sektorjev promet in skladiščenje, turizem (gostinstvo, kulturni turizem, kulturna in naravna dediščina), predelovalne dejavnosti ter inovativna in v svet usmerjena MSP. Koprsko pristanišče bo najuspešnejše pristanišče v mreži severno-jadranskih pristanišč, dobro prometno povezano s svojim zaledjem, vodilno po inovativnosti in skrbi za okolje. Turizem bo v svetu razpoznaven po integralnih in tematskih turističnih proizvodih, ki vključujejo tudi naravne in kulturne danosti, z uveljavljenimi trženjskimi znamkami za območji Krasa in Slovenske Istre, s pomembno usmeritvijo v zeleni, kulturni in digitalni turizem. Vanjo je treba vključiti nove oblike povpraševanja v turizmu, ki temeljijo na digitalnem segmentu turistov. Vse navedeno se bo odrazilo v postopnem zmanjševanju razlik v razvitosti s sosednjimi italijanskimi regijami.

Kazalnik	Vir kazalnika
BDP EUR na preb. v SKM (EU=100)	SURS
BDP na preb. v SKM v primerjavi s Slovenijo, Avstrijo, Italijo in Hrvaško - regijami NUTS3, ki mejijo na KRZS	Eurostat, preračuni UMAR

Ustvarjalna, inovativna regija

Razvoj regije bodo podpirali centri znanja, tudi za področja inovacij v kulturno turističnem segmentu, poslovnem in športnem turizmu, torej pri razvoju produktov, ki prinašajo veliko dodatno vrednost. Na področju raziskav, razvoja in inovacij bo vzpostavljeno oz. okrepljeno sodelovanje med znanstveno-raziskovalnimi institucijami, univerzami, nevladnimi organizacijami in gospodarstvom, sodelovanje med podjetji (grozdenje) ter njihovimi združenji. Število podjetij in drugih subjektov, vključenih v obstoječe SRIP-e v Sloveniji, in inovacijska partnerstva na čezmejni oz. evropski ravni se bodo povečali. Podjetja se bodo preusmerjala v nizkoogljično krožno gospodarstvo. Spodbujalo se bo razvoj inovacijskega okolja v pospeševalnikih.

Kazalnik	Vir kazalnika
Število podjetij v regiji, vključenih v SRIP	MIZŠ
Odstotek BDP za vlaganja v RRI	SURS
Število podjetij vključenih v podjetniška okolja	Podjetniška okolja

Ljudem prijazna, vključujoča regija

Dosežena bosta relativno visoka raven socialne vključenosti in nizko tveganje revščine predvsem z raznovrstno ponudbo delovnih mest. Pri tem bodo ključni: učinkovita infrastruktura za razvoj

podjetništva, krepitev usposobljenosti za trg dela, krepitev podjetnosti in podpora inovativnim oblikam zaposlovanja, vključno s socialnim podjetništvom, ter podporne storitve socialnega varstva. Okrepili bomo različne oblike storitev za otroke, mlade, za ljudi s posebnimi potrebami, za starejše, kot tudi programe na področjih zdravja in kulture. Boljša bo dostopnost stanovanj za mlade in ranljive skupine. Okrepili bomo razvoj nevladnih organizacij in opolnomočili italijansko avtohtono narodno manjšino. Posebno pozornost bomo namenili boljši integraciji priseljencev oz. migrantov.

Kazalnik	Vir kazalnika
Stopnja delovne aktivnosti (20-64 let v %)	SURS (aktivno in neaktivno prebivalstvo, delovno aktivno prebivalstvo)
Delež brezposelnosti do 30 let	SURS
Razpoložljivi dohodek na prebivalca (2018)	SURS, regionalni računi
Stopnja tveganja socialne izključenosti (izhodiščno leto 2018)	SURS, EU - življenjski pogoji
Leta pričakovanega življenja ob rojstvu (izhodiščno leto 2018)	Vir NIJZ
Stopnja stanovanjske prikrajšanosti po kakovosti stanovanja (inverzni indeks, 2018)	Vir: SURS, popis
Delež gospodinjestev, ki so poročala o težavah s kriminalom, vandalizmom ali nasiljem v svojem bivalnem okolju (inverzni indeks, 2018)	Vir: SURS, EU - življenjski pogoji

Regija z razvitim podeželjem in trajnostnim gospodarjenjem z naravnimi in kulturnimi dobrinami

Regija bo okrepila pridelavo visokokakovostne hrane, vključno s hrano iz morja (ribištvo, marikultura, solinarstvo), ob večji vlogi znanja in širokim povezovanjem proizvajalcev. Kakovostna, v regiji pridelana hrana, bo pomemben element pri razvoju turizma, pa tudi kakovosti življenja prebivalcev. Razvoj regije bo vključeval ukrepe za varstvo in razvoj kulturne dediščine, ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti. Regija bo skrbno obravnavala in opredelila ustrezne ukrepe za ogrožena območja in območja z omejitvami v prostorskem razvoju in rabi tal. Na območju delujeta dve lokalni akcijski skupini (LAS), in sicer LAS Istre in LAS Krasa in Brkinov, ki bosta za programsko obdobje 2021-2027 samostojno definirali specifične prioritete in cilje za svoji območji v 2021-2027, preko strateških dokumentov Strategije lokalnega razvoja, ki jih potrdijo pristojna ministrstva oz. CLLD.

Regija z razvito prometno infrastrukturo

V regiji bo do konca programskega obdobja dokončana in predana prometu dvotirna železnica med Koprom in Divačo, izvedena bodo potrebna investicijska dela v Luki Koper, pripravljena bo investicijska, prostorska in projektna dokumentacija za dopolnitev omrežja AC/HC oz. glavnih cest (v interesu regije je, da se poišče ustrežnejša alternativa HC Jagodje-Lucija), vzpostavljen bo multimodalni sistem trajnostne mobilnosti v regiji. Pripravljena bo investicijska, prostorska in projektna dokumentacija za obnovo oz. posodobitev letališke infrastrukture letališča v Portorožu. Zgrajen bo pomorski potniški terminal.

Kazalnik	Vir kazalnika
Drugi železniški tir med Koprom in Divačo predan prometu	MzI
Sprejeta alternativa HC Jagodje-Lucija, usklajena s sistemom trajnostne mobilnosti	Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS)
Sprejet DPN in zgrajena HC Koper-Dragonja	Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS)
Izgradnja nove železniške postaje v Kopru	MzI
Delež dnevnih voženj, opravljenih z osebnim avtomobilom (izhodišče leto 2016)	Anketa

Regija s trajnostnim gospodarjenjem z energijo, okoljem, prostorom

Regija bo dogradila infrastrukturo za varstvo okolja, močno izboljšala učinkovitost rabe energije in zagotovila večji delež obnovljivih virov energije, izboljšala zanesljivost vodooskrbe, izboljšala prostorsko načrtovanje in upravljanje s prostorom. Svoje urbane potencialne bo globalno okrepila s sodelovanjem s sosednjimi mesti, tudi v čezmejnem prostoru.

Kazalnik	Vir kazalnika
Delež priključenosti na javno kanalizacijsko omrežje	MOP
Zagotovljen dolgoročni strateški vodni vir za Istro/Kras (pripravljena investicijska, prostorska, projektna dokumentacija, pridobljeno gradbeno dovoljenje, pričetek gradnje)	MOP
Nastali komunalni odpadki (kg/preb.)	SURS
Ekološki odtis regije	ARSO
Okoljsko stanje morskih voda po kazalnikih dobrega stanja morskih voda	ARSO
Sprejet regionalni prostorski plan	MOP

9 Opredelitev in opis razvojnih prioritete regije

9.1 PRIORITETA 1: Gospodarstvo močno in pametno

Močno in pametno gospodarstvo sodi med prednostne naloge za stabilen razvoj regije, zato je ključna krepitev dejavnikov, ki omogočajo dvig dodane vrednosti in s tem konkurenčnosti gospodarstva v daljšem časovnem obdobju. Za regijsko gospodarstvo je pomembno usmerjanje v večji izvoz in vključevanje v globalne verige vrednosti s proizvodi in storitvami višjega cenovnega razreda.

Ukrepi na tem področju so usmerjeni v povezovanje vseh raziskovalno-razvojnih zmogljivosti v regiji ter njihovo povezovanje na nacionalni/mednarodni ravni, v izboljšanje storitev in dostopa do virov financiranja za podjetništvo, v zagotavljanje infrastrukturnih pogojev za širitev in razvoj novih gospodarskih dejavnosti, pospešitev digitalizacije, razvoj trajnostnega turizma ter krepitev vloge znanja v ključnih gospodarskih dejavnostih.

9.1.1 Ukrep 1: Inovativno okolje za podjetništvo

Ukrep obsega spodbujanje raziskovalno-razvojne dejavnosti, inovativnosti, podjetništva, krepitev aktivnosti predinkubiranja ter inkubiranja z novimi storitvami, mentorstvo, spodbujanje socialnega podjetništva in kreativnih industrij, lajšanje dostopa do finančnih virov.

Inovacijska in raziskovalno-razvojna dejavnost predstavljata neizkoriščen potencial v regiji, zato je potrebno vzpostaviti **vzpodbudno in stabilno okolje, ki bo povežalo raziskovalni sektor s ključnimi gospodarskimi sektorji** (kot so transport in logistika, turizem, kmetijstvo, zdravstvo, obnovljivi materiali in zdravo bivanjsko okolje) ter ostalimi partnerji, vključno z nevladnimi organizacijami. Gre za krepitev centrov znanja, kompetenčnih centrov, centrov odličnosti (Innorennew CoE), Slovenskega izobraževalnega omrežja, mreže FabLab, centrov kreativnosti in SRIP. Regija bo podpirala tehnološke in netehnološke inovacije v obstoječih podjetjih, spodbujala bo razvoj tehnologij, oblikovanje produktov, blagovnih znamk, marketinga, povezovanje v grozde in proizvodne verige. Potrebe se kažejo v pospeševanju nastajanja novih inovativnih podjetij, na znanju temelječih programih s potencialom rasti na področju zelene in modre ekonomije. Krepili bomo čezmejno sodelovanje univerz s ciljem **krepitve visokošolskega in raziskovalnega prostora ter razvoja trajnostih rešitev** za še uspešnejše čezmejno sodelovanje na vseh področjih. Podobno povezavo bomo vzpostavili tudi med turističnim gospodarstvom in razvojno-raziskovalnimi ustanovami.

Podporno okolje za **podjetništvo bo preko razvoja storitev in infrastrukture** spodbujalo nastajanje novih in delovanje obstoječih podjetij. Regija bo okrepila aktivnosti za privabljanje tujih investicij in nudila podporo pri internacionalizaciji MSP. Mreža subjektov podjetniškega podpornega okolja (inkubatorji, zbornice, razvojne agencije, nevladne organizacije, novi subjekti za socialno podjetništvo in razvoj podeželja) bo sodelovala pri mreženju, promociji in izvajanju svojih storitev. Regija bo podpirala razvoj komplementarnih storitev, ki bodo dopolnjevale nacionalni program spodbud.

Podporno okolje (vključno z NVO) bo namenjeno tudi **razvoju inovativnih, alternativnih oblik podjetništva in razvoju družbenih inovacij**, za kar bo potrebno zagotoviti dodatno znanje za subjekte

socialne ekonomije. V okviru ukrepa bomo aktivirali nevladne organizacije v sodelovanju z akterji civilne družbe. Priložnosti socialnega podjetništva so na področjih turizma, sociale, promocije zdravega življenjskega sloga, izobraževanja, kulture, športa in rekreacije, ekološkega kmetovanja.

Podporno okolje bo tudi spodbujalo podjetja v prehod v krožno gospodarstvo z učinkovitejšim izkoriščanjem naravnih virov (kot je npr. les), z uvajanjem prilagojenih poslovnih modelov ter z izobraževanjem in ozaveščanjem poslovnih subjektov o nujnih spremembah v smeri trajnosti.

Italijanska narodna skupnost (INS) želi ustvariti gospodarsko osnovo za celotno skupnost z oblikovanjem mreže proizvajalcev, gospodarstvenikov, društev, organizacij in ustanov INS. V ta namen je predviden razvoj že obstoječih in novih podjetij, društev in ustanov INS. Subjekti bodo tako ustvarili ekonomski učinek (prepoznavnost skupnosti na področju podjetništva, povečanje prihodkov in posledično ustvarjanje novih delovnih mest) in dosegli dolgoročno (ekonomsko) učinkovitost. S posebnimi aktivnostmi se bo spodbudilo in finančno podprlo podjetniške načrte in projekte gospodarske mreže INS, ki jih sicer večinoma ni možno izvesti zaradi pomanjkanja lastnih (ali obratnih) sredstev. Izvajanje podjetniških projektov bo imelo ekonomski učinek na gospodarsko osnovo INS in posredno celotne regije, dolgoročno bo prispevalo k večji finančni neodvisnosti skupnosti. Spodbude na gospodarskem, kulturnem in turističnem področju bodo ugodno vplivale na ohranitev jezikovne identitete ter kulturne dediščine INS, kar bo okrepilo njeno vlogo pri razvoju regije.

Krepili bomo delovanje regionalne garancijske sheme in spodbujali **razvoj novih finančnih instrumentov MSP** za lajšanje dostopa do finančnih sredstev.

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2027

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 10.513.200 EUR.

Predvideni viri financiranja: lastni viri nosilca projekta, občinska, državna in EU sredstva, bančni in drugi viri.

Aktivnosti:

- krepitev industrijskih raziskav in eksperimentalnega razvoja,
- krepitev sodelovanja izobraževalnega in raziskovalnega sektorja s ključnimi gospodarskimi sektorji, pri ustvarjanju novih (pametnih) delovnih mest, zlasti visokokvalificiranih (visoko šolstvo), na področju
- krepitev visokega izobraževanja pri ustvarjanju dodane vrednosti na trgu delovne sile,
- podpora gospodarstvu z nizki emisijami, za inovacije, start-up
- izkoriščanje naravnih virov v proizvode visoke dodane vrednosti skladu s cilji prehoda v podnebno nevtralnost.
- podporne storitve in infrastruktura za podjetništvo v različnih fazah,
- spodbujanje podjetij pri prehodu v krožno gospodarstvo,
- spodbujanje izvoza in privabljanje tujih investicij,
- razvoj inovativnih, alternativnih oblik podjetništva in družbenih inovacij, v sodelovanju z različnimi partnerji, vključno z nevladnimi organizacijami,

- razvoj novih finančnih instrumentov za MSP.

Projektne sklopi:

- centri odličnosti in kompetenčni centri (Innorennew CoE)
- podpora shema storitev za MSP, komplementarna nacionalnemu programu spodbud (SPOT, inkubatorji, zbornice in druge podporne organizacije),
- socialno podjetništvo,
- implementacija mestnega marketinga in managementa,
- garancijska shema.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost v letu 2019	Ciljna vrednost v letu 2027	Viri spremljanja
% bruto domačih izdatkov za RRD v BDP (% od regionalnega BDP)	0,73 %	0,95 %	SURS
Število raziskovalcev v regiji	529	600	SURS
Število novonastalih podjetij na 10.000 preb. v regiji	170,48	185	SURS
Delež 5 let preživelih podjetij med novonastalimi podjetji v regiji (%)	42,43	48	SURS

9.1.2 Ukrep 2: Ekonomsko-poslovna infrastruktura in digitalizacija

V okviru tega ukrepa bo izboljšana in zgrajena nova infrastruktura za potrebe gospodarstva. Ukrep predvideva **analizo, evidentiranje in izrabo prostih površin in objektov v poslovnih conah ter izgradnjo, širitev in upravljanje ekonomsko poslovne infrastrukture**. Omejenost površin, namenjenih za poslovne dejavnosti, visoke cene nepremičnin in dolgi administrativni postopki predstavljajo veliko omejitev za domače in tuje investitorje, ki bi želeli vlagati v regijo, zato je ustvarjanje teh pogojev nujno potrebno za širitev in nova vlaganja v gospodarstvo.

Ukrep je usmerjen v izrabo prostih površin in objektov v poslovnih conah ter **izgradnjo oziroma aktivacijo cenovno dostopnih in trajnostno opremljenih poslovnih con** za širitev domačih podjetij in privabljanje tujih investitorjev. Regija bo spodbujala nastanek **logističnih centrov**, ki predstavljajo priložnost za nova delovna mesta in dvig dodane vrednosti. Del aktivnosti bo usmerjenih v evidentiranje in oživljanje neaktivnih proizvodnih območij/objektov, širitev in **nadgradnjo prostorov**

za inkubiranje za potrebe novih dejavnosti, specializacije, socialno podjetništvo, co-working, kreativne industrije.

Poleg regijskega inkubatorja regija potrebuje **dodatno infrastrukturo za spodbujanje nastajanja inovativnih podjetij (tehnološki park)** s poudarkom na pametnih infrastrukturnih in procesnih rešitvah, ki bodo pripomogle k dvigu konkurenčnosti regije, razvoju novih tehnologij, razvoju logistične dejavnosti in pristaniške ponudbe.

Podprti bodo **digitalna transformacija MSP, digitalizacija občinskih javnih storitev in ostalih storitev, namenjenih širši javnosti, tudi tistih, ki jih izvajajo nevladne organizacije**. Digitalizacija regije je postala nujna in je predpogoj za nadaljnji razvoj ter konkurenčnost.

Spodbujali bomo prilagoditve dela novim epidemiološkim razmeram, kot npr. alternativne oblike dela in delovanja (delo na daljavo, kombinirano oz. hibridno delo, ...). Poskrbeti bo potrebno za vzdrževanje ter spremljati potrebe vzpostavitve dodatnega internetnega omrežja na slabo pokritih področjih.

Ne glede na omenjene ukrepe je pomemben pogoj za uspešen razvoj gospodarstva v regiji pravočasna izgradnja prometne infrastrukture, ki je v pristojnosti države. Pristanišče in transportno-logistični sektor sta pomembna zaposlovalca in izvoznika. Ta dejavnost ima velike možnosti za nadaljnji razvoj, vendar ob predpogoju nujnih vlaganj v infrastrukturo, ki bodo pripomogla k odpravi ozkih grl, povečanju pretočnosti pristanišča ter okoljskim in energetskim učinkovitostim. Zato je za regijo ključnega pomena, da bodo investicije ob podpori države izvedene pravočasno, sicer grozi, da bo pristanišče začelo izgubljati svojo konkurenčno prednost in razvojni potencial.

Aktivnosti:

- konkurenčni infrastrukturni pogoji za gospodarstvo,
- logistični centri (kar ni ključno za Luko Koper),
- tehnološki park,
- digitalizacija MSP in javnih storitev.

Projektne sklopi:

- izgradnja poslovnih con (Eko cona Sežana, Koper, Izola, Hrpelje, ostale občine),
- odkup zemljišč, izgradnja komunalne infrastrukture, poslovnih objektov za nova in visoko tehnološka podjetja,
- evidentiranje prostih zmogljivosti, aktiviranje neaktivnih površin/objektov v poslovnih conah,
- promocija regionalnih poslovnih zmogljivosti,
- izgradnja in vzpostavitev širokopasovnih povezav, IKT v vsako vas,
- nadgradnja e-poslovanja in digitalizacije javnih občinskih storitev.

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2029

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 52.650.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: lastni viri nosilca projekta, občinska, državna in EU sredstva, bančni in drugi viri.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost v letu 2020	Ciljna vrednost v letu 2027	Viri spremljanja
BDP/prebivalca v regiji	22.894 (2019)	25.000	SURS
Površina in zasedenost poslovnih con (v ha)	505,65	560,00	RRA Evidenca poslovnih con in subjektov inovativnega okolja v Sloveniji (Urbanistični inštitut RS, GIS) https://poslovnecone.uirs.si/sl-si/ in podatki občin

9.1.3 Ukrep 3: Trajnostni turizem

Turizem je ena ključnih dejavnosti v regiji, ki temelji na naravnih in kulturnih danostih regije, tradiciji, doseženih kompetencah in razviti infrastrukturi. V prihodnjem programskem obdobju bodo ukrepi regije usmerjeni v trajnostni turizem, ki bo omogočal izkoriščanje naravnih in kulturnih danosti ob spoštovanju okolja in lokalnega prebivalstva. Na področju trajnostnega turizma bo regija spodbujala vlaganja v **nove turistične produkte in trajnostno infrastrukturo**, vključno z zeleno pasivno infrastrukturo. Podpirali bomo dvig kakovosti, zelene proizvode in proizvode višjega cenovnega razreda ter jih certificirali.

To bomo dosegli predvsem s **krepitevijo sodelovanja akterjev v turizmu**, s spodbujanjem inovativnosti v turizmu, z učinkovitejšim marketingom, s kakovostnim programom usposabljanja turističnih kadrov, krepitevijo prepoznavnosti območja ter z razvojem integralnih turističnih storitev.

Krepili bomo participacijo lokalnega prebivalstva.

Ukrep bo podprl **izgradnjo infrastrukture v zavarovanih območjih** (kot so Kobilarna Lipica, Štanjel, Park Škocjanske jame, Sečoveljske soline, območje Strunjana, dolina Dragonje, Debeli rtič, Kraški rob) in območjih kulturne dediščine ter na podeželju. Med najpomembnejše infrastrukturne projekte pa sodi ureditev obale med Koprom in Izolo, ki predstavlja izjemno pridobitev za obmorski turizem, pri čemer je potrebno upoštevati naravovarstveni pomen območja, predvsem rastišče pozejdonke.

Obstoječa mreža različnih **tematskih poti** v regiji (pešpoti, konjeniške, kolesarske poti, vinske ceste) se bo dopolnjevala z novimi. Pri tem je pomembno zagotoviti finančna sredstva za redno vzdrževanje obstoječih in novih poti ter za njihovo označitev. Določiti je treba **enoten sistem označevanja turističnih poti** v regiji, v sodelovanju z ostalimi regijami in v dogovoru s pristojnimi ministrstvi oz. državnimi službami.

Za povezovanju deležnikov v turizmu bo **vzpostavljeno upravljanje regije kot ključne nacionalne turistične destinacije**. Vzpostavljeno bo sodelovanje med Slovensko Istro in Krasom pri skupni turistični promociji regije, povezovanju turističnih ponudnikov, poenotenju kakovosti turistične ponudbe, izmenjavi informacij, oblikovanju skupnih turističnih produktov. Sodelovanje na vseh navedenih področjih bo razširjeno tudi na sosednje slovenske regije in čezmejno, v Italijo in na Hrvaško. Turistična promocija čezmejnega prostora bo dolgoročno zastavljena v smeri enotne promocije čezmejne turistične destinacije. Vzpostavljeno bo projektno sodelovanje med lokalnimi turističnimi organizacijami tako v Slovenski Istri kot na Krasu in z deležniki v turizmu.

V konzorciju Fakultete za turistične študije in drugih deležnikov v turizmu bo poseben poudarek namenjen razvoju kadrov in sledenju sodobnim trendom v turizmu.

Aktivnosti:

- kakovostni turistični proizvodi in razvoj storitev višjega cenovnega razreda, ki ohranjajo naravno okolje, zelene vsebine,
- produkti outdoor aktivnosti, privlačni produkti na področju kulturnega turizma,
- trajnostna turistična infrastruktura,
- spodbujanje certifikatov kakovosti,
- vzpostavitev mreže tematskih poti,
- povezovanje deležnikov v turizmu,
- razvoj kadrov v turizmu.

Projektne sklopi:

- vzpostavitev upravljanja regije kot ključne turistične destinacije v sklopu mediteranske destinacije,
- promocija skupne destinacije,
- vzpostavitev mreže tematskih poti v regiji in njihova enotna označitev,
- vzpostavitev in nadgradnja informacijskih centrov,
- Kompetenčni center za razvoj kadrov v turizmu,
- digitalizacija naravne in kulturne dediščine (za potrebe arhiviranja, v turistične namene....),
- Inkubator turizma Istre, Krasa in Brkinov,
- ureditev muzejskih zbirk,
- ureditev razgledišč,
- obnova tipičnih rastlinskih vrst,
- ureditev novih turističnih naselij v izolski in komenski občini.

Časovni načrt za izvedbo: 2021–2029

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 31.602.600 EUR.

Predvideni viri financiranja: lastni viri nosilca projekta, občinska, državna in EU sredstva, bančni in zasebni viri.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost v letu 2019	Izhodiščna vrednost v letu 2020	Ciljna vrednost v letu 2027	Viri spremljanja
Število ustvarjenih nočitev	3.194.018	2.309.984	3.300.000	SURS
Število ležišč	34.190	34.271	36.000	SURS

9.1.4 Ukrep 4: Znanje za gospodarstvo

V okviru ukrepa Znanje za gospodarstvo bomo nadaljevali z dobro utečenimi **programi vseživljenjskega učenja ter pridobivanja znanj in kompetenc za delo**, ki jih izvajajo Ljudski univerzi v Kopru in Sežani, zavod za zaposlovanje ter Karierni center Univerze na Primorskem. Program izobraževanj in pridobivanja kompetenc za delo bo usklajen s specifičnimi kadrovskimi potrebami.

Okrepili bomo **poklicno svetovanje in karierno usmerjanje ter svetovanje za izobraževanje**. Z inovativnimi oblikami bomo dosegli tudi segmente manj motiviranih brezposelnih, med šolajočimi bomo promovirali popularnost deficitarnih, predvsem tehniških poklicev. **Spodbujali bomo podjetniške kompetence** med mladimi in drugimi ciljnimi skupinami.

Izboljšali bomo pogoje izobraževanja za deficitarne strokovne smeri in poklice (medpodjetniški izobraževalni centri), vzpostavili bomo tesnejše sodelovanje med gospodarstvom in izobraževalnimi ustanovami (podjetja, univerze, srednje šole ter ustanove za izobraževanje odraslih) z namenom, da se potencial izobraževalnih ustanov bolje uporabi v praksi. Vključevali bomo tudi strokovne kompetence nevladnih organizacij. To bomo dosegli s sodelovanjem dijakov, študentov in profesorjev s podjetji v okviru študijskih nalog (seminarske naloge, diplomske, magistrske, doktorske naloge), ki bodo tako usmerjene v reševanje praktičnih problemov gospodarstva. Podjetja bomo podprli pri dolgoročnem načrtovanju kadrov s sofinanciranjem štipendij v okviru **regijske štipendijske sheme**.

Glede na nove trende ter spremenjene potrebe na trgu dela, zlasti v smislu potrebnega kadra v segmentu socialne oskrbe in zdravstva je smiselno predvideti nove sheme za spodbujanje mladih, da se odločajo za take poklice.

Ostale aktivnosti, namenjene krepitvi znanja med mladimi in zaposlovanju, so opredeljene tudi v prioriteti Družbeni razvoj, ukrep 2.2. Programi za mlade in za krepitev zaposlenosti.

Aktivnosti:

- povezovanje sistema formalnega izobraževanja z gospodarstvom (uvajanje sprememb v študijske programe, informativni dnevi za gospodarstvo),
- usmerjanje za deficitarne/perspektivne poklicne smeri ter svetovanje za izobraževanje,
- sodelovanje med gospodarstvom in izobraževalnimi ustanovami,
- krepitev vseživljenjskega učenja, programi za pridobivanje ključnih kompetenc,
- spodbude za deficitarne poklice in štipendijske sheme.

Projektne sklopi:

- programi (pre)usposabljanja kadrov ter prezaposlitve delavcev,
- spodbujanje podjetniškega življenjskega sloga in oživljanje mestnega jedra (Akademija kreativnih umetnosti, kulturni inkubator),
- Informiranje in svetovanje, ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja,
- kompetenčni centri za razvoj kadrov v ključnih dejavnostih,
- projektno usposabljanje za mlajše odrasle, za ranljive ciljne skupine,
- regijska študentska shema,
- PONI – Podjetno nad izzive,
- Podjetniška šola Inkubatorja Sežana: Naj ideja postane Start-up,
- Scale-up Akademija Inkubatorja Sežana,
- hekaton - tehnološki maratoni,
- startup vikendi,
- skladi tveganega kapitala za prenos znanja in tehnologij v gospodarstvo,
- Učni izdelovalni laboratorij za oblikovanje kamna,
- dvig digitalne pismenosti.

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2028

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 6.203.750 EUR.

Predvideni viri financiranja: Lastni viri nosilca projekta, občinska, državna in EU sredstva, zasebni viri.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost v letu 2020	Ciljna vrednost v letu 2027	Viri spremljanja
Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti	8,9	8,0	ZRSZ
Delež dolgotrajno brezposelnih oseb	38,1*	30,0	ZSRZ
Stopnja delovne aktivnosti prebivalstva	65,6	70	SURS

*povprečje I-XII 2020

9.2 Prioriteta 2: Družbeni razvoj

Cilj prioritete je izboljšanje kakovosti življenja in blaginje vseh prebivalcev regije, merjene s kazalniki človekovega razvoja, socialnih tveganj in družbene povezanosti. Obalno-kraška regija je privlačna, zdrava in varna za bivanje, delo, ustvarjanje in preživljanje prostega časa. Zato v okviru te prioritete posebno pozornost namenjamo skupinam, ki tvegajo izključenost iz družbe ali se soočajo z izzivi na trgu dela. Posebej se usmerjamo v izboljšanje pogojev za mlade in mlade družine, saj je to zelo močan dejavnik za privabljanje in ohranjanje izobražene delovne sile v regiji. Posebno pozornost je treba nameniti podeželskim območjem s poudarkom na odročnem okolju Krasa in Brkinov ter ranljivosti teh območij, zlasti v smislu digitalne zmogljivosti, kakovosti in zagotavljanja zdravstvenih storitev, izobraževanja, dostopa do širokopasovnih povezav, posebnih potreb prebivalstva, odpornosti distribucijskih verig ter inovacijskih znanj in spretnosti. Ena od ključnih potreb NVO je razvoj podpornega okolja za razvoj storitev in produktov ter zaposlovanja na področju NVO, italijanske avtohtone narodne manjšine in socialnega podjetništva.

Cilja:

- dostojno, zdravo in kakovostno življenje za vse,
- kultura in kulturna dediščina kot razvojna zmožnost družbe
- ohraniti italijansko manjšino v Sloveniji ter slovensko manjšino v Italiji.

Prioriteta obsega naslednje ukrepe:

- povečati raznovrstnost in dostopnost storitev splošnega družbenega pomena vsem prebivalcem s poudarkom na starejših in drugih ranljivih skupinah,
- vzpostaviti privlačno okolje za mlade in zvišati delež delovno aktivnega prebivalstva,
- programi krepitve zdravega življenjskega sloga in preventivni programi varovanja zdravja,
- razvoj, ohranjanje in spodbujanje kulture in kulturne dediščine
- razvoj italijanske avtohtone narodne manjšine.

9.2.1 Ukrepi 1: Storitve splošnega družbenega pomena

Regija sicer izstopa po dobri socialni vključenosti prebivalstva, vendar so gospodarska kriza po letu 2008 in izčrpavanje podjetij ter povečana brezposelnost povzročili naraščanje revščine in socialne izključenosti. Razpoložljivi dohodek na prebivalca je v zadnjih letih nekoliko upadel.

Ukrep predvideva krepitev enakopravnega in pravočasnega dostopa do kakovostnih, vzdržnih in cenovno ugodnih storitev; posodabljanje sistemov socialne zaščite z inovativnimi pristopi, vključno s spodbujanjem dostopa do socialne zaščite; izboljšanje dostopnosti, učinkovitosti in odpornosti dolgotrajne oskrbe ter zmanjševanje tveganja revščine. Infrastruktura in dejavnost se načrtuje v skladu z Zakonom o dolgotrajni oskrbi. Razvijati je treba različne modele oskrbe in uvajati programe deinstitucionalizacije za starejše, osebe s težavami v duševnem zdravju in druge ranljive skupine. Pomembna bosta nadgradnja in razvoj programov in storitev za povečanje socialne vključenosti in aktivacije ranljivih skupin, s poudarkom na priseljencih oz. migrantih. Potrebna je nadgradnja storitev Sopotnik/Prostofer in njuna postopna profesionalizacija. Vzpostaviti je potrebno medgeneracijsko sodelovanje s poudarkom na prenosu znanja in usposobljenosti med generacijami; inovativni programi vključevanja tradicionalnih znanj starejših ljudi, ki lahko pripomorejo tudi pri razvoju dopolnilnih dejavnosti (na kmetijah, v turizmu, kulturni dediščini, ipd.).

Predvidene aktivnosti zajemajo izgradnjo ali obnovo potrebne infrastrukture ter vzpostavitev programov in storitev:

- svetovalni in družinski centri za otroke, mladostnike in starše,
- medgeneracijski centri,
- dnevni centri za starejše, domovi in oskrbni centri za starejše, tudi z oddelki za demenco,
- neprofitna stanovanja in specializirane stanovanjske enote vključno s stanovanjsko oskrbo starostnikov,
- sistemi mobilnosti za starejše,
- centri za rehabilitacijsko pomoč prebivalcem,
- nadgradnja in razvoj programov in storitev za povečanje socialne vključenosti in aktivacije ranljivih skupin,
- programi, ki povezujejo lokalno skupnost in priseljence ter podporna okolja za njihovo lažjo integracijo (lokalna/regionalna Središča za medkulturni dialog, enotne info točke ali centri za priseljence)
- aktivnosti za boljšo integracijo programov na področju zdravstvenega in socialnega varstva.

Prikaz kvantificiranih kazalnikov in virov spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost v letu 2019	Ciljna vrednost v letu 2027	Viri spremljanja
Stopnja tveganja socialne izključenosti	13,2	12,2	SURS
Število oseb pod pragom tveganja revščine (pred socialnimi transferji)	15,00	12,00	SURS
Število mest v domovih za starejše in v posebnih socialnovarstvenih zavodih v regiji	954	do 1.500	Skupnost socialnih zavodov Slovenije, MDDSZ

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2028

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 102.832.614 EUR.

Predvideni viri financiranja: lastni viri nosilca projekta, občinska, državna in EU sredstva, zasebni viri.

9.2.2 Ukrep 2: Programi za mlade in krepitev zaposlenosti

Za regijo je značilno, da delež terciarno izobraženega prebivalstva že vrsto let presega slovensko povprečje. Ključno je povezovanje znanosti, izobraževanja, gospodarstva in NVO za izmenjavo in prenos znanja. Posledica vrzeli med pridobljenimi znanji in spretnostmi ter različnimi potrebami delodajalcev vodi v neučinkovito alokacijo delovne sile ter tveganje za beg možganov. Posebej na kraško-brkinskem podežlju priložnosti in programov za mlade sploh ni, zato ti bežijo v mesta. Slabša je tudi kakovost stanovanj, ki so pogosto potrebna obnove, saj je bilo okoli 90 % stanovanjskega sklada

zgrajenega v letih 1971-1980. Še posebej mladim je stanovanjski trg nenaklonjen, zaradi pomanjkanja neprofitnih stanovanj in najvišjih cen nepremičnin v primerjavi z drugimi regijami v državi.

Ukrep temelji na podpori prehodu iz izobraževanja v zaposlitev tako, da se zagotovi večji delež delovno aktivnega prebivalstva s poudarkom na zaposlovanju težje zaposljivih skupin prebivalstva. Zagotoviti je treba dostopno in kakovostno vzgojo in izobraževanje za vse segmente prebivalstva s spremenjenimi oz. oblikovanimi novimi formalnimi in neformalnimi programi glede na potrebe po znanjih. Povečati je treba kakovost in učinkovitost sistemov izobraževanja in usposabljanja ter njihov pomen za potrebe trgov dela. Potrebno je izboljšati integracijo otrok s posebnimi potrebami v izobraževalne programe. Pomembno je podpreti pridobivanje ključnih kompetenc, vključno z digitalnimi spretnostmi; spodbujati vseživljenjsko učenje, zlasti prožne možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju digitalnih spretnosti. Stanje pandemije je pokazalo tudi mnoge nove priložnosti in razvoj novih oblik dela, v smislu dela na daljavo. Smiselno je mlade usmeriti na podeželje, kjer je višja kakovost bivanja kot v mestih, tudi z ukrepi za spodbujanje obnavljanja starih domačij in objektov. Spodbujati je treba zaposlovanje v NVO (tudi s prenosom nekaterih javnih storitev na NVO). Upočasnitev ali prekinitvev gospodarskih dejavnosti ter nekateri ukrepi države zaradi COVID – 19 v povezavi z omejevanjem socialnih stikov ter fizičnega distanciranja zahtevajo drugačen pristop in drugačne metode dela z najbolj ranljivimi, kamor spadajo tudi starejši delavci in nizko izobraženi. Usposabljanja in izobraževanja zaposlenih zahtevajo tudi skupinske oblike dela, zato bo uporaba e-oblik usposabljanja in drugih digitalnih storitev pri delu s starejšimi zaposlenimi še posebej pomembna. Na področju zdravstva bodo podprti ukrepi aktivacije upokojenih tehnikov zdravstvene nege in diplomiranih medicinskih sester za izvedbo mentorstva tujcem, ki se usposabljujejo ali izpopolnjujejo na področju zdravstvene nege.

Predvidene aktivnosti obsegajo izgradnjo ali obnovo potrebne infrastrukture ter vzpostavitev programov in storitev:

- novi/obnovljeni objekti, namenjeni izvajanju vzgoje in izobraževanja,
- študentski domovi in večnamenski objekti za mlade,
- prilagoditev izobraževanja za specifične storitve, potrebe trga dela, gospodarstvo,
- štipendiranje dijakov in študentov za v regiji iskane poklice,
- gradnja stanovanj za mlade.

Prikaz kvantificiranih kazalnikov in virov spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost v letu 2020	Ciljna vrednost v letu 2027	Viri spremljanja
Stopnja delovne aktivnosti	65,6%	70%	SURS
Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti	8,9 %	8,00%	ZRSZ
Delež prebivalcev s terciarno izobrazbo (2017)	34,7 %	40%	SURS

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2027.

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 171.183.057 EUR.

Predvideni viri financiranja: lastni viri nosilca projekta, občinska, državna in EU sredstva, zasebni viri.

9.2.3 Ukrep 3: Zdrav življenjski slog in preventivni programi

Prebivalci regije imajo tradicionalno višje pričakovano trajanje življenja, še posebej to velja za ženske, kar je odraz mediteranskega zdravega sloga življenja in geografskih danosti regije.

Ukrep stremi k izboljšanju dostopnosti, učinkovitosti in odpornosti zdravstvenih sistemov ter širjenju preventivnih programov za zdravje. Pomembna je tudi skrb za duševno zdravje ter ohranjanje zdravega naravnega okolja. Uvajajo se storitve izboljšanja kakovosti življenja pacientov in njihovih bližnjih. Treba bi bilo uvajati sodobne poti do osebnega zdravnika (digitalni pripomočki, tudi za starejše). Pomembno je podporno okolje za promocijo in krepitev zdravja. Treba je izboljšati prehranjevalne in gibalne navade otrok in mladine.

Predvidene aktivnosti zajemajo izgradnjo ali obnovo potrebne infrastrukture ter vzpostavitev programov in storitev:

- investicije v infrastrukturo in opremo za zdravje (bolnišnice, zdravstveni domovi, lekarne),
- rehabilitacijski centri za starejše (v skladu z Zakonom o dolgotrajni oskrbi),
- celovita zdravstvena oskrba in preventiva,
- digitalizacija zdravstva,
- celostna (socialno zdravstvena) obravnava oseb s težavami v duševnem zdravju,
- spodbujanje zdravega življenjskega sloga,
- povečanje športne aktivacije prebivalcev in izboljšanje javnega zdravja,
- nova/obnovljena igrišča za otroke,
- športno rekreacijski parki in dvorane.

Prikaz kvantificiranih kazalnikov in virov spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost v letu 2019	Ciljna vrednost v letu 2027	Viri spremljanja
Leta pričakovanega zdravega življenja ob rojstvu po spolu	Moški 79,02 Ženske 84,57	Moški 80,00 Ženske 85,00	SURS, NIJZ

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2030.

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 128.285.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: lastni viri nosilca projekta, občinska, državna in EU sredstva, zasebni viri.

9.2.4 Ukrep 4: Kultura in kulturna dediščina

Regija je umeščena na stičišču raznolikih kultur, kar prispeva k zmanjševanju vseh vrst nestrpnosti, znanju tujih jezikov, visoki stopnji prilagajanja kulturam drugih narodov in bogastvom mednarodnih

povezav. V kulturnem prostoru sobiva italijanska avtohtona narodna skupnost z bogato kulturno dediščino in svojo identiteto, ki jo je potrebno ohraniti. Skupnost in celotna družba bosta morali zagotavljati razmere, v katerih bodo mlajše generacije videle prednosti svoje etnične pripadnosti in se posledično odločale za eksplicitnejše identificiranje s skupnostjo. Velik del regije predstavlja podeželje, zato gre izpostaviti pomen tipične podeželske kulture, ki se med kraško-brkinskim in istrskim delom regije zelo razlikuje, pomembna pa je za kulturno opolnomočenje podeželja. Izpostaviti velja tudi krepitev povezovanja s Slovenci v sosednjih državah in oblikovanje čezmejnega kulturnega prostora. Regija sicer zaostaja za slovenskim povprečjem pri obisku splošnih knjižnic.

Ukrep želi razvijati kulturo in slovenski jezik kot dejavnika identitete in prepoznavnosti ter spodbujati vlogo kulture in turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah. Pomemben je tudi dvig zavesti o podeželski kulturi kot gradniku identitete regije in promocija podeželja kot kulturno bogatega prostora ter izpostavitve možnosti za povezovanje kulturnega sektorja z drugimi sektorji. Izkoristiti je potrebno dediščino kot razvojni dejavnik, posebej na podeželju. Potrebni so ukrepi, ki neposredno naslavljajo in valorizirajo kulturno dediščino in identiteto italijanske skupnosti, kot npr. spodbujanje kulturne in kreativne industrije italijanske avtohtone narodnosti z zagonom medkulturnega centra v objektu kulturne dediščine. Potrebno je tudi sprejeti ukrepe za druge etnične in priseljske skupnosti z namenom ohranjanja (njihove) kulturne dediščine in identitete ter spodbujanja medkulturnega dialoga, kot npr. uvedba podpornega okolja ter financiranja za priseljske NVO oz. NVO etničnih skupnosti.

Občine Slovenske Istre so pristopile k pripravi skupne kulturne strategije Kultura.PIKA. Dokument naj bi načrtoval razvoj skupne kulturne politike do leta 2030.

Predvidene aktivnosti obsegajo izgradnjo ali obnovo potrebne infrastrukture ter vzpostavitev programov in storitev:

- obnova in izgradnja kulturnih objektov lokalnega in regionalnega pomena, pri čemer je pomembno ohraniti tipične stavbne dediščine, tudi na podeželju (palače, muzeji, kulturni domovi, knjižnice, gledališča, ...),
- izgradnja manjkajoče infrastrukture in revitalizacija objektov kulturne dediščine tudi z namenom vključevanja v turistično ponudbo,
- krepitev kulturnih aktivnosti vključno z zaposlitvenimi možnostmi (kreativne industrije),
- revitalizacija in obnova starih mestnih in vaških jeder,
- digitalizacija kulturne dediščine.

Prikaz kvantificiranih kazalnikov in virov spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost v letu 2019	Ciljna vrednost v letu 2027	Viri spremljanja
Število obiskov splošnih knjižnic	582.415	800.000	bibsist.nuk.uni-lj.si

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2030.

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 92.575.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: lastni viri nosilca projekta, občinska, državna in EU sredstva, zasebni viri.

9.2.5 Ukrep 5: Razvoj italijanske avtohtone narodne skupnosti

Cilji:

- ohraniti italijansko skupnost v Sloveniji,
- spodbuditi dostopnost do dediščinskih in kulturnih vsebin s poudarkom na industrijsko gospodarski dediščini,
- aktivacija turističnega potenciala,
- vzpostavitev aktivnosti za ozaveščanje pomena dvojezičnega življenja z inovativnimi pristopi v okolju s poudarkom na izobraževanju.

Razvoj kulture je ključen za gradnjo medgeneracijskega, mednarodnega in medkulturnega dialoga v skupnosti. Dobro vpliva na izobraževanje, prispeva k ohranjanju kulturne identitete, zvišuje kulturno ozaveščenost in nacionalno zavest. Področja umetnosti, kulturne dediščine in ljubiteljske kulture bodo splošno priznani ključni nosilci družbene kohezije, oblikovanja in predstavljanja identitete skupnosti in vzvod za mednarodno uveljavljanje Slovenije. Nacionalni program za kulturo 2018-2025 predvideva razvoj programov v okviru formalnega in neformalnega izobraževanja in umetnostne vzgoje, ki bodo omogočili razvoj zmožnosti za sprejemanje sporočil vseh umetnosti in področij kulture, tudi v digitalnem okolju in v stiku z umetno inteligenco. Program vključuje kulturno in izobraževalno politiko, ki namenja osrednjo pozornost slovenskemu jeziku, njegovi vsakdanji rabi in pojavu v klasičnih in najsodobnejših medijih oz. v javnosti. Področje kulturne dediščine je, enako kot slovenski jezik, prepoznano in priznано kot pomembno za ohranjanje nacionalne identitete in kakovosti življenja, ki prispeva k trajnostnemu razvoju Slovenije.

Ob upoštevanju javnega interesa in interesa avtohtone narodne skupnosti bo ukrep zagotovil italijanski narodni skupnosti enake možnosti pri spodbujanju umetnosti, ljubiteljske kulture in dostopa do kulturne dediščine. Osrednja elementa aktivnosti bosta skrb za italijanski jezik in razvoj italijanskega jezika v okolju za doseg večje socialne sprejemljivosti pripadnikov narodnosti in njihovega jezika. Spodbudno okolje bo prispevalo k oblikovanju strategij približevanja slovenskega prebivalstva k aktivnostim manjšine, k sistematični povezavi kulture z drugimi družbenimi podsistemi (npr. izobraževanje, turizem, gospodarstvo, okolje in prostor), k dosegu višje ravni iskanja in upoštevanja razvojno usmerjenih sinergij v skupnih projektih, k spodbuditvi razvoja kulturnega turizma, inovativnih storitev in kreativnega sektorja.

Potrebna je investicija v obnovo reprezentativnih objektov, pomembnih s simbolnega vidika in iz vidika razvoja kulturnega turizma, kar bo omogočilo ohranitev dostojanstva žive kulture narodne skupnosti in kulturne dediščine krajev. V prostorih bo vzpostavljeno okolje, ki bo omogočilo zagon kulturno-turističnih paketov, ki si jih je zamislila in oblikovala italijanska avtohtona narodna skupnost. Za ohranjanje narodne skupnosti so izrednega pomena vrtci in šole narodnosti, v katerih se razvijajo nove generacije pripadnikov narodne skupnosti. Zanje je nujno potrebno ustvariti okolje, v katerem bodo poleg jezika razvijali vrednote varovanja in ohranjanja kulturne in naravne dediščine.

Časovni načrt za izvedbo: 2022-2027

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 5.190.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Lastni viri nosilca projekta, občinska, EU sredstva.

Operativni cilji

- zagotovitev sredstev za promocijo kulturnih vsebin v turizmu na regijski ravni;
- oprema kulturno-turističnih lokacij, digitalnega okolja in kulturnih ustanov z jezikovnimi kompetencami in materiali v italijanskem jeziku in jezikih številčnejših gostov;
- podpora kulturno-turističnim projektom, ki so jih izdelali predlagatelji, ki ne razpolagajo s potrebnimi sredstvi za promocijo, izvedbo in morebitno trženje produktov;
- vključenost v čezmejne programe;
- dvig ravni kompetenc in e-kompetenc učiteljev v italijanskem jeziku (prispevek k dvigu konkurenčnosti znanja otrok, ki obiskujejo zavode na narodnostno mešanem območju),
- vzpostavitev medgeneracijskega centra, ki bo inkubator aktivnosti v prid varovanja jezikovne, kulturne in naravne dediščine.

Kazalci uspešnosti

- pridobitev dela prostorov v obnovljenem skladišču soli *Magasen Grando* in vzpostavitev vsebin za avtohtono narodno skupnost;
- vključitev vsebin in njihova izvedba v objektih v lasti lokalnih skupnosti;
- število in obseg dogodkov (ocena v poročilu o uresničevanju ukrepa) v pridobljenih prostorih;
- izkazan interes subjektov s področja turističnega gospodarstva za oblikovanje ponudbe s področja kulturnega turizma v skladu s Strategijo turizma in Nacionalnim programom za kulturo;
- število projektov s področja kulturnega turizma, ki so bili podprti;
- pogostost lokalnih pobud in podpora lokalnih skupnosti tem pobudam;
- število projektov na področju razvoja narodnih manjšin s pomočjo evropskih sredstev;
- dvig stopnje funkcionalne rabe narodnostnega jezika.

9.2.6 Ukrep 6: Razvoj regijskega podpornega okolja za NVO

Infrastrukturno podporno okolje za nevladne organizacije je od leta 2008 naprej doživelo intenziven razvoj. V Sloveniji deluje vrsta nacionalnih in regionalnih subjektov podpornega okolja, katerih ključna naloga je, da v različnih fazah razvoja podprejo nevladne organizacije. Trenutno v regiji skrbi za razvoj nevladnih organizacij Stičišče NVO Istre in krasa – ISKRA, financirano iz Sklada za NVO, ki nudi različne mentorske in svetovalne programe, izobraževanja in strokovno pomaga nevladnim organizacijam pri razvoju in izboljšanju programov in aktivnosti ter identificiranju in pridobivanju finančnih virov. Prav tako nevladne organizacije povezuje (tudi z drugima sektorjema) z namenom iskanja sinergij, inovativnih rešitev na konkretne potrebe okolja in trajnosti.

Splošni cilj ukrepa je **nadgradnja podpornega okolja za NVO za krepitev povezovanja, učinkovitosti, inovativnosti in trajnostne naravnosti nevladnih organizacij v Obalno-kraški regiji.**

Kot eden od ključnih ciljev regijskega podpornega okolja je **njegov nadaljnji razvoj, nadgradnja njegovih storitev, ki krepijo nevladne organizacije v regiji, in zagotovitev njegove trajnosti.** Regijskemu podpornemu okolju predstavljata izziv diverzifikacija virov financiranja za še učinkovitejše nudenje podpore nevladnim organizacijam in njegovo ustrežnejše sodelovanje z ministrstvi in občinami za namene načrtovanja razvoja nevladnega sektorja.

Za reševanje skupnih družbenih izzivov je treba **krepi** čezsektorsko sodelovanje oz. sodelovanje gospodarstva, državnih, regionalnih in lokalnih institucij ter nevladnih organizacij z namenom izmenjave izkušenj, strokovnih znanj in dobrih praks.

Okrepiti je treba tudi profesionalizacijo nevladnih organizacij, ki vodi k večji strokovnosti, učinkovitosti in uspešnosti. V letu 2020 kar dobrih 92 % nevladnih organizacij (oz. 146 zasebnih zavodov in ustanov ter 1.232 društev) iz regije še vedno nima zaposlenih, skupaj pa je v NVO zaposlenih le 401 oseb, kar predstavlja okvirno 6 % vseh zaposlenih v slovenskem nevladnem sektorju (AJPES). Vzrokov za nizko profesionalizacijo je več: odliv kadra iz NVO, slabe finančne razmere, nestabilno financiranje in neloyalna konkurenca med sektorji.

NVO je eden izmed ključnih gradnikov civilne družbe in generator družbenega razvoja, hkrati je NVO tisti sektor, ki se lahko hitro in učinkovite odzove na potrebe prebivalstva. Zato je **sodelovanje nevladnih organizacij pri načrtovanju javnih politik in njihovem izvajanju nujno.** Zato pa da se to sodelovanje ojača, je treba **spodbujati podporne mehanizme za zaposlovanje strokovnega kadra v nevladnih organizacijah in sprejeti ukrepe za ciljno in stabilno financiranje nevladnih organizacij.** Leto 2020 je sektor tudi zaznamovala epidemija COVID-19. V zadnjih desetih letih se je kazal trend postopne rasti prihodkov NVO tako na državni kot regionalni ravni, v letu 2020 pa so na primer društva v regiji imela 3.526.247,00 EUR manj prihodkov kot v predhodnem letu (AJPES 2019 in 2020).

Kljub izrednemu pomenu sektor v Obalno-kraški regiji zaostaja za slovenskim povprečjem po ustvarjenih prihodkih, ki predstavljajo zgolj 3 % vseh prihodkov NVO v Sloveniji. Aktualni podatki kažejo, da večina NVO v regiji nima stalno zaposlenih. Več kot tretjina tudi nima poslovnih prostorov, zato je nujno poleg profesionalizacije in vzpostavitve sistema stabilnega financiranja **zagotoviti tudi ustrezne prostore za NVO.**

Aktivnosti ukrepa:

- nastanek NVO inkubatorja, ki bo po zgledu inkubatorjev za podjetja zagotavljal osnovno infrastrukturo za krepitev sektorja;
- vzpostavitev sklada za profesionalizacijo NVO (iz sklada se bodo krili stroški zaposlitev v NVO in stroški izobraževanj na delovnem mestu);
- redno letno dodeljevanje sredstev za male projekte (financiranje malih projektov preko katerih bodo NVO lahko rasle in gradile svoje kompetence);
- vzpostaviti ustrezne infrastrukture – NVO coworking prostori, ki jih bo mogoče preurediti tudi v prireditvene prostore za delavnice, posvete, ipd. (en coworking v Slovenski Istri en na Krasu oz. Brkinih);
- nudenje strokovne podpore NVO in organizacija izobraževalnega programa za njihov organizacijski in strokovni razvoj ter zagovorništvo;
- nudenje izobraževanj in podpore za digitalno preobrazbo in digitalizacijo NVO in
- spodbujanje razvoja novih digitalnih rešitev in rešitve na področju dolgožive družbe preko razpisov financiranja čezsektorskih partnerstev in podpore pri razvoju storitev in njihovi izvedbi.

Prikaz kvantificiranih kazalnikov in virov spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost v letu 2020	Ciljna vrednost v letu 2027	Viri spremljanja
Odstotek NVO z zaposlenim kadrom	8 %	13 %	AJPES
Št. zaposlenih v NVO	401	455	AJPES
Prihodki NVO (v EUR)	29.921.591,00	40.000.000,00	AJPES

Časovno obdobje izvedbe: 2022 – 2027

Okvirna vrednost ukrepa: 1.800.000 EUR

Viri financiranja: sredstva občin, državna sredstva, skladi EU

9.3 PRIORITETA 3: Narava, podeželje, kmetijstvo in ribištvo/marikultura

Na območju delujeta dva LAS-a, in sicer LAS Istre in LAS Krasa in Brkinov, ki bosta za programsko obdobje 2021-2027 samostojno definirali specifične prioritete in cilje za svoji območji v 2021-2027, preko strateških dokumentov SLR, ki jih potrdijo pristojna ministrstva oz. CLLD. Za področje ribištva/marikulutre bo za programsko obdobje 2021-2027 predvidoma oblikovan samostojni ribiški LAS, medtem ko so se sredstva iz ESPR v programskem obdobju 2014-2020 črpala preko LAS Istre. Tako imenovani ribiški LAS bo prav tako samostojno definiral svoje prioritete in cilje za programsko obdobje 2021-2027, za črpanje preko Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA).

9.3.1 Ukrep 1: Ohranjanje narave in biodiverzitete

Ukrep bo usklajen z Programom upravljanja Natura 2000. V okviru ukrepa se bodo izvajali tako projekti za dopolnitev javne parkovne infrastrukture, skladno z načrti upravljanja območij, kot tudi javne infrastrukture na območjih Natura 2000. Pomembno je, da infrastruktura sama obiskovalce usmerja na način, da bodo škodljivi vplivi obiskov na pomembne vrste in habitatne tipe v mejah sprejemljivega. Krepilo se bo ozaveščenost obiskovalcev in prebivalcev glede pomena območij Natura 2000 ter načina obnašanja v teh območjih. Pomembno bo tudi izvajanje ukrepov za ohranjanje in oživiljanje kulturne dediščine in obnovo javne kulturne infrastrukture.

Na območju želimo zagotoviti ugodno stanje vrst in habitatnih tipov, zato bodo z naložbami podprte aktivnosti vzpostavitve ali ohranjanja ugodnega stanja varovanih habitatnih tipov. Zaradi fragmentiranosti habitatov se bodo izvajali ukrepi tudi na kritičnih točkah izven območij Natura 2000. V regiji je stanje naravnega okolja razmeroma ugodno, saj gozd pokriva 57 % regije. Razvoj naravnih ekosistemov v gozdu je pozitiven, naravni procesi potekajo razmeroma nemoteno. Izjema je priobalno območje, kjer je delež gozda manjši od 20 % in bi bilo potrebno njegov delež zaradi zagotavljanja biotopske funkcije gozdov povečati. Vzpodbuditi je potrebno normalno gospodarjenje z gozdom in tako povečati odpornost naravnih ekosistemov na naravne ujme, bolezni, škodljivce in klimatske spremembe. S povečanjem proizvodnje lesa bi obenem oživili podeželje, ponudili prebivalcem na podeželju dodaten prihodek. Zato bi morali vzpostaviti večjo porabo lesa za kurjavo v javnih kotlarnah večjih naselij (ogljeno nevtralen lastni vir energije) in vzpostaviti biomasna središča za primarno predelavo lesa. To nalogo bi lahko opravili večji javni lastniki gozdov, npr. občine Koper, Hrpelje-Kozina, Sežana ali družba Slovenski državni gozdovi, ki upravlja z državnimi gozdovi. Več v Gozdnogospodarskem načrtu Kraškega gozdnogospodarskega območja (2021 – 2030), ki je v postopku sprejemanja na vladi RS, ali v veljavnem načrtu 2011 – 2020.

Posebna pozornost bo namenjena ohranjanju in predstavitvi avtohtonih slovenskih živali ter sredozemskih zeliščnih in sadnih rastlin.

Razvijali bomo visokokakovostno ponudbo trajnostnega turizma, ki temelji na aktivnem ohranjanju narave, krajine in kulturne dediščine, in ki ne poslabšuje stanja ohranjenosti.

Ohranja in spodbuja se urejenost in trajnostno upravljanja narave s strani lovske dejavnosti, kar je natančneje opredeljeno v Območnem lovsko upravljavskem načrtu za Primorsko lovsko upravljavsko območje za obdobje 2021 – 2030.

V okviru ukrepa se bodo izvajale naslednje aktivnosti:

- Postavitev javne infrastrukture, ki bo usmerjala obisk, ozaveščala obiskovalce in nudila interpretacijo o naravni dediščini, prednostno o omrežju Natura 2000 ter o kulturni dediščini - prednost pri vzpostavitvi te infrastrukture imajo objekti kulturne dediščine pred novogradnjo.
- Gre za podporo projektom, ki izhajajo iz programov varstva in razvoja zavarovanih območij v regiji in objektov kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture (Krajinski park Sečoveljske soline, Krajinski park Strunjan, Naravni rezervat Škocjanski zatok, Servitski samostan, Krajinski park Debeli rtič, Park Škocjanske jame, Kulturni spomenik Kobilarna Lipica, grad Štanjel, Socerb, Kraški rob, dolina Dragonje, palača Apollonio, pa tudi drugih po obsegu manjših zavarovanih območij ter drugih objektov kulturne dediščine).
- Ohranjanje sredozemskih zeliščnih in sadnih rastlin v naravnih parkih in v ta namen oblikovanih sredozemskih vrtovih ter ohranjanje avtohtonih živalskih pasem (Park avtohtonih rastlin in živali Hrastovlje).
- Izgradnja ali obnova turistične infrastrukture: poleg turističnih projektov iz programov varstva in razvoja zgoraj omenjenih zavarovanih območij sodijo v ta ukrep tudi projekti turistične infrastrukture varovanih območij Natura 2000 (območje Slovenske Istre (porečje Dragonje, vključno s Kraškim robom, sredozemski slani travnik na sv. Nikolaju), obrežnega pasu ter območje Krasa, vključno s kraškim robom). Ukrep vključuje projekte kot so ureditev pešpoti, kolesarskih stez, razgledišč, ureditev objektov kulturne dediščine (stare hiše, domačije, gospodarska poslopja in slikovita dvorišča) za namene trajnostnega turizma. Projekti se bodo oblikovali in izvajali v tesni koordinaciji z novo vzpostavljenimi strukturami upravljanja, vključno s partnerstvi za razvoj podeželja.
- Projekti za vzpostavitev zelene infrastrukture v sinergiji s protipoplavnimi ukrepi in ukrepi za zagotavljanje vode za kmetijsko proizvodnjo.
- Vzpostavitev trajnostnega in sonaravnega upravljanja z območji Natura 2000 (Porečje Dragonje, Kras s Kraškim robom), ki bo vključevalo sektorje (narava, kulturna dediščina, kmetijstvo in gozdarstvo, vodno gospodarstvo) in interese lokalnega prebivalstva.
- Izobraževalne in promocijske aktivnosti
- V gozdovih na območjih Nature 2000 se bodo izvajali ukrepi, ki krepijo biotsko raznovrstnost in izboljšujejo gozdne habitatne tipe ter habitate kvalifikacijskih vrst.
- Ohranjanje ekosistemskih posebnosti za malo poljsko divjad in ostalih prostoživečih živali ter velikih zveri v večjih gozdnih kompleksih.
- Določitev gnezdišč in varovanje gnezd želve močvirske sklednice na Natura območjih Slovenske Istre.
- Izboljšati obliko plovcev za prenočevanje vranjekov na morskih območjih Natura 2000.

Predvideni sklopi s katerimi se bo izvajal ukrep:

Projekti območij Natura 2000 - Geopark Kras in Slovenska Istra ter obrežnega pasu, projekti zelene infrastrukture, ki so v povezavi z infrastrukturo za zagotavljanje vode in namakanja, projekti v povezavi s čiščenjem jam in varstvom kraških vodonosnikov, projekti kulturne dediščine, Krajinskega parka Sečoveljske soline, Krajinskega parka Strunjan, Krajinskega parka Debeli rtič, regijskega Parka Škocjanske jame, Kobilarne Lipica, Naravnega rezervata Škocjanski zatok, Kraškega roba, programi izobraževanja, ozaveščanja in promocijskih aktivnosti, vzpostavitev upravljanja varovanega območja Natura 2000 Slovenska Istra za območje Dragonje s pritoki.

Kazalnik	Izhodiščno leto 2020	Ciljna vrednost leta 2027	Vir kazalnika
Št. izvedenih infrastrukturnih projektov v zavarovanih oz. varovanih območjih	0	8	Upravljalci, MOP, občine.
Št. obnovljenih in revitaliziranih objektov kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture	0	4	Upravljalci, MOP, občine.

Časovni načrt za izvedbo: 2022-2027.

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 11.500.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: lastni viri nosilca projekta, občinska, državna in EU sredstva, bančni in zasebni viri.

9.3.2 Ukrep 2: Razvoj podeželja

Program razvoja podeželja 2021-2027 se bo izvajal v okviru CLLD. Pri tem bodo v novem programskem obdobju sodelovali naslednji skladi: EKSRP in ESRR.

Program se vodi preko LAS-ov. Na danem območju trenutno delujeta dva LAS-a: LAS Krasa in Brkinov in LAS Istre, ki trenutno vključuje tudi ribiški sektor. Zaradi predloga za razširitev območja oblikovanja LAS za področje ESPRA v programskem obdobju 2021-2027 se predvideva, da se bo na območju oblikoval še en LAS, le za črpanje sredstev ESPRA, ločeno od LAS Istre.

LAS-i bodo torej pripravili svoje SLR 2021-2027 v katerih bodo zastavili svoje cilje, ukrepe in aktivnosti.

Z vidika regionalnega razvoja sta posebno pomembni dve področji - Razvoj in diverzifikacija dejavnosti na podeželju (npr. ohranjanje, oživljanje in promocija obrti in rokodelstva ter navduševanje mladih za rokodelstvo v povezavi s sodobnimi priložnostmi za trženje izdelkov) ter spodbujanje digitalizacije in Urejanje vasi in infrastrukture, obnova skupnih objektov za krepitev socio-ekonomskega razvoja.

Za razvoj podeželja je pomembna tudi proizvodnja lesa v gozdovih. Ta lahko zagotavlja velik del sredstev za preživetje. Od okrog 200.000 m³ planiranega poseka letno je v regiji realiziranih okrog 60.000 m³. Preostanek bi bilo dobro realizirati tudi zaradi zagotavljanja trajnosti gozdov, njihove večje odpornosti na zunanje dejavnike. Načrti za gospodarjenje so že izdelani in pri tem obstaja dolgoletna tradicija vsaj že od leta 1964 naprej. Vzpodbuditi je potrebno le delovanje trga in odpraviti težave pri lastniški strukturi na podeželju.

Prisotnost in velika številčnost divjadi je priložnost razvoja podeželja v smislu uporabe divjačine – lokalno pridobljena hrana (dodatna kulinarična ponudba, kot tudi prodaja oz. predelava mesa kot surovine). Kot dodatno turistično ponudbo je mogoče v regiji koristiti tudi lov oz. opazovanje, fotografiranje divjadi.

Aktivnosti v okviru ukrepa:

- aktivnosti za krepitev »Pametne vasi in učečega podeželja«, vključno s spodbujanjem programov neformalnega učenja in mednarodnih učnih mobilnosti za mlade na podeželju
- opremljanje podeželja z IKT infrastrukturo in oblikovanje novih digitalnih delovnih mest za mlade na podeželju
- vzpostavljanje večgeneracijskih centrov na podeželju, vključno s spodbujanjem razvoja maldinskega dela v kraško-brkinskih občinah ter zagotovitev prostorov za druženje mladih
- vzpostavitev razvojnega inkubatorja za podeželje, vključno z vzpostavitvijo zanimivih oblik dela, npr. podeželski »co-working« prostori za mlade podjetnike
- razvoj eko-turizma,
- integralni eko-turistični projekt Istre,
- podpora podjetništvu in zaposlovanju (vključno z socialnim podjetništvom),
- Center za starostnike in medgeneracijsko sodelovanje (Kraški rob)
- razvoj podpornih storitev za delo na domu (dostava hrane na podeželju itd.)
- vzpostavitev in oblikovanje (čezmejne) eko-turistične regije in integralne eko-turistične blagovne znamke,
- dediščinski turizem: usposobitev objektov kulturne dediščine za turistično ponudbo,
- subvencioniranje nakupa in obnove propadajočih hiš/domačij na podeželju za mlade družine
- oblikovanje inovativnih turističnih produktov in njihova promocija,
- izgradnja turistične infrastrukture (urejanje poti, kolesarskih stez, vključno z mrežo kolesarskih poti na Krasu in Brkinih, razgledišča),
- ureditev razgledišč,
- obnova starih kraških vodnih virov (štirne),
- projekt Sodobna dediščina Krasa – digitaliziran Kras
- omogočanje zaposlitve in zaslužka ljudem na podeželju z delom v gozdovih in v dejavnostih, povezanih z lesom in gozdom,
- organizacija, ureditev ter promocija divjačine v kulinariki, prodaji ter predelavi kot lokalno pridobljene naravne surovine,
- organizacija, ureditev ter promocija lova, lovskega turizma.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Sprejeta SLR	0	2 (3)	LAS Istra, LAS Krasa in Brkinov

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2027.

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 20.900.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: lastni viri nosilca projekta, občinska, državna in EU sredstva, zasebni viri.

9.3.3 Ukrep 3: Razvoj sonaravnega kmetijstva

Cilji področja, ki so posebnega pomena z vidika regionalnega razvoja, so predvsem povečati delež samooskrbe, krepiti naravi prijazno kmetijstvo in zagotoviti čim več ekološke pridelave, ohraniti obdelano kulturno krajino, ohranjanje biotske pestrosti. Na te se navezujejo operativni cilji: povečati število kmetijskih gospodarstev, vključenih v ekološko kmetijstvo in druge sheme kakovosti, ter boljša dostopnost do zdrave - lokalno pridelane hrane; izboljšati tržno povezovanje proizvajalcev in potrošnikov: krepitev lokalnih oskrbnih verig ter prilagajanje kmetijske proizvodnje predvidenim posledicam klimatskih sprememb, ki vključuje tudi povečanje obsega površin z urejenim namakanjem.

Samooskrbo z lesom je mogoče povečati s sonaravnim gospodarjenjem z gozdovi oziroma z izkoriščanjem gozdov do količin iz načrtov za gospodarjenje z gozdovi, kar bi pripomoglo k trajnosti gozdov kot ekosistema in njihovi odpornosti na klimatske spremembe, hkrati pa povečalo prihodek na podeželju. Glede proizvodnje lesa je potreben vložek le v predelavo lesa, zagotavljanje delovanja trga.

S sonaravnim kmetijstvom se ohranja pomembne ekosisteme in direktno vpliva na populacije prostoživečih živali. Cilj tega je zmanjševanje pritiska divjadi na kmetijske površine in zmanjševanje konfliktov različnih uporabnikov prostora.

V tem okviru se bo izvajalo naslednje:

- aktivnosti za povezovanje sektorja, vzpostavitev blagovnih znamk, nadzor nad kakovostjo, trženjem in promocijo,
- povezovanje ključnih akterjev v kmetijstvu (proizvajalci in njihova združenja, zadruga, zbornice in njihove strokovne službe, raziskovalci),
- aktivnosti za krepitev vloge NVO pri promociji ekološkega kmetijstva in drugih shem kakovosti,
- aktivnosti za izboljšanje ponudbe izobraževanj, usposabljanj, svetovanj,
- aktivnosti za hitrejši prenos znanja in inovacij v prakso in za povečano vlogo raziskovanja,
- podpora delovanju združenjem proizvajalcev, pomoč pri pridobivanju sredstev za regijske projekte s področja kmetijstva – živilstva,
- certificiranje živil, nadzor nad kakovostjo certificiranih živil,
- promocija zdravega mediteranskega načina prehranjevanja,
- promocija lokalno pridelane hrane,
- namakanje kmetijskih površin: pripravljen bo regijski program namakanja, na podlagi strokovne podlage, ki bo med seboj primerjala in vrednotila vse pretekle projekte in še ne dovolj proučene možnosti v povezavi z namakanjem,
- izboljšava infrastrukture za prodajo kmetijskih pridelkov (npr. pokrite tržnice, ureditev mreže urejenih tržnic),
- povezovanje dobaviteljev in potrošnikov preko digitalizacije prodaje, uvajanja različnih oskrbnih verig (npr. ekoloških kmetov z odjemalci - ekološki zabožčki oz. neposredna dostava na dom, povezovanje z javnimi ustanovami (vrtci, šolami, domovi ostarelih)
- drevesno sestavo gozdov se bo prilagajalo rastiščnim razmeram z upoštevanjem pričakovanih podnebnih sprememb,
- z izvajanjem gojitvenih in varstvenih del se bo krepilo stabilnost gozdov in izboljševalo kakovost pridobljenih gozdnih lesnih sortimentov iz gozda,
- obnova gozdov se bo v največji možni meri izvajala na naravni obnovi,

- povezovanje lastnikov gozdov pri izvajanju del v gozdovih in pri prodaji lesa ter s tem doseganje boljših ekonomskih učinkov,
- izobraževanje o pomenu biodiverzitete na stabilnost ekosistemov,
- izobraževanje o vlogi sonaravnega kmetijstva in njenega vpliva na prostoživeče živali v povezavi z upravljanjem z divjadjo.

Kazalnik	Izhodiščno leto 2020	Ciljna vrednost leta 2027	Vir kazalnika
Št. izobraževanj	3	6	UP, ZRS Koper (Znanstveno-raziskovalno središče Koper)
Št. vzpostavljenih blagovnih znamk (indeks)	100	več kot 100	UP, ZRS Koper
Št. novih programov (indeks)	100	več kot 100	UP, ZRS Koper
Št. izvedenih projektov v okviru ukrepa sodelovanja Programa razvoja podeželja	0	2	ZRS Koper (Znanstveno-raziskovalno središče Koper), LAS
Št. aplikativnih raziskovalnih projektov	3	6	ZRS Koper (Znanstveno-raziskovalno središče Koper)
Št. pridelovalcev vključenih v zaščiteno označbo porekla	32	64	ZRS Koper (Znanstveno-raziskovalno središče Koper)
Št. demonstracijskih nasadov	7	10	ZRS Koper (Znanstveno-raziskovalno središče Koper)
Namakalne površine (ha)	28	60	ZRS Koper (Znanstveno-raziskovalno središče Koper)
Digitalne platforme	1	2	ZRS Koper (Znanstveno-raziskovalno središče Koper)

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2025.

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 2.000.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Lastni viri nosilca projekta, državna in EU sredstva.

9.3.4 Ukrep 4: Razvoj ribištva in marikulture

V programskem obdobju 2021-2027 se bo na območju Obalne regije predvidoma ustanovil novi ribiški LAS, ki ne bo več del LAS-a Istre in bo črpal sredstva iz ESPRA. Ribištvu je namreč na voljo poseben finančni instrument, ESPRA, ki nudi finančno podporo ribištvu, marikulturi in obalnim skupnostim pri prilagoditvah ribištva njegovi spremenjeni vlogi.

Cilji (ki bodo podrobneje opredeljeni v Strategiji lokalnega razvoja) se bodo nanašali na ohranjanje tradicije morskega ribolova, omogočanje ekonomskega obstoja in zaposlovanje ribičev, prispevek k zdravi prehrani prebivalcev in na varstvo narave in morskega ekosistema.

Aktivnosti v tem okviru:

- izboljšanje tržne ureditve za ribiške proizvode in proizvode akvakulture,
- vključevanje rib (školjk) in ribjih proizvodov v širšo shemo promocije lokalno pridelane hrane,
- diverzifikacija dejavnosti, predvsem v povezavi s turizmom (vključno z ekološkim turizmom),
- oblikovanje novih turističnih programov oz. produktov v povezavi z ribištvom in njihova ustrezna promocija,
- usposabljanja in izobraževanje, predvsem na področjih podjetništva, oglaševanja, nujenja različnih drugih storitev (npr. okoljskih, izobraževalnih, gostinskih storitev, izboljšanje digitalizacije itd.), trženja in sodobnih tehnologij za izvajanje ribolovne dejavnosti, pa tudi varstva narave in okolja,
- krepitev raziskovalne dejavnosti kot pogoja za trajnostno preživetje ribištva,
- spodbujanje čezmejnega sodelovanja s partnerji iz Hrvaške in Italije,
- sodelovanje pri ukrepih varstva in ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov,
- izmenjave dobrih praks, še posebej za mali priobalni ribolov, predvsem v severnem Jadranu,
- vzpostavitev mreže sodelovanja med ribiči, znanstveniki, nevladnimi organizacijami in nacionalno ter lokalno administracijo v smislu trajnostnega soupravljanja ribolovnih virov.

Projektne sklopi:

- promocija ribiškega sektorja,
- naložbe za spodbujanje novih tržnih pristopov,
- naložbe v razvoj dopolnilnih dejavnosti ribičev,
- sodelovanje pri razvoju in trženju skupnih turističnih produktov,
- skupna promocija in trženje lokalno pridelane hrane (»Kilometer nič«),
- projekti krepitve novih možnosti zaposlovanja,
- naložbe, ki povečujejo kakovost (in dodano vrednost) proizvodov,
- naložbe v povečanje energetske učinkovitosti in izboljšanje delovnih razmer,
- krepitev sodelovanja med raziskovalnimi ustanovami in ribiškim sektorjem,
- naložbe v krepitev znanja ribičev in zaposlenih v panogi marikulture,
- blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje,
- ustvarjanje novih delovnih mest.

Projekte bo definirali ribiški LAS. V dosedanji komunikaciji so bili evidentirani naslednji obetavnejši projektne predlogi:

- Interaktivni muzej ribiške industrije,
- vzpostavitev novih poti trženja – neposredna prodaja (pogodbena oskrba z ribami – po vzoru ekoloških kmetov),
- ribiški center in ribiški muzej,

- vključitev ribiških vsebin v širše aktivnosti za promocijo lokalne hrane,
- ureditev ribiških osmic (projekt »Kilometer nič«).

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Sprejeta SLR za ribiški LAS	0	1	LAS Istra (oz. nov ribiški LAS)

Časovni načrt za izvedbo: 2022-2024.

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 1.000.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Lastni viri nosilca projekta, državna in EU sredstva.

9.4 PRIORITETA 4: Prometno povezana regija

9.4.1 Ukrep 1: Razvoj avtocestnega omrežja in omrežja hitrih cest (v pristojnosti države)

V interesu regije je dokončanje AC/HC omrežja na njenem območju: HC Koper–Dragonja in navezava Lucije-Portoroža na omrežje HC.

Za HC odsek Jagodje-Lucija in priključno cesto za Piran je bil sprejet DLN. Piranska občina ni podala soglasja na predvideno rešitev, kar je bistvenega pomena za pridobitev gradbenega dovoljenja. Tudi istrski poslanci podpirajo prednostno izgradnjo HC Šmarje-Dragonja ter s tem rešitev vprašanja tranzitnega prometa proti Hrvaški. V interesu regije je alternativa s celovito ureditvijo prometnega sistema, ki bo tranzit preusmerila v zaledje (HC Koper-Dragonja), ki bo bolj trajnostna (enakomernejša porazdelitev prometa med različnimi prometnimi sistemi v somestju), cenejša, v prometnem smislu pa bolj učinkovita in bolj prijazna do krajine in naselij (projekt CHESTNUT, Program Podonavje). Tak pristop zagovarja tudi Medobčinska koordinacija županov občin Slovenske Istre, pripravljene so bile alternativne idejne rešitve.

V interesu regije je, da se del denarja iz razlike v ceni med rešitvijo iz DLN in alternativno rešitvijo preusmeri v izgradnjo infrastrukture za trajnostno mobilnost v somestju.

Izgradnja AC/HC omrežja je v pristojnosti države. Predvidene aktivnosti, s katerimi se bo izvajal ukrep:

- sprejetje dogovora z državo o optimizaciji HC/AC omrežja v regiji,
- priprava celovite rešitve trajnostne mobilnosti v regiji ter usklajevanje različnih sistemov mobilnosti ter v tem okviru ustrezna prilagoditev HC/AC omrežja,
- priprava strokovnih podlag in prostorske dokumentacije z optimizirano rešitvijo povezave med HC in Lucijo/Portorožem,
- dokončanje in sprejem državnega prostorskega načrta HC Koper-Dragonja,
- pričetek izvajanja del HC Koper-Dragonja.

Prikaz kvantificiranih kazalnikov in virov spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Sprejet DPN in zgrajena HC Koper-Dragonja	0	1	MzI, DARS
Sprejeta alternativa HC Jagodje-Lucija, usklajena s sistemom trajnostne mobilnosti	0	1	MzI, DARS
Sprejem DPN za alternativno glavno cesto Jagodje-Lucija - navezava na HC Koper-Dragonja	0	1	MzI, DARS, občine

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2025

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 21.000.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Lastni viri nosilca projekta, državna in EU sredstva, bančni in zasebni viri.

9.4.2 Ukrep 2: Razvoj železniškega omrežja (v pristojnosti države)

Gradnja dvotirne železniške proge je ključna za hitrejšo rast pretovora v koprskem pristanišču in širitev logističnih dejavnosti v celotni Sloveniji. S pravočasno izgradnjo dvotirne železniške proge se bo povečala konkurenčna prednost Luke Koper, s tem pa tudi regije. Hkrati se bo preprečilo, da bi nas evropski logistični tokovi obšli po konkurenčnih koridorjih mimo Slovenije. V interesu regije je, da 2. tir služi tudi potniškemu prometu.

Gradnja 2. železniškega tira Divača–Koper se začinja, teče postopek izbora izvajalca del. Gradnja naj bi bila dokončana v letu 2026.

Regija potrebuje dolgoročni pogled na razvoj železniškega omrežja oz. povezav tudi v drugih smereh (npr. lahka mestna železnica med obalnimi mesti z navezavami proti hrvaški Istri in Trstu). Nekaj študij na to temo je bilo že narejenih, s strokovnim delom na tem področju je treba nadaljevati.

Predvidene aktivnosti, s katerimi se bo izvajal ukrep:

- gradnja dvotirne železniške proge Divača-Koper,
- ukrepi za krepitev železniškega potniškega prometa,
- obnova železniške postaje v Kopru,
- priprava strokovnih podlag za celovit dolgoročni razvoj žel. omrežja v (čezmejni) regiji,
- priprava študij izvedljivosti, investicijske dokumentacije za razvoj železniškega omrežja v regiji.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Dvotirna železniška proga Divača-Koper predana prometu	0	1	MzI
Pripravljene strokovne podlage o dolgoročnem razvoju železniškega prometa v (širši) regiji	0	1	MzI
Obnovljena železniška postaja v Kopru	0	1	MzI

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2025

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 1.151.500,00 EUR.

Predvideni viri financiranja: Državna in EU sredstva, bančni viri.

9.4.3 Ukrep 3: Razvoj pristaniške infrastrukture

Ukrep je namenjen razvoju pristaniške infrastrukture, ki bo omogočila optimalen razvoj in ohranjanje konkurenčnih prednosti trgovskega pristanišča v Kopru. Za izvedbo ukrepa je pristojna država oz. koncesionar.

V okviru ukrepa so predvidene naslednje aktivnosti oz. projekti:

- podaljšanje pomola I - severni del, podaljšanje in izgradnja pomola II,
- nadgradnja in preureditev priveznih mest v bazenu II,
- izboljšanje notranjega prometa v pristanišču (tudi glede na nove vhode in priveze),
- povečanje skladiščnih zmogljivosti,
- širitev območja pristanišča na območja ankaranske bonifike ter GORC Sermin II,
- elektrifikacija pristanišča: zagotovitev ustrezne infrastrukture v pristanišču za dobavo električne energije za napajanje ladij z obale (vključno z daljnovodom, sončno elektrarno).

Z vidika regionalnega razvoja so pomembni naslednji projekti:

- gradnja sodobnega potniškega terminala s pripadajočo infrastrukturo,
- vzpostavitev novega dostopa do pristanišča, ki zagotavlja razbremenitev mesta,
- sanacija poškodovanih cest (zaradi prometa v pristanišče) v mestu Koper,
- nov kamionski terminal, zgrajen z upoštevanjem sodobnih in trajnostnih meril gradnje tovrstnih objektov.

Ostali projekti:

- Ureditev severne obale Koprškega zaliva; sanacija pomola Sv. Nikolaja na Sv. Katarini,
- nadgradnja infrastrukture za povečanje kapacitet na območju Pomola II v koprskem pristanišču,
- sodelovanje z občinama Ankaran in Koper pri projektih za zmanjševanje vplivov pristanišča na okolje in prostor.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Pomorski potniški terminal zgrajen, predan prometu	0	1	Mestna občina Koper
Bertoška vpadnica zgrajena, predana prometu	0	1	MzI, DARS
Kamionski terminal zgrajen, predan v uporabo	0	1	Mestna občina Koper

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2027

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 406.500.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Državna in EU sredstva, koncesionar.

9.4.4 Ukrep 4: Vzpostavitev trajnostne mobilnosti

Ukrep Vzpostavitev trajnostne mobilnosti se bo izvajal s spodbujanjem upravljaljskih, strokovno-tehničnih, organizacijskih, infrastrukturnih, promocijskih in ostalih aktivnosti za krepitev trajnostne mobilnosti – predvsem spodbujanje hoje, kolesarjenja, javnega prometa. Del aktivnosti bo namenjeno tudi spodbujanju uporabe alternativnih goriv v mestih (vozila JPP in polnilna infrastruktura).

Vzpostavitev učinkovitega sistema trajnostne mobilnosti bo izhajala iz rezultatov študije Multimodalna shema trajnostne mobilnosti v obalnem pasu (projekt Chestnut, Interreg Podonavje) in študije Celostna prometna strategija za funkcionalno urbano območje občin Ankaran, Koper, Izola, Piran in Hrpelje-Kozina (projekt Smart Commuting, Interreg Srednja Evropa). Te študije so na regionalni ravni integrirale usmeritve iz občinskih CPS.

Predvidene aktivnosti, s katerimi se bo izvajal ukrep:

Področje hoje:

- izgradnja infrastrukture – pešpoti, koridorji, peš promenade,
- preoblikovanje pešpoti med stanovanjskimi območji in poslovnimi/industrijskimi območji tako, da bodo bolj privlačne in varne,
- ureditev več skupnih prometnih prostorov (površin) v mestih (preureditev ulic ali trgov tako, da lahko vsi udeleženci souporabljajo vso površino, pri čemer imajo pešci prednost),
- senčenje peš in kolesarskih koridorjev,
- vzpostavitev sistemov za premagovanje višine in dolžine (npr. dvigal, tekočih stopnic in pločnikov – kar bi povečalo privlačnost pešačenja na strmih območjih),
- v občinskih prostorskih načrtih zagotoviti rešitve, ki bodo spodbujale trajnostno mobilnost (npr. višje gostote poselitve in posledično krajše razdalje med mestnimi funkcijami zaradi obvladljivosti za pešce in kolesarje).

Področje kolesarjenja:

- izgradnja kolesarske infrastrukture na občinski in medobčinski (funkcionalno urbano območje (FUO)) ravni;
- izgradnja in oprema omrežja parkirišč za kolesa,
- vzpostavitev možnosti prevoza koles z javnim prometom (avtobus, vlak),
- subvencioniranje nabave koles za občane,
- vzpostavitev enotnega sistema za izposajo koles (rent-a-bike) na ravni FUO/razvojne regije,
- vzpostavitev mreže e-polnilnic.

Področje javnega potniškega prometa:

- uvedba hitre avtobusne linije med mesti Slovenske Istre,
- gradnja infrastrukture za pomorski potniški promet, uvedba morskega potniškega prometa za povezavo obalnih mest in kopališč, pa tudi za povezavo s sosednjima državama,
- izboljšanje medobčinskih avtobusnih povezav (frekvenca, udobje),
- izboljšanje občinskih avtobusnih povezav (frekvenca, udobje, nove linije),
- izboljšanje čezmejnih avtobusnih povezav (frekvenca, udobje, nove linije, možnost prevoza koles),
- Uvajanje alternativnih modelov prevozov (npr. prevozi na klic) v redkeje poseljenih območjih;

- infrastruktura prestopnih točk med različnimi oblikami mobilnosti in uporaba inteligentnih prometnih sistemov za upravljanje večmodalne trajnostne mobilnosti,
- uskladitev števila brezplačnih parkirnih mest za večjo uporabo JPP,

Področje Upravljanje mobilnosti:

- priprava CPS druge generacije na lokalni ravni,
- priprava regionalne CPS,
- vzpostavitev centra za upravljanje mobilnosti z ključnimi funkcijami načrtovanja in upravljanja mobilnosti, vključno z usklajevanjem razvoja med različnimi prometnimi sistemi;
- sodobne tehnologije za upravljanje mobilnosti in za vzpostavitev ponudbe integriranih, celovitih in multimodalnih potovanj,
- razvoj prometnega modela za območje FUO,
- priprava in sprejetje strategije parkiranja na območju FUO,
- vzpostavitev omrežja P+R multimodalnih točk,
- priprava in sprejetje mobilnostnih načrtov za velike delodajalce v FUO,
- priprava študij izvedljivosti za nove prometne sisteme (pomorski promet, tramvaji brez tirov, dvigala...).

Ostale aktivnosti:

- sprejetje CPS na ravni FUO/regije s programom prioritarnih ukrepov,
- garažne hiše za razbremenitev historičnih središč prometa,
- izgradnja infrastrukture za alternativna goriva, hitre polnilnice,
- »Car sharing« storitve,
- podpora mobilnostnim načrtom (prihod na delo) različnim subjektom,
- izvedba promocijskih akcij v javnosti za popularizacijo trajnostne mobilnosti,
- uvajanje storitev IKT v podporo trajnostni mobilnosti,
- širitev ponudbe prevozov na klic,
- spodbujanje souporabe skupnih prevozov med različnimi osebami na delo ali za druge potrebe,
- vzdrževanje in sanacija lokalnih cest, novogradnje, vključno z izgradnjo obvoznic.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2016	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Modalni razrez: delež hoje pri vsakodnevnih potovanjih	17%	25%	Anketa
Modalni razrez: delež kolesarjenja pri vsakodnevnih potovanjih	2,4 %	7,5 %	Anketa
Modalni razrez: delež JPP pri vsakodnevnih potovanjih	2,4 %	7,5 %	Anketa
Vzpostavljen medobčinski center za upravljanje mobilnosti	0	1	Regionalni razvojni center (RRC) Koper

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2030

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 195.002.630 EUR.

Predvideni viri financiranja: Lastni viri nosilcev projektov, občinska, državna in EU sredstva, bančni viri in zasebna sredstva.

9.4.5 Ukrep 5: Razvoj letališča Portorož

Letališče Portorož je pomembno za okoliško gospodarstvo, ki temelji predvsem na turistični dejavnosti, ki se obenem nahaja na zelo občutljivem območju iz vidika varstva narave. Republika Slovenija bo v skladu s svojimi pristojnostmi podpirala nadaljnje delovanje letališča kot enega izmed osrednjih letališč za mednarodni letalski promet, kakor tudi ohranjanje ugodnega stanja varovanega območja (Natura 2000 in zavarovano območje). Letališče Portorož lahko ob ustreznih vlaganjih v infrastrukturo ter na podlagi geografske umeščenosti v razvito turistično okolje in blagega celoletnega podnebja pospešeno razvija dejavnost rednega in čarterskega letalskega prevoza, dejavnost poslovnega letalstva, splošnega letalstva in šolsko letalsko dejavnost.

V okviru ukrepa se bodo izvajale naslednje aktivnosti:

- priprava DPN letališča, ki bo jasno določil usmeritve in podlage za nadaljnji razvoj letališke infrastrukture,
- optimizacija in ustrezna nadgradnja sedanje infrastrukture ob upoštevanju prostorskih danosti in zakonodaje s področja varstva okolja in ohranjanja narave,
- razvoj programov v povezavi s turizmom kot enim od spodbujevalcev nadaljnega gospodarskega razvoja regije.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2019	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Število potnikov	28.881	40.000	Letališče Portorož
Število operacij	17.333	21.000	Letališče Portorož

9.5 PRIORITETA 5: Zelena regija

9.5.1 Ukrep 1: Učinkovita raba in obnovljivi viri energije

V okviru ukrepa bo glavna aktivnost usmerjena v izboljšanje učinkovitosti rabe energije in uvajanje obnovljivih virov energije, oboje v povezavi z napori obvladovanja podnebnih sprememb.

Na območju regije letno propade okrog 120.000 m³ lesa kar je po preračunu Gozdarskega inštituta Slovenije ([Kalkulator za izracun normativov \(gozdis.si\)](http://kalkulator.gozdis.si)) enako 21.000 tonam kurilnega olja ali 33.000 m³ utekočinjenega naftnega plina. Poleg sonca in vetra je les tretji ogljično nevtralen vir energije v regiji, ki je daleč premalo izkoriščen. Letno se poseka le okrog 60.000 m³ lesa, ki ni le les za kurjavo, pa vendar. Za razliko od ostalih dveh virov vlaganja v proizvodnjo niso potrebna, vse znanje je že v regiji. Potrebno pa je vzpostaviti trg in preseči drobno posest, glavno oviro na strani možnih proizvajalcev. Z lesom bi lahko zamenjali kurilno olje, plin in ostala fosilna goriva za ogrevanje prostorov vsaj v večjih naseljih, kjer delujejo skupne kotlarne. Več v Gozdnogospodarskem načrtu Kraškega gozdnogospodarskega območja 2021 – 2030, ki je v fazi sprejemanja na vladi.

Ukrep se bo izvajal z naslednjimi aktivnostmi:

- Priprava novih LEK, ki bodo usklajeni z Energetskim konceptom Slovenije in NEPN, kjer se bodo opredelile aktivnosti za obdobje do leta 2030.
- Priprava občinskih akcijskih načrtov za podnebne spremembe in energijo.
- Priprava in izvedba projektov za zmanjšanje energetske potratnosti stavb v občinski in javni lasti.
- Trajnostna prenova stavb (poleg energetske tudi drugo (potres, požar, radon,...)).
- Priprava in izvedba projektov za izboljšanje energetske učinkovitosti kotlovnice, ki zagotavljajo daljinsko ogrevanje.
- Priprava in izvedba projektov energetske sanacije stanovanj v lasti občinskih stanovanjskih skladov in zasebnikov.
- Energetska prenova stavb/stanovanj v gospodinjstvih s problemi energetske revščine.
- Priprava in izvedba projektov energetske sanacije podjetij z nizko energetsko učinkovitostjo.
- Preučitev možnosti izrabe lesa kot obnovljivega vira energije.
- Reorganizacija mobilnosti (v smeri trajnostne mobilnosti), z manjšo uporabo osebnega avtomobila ter večjo vlogo hoje, kolesarjenja in javnega potniškega prometa, (kar je podrobneje opisano pri ukrepu Vzpostavitev trajnostne mobilnosti).
- Projekt plinifikacije Slovenske Istre (Izgradnja distribucijskega omrežja v Mestni občini Koper); plinifikacija bo omogočila zamenjavo obstoječih ekološko in cenovno neustreznih energentov z zemeljskim plinom.
- Projekti soproizvodnje električne energije iz zemeljskega plina.
- Spodbude za posodobitev voznega parka (deloma občinskega voznega parka, avtobusov, v komunalnih podjetjih in zasebnem sektorju) – prehod na ekološko sprejemljivejša goriva.
- Vzpostavitev omrežja polnilnic za alternativna goriva (elektrika, zemeljski plin).
- Projekti za zamenjavo pogonskih goriv za motorna vozila, kar bo prispevalo tudi k čistejšemu okolju.
- Priprava in izvedba projektov za rabo OVE (projekti rabe potenciala sončne in geotermalne energije, energije morja, biomase in aero-termalne energije). V tem okviru priprava strokovne podlage za oceno potenciala za energetsko izrabo toplote morja.
- Projekti geotermalnega vira oz. potencialno zanimivih virov (plitva in globoka geotermija).
- Študije izvedljivosti (tehnične možnosti izrabe ter ekonomičnost postavitve elektrarne).

- Prenos izvedenih dobrih praks iz občin ter posameznih uspešnih zasebnih pilotnih aktivnosti na ostale deležnike (sektorji: industrija, terciarni sektor, izvajalci javnega prevoza itd.).
- Spodbujanje lokalnih energetske skupnosti.
- Aktivnosti informiranja in ozaveščanja deležnikov
- Povečanje odprtosti gozdov z gozdnimi cestami in gozdnimi vlakami ter s tem povečati izkoriščanje gozdov oziroma dostopnosti do lesa in njegovega pridobivanja za potrebe trga gozdnih lesnih sortimentov,
- Uvajanje modelov in konceptov razvoja krožnega biogospodarstva in razvoja novih izdelkov oz. materialov na osnovi lesa (vezava ogljika v lesene izdelke).

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Število izvedenih projektov energetske sanacije javnih stavb	0	20	Občine
Število izvedenih projektov energetske sanacije stanovanj v javnih stanovanjskih skladih	0	100	Občine, javni stanovanjski skladi
Število novih polnilnic za vozila na električni pogon	0	15	Občine
Izveden projekt plinifikacije občin Koper in Izola	0	1	Občine

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2027

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 64.500.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Državna in EU sredstva, občine, bančni viri in zasebna sredstva.

9.5.2 Ukrep 2: Oskrba s pitno vodo

Cilj ukrepa je zagotavljanje dolgoročno varne oskrbe s pitno vodo, priključitev naselij na javni vodovod (kjer to še ni urejeno), varstvo vodnih virov, prilagajanje sistema klimatskim spremembam.

V regiji ni zagotovljen dolgoročen strateški vodni vir za oskrbo prebivalstva s pitno vodo. V preteklosti je bilo do različnih ravni pripravljenih več velikih projektov, ki jih je država najprej predlagala in podprla, kasneje pa tudi vse ustavila. MOP je v letu 2020 sprejel odločitev o prekinitvi izdelave primerjalne študije o najustreznejši rešitvi vodnega vira in nadaljevanju že začetega projekta Padež, ki po novem vključuje tudi zajezitev njegovega pritoka Suhorce.

V okviru prioritete naj bi bile izvedene naslednje aktivnosti oz. projekti:

- izdelava investicijske, prostorske in projektne dokumentacije (do faze pridobitve gradbenega dovoljenja) za investicijski projekt »Ureditev oskrbe prebivalstva Slovenske Istre in kraškega zaledja s pitno vodo« z novim strateškim regionalnim vodnim virom, s katerim bo zagotovljena

dolgoročna oskrba prebivalstva Slovenske Istre s pitno vodo in hkrati zagotovljen rezervni vodni vir za kraško zaledje;

- izvedba projekta Ureditev oskrbe s pitno vodo v regiji.

Glede te rešitve v regiji ni konsenza. Lokalni prebivalci, kraško-brkinski župani, občinski sveti, Park Škocjanske jame in nekateri strokovnjaki tej rešitvi nasprotujejo. Istrski župani, občinski sveti Slovenske Istre, nekateri strokovnjaki, razvojno naravnana lokalna podjetja, Rižanski vodovod in MOP pa so akumulaciji naklonjeni. MOP je pred odgovorno nalogo, da za regijo zagotovi nov dolgoročni vodni vir ustrezne kapacitete, ki bo obenem zadostil vsem potrebam po pitni vodi in izpolnjeval vse bistvene kriterije za strateški oz. rezervni vodni vir. Rešitve, ki bi bila široko družbeno, okoljsko in finančno sprejemljiva, obenem pa hitro izvedljiva, ni. Pomembno pa je, da izbrana rešitev izpolnjuje vse zahtevane attribute za zagotavljanje varne in dolgoročne oskrbe v regiji in to so:

- strateški in nov neodvisen vodni vir v regiji,
- čim manjše območje varstvenega režima, ki je v celoti na območju teritorija države, da ga je možno ustrezno varovati,
- rezervni vodni vir z zadostno zmogljivostjo, ki lahko v kriznih razmerah hkrati oskrbuje vse glavne vodooskrbne sisteme v regiji za najmanj 50 let.

Ostale aktivnosti oz. projekti na področju vodooskrbe v regiji so:

- gradnja manjkajočih vodovodov in objektov ter priključitev na javni vodovodni sistem v naseljih, kjer oskrba s pitno vodo iz javnega vodovoda še ni urejena (Slovenska Istra):
  - naselja Šeki, Maršiči, Peraji, Karli, Mučinigi, Brič, Dilici, Brežec pri Podgorju, Krkavče–območje doline Dragonje,
  - povezovalni vodovod Movraž–Movraški Dvori,
  - Rakitovec: povezovalni vodovod Zazid–Rakitovec s črpališčem;
  - sistemski rezervoar Bertoki, za mesto Koper s povezovalni cevovodom preko bodoče serminske vpadnice,
  - vodovod Baredi – Izola,
- obnova primarnega vodovoda Obrov-Kozina-Rodik,
- gradnja primarnih in sekundarnih vodovodov s pripadajočimi objekti na območju občine Komen,
- gradnja manjkajočih vodovodov in objektov ter priključitev na javni vodovodni sistem v naseljih, kjer oskrba s pitno vodo iz javnega vodovoda še ni urejena (kraške občine),
- Sežana - območje Vrhe: obnova poddimenzioniranih cevovodov na celotni trasi od zajetja pri Brestovici do uporabnikov,
- usposobitev alternativnih vodnih virov: obnova starih kraških vodnih virov (kali, štirne),
- projekti tehničnih izboljšav za zmanjšanje izgub v omrežju, obnova/rekonstrukcija dotrajanih sistemov,
- aktivnosti za ohranjanje oz. izboljšanje kakovosti površinskih in podzemnih voda,
- zagotavljanje vode za kmetijstvo,
- varstvo vodnih virov, ukrepi prilagajanja klimatskim spremembam,
- priprava strokovne podlage za vzpostavitev zadrževanja vode: študija bo opredelila rabe, pri katerih je izdelava zadrževalnikov vode smiselna¹³;
- podeljevanje vodnih pravic z upoštevanjem scenarijev podnebnih sprememb in s ciljem trajnostne rabe voda,

¹³ Primož Banovec, Projekt SECAP (Interreg V-A Italija-Slovenija), Akcijski načrt za trajnostno energijo in podnebne spremembe, Ocena tveganja in ranljivosti za podnebne spremembe za občino Koper: VODNI VIRI

- vzpostavitev sistema poročanja o rabi vode (kjer to še ni urejeno),
- ureditev zadrževalnika med izvirov Rižane in vodarno: zadrževalnik vode bi podaljšal čas, ki ga morebitno onesnaženje potrebuje od izvira do vodarne in omogočil grobo čiščenje vode.¹⁴

Kazalnik	Izhodiščna vrednost	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Pridobljeno gradbeno dovoljenje za vodni vir za Slovensko Istro ter pričetek gradnje	0	1	MOP
Število novo priključenih naselij na javni vodovod – Slovenska Istra	0	6	Občine
Število novo priključenih naselij na javni vodovod – Kras	0	3	Občine

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2027

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 157.320.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Občinska, državna in EU sredstva, drugi viri.

9.5.3 Ukrep 3: Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda

Cilj ukrepa je zagotoviti ustrezne sisteme odvajanja in čiščenja za komunalno odpadno vodo z območij poselitve.

Ukrep obsega izvajanje investicij operativnih programov odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda občin (kanalizacijsko omrežje, čistilne naprave) na območjih poselitve s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2.000 PE ter tudi s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 50 do 500 PE, enako ali večjo od 500 PE in manjšo od 2.000 PE (kjer gre za pomembna občutljiva območja). Občine nimajo dovolj finančnih virov za izvedbo vseh zavez iz sprejetih operativnih programov, predvsem Mestna občina Koper in občine na Krasu, kjer bodo potrebne obsežne in drage investicije, saj gre za občine z redkejšo poselitvijo in lego na občutljivem območju. Zato je treba obveznosti ustrezno prilagoditi finančnim sposobnostim občin, vključno s spremembami in dopolnitvami operativnih programov občin z opredeljenimi novimi (cenejšimi in učinkovitejšimi) projektnimi rešitvami ter realnejšimi roki za izvedbo.

Zgodovinska središča istrskih mest (Kopra, Pirana in Izole) se soočajo s problemom stare, dotrajane in puščajoče kanalizacije, ki je mešana (meteorno-fekalna), kar povzroča predvsem ob plimi in obilnejših padavinah močno obremenjevanje morja z odpadnimi vodami. Vdor slane vode v kanalizacijski sistem ogroža instalacije in naprave, zmanjšuje učinkovitost sekundarne in terciarne stopnje čiščenja. V okviru

¹⁴ Primož Banovec, ibid.

ukrepa bosta pripravljene investicijska in projektna dokumentacija ter izvedeni prioritetni projekti sanacije dotrajanih kanalizacijskih omrežij v istrskih mestnih središčih. Ravno tako se na območjih obalne poselitve, kjer se ob padavinah stari mešani kanalizacijski sistemi preko obstoječih izpustov razbremenjujejo v morje, soočajo z visokimi obremenitvami morja z odpadnimi vodami, kar povzroča obilne težave predvsem v času kopalne sezone.

Treba bo zgraditi tudi objekt za optimizacijo linije blata na centralni čistilni napravi Koper zato, da se zmanjšajo stroški odvoza in deponiranja blata (zmanjšanje izhodnih količin blata ter uporaba novih, trajnostno usmerjenih tehnologij za ravnanje z blatom - morebitna kogeneracija ter reševanje problematike »in situ«, sušenje, monosežig, izločevanje in hramba fosforja).

Ukrep se bo izvajal z naslednjimi aktivnostmi:

- priprava investicijske in projektne dokumentacije za izvedbo projektov iz operativnih programov,
- investicije operativnih programov odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda občin (kanalizacijsko omrežje, čistilne naprave),
- priprava investicijske in projektne dokumentacije ter izvedba prioritetnih projektov sanacije dotrajanih kanalizacijskih omrežij v istrskih mestnih središčih in v ožjih obalnih vplivnih območjih,
- priprava investicijske in projektne dokumentacije za objekt za optimizacijo blata na centralni čistilni napravi Koper ter njegova izgradnja,
- spodbujanje izgradnje malih čistilnih naprav na območjih, kjer ni kanalizacijskega omrežja.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2018	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Delež priključenosti na javno kanalizacijsko omrežje (%)	76	80	MOP
Izgradnja objekta za optimizacijo blata na centralni čistilni napravi Koper	0	1	Mestna občina Koper

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2029

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 118.994.745 EUR.

Predvideni viri financiranja: Občinska, državna in EU sredstva, drugi viri.

9.5.4 Ukrep 4: Komunalni odpadki

Ukrep se bo izvajal z dograditvijo infrastrukture za ravnanje s komunalnimi odpadki: treba bo posodobiti zbirne centre, vzpostaviti centre ponovne uporabe (preučilo se bo možnosti sodelovanja s socialnimi podjetji), urediti kapacitete za skladiščenje določenih odpadkov, uskladiti se z zahtevami

Uredbe o skladiščenju gorljivih odpadkov na prostem (Koper, Lucija, Izola, Sežana). V Reciklažnem centru Sežana bo vzpostavljena sodobna tehnologija za reciklažo plastike in gum.

Opravljen bo zamenjava transportnih vozil komunalnih odpadkov s sodobnejšimi, okoljsko ustrežnejšimi motorji ali s pogonom na plin.

Občine nimajo lastnega centra za zbiranje, obdelavo in trajno odlaganje mešanih komunalnih odpadkov, zaradi česar vsakodnevno vozijo odpadke v druge dele Slovenije. Treba je vzpostaviti regijski center za ravnanje z odpadki RCERO (za območje obalnih občin ali širše obalno-kraške regije).

Center bi zajemal:

- Zbirni center za komunalne odpadke.
- Avtomatizirano sortirno linijo za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov, ki omogoča, da se iz ostanka odpadkov izločijo biorazgradljivi odpadki in druge ločene frakcije kot so papir, plastika, kovine, sestavljena embalaža in gorljiva frakcija. S tem se zmanjša količina odpadkov za odlaganje.
- Linijo za alternativna goriva, ki iz delov nenevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče ponovno uporabiti ali reciklirati, pridobiva trdna alternativna goriva oziroma solid recovered fuels. Glavni uporabniki trdnih alternativnih goriv so cementarne, v manjši meri pa tudi energetska postrojenja pri velikih industrijskih porabnikih toplote.
- Obrat za termično obdelavo ostankov odpadkov po obdelavi.

RCERO je smiselno umestiti na območje Mestne občine Koper oziroma na drugi primerni lokaciji v bližini transportnih poti (železnica-tovorni promet in avtocesta) ter bližine Luke Koper za morebitni ladijski transport.

V regiji se bo pristopilo k razvoju tehnologij in implementaciji praktičnih ukrepov za prehod na krožno gospodarstvo. S temi tehnologijami bomo na našem območju omogočali zmanjšanje in odstranitev komunalnih ter industrijskih odpadkov in omogočali kakovostno reciklažo v smislu »end of waste«.

V okviru ukrepa se bo nadaljevalo z intenzivno promocijo in komunikacijo z javnostjo.

Aktivnosti, s katerimi se bo izvajal ukrep:

- dograditev infrastrukture za ravnanje s komunalnimi odpadki,
- vzpostavitev centrov ponovne uporabe,
- ureditev problematike ravnanja z gradbenimi odpadki, vzpostavitev centra za predelavo gradbenih odpadkov,
- vzpostavitev RCERO (za območje obalnih občin ali širše obalno-kraške regije),
- vzpostavitev centra za predelavo sekundarnih surovin,
- zamenjava vozil za odvoz odpadkov s sodobnejšimi, okoljsko ustrežnejšimi,
- uvajanje tehnologij in praktičnih ukrepov za prehod na krožno gospodarstvo,
- regijske promocijske akcije v javnosti glede odgovornega ravnanja z odpadki.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2019 (%)	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Ločeno zbrani komunalni odpadki (% od vseh zbranih)	62,4	45,0	SURS
Količina odloženih mešanih komunalnih odpadkov v kg/preb.	22,8	19	SURS

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2026

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 17.500.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Občinska, državna in EU sredstva.

9.5.5 Ukrep 5: Prilagajanje klimatskim spremembam

Regija se sooča s posledicami podnebnih sprememb, ki se kažejo predvsem v postopnem naraščanju povprečne višine morske gladine, bolj pogostem in bolj izrazitem plimovanju morja, intenzivnejšem pojavljanju neviht, spremembi regionalnega in lokalnega padavinskega vzorca, pogostejših hitrih poplavah in proženju zemeljskih plazov (Rižana, Dragonja). Povečali se bodo število sušnih dni, obseg območij s pomanjkanjem vode poleti, večja bo ranljivost vodooskrbe.

Ukrep je usmerjen v aktivnosti za zmanjšanje škode poplav, predvsem morja ter v dolinah Rižane in Dragonje, kot tudi v sanacijo plazov in protipožarno varnost.

Pred klimatskimi spremembami oziroma njihovimi posledicami regijo štiti ohranjeno naravno okolje z dovolj veliko pestrostjo v ekosistemskem, vrstnem in genetskem smislu. Ohranjeni, vsestransko pestri sistemi so se sposobni prilagajati prihajajočim spremembam in izničiti njihove škodljive posledice. Velik delež naravnih gozdov v regiji (57 % površine) in sonaravno gospodarjenje sta garancija za odpornost regije na klimatske spremembe (npr. v teku projekt Life systemic).

Regija predstavlja najbolj požarno ogroženo naravno okolje v Sloveniji, zelo je ogrožena tudi zaradi plazenja, hudournišva in drugih tovrstnih pojavov. V obeh primerih je potrebno graditi na preventivnih ukrepih, ki odpravljajo težave v naprej oziroma omogočajo delovanje službam za aktivno ukrepanje, npr. gasilcem. Trenutno teče financiranje protipožarnega varstva iz proračuna RS – predvsem vzdrževanje nad 600 km intervencijskih prometnic, hudourniška dejavnost pa je z ukinitvijo Podjetja za urejanje hudournikov skoraj povsem zamrla.

Vzpostavljeni bodo infrastrukturni pogoji (prostori in oprema) za delovanje sil za zaščito, reševanje in pomoč na regionalni in lokalni ravni. V tem okviru bo vzpostavljen podcenter za požare v naravi v Sežani.

Ukrep obsega tudi sanacijo plazov (Krnica, Podpeč stena, Bezovica skale, Guci), protipoplavne ukrepe v dolinah Rižane, Dragonje in Badaševice, ukrepe za obalno in priobalno območje z vidika protipoplavnega varstva ter varstva depresijskega območja. Zagotoviti je treba tudi večnamensko rabo retenzijskih površin (npr. za športno rekreacijske namene).

Predvidene aktivnosti in projekti:

- krepitev struktur za zaščito, reševanje in pomoč,

- vzpostavitev podcentra za požare v naravi v Sežani,
- ureditev obalnega in priobalnega območja z vidika protipoplavnega varstva,
- sanacija plazov in skalnih podorov (Krnica, Podpeč stena, Bezovica skale, Guci, Ortopedska bolnišnica Valdoltra in drugih),
- protipoplavni ukrepi v dolinah Rižane, Dragonje in Badaševce in drugih vodotokov,
- ureditev retenzijskih površin,
- vzpostavitev zelene infrastrukture (širitev varovalnega pasu gozda na klifu na Debelem rtiču),
- v požarno ogroženih gozdovih naj se dogradi in redno vzdržuje protipožarne objekte (protipožarne preseke).

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2019	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Št. saniranih plazov	0	2	občine
Center za požare v naravi v Sežani	0	1	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2027

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 20.300.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Občinska, državna in EU sredstva.

9.5.6 Ukrep 6: Krožno gospodarstvo

Cilj ukrepa je ohranjanje vrednosti proizvodov, surovin in naravnih virov ter zmanjševanje nastajanja odpadkov. Za postopni prehod v krožno gospodarstvo je treba pospešiti recikliranje proizvodov in surovin, zmanjšati količine nastalih odpadkov, predvsem pa zmanjšati potrebe po izkoriščanju novih, primarnih surovin. V tem kontekstu je treba poiskati rešitev tudi za ravnanje z gradbenimi odpadki, za kar bi bilo treba poiskati primerno lokacijo za vzpostavitev centra za predelavo gradbenih odpadkov.

V okviru ukrepa so predvidene naslednje aktivnosti:

- Informiranje, ozaveščanje in usposabljanje prebivalstva,
- vzpostavitev sodelovanja med proizvodnimi, raziskovalnimi institucijami/univerzami in NVO za oblikovanje novih poslovnih, tehnoloških, procesnih modelov,
- spodbujanje zmanjšanja količin odpadkov in posledično povečanje samozadostnosti izbranih surovin v proizvodnji,
- spodbujanje recikliranja in vračanja odpadkov nazaj v proizvodnjo,
- spodbujanje vračanja materialov in proizvodov nazaj v proizvodnjo zaradi zmanjšanja potreb po novih surovinah,
- spodbujanje krožnega načina življenja.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2019	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Količina recikliranih odpadkov (indeks)	100	več kot 100	komunalna podjetja

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2027

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 12.000.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Občinska, državna in EU sredstva.

9.6 PRIORITETA 6: Prostorski razvoj in regija bližje prebivalcem

Prioriteta vključuje dva sklopa ukrepov. Prvi se nanaša na spodbujanje tesnejšega sodelovanja med državo in občinami v regiji pri prostorskem načrtovanju in urejanju v okviru priprave regionalnega prostorskega planiranja, na podlagi Zakona o urejanju prostora (ZUreP-2).

Drugi sklop ukrepov se nanaša na teritorialni razvoj zaključenih prostorskih območij s specifičnimi skupnimi izzivi. Gre za mesto Koper (Mestna občina Koper), za obalno območje (občine Ankaran, Izola in Piran) ter za območje Krasa-Brkinov. Tu bi uporabili orodje CTN, ki omogoča prenos upravljanja celostnih naložb na podregionalne akterje (lokalne/urbane zainteresirane strani) in s tem več pristojnosti pri pripravi in izvajanju programa.

9.6.1 Ukrep 1: Regionalno prostorsko načrtovanje

ZUreP-2 uvaja novo, regionalno raven prostorskega planiranja – z dokumentom regionalni prostorski plan. Gre za dokument, ki opredeljuje strateški premislek o prostorskem razvoju razvojne regije in je podlaga za pripravo RRP, ki se pripravlja za programsko obdobje. Okrepljeno povezovanje prostorskega načrtovanja z regionalnim razvojnim programiranjem mora spodbuditi občine k dogovarjanju in sodelovanju pri opredeljevanju njihovega bodočega razvoja, ki bo ustrezneje obravnaval tudi prostorsko komponento. Potencialni pozitivni učinki pristopa so racionalnejše in kakovostnejše prostorske rešitve, manjši vplivi na okolje in krajino, prispevek k identiteti prostora.

Aktivnosti, ki se bodo izvajale v okviru ukrepa:

- priprava poročila o prostorskem razvoju,
- priprava strokovnih podlag za RPP,
- priprava obvezne strokovne podlage (krajinska zasnova) v okviru priprave regionalnega plana in podrobne krajinske zasnove za posamezna zaključena območja – obalni pas na zavarovanih območjih, naravnih kopališčih itd.
- priprava krajinske zasnove za območja Krasa, Kraškega roba in Brkinov (po posameznih zaključenih območjih, za uskladitev zelenega sistema, kulturne dediščine, območij ohranjanja narave, varstva kmetijskih zemljišč, prepoznavnih značilnosti prostora, športno-rekreacijske infrastrukture, infrastrukture za trajnostno mobilnost),
- priprava urbanističnih zasnov za izbrana naselja,
- priprava regionalnega prostorskega plana,
- promocija prostorske problematike v javnosti.

Krajinske zasnove za območje obalnega pasu in Krasa-Brkinov se vežejo na potencialno izvedbo projektov z mehanizmom celostnih teritorialnih pristopov (CTN).

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2019	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Sprejet Regionalni prostorski plan	0	1	MOP, občine

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2027

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 840.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Državna in EU sredstva.

9.6.2 Ukrep 2: Trajnostni urbani razvoj Kopra

Mestna občina Koper bo tudi v naslednjem programskem obdobju vključena v mehanizem CTN za trajnostni urbani razvoj. Mestni svet je zato že sprejel trajnostno urbano strategijo (TUS), ki opredeljuje ukrepe za zagotavljanje trajnostnega urbanega razvoja. Ti temeljijo na načelu izkoriščanja notranjih potencialov urbanega območja Kopra.

S celovitim pristopom načrtovanja in izvajanja naložb na področju trajnostnega urbanega razvoja s pomočjo mehanizma CTN se bodo izvajale naslednje aktivnosti:

- revitalizacija historičnega mestnega jedra,
- prenova in revitalizacija degradiranih urbanih območij nekdanjih proizvodnih con,
- prenova stanovanjskih sosesk,
- celovito urejanje mestnih obal,
- zelena infrastruktura mesta.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Število/finančna vrednost izvedenih ukrepov/projektov (v eur)	0	16.000.000	Mestna občina Koper

Časovni načrt za izvedbo: 2022-2029

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 16.000.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Občinska, državna in EU sredstva.

9.6.3 Ukrep 3: Trajnostni prostorski razvoj obalnega pasu

Pripravljena bo Trajnostna strategija urejanja obalnega pasu (TSUOP), ki bo opredelila ključne projekte v obalnem pasu, ki bodo usklajeni med občinami tako, da bo njihova izvedba prispevala k uresnitvi osnovnega cilja, ki je ureditev obalnega pasu ob ohranjanju prostorskih, krajinskih in okoljskih kakovosti ter zagotavljanju rekreacijsko-turistične infrastrukture.

Cilj ureditve obalnega pasu bo vzpostavitev območja celostnega urejanja, ki ga bo povezovala promenada, ob kateri se bodo prepletale turistično rekreacijske rabe, zavarovana in varovana območja narave/biodiverzitete, območja vrednih krajin in sonaravnih kmetijskih praks, ob skrbnem upoštevanju zahtev varstva narave, biodiverzitete, kulturne dediščine, krajine. Obalni pas bo razbremenjen avtomobilov, vzpostavljena bo alternativa trajnostne mobilnosti.

Ukrep se bo izvajal skladno s krajinsko zasnovo in usmeritvami za posamezna zaključena območja.

Program bo povezoval številne parcialne projekte prostorskih ureditev posameznih odsekov obale in jih povezal v celoto z močno identiteto, kar bo gradnik blagovne znamke v turizmu.

V okviru sheme trajnostne mobilnosti bodo izvedeni ukrepi za prometno razbremenitev obalnega pasu. Strategijo pristopa opredeljujejo rešitve, opredeljene v projektih CHESTNUT (Program za Podonavje) in SMART COMMUTING (Program za Sredno Evropo)

V okviru programa bodo tudi medsebojno usklajeni različni režimi upravljanja (s področij varstva narave in biodiverzitete, rabe naravnih virov, varstva kulturne dediščine, prostorskega urejanja, rekreacijskih in gospodarskih dejavnosti). Proces bo potekal skladno z načeli aktivne participacije.

Aktivnosti v okviru ukrepa:

- vzpostavitev strukture upravljanja na zavarovanih območjih narave in območjih biodiverzitete,
- projekti trajnostne mobilnosti (v okviru multimodalne sheme trajnostne mobilnosti za somestje Piran-Izola-Koper-Ankaran),
- projekti infrastrukture za pomorski potniški promet,
- projekti infrastrukture za izgradnjo in ureditev krajevnih pristanišč,
- projekti zelene infrastrukture,
- projekti sanacije degradiranih območij,
- projekti prenove in revitalizacije objektov kulturne dediščine,
- projekti za izboljšanje zavarovanih območij narave in območij biodiverzitete.

Indikatorji bodo opredeljeni v dokumentu Trajnostna strategija urejanja obalnega pasu.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2029	Vir kazalnika
Sprejeta TSUOP	0	1	Občine ob obali
Izvedeni projekti ureditve obalnega pasu	0	10	Občine ob obali

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2029

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 106.100.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Državna in EU sredstva (CTN2), občine, bančni in drugi viri.

9.6.4 Ukrep 4: Trajnostni prostorski razvoj Krasa, Kraškega roba in Brkinov

Tudi za območje Krasa, Kraškega roba in Brkinov bo v okviru CTN pripravljena trajnostna strategija, ki bo opredelila ključne projekte območja, usklajene med občinami tako, da bo njihova izvedba prispevala k uresničitvi cilja - koordiniran razvoj območja v okvirih geoparka Kras (z Brkini).

Aktivnosti, ki se bodo izvajale v okviru ukrepa:

- priprava in sprejem trajnostne strategije,
- priprava krajinske zasnove,
- projekti trajnostne mobilnosti – predvsem kolesarsko omrežje,
- projektni prenove in revitalizacije kulturne dediščine,
- projekti parkovne infrastrukture (kulturni spomenik Lipica, Park Škocjanske jame),

- infrastruktura v geoparku: ureditev objektov za tematske parkovne vsebine,
- projekti varstva biodiverzitete in razvoja zavarovanih območij,
- podpora trženju značilnih produktov z območja parka,
- promocijske aktivnosti.

Indikatorji bodo opredeljeni v trajnostni strategiji.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Sprejeta Trajnostna strategija razvoja Krasa, Kraškega roba in Brkinov	0	1	kraške občine, Mestna občina Koper (v nadaljevanju: MOK)
Izvedeni projekti v okviru mehanizma	0	10	kraške občine, MOK

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2027

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 9.800.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Državna in EU sredstva (CTN2), občine.

9.6.5 Ukrep 5: Krepitev sodelovanja s sosednjimi območji, tudi čezmejno

Razvojna regija bo okreplila sodelovanje s sosednjima slovenskima regijama (Primorsko-notranjska, Goriška regija) ter čezmejnimi regijami na Hrvaškem in v Italiji (Istarska županija, dežela Furlanija – Julijska krajina).

Okrepljeno sodelovanje med slovenskimi regijami bo potekalo v okviru že vzpostavljenih struktur Zahodne kohezijske regije, periodičnih srečanj regionalnih razvojnih svetov in svetov regij. S čezmejnima regijama se bo sodelovanje krepilo v okviru struktur čezmejnih programov (Slovenija-Hrvaška in Slovenija-Italija), npr. v okviru prioritete »izboljšanje institucionalnih zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter prispevanje k učinkoviti javni upravi« programa Slo-It. Nadaljevale se bodo aktivnosti vzpostavitve EZTS območja med Slovenijo, Italijo i Hrvaško oz. njihovimi obmejnimi območji.

Usmeritve za čezmejno sodelovanje

Prihodnji pristop, ki ga predlaga Organ upravljanja čezmejnega programa Interreg V-A IT-SI, izpostavlja iskanje rešitev na ravni funkcionalnih območij in ne administrativno opredeljenih prostorskih enot. Nov pristop naj bi presejal lokalne meje in pripomogel k učinkovitejšim projektom. Funkcionalno območje se navezuje na funkcijo (npr. povodje ali območje dnevnih delovnih migracij), je medsebojno soodvisno in po možnosti presega administrativne ali državne meje. Funkcionalna območja se lahko nanašajo na čezmejna naravna območja ali na skupno problematiko.

Čezmejne tematike, za katere se je izkazalo, da bi jih bilo potrebno obravnavati v programskem obdobju 2021-2027 so podjetniške podporne storitve za promocijo povezovanja podjetij, njihovo internacionalizacijo, prenos tehnologij, nadgradnjo digitalnih sposobnosti, inovacije (tudi kot strateška tematika), zmanjšanje ovir pri delovnih migracijah, spodbujanje čezmejnega zaposlovanja in učenja dvojezičnosti, promocija informacijskih storitev, ki bi olajšale čezmejno mobilnost in dostop do javnih storitev. V turizmu se predlaga nadaljnji razvoj trajnostnega turizma v luči ohranjanja narave in kulturne dediščine (tudi na strateški ravni) ter povezovanja urbanih in ruralnih središč, pa tudi nadaljevanje prizadevanj za umestitev Geoparka Kras v dediščino UNESCO. Še naprej je treba razvijati storitve za starajoče se prebivalstvo in omogočiti boljši dostop do zdravstvenih storitev. Na področju trajnostne mobilnosti bo pomembno razvijati sistem zelene infrastrukture ter doseči meddržavne dogovore o uvedbi rednih linij čezmejnega javnega potniškega prometa po kopnem in morju. Skladno z zeleno usmeritvijo EU se morajo nadaljevati prizadevanja za ohranjanje biodiverzitete, zmanjševanje onesnaževanja okolja ter upravljanje in preprečevanje tveganj. Pri urbanem razvoju se izpostavlja oblikovanje čezmejnega širšega mestnega območja Koper – Trst, s čimer bi se povečal čezmejni vpliv slovenskega obmejnega območja in prispeval k uravnoteženju vpliva sosednjih mest na čezmejni ravni.

Čezmejni prostor je tudi del evropskih makroregionalnih strategij. Za obalno-kraško regijo je najbolj pomembno sodelovanje v jadransko-jonskem prostoru (EUSAIR). Možna področja sodelovanja se kažejo v izboljšanju konkurenčnosti, trgu delovne sile, mobilnosti, ohranjanju biodiverzitete in prilagajanju podnebnim spremembam.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir kazalnika
Vzpostavljeno območje EZTS Kras-Carso	0	1	Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK)

Časovni načrt za izvedbo: 2021-2027

Okvirna finančna vrednost ukrepa: 100.000 EUR.

Predvideni viri financiranja: Državna in EU sredstva, občine.

10 Skupna okvirna finančna ocena vrednosti RRP

Tabela 57: Skupna okvirna finančna ocena vrednosti RRP

	Okvirna finančna vrednost RRP	v EUR
1	1 GOSPODARSTVO MOČNO IN PAMETNO	100.969.550 €
1.1.	1.1. Inovativno okolje za podjetništvo	10.513.200 €
1.2.	1.2. Ekonomsko-poslovna infrastruktura in digitalizacija	52.650.000 €
1.3.	1.3. Trajnostni turizem	31.602.600 €
1.4.	1.4. Znanje za gospodarstvo	6.203.750 €
2	2 DVIG KVALITETE ŽIVLJENJA V REGIJI	501.865.671 €
2.1.	2.1. Storitve splošnega družbenega pomena	102.832.614 €
2.2.	2.2. Programi za mlade in za krepitev zaposlenosti	171.183.057 €
2.3.	2.3. Zdrav življenjski slog in preventivni programi	128.285.000 €
2.4.	2.4. Kultura in kulturna dediščina	92.575.000 €
2.5.	2.5. Razvoj italijanske avtohtone narodne skupnosti	5.190.000 €
2.6.	2.6. Razvoj regijskega podpornega okolja za NVO	1.800.000 €
3	3 NARAVA, PODEŽELJE, KMETIJSTVO IN RIBIŠTVO/MARIKULTURA	35.400.000 €
3.1.	3.1. Narava	11.500.000 €
3.2.	3.2. Podeželje	20.900.000 €
3.3.	3.3. Kmetijstvo	2.000.000 €
3.4.	3.4. Ribištvo in marikultura	1.000.000 €
4	4 PROMETNO POVEZANA REGIJA	1.774.002.630 €
4.1.	4.1. Dokončanje HC/AC omrežja	21.000.000 €
4.2.	4.2. Razvoj železniškega omrežja	1.151.500.000 €
4.3.	4.3. Razvoj pristaniške infrastrukture	406.500.000 €
4.4.	4.4. Trajnostna mobilnost	195.002.630 €
4.5.	4.5. Razvoj letališke infrastrukture	0 €
5	5 ZELENA REGIJA	390.614.745 €
5.1.	5.1. Učinkovita raba in obnovljivi viri energije	64.500.000 €
5.2.	5.2. Oskrba s pitno vodo	157.320.000 €
5.3.	5.3. Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda	118.994.745 €
5.4.	5.4. Komunalni odpadki	17.500.000 €
5.5.	5.5. Prilagajanje klimatskim spremembam	20.300.000 €
5.6.	5.6. Krožno gospodarstvo	12.000.000 €
6	6 PROSTORSKI RAZVOJ	132.840.000 €
6.1.	6.1. Regionalno prostorsko načrtovanje	840.000 €
6.2.	6.2. Trajnostni urbani razvoj Kopra	16.000.000 €
6.3.	6.3. Trajnostni prostorski razvoj obalnega pasu	106.100.000 €
6.4.	6.4. Trajnostni prostorski razvoj - Kras in Brkini	9.800.000 €
6.5.	6.5. Krepitev sodelovanja s sosednjimi območji, tudi čezmejno	100.000 €
	SKUPNA OKVIRNA FINANČNA VREDNOST RRP	2.935.692.596 €

*V finančnem okviru so upoštevani tudi veliki državni infrastrukturni projekti (dvtirna železniška proga Divača-Koper, HC Koper–Dragonja, Investicije v Luki Koper in regionalni vir pitne vode).

11 Skladnost s cilji politik in usmeritev EU

RRP je skladen z delovnim dokumentom službe Evropske Komisije, Poročilo o državi 2019 – s Prilogo D - naložbene smernice za financiranje v okviru kohezijske politike v obdobju 2021-2017 za Slovenijo.

Tabela 58: Skladnost s cilji politik in usmeritev EU

RRP Obalno-Kraške regije 2021-2027	Cilji Evropske kohezijske politike 2021-2027				
	Cilj 1: Pametnejša Evropa	Cilj 2: Zelena, nizkogljič- na Evropa	Cilj 3: Poveza- na Evropa	Cilj 4: Social- na Evropa	Cilj 5: Evropa bliže državlja- nom
GOSPODARSTVO MOČNO IN PAMETNO					
1.1. Inovativno okolje za podjetništvo	x				x
1.2. Ekonomsko-poslovna infrastruktura in digitalizacija	x				x
1.3. Trajnostni turizem	x		x		x
1.4. Znanje za gospodarstvo	x			x	
DVIG KVALITETE ŽIVLJENJA V REGIJI					
2.1. Storitve splošnega družbenega pomena	x	x		x	x
2.2. Programi za mlade in za krepitev zaposlenosti	x			x	
2.3. Zdrav življenjski slog in preventivni programi				x	x
2.4. Kultura in kulturna dediščina		x			x
2.5. Razvoj italijanske avtohtone narodne skupnosti				x	x
2.6. Razvoj regijskega podpornega okolja za NVO					x
NARAVA, PODEŽELJE, KMETIJSTVO IN RIBIŠTVO/MARIKULTURA					
3.1. Narava	x	x			x
3.2. Podeželje	x	x			x
3.3. Kmetijstvo					x
3.4. Ribišstvo in marikultura			x		x
PROMETNO POVEZANA REGIJA					
4.1. Dokončanje HC/AC omrežja			x		
4.2. Razvoj železniškega omrežja	x		x		
4.3. Razvoj pristaniške infrastrukture	x	x	x		
4.4. Trajnostna mobilnost		x	x		
4.5. Razvoj letališke infrastrukture			x		
ZELENA REGIJA					
5.1. Učinkovita raba in obnovljivi viri energije		x	x		x
5.2. Oskrba s pitno vodo		x			
5.3. Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda		x			

RRP Obalno-Kraške regije 2021-2027	Cilji Evropske kohezijske politike 2021-2027				
	Cilj 1: Pametnejša Evropa	Cilj 2: Zelena, nizkogoljič- na Evropa	Cilj 3: Poveza- na Evropa	Cilj 4: Social- na Evropa	Cilj 5: Evropa bliže državlja- nom
5.4. Komunalni odpadki		X			
5.5. Prilagajanje klimatskim spremembam	X	X			X
5.6. Krožno gospodarstvo		X			
PROSTORSKI RAZVOJ					
6.1. Regionalno prostorsko načrtovanje					X
6.2. Trajnostni urbani razvoj Kopra					X
6.3. Trajnostni prostorski razvoj obalnega pasu		X	X		X
6.4. Trajnostni prostorski razvoj - Kras in Brkini		X	X		X
6.5. Krepitev sodelovanja s sosednjimi območji, tudi čezmejno	X	X	X	X	X

12 Opredelitev sistema spremljanja, vrednotenja in organiziranosti izvajanja RRP

Izvajanje RRP spremlja regionalna razvojna agencija (RRA). Njen nosilec v programskem obdobju 2021-2027 je Regionalni razvojni center Koper. Spremljanje in vrednotenje izvajanja RRP poteka v obliki letnih poročil, ki jih pripravi RRA in z njimi seznanjeni razvojni svet regije (RSR) ter svet regije. Poročanje poteka na sejah omenjenih regijskih teles najmanj enkrat letno. RSR potrди letno poročilo za preteklo leto. V poročilu so navedeni projekti, ki se jih izvaja, in s katerimi se uresničujejo ukrepi. Opredeljeno je doseganje ciljev in kazalnikov. RRA zbira podatke o izvajanju projektov pri članih odborov RSR in ostalih deležnikih, ki jih vsako leto pozove k posredovanju informacij o izvedenih aktivnostih. Doseganje kazalnikov preverja v podatkovnih bazah pristojnih institucij oz. zanje zaprosi določene deležnike. Vsako leto se pridobljene podatke primerja s preteklimi in preverja doseganje ciljev. Ob zaključku programskega obdobja se pripravi zaključno poročilo o uspešnosti izvedbe RRP.

Prednostni projekti, opredeljeni v RRP, se izvajajo s pomočjo različnih finančnih instrumentov. V programskem obdobju 2014-2020 so bila regiji neposredno dodeljena sredstva iz naslova razvoja regij, ki so bila namenjena prednostnim projektom iz dogovora za razvoj regije (DRR). DRR je bil v preteklem programskem obdobju nov inštrument regionalne politike, opredeljen v Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, s katerim se je uresničevalo RRP. V DRR se določijo ključni regijski in sektorski projekti, ki prispevajo k razvoju regije, in njihovi viri financiranja. RSR je sprejel merila za identifikacijo prioritetnih regijskih projektov za uvrstitev v DRR, oblikovala seznam ter ga uskladila z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) in resornimi ministrstvi.

Izvajanje DRR se je izkazalo za zelo dolgotrajen in zapleten proces, katerega izvedbo sta dodatno podaljševala še neusklajenost med ministrstvi in nejasna navodila glede priprave vlog za neposredno potrditev. Poleg tega so bili upravičeni nameni omejeni le na nekaj prednostnih naložb, prav tako upravičenci. DRR naj bi ostal inštrument uresničevanja RPP tudi v programskem obdobju 2021-2027, pri čemer na MGRT obljublajo poenostavitve.

Vendar pa DRR ni edini inštrument izvajanja RRP. Projekti, opredeljeni v RRP, se lahko financirajo tudi preko CTN, programov čezmejnega in transnacionalnega sodelovanja, mehanizmov Evropske investicijske banke, drugih evropskih in nacionalnih razpisov. Za izvajanje projektov iz RRP je treba torej iskati različne vire financiranja in jih tudi združevati.

13 Opredelitev sistema informiranja in obveščanja javnosti o načrtovanju in izvajanju RRP

Priprava RRP se je začela leta 2019. Na prvo skupno delavnico so bili povabljeni člani vseh odborov RSR. Na njej so se opredelili do osnutka analize razvojnih potencialov regije, opredelili so ključne razvojne ovire in prednosti regije ter okvirne ukrepe posameznih prioritet. Sledila je dokončna priprava osnutka strateškega dela RRP, ki je bil posredovan MGRT 24. 12. 2019.

V letu 2020 se je nadaljevala priprava programskega dela RRP z opredelitvijo prioritet, ukrepov in projektnih predlogov. V opredeljevanje projektov so bili vključeni člani odborov RSR, pa tudi ostali deležniki. Prvi nabor prednostnih regijskih projektov do leta 2027 je bil posredovan MGRT poleti 2020, v drugi polovici leta pa so deležniki projekte še dopolnjevali. Na novembrski skupni delavnici vseh odborov in ostalih deležnikov, ki so posredovali projekte, se je udeležencem predstavilo pripravljeno gradivo in seznam zbranih regijskih projektov. Deležniki so v naslednjih tednih podali še zadnje dopolnitve in pripombe. Rok za oddajo osnutka celotnega RRP je konec decembra 2020.

V fazi izvajanja RRP bo obveščanje ključnih deležnikov potekalo preko spletne strani, ki bo sprotno ažurirana; preko obvestil za medije; preko sodobnih kanalov komuniciranja; na dogodkih, ki jih bo organizirala RRA ali bo na njih sodelovala. Pri tem si bo prizadevala za povezovanje deležnikov pri izvajanju aktivnosti, opredeljenih v RRP, zato da bi spodbudila regijski pristop.

RRA bo po začetku novega programskega obdobja spremljala razpoložljivost virov financiranja za izvedbo projektov pri posameznih prioritetah. Njihove nosilce bo obveščala o objavljenih razpisih in možnostih za pridobitev sredstev. Obveščanje bo potekalo preko navedenih kanalov obveščanja, kot tudi z obvestili o aktualnih razpisih preko elektronske pošte.

Preko spleta bo potekalo tudi obveščanje javnosti o izvajanju RRP. Na spletni strani RRC Koper in na družabnih straneh bodo objavljene informacije o potekajočih projektih in njihovih rezultatih. Te informacije bodo objavljene tudi v spletnih publikacijah, ki jih RRC Koper razpošilja oz. sodeluje pri njihovi pripravi. Doseženi rezultati in cilji bodo opisani v sporočilih za javnost, ki se jih bo posredovalo tiskanim in spletnim medijem, radiu in televiziji.

14 Predstavitev pomembnejših regijskih projektov

DELOVNI NAZIV PROJEKTA:	SLOVENSKO TEHNOLOŠKO MESTO KOPER	
POVZETEK PROJEKTA:	Vzpostavitev tehnološko-razvojnega parka v Slovenski Istri.	
PRIORITETA RRP, NA KATERO SO PROJEKT NANAŠA:	prioriteta: št. 1 Gospodarstvo močno in pametno	
UKREP RRP, NA KATEREGA SE PROJEKT NANAŠA:	ukrep: št. 2 Ekonomsko-poslovna infrastruktura in digitalizacija	
CILJNA SKUPINA:	Razvojno naravnana mednarodna podjetja, ki se ukvarjajo z razvojem izdelkov/storitev na globalni ravni	
NAMEN PROJEKTA:	Ponuditi zaposlitev visoko kakovostnim kadrom, ljudem z najvišjimi kompetencami – ustvariti visoko kakovostna delovna mesta z dodano vrednostjo nad 100.000 evrov na zaposlenega.	
CILJI:	Regiji in državi omogočiti novo razvojno usmeritev v poklice prihodnosti v dejavnostih, ki se kažejo kot najbolj perspektivne. Obenem valorizirati znanje bližnjih univerz in pritegniti vrhunske strokovnjake z območij, oddaljenimi do 500 km od Kopra.	
SKLADNOST Z RAZVOJNO SPECIALIZACIJO REGIJE:	Projekt podpira usmeritev regije v transport in logistiko, pametna mesta in skupnosti, krožno gospodarstvo, rabo obnovljivih materialov ter trajnostno energijo.	
PROJEKTNO PARTNERSTVO: (predstavitev nosilca projekta oziroma skupine partnerjev)	Nosilec projekta bo Global chamber of business leaders s partnerji, posameznimi razvojnimi podjetji. V Sloveniji bosta kot partnerja pri projektu nastopala Mestna občina Koper in Primorska gospodarska zbornica.	
OPIS POSAMEZNIH AKTIVNOSTI:		
OKVIRNI ČASOVNI NAČRT: (leto/od do)	izgradnja od 2024 do 2030	
STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI PROJEKTA (označiti)	<ul style="list-style-type: none"> • v fazi projektne ideje • projekt v pripravi • projekt je pripravljen 	
LOKACIJA PROJEKTA: (prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti)	Cona na Ankaranskem križišču, ki je v prostorskih aktih že namenjena takšnim dejavnostim.	
OKVIRNA FINANČNA OCENA PO AKTIVNOSTIH IN OKVIRNA CELOTNA VREDNOST:	VREDNOST PO AKTIVNOSTIH:	CELOTNA VREDNOST:
OKVIRNA CELOTNA VREDNOST PO VIRIH FINANCIRANJA: (EU, nacionalni, lastni, bančni, zasebni)	Nacionalni in zasebni viri.	
KAZALNIKI PROJEKTA:	Kazalniki:	Viri podatkov za spremljanje kazalnikov:

	Št. podjetij v parku	tehnološki park
--	----------------------	-----------------

DELOVNI NAZIV PROJEKTA:	ADRIONCYCLETLOUR (Jadransko-jonska kolesarska povezava)
POVZETEK PROJEKTA:	S čezmejnimi projektom s področja trajnostnega turizma, ki se osredotoča na kolesarjenje, se želi povezati slovensko-italijanski prostor kot enotno kolesarsko turistično destinacijo in jo kot takšno promovirati na mednarodnem turističnem trgu. To se bo doseglo z izgradnjo in postavitvijo dela manjkajoče kolesarske infrastrukture, vzpostavitvijo intermodalnih storitev in navezav kolesarskega prometa na javni potniški promet, z izboljšanjem kakovosti kolesarske turistične ponudbe na projektnem območju in z oblikovanjem skupnega turističnega produkta.
PRIORITETA RRP, NA KATERO SO PROJEKT NANAŠA:	prioriteta: št. 1 Gospodarstvo močno in pametno
UKREP RRP, NA KATEREGA SE PROJEKT NANAŠA:	ukrep: št. 3: Trajnostni turizem
CILJNA SKUPINA:	Lokalno prebivalstvo, obiskovalci regije, deležniki s področij turizma in trajnostne mobilnosti, lokalne skupnosti
NAMEN PROJEKTA:	<p>Namen projekta je vzpostavitev kolesarske povezave med državami ob jadransko-jonski obali (od Italije do Grčije), njena navezava na evropsko omrežje kolesarskih povezav EuroVelo, državna kolesarska omrežja in ostale kolesarske trase v notranjosti območja. Na trasi je predvidena izvedba investicij v manjkajočo kolesarsko infrastrukturo, vpeljava intermodalnih storitev za olajšanje prevoza koles z navezavo na javni potniški promet, izboljšanje in poenotenje kakovosti turistične kolesarske ponudbe, oblikovanje skupnega turističnega produkta in skupna promocija projektnega območja kot enotne kolesarske turistične destinacije.</p> <p>Projekt izhaja iz horizontalnega povezovalnega medstebnega projekta območja držav jadransko-jonske regije. Čezmejni in transnacionalni evropski programi, ki pokrivajo navedeno območje, so projektno idejo prepoznali kot strateški povezovalni projekt. To velja tudi za čezmejni program Interreg Italija-Slovenija 2021-2027. Organ upravljanja tega Programa se strinja s tem, da se projekt predstavi kot strateški projekt s področja trajnostnega turizma, skladno s strateškim ciljem št. 4.6, ki se nanaša na vlogo kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialnem vključevanju in družbenih inovacijah.</p> <p>Projekt je razdeljen na tri vsebinske sklope: turizem, investicije, storitve.</p> <p>V sklopu turizem se bo projekt osredotočal na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diverzifikacijo turistične ponudbe (produktov in storitev) glede na ciljne skupine, ki se jih želi doseči; - trajnostno in odgovorno upravljanje – izvajanje aktivnosti, ki bodo pripomogle k pozitivnim učinkom turizma v lokalnem okolju in hkrati zmanjšale njegov negativen vpliv. <p>V sklopu investicije naj bi izvedli predvidoma dve do tri investicije v kolesarsko infrastrukturo. Lokacija investicije na slovenski strani je na Goriškem.</p> <p>V sklopu storitve se predlaga v obalno-kraški regiji ponovno izvedbo intermodalnih prevozov koles z ladjo in avtobusom, ki bodo nadaljevanje</p>

	<p>aktivnosti zaključenih projektov preteklega programskega obdobja Crossmoby in Inter Bike II programa Interreg V-A IT-SI 2014-2020 ter projekta Medcycletour programa Interreg Mediteran. Predvideno je, da bi ladijska linija ponovno povezala štiri mesta Slovenske Istre vzdolž čezmejne kolesarske povezave Parenzane. Avtobusna linija naj bi predvidoma povezovala Slovensko Istro in Kras. Navezovala se bo na ladijsko linijo. Namenjena bo prevozu kolesarjev do čezmejnih kolesarskih povezav Parenzana, Giordano Cottur po Dolini Glinščice, Alpe Adria (Salzburg-Gradež) (kolesarji se lahko do Gradeža odpeljejo z ladjo iz Trsta) in Adriabike (Kranjska Gora-Ravenna).</p>
CILJI:	<p>Vzpostaviti kolesarsko povezavo med državami jadransko-jonske regije z glavnimi navezavami na kolesarske trase v notranjosti območja.</p> <p>Navezati kolesarsko povezavo na javni potniški promet in nadaljevati z izvedbo intermodalnih storitev.</p> <p>Razviti inovativen in privlačen transnacionalni turistični produkt na območju severnega Jadrana z navezavo na alpski prostor ter izboljšati kakovost kolesarske turistične ponudbe.</p> <p>Zgraditi manjkajočo kolesarsko infrastrukturo v čezmejnem prostoru, ki bo zagotovila boljšo povezanost kolesarskih poti severnega Jadrana z obalnim območjem jadransko-jonskega prostora in alpskim prostorom.</p>
SKLADNOST Z RAZVOJNO SPECIALIZACIJO REGIJE:	<p>Projekt bo prispeval k razvoju trajnostnega turizma in v tem okviru k diverzifikaciji obstoječe industrije in storitvenih dejavnosti. Spodbujal bo trajnostno mobilnost.</p>
PROJEKTNO PARTNERSTVO: (predstavitev nosilca projekta oziroma skupine partnerjev)	<p>Dežela FJK (vodilni partner), RRC Koper, Posoški razvojni center, BSC Kranj, GAL Venezia Orientale, Promoturismo FVG</p>
OPIS POSAMEZNIH AKTIVNOSTI:	<p>Predstavitev aktivnosti po projektnih sklopih:</p> <p>TURIZEM Glavne aktivnosti tega sklopa so analiza znamenitosti in ponudnikov ob kolesarskih poteh, izboljšanje kakovosti ponudbe za kolesarske turiste na projektnem območju, čezmejno mreženje turističnih deležnikov, oblikovanje novih turističnih produktov, promocija projektnega območja kot kolesarske turistične destinacije. Za celovito promocijo bo skrbel partnerka projekta Promoturismo FVG.</p> <p>V obalno-kraški regiji se bo preverilo že zbrane podatke o znamenitostih in ponudnikih ob kolesarskih poteh, spodbujalo se bo čezmejno mreženje turističnih deležnikov, načrtuje se zagotovitev sredstev za enotno promocijo regije na področju kolesarskega turizma. V tem okviru se načrtuje zagotoviti dolgoročneje ažuriranje vsebin na spletnih straneh adriabike.eu in bike-alpeadria.eu, vzpostavljenih v okviru projektov Inter Bike in Inter Bike II. Predvidena je tudi vzpostavitev tesnejšega sodelovanja pri kolesarski promociji regije s sosednjimi slovenskimi, italijanskimi (v sodelovanju s Promoturismo FVG) in hrvaškimi regijami ter z Evropsko kolesarsko zvezo.</p> <p>INVESTICIJE Skladno z dogovorom med slovenskimi partnerji bo investicija v kolesarsko infrastrukturo na slovenski strani na Goriškem. Zgrajen bo nov odsek na kolesarski trasi Kobarid-Čedad. Manjše investicije so predvidene</p>

	<p>predvsem na Gorenjskem, kjer nameravajo postaviti kolesarnice, opremo na počivališčih in števec koles.</p> <p>STORITVE V obalno-kraški regiji se predvideva nadaljevanje sofinanciranja intermodalnih storitev prevoza koles z ladjo in avtobusom.</p> <p>Ladijska linija bo predvidoma vozila poleti 2023 in 2024 med štirimi istrskimi mesti na relaciji Ankaran-Koper-Izola-Piran. Navezala se bo na čezmejno ladijsko linijo Trst-Slovenska Istra-hrvaška Istra-Kvarner, ki jo financira Dežela Furlanija-Juljska krajina (FJK). Obe ladji omogočata prevoz omejenega števila koles.</p> <p>Druga intermodalna storitev v obalno-kraški regiji bo avtobusna linija za prevoz koles med Slovensko Istro in Krasom, ki bo predvidoma vozila poleti 2023 in 2024. Povezala bo Slovensko Istro s Krasom in kolesarjem pomagala premostiti višinsko razliko Kraškega roba. Navezovala se bo na lokalne, regijske in čezmejne kolesarske povezave.</p>	
OKVIRNI ČASOVNI NAČRT: (leto/od do)	druga polovica 2022 – druga polovica 2025	
STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI PROJEKTA (označiti)	<ul style="list-style-type: none"> • v fazi projektne ideje • projekt v pripravi • projekt je pripravljen 	
LOKACIJA PROJEKTA: (prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti)	Obalno-kraška regija, Goriška, Gorenjska, Dežela FJK, Vzhodni Veneto	
OKVIRNA FINANČNA OCENA PO AKTIVNOSTIH IN OKVIRNA CELOTNA VREDNOST:	VREDNOST ZA OBALNO-KRAŠKO REGIJO: TURIZEM: 200.000 eur STORITVE: 170.000 eur	OKVIRNA VREDNOST ZA OBALNO-KRAŠKO REGIJO: 370.000 eur CELOTNA VREDNOST PROJEKTA: 3.500.000 eur
OKVIRNA CELOTNA VREDNOST PO VIRIH FINANCIRANJA: (EU, nacionalni, lastni, bančni, zasebni)	EU: 240.000 eur (80 %) Lastni prispevek: 60.000 eur (20 %)	
KAZALNIKI PROJEKTA:	Kazalniki: št. novih turističnih produktov št. intermodalnih storitev	Viri podatkov za spremljanje kazalnikov: projekt

DELOVNI NAZIV PROJEKTA:	MREŽA ZA STAREJŠE	
POVZETEK PROJEKTA:	Preoblikovanje obstoječih mrež ter vstop novih izvajalcev za nudenje skupnostnih storitev in programov za starejše.	
PRIORITETA RRP, NA KATERO SO PROJEKT NANAŠA:	prioriteta: št. 2 Družbeni razvoj	
UKREP RRP, NA KATEREGA SE PROJEKT NANAŠA:	ukrep: št. 1 Storitve splošnega družbenega pomena	
CILJNA SKUPINA:	starejši	
NAMEN PROJEKTA:	Namen projekta je razviti, preizkusiti in implementirati nova orodja, nove storitve ter doseči integracijo storitev in izvajalcev storitev v skupno mrežo za oskrbo starejših.	
CILJI:	Cilj je zagotavljanje k upravičencu usmerjene integrirane oskrbe ter vzpostavitve povezave med sistemi zdravstva in socialnega varstva. S tem želimo doseči kakovostno in varno kontinuirano obravnavo posameznika. Zagotoviti želimo dostop do novih storitev, s katerimi se krepi možnost, da starejši, kljub morebitni oviranosti, bolezni ali krhkosti, ostanejo čim dlje v domačem okolju oziroma izboljšajo ali čim dlje ohranijo psihofizične sposobnosti in s tem čim večjo sposobnost samooskrbe.	
SKLADNOST Z RAZVOJNO SPECIALIZACIJO REGIJE:	Visoka kakovost bivanja, dostopna in vključujoča družba.	
PROJEKTNO PARTNERSTVO: (predstavitel nosilca projekta oziroma skupine partnerjev)	MDDSZ, MOK, Javni stanovanjski sklad, Občina Piran, Občina Izola, Bolnišnica Sežana, Občina Divača, Občina Hrpelje-Kozina, Občina Ankaran	
OPIS POSAMEZNIH AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> - medgeneracijski centri, - dnevni centri za starejše, domovi in oskrbni centri za starejše, tudi z oddelki za demenco, - neprofitna stanovanja in specializirane stanovanjske enote vključno s stanovanjsko oskrbo starostnikov, - sistemi mobilnosti za starejše, - centri za rehabilitacijsko pomoč prebivalcem 	
OKVIRNI ČASOVNI NAČRT: (leto/od do)	2023-2027	
STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI PROJEKTA (označiti)	<ul style="list-style-type: none"> • v fazi projektne ideje • projekt v pripravi • projekt je pripravljen 	
LOKACIJA PROJEKTA: (prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti)	regija	
OKVIRNA FINANČNA OCENA PO AKTIVNOSTIH IN OKVIRNA CELOTNA VREDNOST:	Celotna vrednost: 64.097.614 eur	
OKVIRNA CELOTNA VREDNOST PO VIRIH FINANCIRANJA: (EU, nacionalni, lastni, bančni, zasebni)	Lastni: do 25 %; občine: 25-50 %; državni: 25-100 %; EU: do 85 %; bančni: do 25 %	

KAZALNIKI PROJEKTA:	Kazalniki: Število mest v domovih za starejše in v posebnih socialnovarstvenih zavodih v regiji	Viri podatkov za spremljanje kazalnikov: Nosilci institucionalnega varstva
----------------------------	--	---

DELOVNI NAZIV PROJEKTA:	PROGRAMI ZA MLADE IN KREPITEV ZAPOSLENOSTI	
POVZETEK PROJEKTA:	Projekt podpira aktivnosti prehoda mladih iz izobraževanja v zaposlitev, povečanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja, spodbujanje vseživljenjskega učenja ter ustvarjanje ugodnih pogojev za mlade, predvsem z izgradnjo neprofitnih stanovanj zanje.	
PRIORITETA RRP, NA KATERO SO PROJEKT NANAŠA:	prioriteta: št. 2 Družbeni razvoj	
UKREP RRP, NA KATEREGA SE PROJEKT NANAŠA:	ukrep: št. 2 Programi za mlade in krepitev zaposlenosti	
CILJNA SKUPINA:	mladi	
NAMEN PROJEKTA:	Namen projekta je zagotoviti mladim enake možnosti na področju izobraževanja, več delovnih mest, omogočiti polno sodelovanje na vseh družbenih področjih ter zmanjšati tvegaje za beg možganov, tudi iz podeželja.	
CILJI:	Doseči dostopno in kakovostno vzgojo in izobraževanje za vse segmente prebivalstva s spremenjenimi oz. oblikovanimi novimi formalnimi in neformalnimi programi glede na potrebe po znanjih in na potrebe gospodarstva. Ustvariti nove oblike in priložnosti zaposlitve za mlade, spodbujati zaposlovanje v NVO ter preko kulturnih in kreativnih industrij. Ustvariti privlačno okolje za mlade in preprečiti njihovo odseljevanje v tujino in s podeželja.	
SKLADNOST Z RAZVOJNO SPECIALIZACIJO REGIJE:	Pametna in ustvarjalna regija.	
PROJEKTNO PARTNERSTVO: (predstavitev nosilca projekta oziroma skupine partnerjev)	Inkubator Sežana, Splošna bolnišnica Izola (v nadaljevanju: SBI), Ljudska Univerza Koper, UP, Občina Ankaran, Občina Piran, MIZŠ, Občina Sežana, Občina Divača, InnoRenew, Občina Izola, Zavod Dobra pot, Občina Komen, MOK, PINA, ORA Krasa in Brkinov	
OPIS POSAMEZNIH AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> - izgradnja/obnova objektov, namenjenih izvajanju vzgoje in izobraževanja, - izgradnja študentskih domov in večnamenskih objektov za mlade, - prilagoditev izobraževanja za specifične storitve, potrebe trga dela, gospodarstva, - štipendiranje dijakov in študentov za v regiji iskane poklice, - gradnja stanovanj za mlade, - izgradnja podpornega okolja za NVO, 	
OKVIRNI ČASOVNI NAČRT: (leto/od do)	2023-2027	
STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI PROJEKTA (označiti)	<ul style="list-style-type: none"> • v fazi projektne ideje • projekt v pripravi • projekt je pripravljen 	
LOKACIJA PROJEKTA: (prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti)	regija	
OKVIRNA FINANČNA OCENA PO AKTIVNOSTIH IN OKVIRNA CELOTNA VREDNOST:	Celotna vrednost: 171.783.057	

OKVIRNA CELOTNA VREDNOST PO VIRIH FINANCIRANJA: (EU, nacionalni, lastni, bančni, zasebni)	Lastni: do 25 %; Občine: do 50 %; državni: 100 %; EU: do 85 %; bančni: do 25 %	
KAZALNIKI PROJEKTA:	Kazalniki: Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti	Viri podatkov za spremljanje kazalnikov: ZRSZ

DELOVNI NAZIV PROJEKTA:	CELOVITA ZDRAVSTVENA OSKRBA IN PREVENTIVA	
POVZETEK PROJEKTA:	Projekt stremi k izboljšanju dostopnosti, učinkovitosti in odpornosti zdravstvenih sistemov ter širjenju preventivnih programov za zdravje.	
PRIORITETA RRP, NA KATERO SO PROJEKT NANAŠA:	prioriteta: št. 2 Družbeni razvoj	
UKREP RRP, NA KATEREGA SE PROJEKT NANAŠA:	ukrep: št. 3 Zdrav življenjski slog in preventivni programi	
CILJNA SKUPINA:	prebivalci	
NAMEN PROJEKTA:	Zagotavljanje kakovosti zdravstvenega varstva, strateško načrtovanje, uvajanje, spremljanje in nadzor sistema kakovosti zdravstvenega varstva.	
CILJI:	Kakovostna in varna zdravstvena oskrba dosledno dosega izide zdravljenja, ki so primerljivi s standardi ali najboljšimi praksami. Temelji na načelih uspešnosti, varnosti, pravočasnosti, kontinuitete, učinkovitosti, enakopravnosti in osredotočenja na pacienta.	
SKLADNOST Z RAZVOJNO SPECIALIZACIJO REGIJE:	Regija visoke kakovosti bivanja.	
PROJEKTNO PARTNERSTVO: (predstavitev nosilca projekta oziroma skupine partnerjev)	SBI, Bolnišnica Sežana, Občina Ankaran, MOK, Občina Izola, Občina Sežana, Občina Divača, Občina Komen	
OPIS POSAMEZNIH AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> - gradnja/obnova zdravstvenih domov, bolnišničnih prostorov, - izgradnja rehabilitacijskega centra za starejše, - vzpostavitev mreže zdravstvenih centrov za rešitev kadrovske potrebe, - nadgradnja zdravstvenega informacijskega sistema 	
OKVIRNI ČASOVNI NAČRT: (leto/od do)	2023-2027	
STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI PROJEKTA (označiti)	<ul style="list-style-type: none"> • v fazi projektne ideje • projekt v pripravi • projekt je pripravljen 	
LOKACIJA PROJEKTA: (prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti)	regija	
OKVIRNA FINANČNA OCENA PO AKTIVNOSTIH IN OKVIRNA CELOTNA VREDNOST:	Celotna vrednost: 60.435.000 eur	
OKVIRNA CELOTNA VREDNOST PO VIRIH FINANCIRANJA: (EU, nacionalni, lastni, bančni, zasebni)	Lastni: do 25 %; Občine: do 25 %; državni: 75 %; EU: do 80 %; bančni: do 25 %	
KAZALNIKI PROJEKTA:	Kazalniki: Leta pričakovanega zdravega življenja ob rojstvu po spolu	Viri podatkov za spremljanje kazalnikov: SURS, NIJZ

DELOVNI NAZIV PROJEKTA:	VZPOSTAVITEV TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V REGIJI
POVZETEK PROJEKTA:	Projekt vključuje izgradnjo infrastrukture, ki bo spodbujala hojo, kolesarjenje in priljubljenost javnega prometa med uporabniki. Del aktivnosti bo namenjeno tudi spodbujanju uporabe alternativnih goriv v mestih (vozila JPP in polnilna infrastruktura), boljšemu upravljanju mobilnosti na regionalni ravni in drugim povezanim aktivnostim.
PRIORITETA RRP, NA KATERO SO PROJEKT NANAŠA:	Prioriteta: št. 4 Prometno povezana regija
UKREP RRP, NA KATEREGA SE PROJEKT NANAŠA:	Ukrep: št. 4 Vzpostavitev trajnostne mobilnosti
CILJNA SKUPINA:	Prebivalstvo, turistični obiskovalci občin v regiji.
NAMEN PROJEKTA:	Okrepiti trajnostno mobilnost, z vzpostavitvijo boljših pogojev za aktivno mobilnost in javni potniški promet, pogojev za uporabo alternativnih energetske virov v prometu, izboljšanje upravljanja prometa na regionalni ravni.
CILJI:	<ul style="list-style-type: none"> - zmanjšati emisije CO₂, - povečati delež hoje, kolesarjenja in javnega potniškega prometa pri vsakodnevnih potovanjih, - zmanjšati pritisk na obalni pas z osebnimi avtomobili
SKLADNOST Z RAZVOJNO SPECIALIZACIJO REGIJE:	Aktivnosti so skladne z usmeritvijo regije v trajnostno mobilnost.
PROJEKTNO PARTNERSTVO: (predstavitev nosilca projekta oziroma skupine partnerjev)	Občine, MZI, nosilci koncesij JPP
OPIS POSAMEZNIH AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> - priprava prostorske, projektne dokumentacije, pridobitev dovoljenj, - pridobivanje zemljišč, - gradnja infrastrukture
OKVIRNI ČASOVNI NAČRT: (letno/od do)	2021-2027
STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI PROJEKTA (označiti)	<ul style="list-style-type: none"> • v fazi projektne ideje • projekt v pripravi • projekt je pripravljen
LOKACIJA PROJEKTA: (prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti)	Občina Ankaran: <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja garažne hiše za družbo Adria, Turistično podjetje, d.o.o. - Izgradnja garažne hiše za Ortopedsko bolnišnico Valdoltra - Izgradnja garažne hiše za naselje Ankaran - Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja parkirišča P&R - Prometna infrastruktura: Izgradnja mreže kolesarskih poti - Prometna infrastruktura: Izgradnja mreže pešpoti in sprehajalnih poti - Prometna infrastruktura: Izgradnja regionalne kolesarske povezave R34 Koper-Ankaran-državna meja

	<p>Občina Izola:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PARK N' GO Izola - Projekt ureditve kolesarskih poti na podeželju - območje Izola, Baredi, Šared, Malija, Korte - cca 15 km - Urejanje kolesarskih poti z razsvetljavo Malija - Korte. <p>Mestna občina Koper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vertikalna povezava obalnega območja z Markovim hribom in spremljajoče parkovne ureditve - Dokončanje celotne državne kolesarske poti Parenzana - Vzpostavitev kolesarske poti s potrebno spremljajočo infrastrukturo po ukinitvi in odstranitvi obstoječega železniškega industrijskega tira Koper – Prešnica - E-mobilnost v Mestni občini Koper - Kolesarska povezava ob Cesti Istrskega odreda v Olmu - Kolesarska steza in hodnik za pešce ob Ferrarski ulici v Kopru od krožišča pri sodišču do krožišča pri Luki Koper - Kolesarska povezava Hrvatini – navezava na Parenzano v Škofijah - Kolesarska povezava Prade-Sv. Anton - Kolesarska pot Škocjan-Bertoki (ob Istrski cesti do Činčina) – v povezavi s kanalizacijskim omrežjem - Kolesarska povezava Vanganel-Tribanska cesta-Prade/Činčin - Druga manjkajoča in povezovalna kolesarska infrastruktura. - Zagotavljanje manjkajočih površin za parkiranje <p>Občina Piran:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gradnja garažnih hiš P+R - Rekonstrukcija lokalne ceste na območju Forma vive, Lucija - Seča - Plažni avtobus in parkirišča P+R - Ureditev kolesarskih poti - Ureditev pešpoti poti AC Lucija - Forma viva <p>Občina Divača:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kolesarske poti na območju Občine Divača in povezava z ostalimi občinami. <p>Občina Hrpelje-Kozina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kolesarski križ občine Hrpelje-Kozina <p>Občina Komen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ureditev osrednjega dvoetažnega parkirišča Komen - GEOMOB 2 <p>Skupni projekti znotraj regije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvedba hitre avtobusne linije med mesti Slovenske Istre - Gradnja infrastrukture za pomorski potniški promet uvedba morskega potniškega prometa za povezavo obalnih mest in kopališč, pa tudi za povezavo s sosednjima državama - Izboljšanje medobčinskih avtobusnih povezav (frekvenca, udobje) - Priprava regionalne CPS - Vzpostavitev centra za upravljanje mobilnosti z ključnimi funkcijami načrtovanja in upravljanja mobilnosti, vključno z usklajevanjem razvoja med različnimi prometnimi sistemi - Razvoj prometnega modela za območje FUO - Priprava in sprejetje strategije parkiranja na območju FUO
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Priprava študij izvedljivosti za nove prometne sisteme (pomorski promet, tramvaji brez tirov, dvigala...) - Izgradnja daljinskih kolesarskih povezav - Vzpostavitev rednih avtobusnih sezonskih povezav Krasa z obalo (Kolobus) 	
OKVIRNA FINANČNA OCENA PO AKTIVNOSTIH IN OKVIRNA CELOTNA VREDNOST:	Občina Ankaran: 34.000.000 eur Občina Izola: 10.000.000 eur Mestna občina Koper: 20.556.580 eur Občina Piran: 19.465.000 eur Občina Divača: 2.000.000 eur Občina Hrpelje-Kozina: 2.000.000 eur Občina Komen: 5.800.000 eur	Okvirna celotna vrednost občinskih projektov: 93.821.580 eur
OKVIRNA CELOTNA VREDNOST PO VIRIH FINANCIRANJA: (EU, nacionalni, lastni, bančni, zasebni)	Občinski proračuni, MZI, ESRR, zasebna sredstva	
KAZALNIKI PROJEKTA:	Kazalniki: Zgrajeni/prenovljeni peš koridorji (km) Zgrajena kolesarska infrastruktura (km) Vzpostavljena infrastruktura za alternativno gorivo (oskrbovalna/polnilna mesta)	Viri podatkov za spremljanje kazalnikov: občine občine, MZI občine, MZI

DELOVNI NAZIV PROJEKTA:	ZAGOTOVITEV VODNEGA VIRA IN UREJANJE VODOVODNIH SISTEMOV SLOVENSKE ISTRE IN KRASA
POVZETEK PROJEKTA:	V regiji ni zagotovljen dolgoročen strateški vodni vir za oskrbo prebivalstva s pitno vodo. V preteklosti je bilo do različnih ravni pripravljenih že več velikih projektov za zagotavljanje vodnega vira. MOP od leta 2020 pospešeno pripravlja strokovne podlage, na podlagi katerih bo mogoče sprejeti odločitev o novem vodnem viru in najti konsenz z lokalnimi skupnostmi. Sledila bo izdelava potrebne prostorsko tehnične dokumentacije in izvedba investicije. V občinah so predvidene nove investicije v infrastrukturo na območjih, kjer je še ni oz. je neustrezna.
PRIORITETA RRP, NA KATERO SO PROJEKT NANAŠA:	Prioriteta: št. 5 Zelena regija
UKREP RRP, NA KATEREGA SE PROJEKT NANAŠA:	Ukrep: št. 2 Oskrba s pitno vodo
CILJNA SKUPINA:	Prebivalstvo, turistični obiskovalci, gospodarski subjekti, v občinah regije
NAMEN PROJEKTA:	Zagotoviti oskrbo s pitno vodo na območju regije z izgradnjo novega regionalnega vodnega vira za obdobje najmanj 50 let.
CILJI:	<ul style="list-style-type: none"> - zagotavljanje kvalitetne in zdravstveno ustrezne pitne vode v regiji, - zagotavljanje dodatnega vodnega vira, - zagotavljanje ustreznega sistema pitne vode, ki bo omogočal zanesljivo oskrbo, racionalno porabo in energetske učinkovitost sistema dobave - zagotavljanje oskrbe s pitno vodo iz javnih vodovodov v naseljih, ki tega še nimajo
SKLADNOST Z RAZVOJNO SPECIALIZACIJO REGIJE:	Projekt ni neposredno povezan z razvojno specializacijo regije.
PROJEKTNO PARTNERSTVO: (predstavitev nosilca projekta oziroma skupine partnerjev)	MOP, občine v regiji, javna podjetja za oskrbo s pitno vodo
OPIS POSAMEZNIH AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> - priprava strokovnih podlag, - priprava državnega prostorskega načrta, - priprava projektne dokumentacije, - izvedba investicij
OKVIRNI ČASOVNI NAČRT: (leto/od do)	2022-2027
STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI PROJEKTA (označiti)	<ul style="list-style-type: none"> • v fazi projektne ideje • projekt v pripravi • projekt je pripravljen
LOKACIJA PROJEKTA: (prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti)	<p>Regija: izgradnja novega regionalnega vodnega vira</p> <p>Občina Izola: - Vodovod Baredi – Izola</p>

	<p>Mestna občina Koper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vodovod za naselja pod Sočergo - Vodovod za Krkavče-območje doline Dragonje - Vodovod za Rakitovec-območje železniške postaje - Vodovod za Dilce - Povezovalni vodovod Movraž - Dvori pri Movražu - Povezovalni vodovod Zazid - Rakitovec - Sistemski vodohran Bertoki - Vodovod VH Bertoki - Serminska vpadnica-Koper - Zmanjševanje vodnih izgub z učinkovitejšo porabo energije <p>Občina Hrpelje-Kozina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnova primarnega vodovoda Obrov-Kozina-Rodik <p>Občina Komen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gradnja primarnih in sekundarnih vodovodov s pripadajočimi objekti na območju Občine Komen – 2. faza - Oprema vodnjaka V4 <p>Občina Sežana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dograditev vodovodnega omrežja (regionalno omrežje in lokalni vodovodi) 	
<p>OKVIRNA FINANČNA OCENA PO AKTIVNOSTIH IN OKVIRNA CELOTNA VREDNOST:</p>	<p>Finančna ocena za zagotovitev strateškega vodnega cca. 134 mio eur</p> <p>Občina Izola: 300.000 eur Mestna občina Koper: 6.220.000 eur Občina Hrpelje-Kozina: 3.000.000 eur Občina Komen: 10.800.000 eur Občina Sežana: 37.000.000 eur</p>	<p>Okvirna celotna vrednost: 191.320.000 eur</p>
<p>OKVIRNA CELOTNA VREDNOST PO VIRIH FINANCIRANJA: (EU, nacionalni, lastni, bančni, zasebni)</p>	<p>državni proračun, občinski proračuni, ESRR, KS</p>	
<p>KAZALNIKI PROJEKTA:</p>	<p>Kazalniki:</p> <p>dolžina novih ali nadgrajenih cevi v distribucijskih sistemih javnega vodovoda</p> <p>prebivalci, priključeni na izboljšan javni vodovod</p>	<p>Viri podatkov za spremljanje kazalnikov:</p> <p>projektna dokumentacija</p>

DELOVNI NAZIV PROJEKTA:	INFRASTRUKTURA ZA ODVAJANJE IN ČIŠČENJE KOMUNALNE ODPADNE VODE
POVZETEK PROJEKTA:	<p>V regiji so še vedno naselja, ki ne izpolnjujejo zahtev Direktive 91/271/EGS o čiščenju komunalne odpadne vode, na podlagi katere bi morali zgraditi ustrezno infrastrukturo za odvajanje in čiščenje odpadnih voda. Zaradi neurejenega sistema odvajanja in čiščenja je izboljšava kakovosti stanja voda počasnejši, kot bi želeli.</p> <p>I. 2020 so bile sprejete spremembe in dopolnitve Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (v nadaljevanju: Uredba). Izvedba investicij v infrastrukturo bo potekala skladno z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode:</p> <p>Za aglomeracije skupne obremenitve, enake ali večje od 2.000 populacijskih enot (PE), obveznosti in roke določata zgoraj omenjena Direktiva in pristopna pogodba Republike Slovenije k Evropski uniji.</p> <p>Za aglomeracije s skupno obremenitvijo med 50 PE in 2.000 PE še brez javne kanalizacije, so v omenjeni Uredbi določene obveznosti oziroma roki za izpolnitev predpisanih zahtev.</p> <p>Za aglomeracije s skupno obremenitvijo med 500 PE in 2.000 PE, če gre za iztok v občutljivo območje, prispevno območje občutljivega območja ali vodovarstveno območje, mora biti odvajanje in primerno čiščenje vode zagotovljeno najpozneje do 31. decembra 2021.</p> <p>Za aglomeracije s skupno obremenitvijo med 50 PE in 500 PE, če gre za iztok v občutljivo območje, prispevno območje občutljivega območja ali vodovarstveno območje, in za aglomeracije s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 50 PE in manjšo od 2.000 PE, če ne gre za iztok v zgoraj omenjena območja, mora biti odvajanje komunalne in primerno čiščenje vode zagotovljeno najpozneje do 31. decembra 2023.</p> <p>Vse občine v regiji bodo v programskem obdobju izvajale dejavnosti za uskladitev z omenjenimi obveznostmi. Skladno s tem pripravljajo potrebno investicijsko, tehnično dokumentacijo in izvajajo posamezne investicije.</p> <p>Od občin smo pridobili podatke o projektih, ki jih nameravajo izvesti in o ključnih podatkih o njih.</p>
PRIORITETA RRP, NA KATERO SO PROJEKT NANAŠA:	Prioriteta: št. 5 Zelena regija
UKREP RRP, NA KATEREGA SE PROJEKT NANAŠA:	Ukrep: št. 3 Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda
CILJNA SKUPINA:	Prebivalstvo, turistični obiskovalci, gospodarski subjekti v regiji, občine.
NAMEN PROJEKTA:	Namen projekta je izvajanje investicij programov odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda občin.
CILJI:	<ul style="list-style-type: none"> - Doseganje dobrega stanja voda, - Ohranjanje morskih ekosistemov, - Doseganje predpisane kakovosti kopalnih voda, - Večja priključenost prebivalcev na infrastrukturo za odvajanje in čiščenje odpadnih voda.

SKLADNOST Z RAZVOJNO SPECIALIZACIJO REGIJE:	Skladno z razvojno specializacijo v delih, ki se nanaša na trajnostni turizem, pridelavo in trženje kakovostne hrane, zdrav življenjski slog.
PROJEKTNO PARTNERSTVO: (predstavitev nosilca projekta oziroma skupine partnerjev)	Občine v razvojni regiji
OPIS POSAMEZNIH AKTIVNOSTI:	Priprava investicijske dokumentacije Priprava projektne dokumentacije Izvajanje nadzora nad gradnjo Gradnja infrastrukture
OKVIRNI ČASOVNI NAČRT: (leto/od do)	2022 – 2030
STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI PROJEKTA (označiti)	<ul style="list-style-type: none"> • v fazi projektne ideje • projekt v pripravi • projekt je pripravljen <u>Projekti za posamezne investicije so v različnih fazah pripravljenosti</u>
LOKACIJA PROJEKTA: (prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti)	<p>Občina Ankaran:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Rekonstrukcija črpališča in tlačnega voda Mladinskega zdravilišča in letovišča Rdečega križa Slovenije Debeli rtič - Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Rekonstrukcija črpališča in tlačnega voda javno kopališče Debeli rtič <p>Občina Izola:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kanalizacija od kolektorja jagodje Šared do območja Z dela Šared - Kanalizacija od kolektorja Jagodje Šared po cesti D in cesti B - Male komunalne naprave na podeželju <p>Mestna občina Koper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kanalizacija Bertoki (nova aglomeracija 20027 Bertoki) - Koper manjša naselja na južnem območju aglomeracije Koper (aglomeracija 20018 Koper-nova širitev 2020) - Molet - izgradnja sekundarne fekalne kanalizacije v Žusterni (aglomeracija 2018 Koper) - Kanalizacija Škocjan (nova aglomeracija 30035 Škocjan) - Kanalizacija Šmarje – Dolenja Brezovica (nova aglomeracija 20045 Šmarje – Dolenja Brezovica) - Ankaran-Hrvatini razlika med staro in novo aglomeracijo (AGLOMERACIJA 20020: Ankaran-Hrvatini (Občina Ankaran); Ankaran-Hrvatini (Mestna občina Koper)) - Bertoki (aglomeracija 20027 Bertoki; območje Bertoki-Poljska pot, Cesta med vinogradji; območje Škocjan-del pri Veterinarski postaji; območje Ojo-Škocjan, Šantoma; območje Prade-proti Boninom) - Bertoki (aglomeracija 20027 Bertoki; območje Bertoki-Prade) - Kanalizacijsko omrežje aglomeracij nad 2000 PE, vezane na prispevno območje centralne čistilne naprave Koper (AGLOMERACIJE: 20050, 20102, 20339, 20144, 20083, 20355, 30010, 20071, 50001, 30029) - Lokalno kanalizacijsko omrežje s čistilno napravo – aglomeracije od 50 PE do 2000 PE (AGLOMERACIJE: 20178, 20398, 20391, 20368, 20365, 20351, 20147, 20407 20430, 20039, 20057, 50002, 30027, 20129, 20166, 30011, 30006) - Kanalizacija Dekani (aglomeracija 20028) - Kanalizacija Gažon (aglomeracija 20289: Gažon)

	<ul style="list-style-type: none"> - Kanalizacija Gažon (aglomeracija 20289: Križišče Šmarje-Srgaši) - Kanalizacija Loka (aglomeracija 20217: Loka) - Kanalizacija Škofije (aglomeracija 20022: Četrte Škofije (v naselju Zg. Škofije); Škofije (manjkajoče omrežje)) - Kanalizacija Vanganelška dolina (aglomeracija 20313: Manžan-Grblje) - Kanalizacija Vanganelška dolina (aglomeracija 20313: Kempel–Novaki; Kempel – Brda; čenturska dolina (v naselju Vanganel); Grinjan (večji del v naselju Bošamarin); Bošamarin; Sv. Ubald (v naselju Bonini); VANGANEL-Pregačane; Bonini- Žburga; Bonini-Marsiči; Manžan) - Izgradnja kanalizacije Sv. Anton (aglomeracija 20030 Sv. Anton; območje Pobegi-Čežarji) - Izgradnja kanalizacije Sv. Anton (aglomeracija 20030 Sv. Anton; območje Sveti Anton) - Objekt za optimalizacijo blata iz CCN Koper - Male čistilne naprave na podeželju <p>Občina Piran:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ureditev kanalizacije na podeželju <p>Občina Divača:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čistilna naprava in kanalizacija Senožeče - Čistilna naprava Divača - Izgradnja kanalizacijskega omrežja z vodovodnim omrežjem v naselju Dolnje Ležeče - Opremljanje aglomeracij Občine Divača - Komunalno opremljanje v Gabrovem naselju <p>Občina Hrpelje-Kozina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kanalizacija Rodik - Kanalizacija Kozina Sever II. faza - Dograditev ČN Kozina iz 2.000 na 4.000 PE <p>Občina Komen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opremljanje aglomeracij Občine Komen <p>Občina Sežana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja kanalizacije in ČN v vaseh z več kot 500 PE - Odvajanje in čiščenje odpadnih voda - MČN 	
<p>OKVIRNA FINANČNA OCENA PO AKTIVNOSTIH IN OKVIRNA CELOTNA VREDNOST:</p>	<p>Občina Ankaran: 600.000 eur Občina Izola: 1.700.000 eur Mestna občina Koper: 62.594.745 eur Občina Piran: 2.000.000 eur Občina Divača: 19.450.000 eur Občina Hrpelje-Kozina: 3.350.000 eur Občina Komen: 8.600.000 eur Občina Sežana: 20.700.000 eur</p>	<p>Okvirna celotna vrednost: 118.994.745 eur</p>
<p>OKVIRNA CELOTNA VREDNOST PO VIRIH FINANCIRANJA: (EU, nacionalni, lastni, bančni, zasebni)</p>	<p>ESRR, KS, nacionalna sredstva, sredstva občinskih proračunov</p>	
<p>KAZALNIKI PROJEKTA:</p>	<p>Kazalniki:</p>	<p>Viri podatkov za spremljanje kazalnikov:</p>

	Stopnje opremljenosti aglomeracij in stopnje priključenosti	MOP
--	---	-----

DELOVNI NAZIV PROJEKTA:	UREDITEV OBALNEGA PASU
POVZETEK PROJEKTA:	Ureditev obalnega pasu bo vzpostavila območje celostnega urejanja, ki ga bo povezovala promenada, ob kateri se bodo prepletale turistično rekreacijske rabe, zavarovana in varovana območja narave/biodiverzitete, območja vrednih krajin in sonaravnih kmetijskih praks, ob skrbnem upoštevanju zahtev varstva narave, biodiverzitete, kulturne dediščine, krajine. Obalni pas bo razbremenjen avtomobilov, vzpostavljena bo alternativa trajnostne mobilnosti. Izvedeni bodo številni parcialni projekti prostorskih ureditev posameznih odsekov obale, povezani v celoto z močno identiteto, kar bo gradnik blagovne znamke v turizmu.
PRIORITETA RRP, NA KATERO SO PROJEKT NANAŠA:	Prioriteta: št. 6 Prostorski razvoj in regija bližje prebivalcem
UKREP RRP, NA KATEREGA SE PROJEKT NANAŠA:	Ukrep: št. 3 Trajnostni prostorski razvoj obalnega pasu
CILJNA SKUPINA:	Prebivalstvo, turistični obiskovalci občin Slovenske Istre.
NAMEN PROJEKTA:	Namen je izvedba ključnih projektov v obalnem pasu, ki bodo usklajeni med občinami tako, da bo njihova izvedba prispevala k ureditvi obalnega pasu ob ohranjanju prostorskih, krajinskih in okoljskih kakovosti ter zagotavljanju rekreacijsko-turistične infrastrukture območja.
CILJI:	<ul style="list-style-type: none"> - varstvo naravnih vrednot, kulturne dediščine in krajinskih kakovosti obalnega pasu, - zmanjšanje obremenjenosti obalnega pasu z motornim prometom, - ureditev infrastrukture za rekreacijo in trajnostno mobilnost v obalnem pasu
SKLADNOST Z RAZVOJNO SPECIALIZACIJO REGIJE:	Projekt je skladen z usmeritvijo regije v trajnostni turizem in trajnostno mobilnost, pametna mesta in skupnosti, pridelavo in trženje kakovostne hrane.
PROJEKTNO PARTNERSTVO: (predstavitev nosilca projekta oziroma skupine partnerjev)	Občine Ankaran, Koper, Izola, Piran, upravljalci zavarovanih območij, turistični akterji.
OPIS POSAMEZNIH AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> - priprava prostorske in projektne dokumentacije, pridobivanje dovoljenj za poseg v prostor, - izvedba investicij, gradnja
OKVIRNI ČASOVNI NAČRT: (leto/od do)	2021-2027
STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI PROJEKTA (označiti)	<ul style="list-style-type: none"> • v fazi projektne ideje • projekt v pripravi • projekt je pripravljen
LOKACIJA PROJEKTA: (prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti)	Občina Ankaran: <ul style="list-style-type: none"> - Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev centralne promenade s podnivojsko umestitvijo Regionalna cesta R2-406/1407 Škofije – Lazaret (Jadranska cesta) - Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev krajevnega pristanišča in športnega pristanišča s pripadajočo pristaniško infrastrukturo – Valdoltra

	<ul style="list-style-type: none"> - Športno rekreacijski park (ŠRP) Ankaran (Infrastruktura za potrebe občine): Ureditev krajevnega pristanišča in športnega pristanišča s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - Sv. Katarina - Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev pristanišča za domači in mednarodni javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - Ankaran - Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo – Valdoltra - Športno rekreacijski park (ŠRP) Ankaran (Infrastruktura za potrebe občine): Ureditev pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - Sv. Katarina - Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - P&R Park - Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo – Krajinski park Debeli rtič - Ureditev obale in priobalnega pasu: Ureditev premostitvenih objektov pešpoti na odseku naselje Ankaran – priobalni pas – pomol Valdoltra - Ureditev obale in priobalnega pasu: Ureditev premostitvenih objektov pešpoti na odseku naselje Ankaran – priobalni pas – ŠRP Sv. Katarina - Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja infrastrukture za vzdrževanje čolnov - Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: komunalno opremljanje Dolgih njiv, - Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Prenova in vzpostavitev javne razsvetljave - Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Postavitev sidrnih plovkov za dnevna privezna mesta na območju Krajinskega parka Debeli rtič - Vzpostavitev neovirane prehodnosti obale: Izgradnja panoramskega dvigala za javno kopališče Ankaran - Valdoltra vzhod - Vzpostavitev neovirane prehodnosti obale: Izgradnja panoramskega dvigala za javno kopališče Centra slovenska Istra Ankaran ter Mladinskega zdravilišča in letovišča RKS na Debelem rtiču - Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Izgradnja upravnega središča (upravni posli iz lokalne in državne pristojnosti, izpostava Policije in URSP) - Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja tehničnega oskrbnega centra, bencinske črpalke, servisnih objektov - Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Muzejski park »Park Slovenskih pomorščakov« - Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Muzejski objekt »Črpališče« - H2.01 - ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije): Izvajanje programov zavezništva in celostne skrbi za pripadnike Slovenske vojske in Slovenske policije - H2.02 - ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije): Izvajanja programov HNS in CSP za potrebe MORS - H2.03 - ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije- MORS): Izgradnja upravnega objekta - H2.04 - ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije - MORS): Vzpostavitev hiperbarične komore
--	---

	<p>- H2.05 - ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije - MORS): Bazenski kompleks, površine za otroško igro, površine za športno-rekreacijske dejavnosti ter parkovna ureditev površin med objekti,</p> <p>Občina Izola:</p> <p>- Obalna cesta - kopalna in druga plažna zelena infrastruktura s pomoli</p> <p>Mestna občina Koper:</p> <p>- Ureditev obalnega pasu med Žusterno in Izolo - Ureditev dodatnih komunalnih privezov - Ureditev pogojev za pomorski JPP - Celovita ureditev kopališča Žusterna</p> <p>Občina Piran:</p> <p>- Pot Seča-Soline-vzdrževalna dela na parceli št. 5801 k.o. Portorož - Ureditev infrastrukture v Jernejevem kanalu - Ureditev Kroga - Ureditev promenade v Piranu - Ureditev plaže in promenade od Lucija-Bernardin - Ureditev plaže Fiesa - Ureditev obale pred DVŠ</p>	
OKVIRNA FINANČNA OCENA PO AKTIVNOSTIH IN OKVIRNA CELOTNA VREDNOST:	Občina Ankaran: 70.500.000 eur Občina Izola: 12.000.000 eur Mestna občina Koper: 10.500.000 eur Občina Piran: 13.100.000 eur	Okvirna celotna vrednost: 106.100.000 eur
OKVIRNA CELOTNA VREDNOST PO VIRIH FINANCIRANJA: (EU, nacionalni, lastni, bančni, zasebni)	občinski proračuni, zasebna sredstva, ESRR	
KAZALNIKI PROJEKTA:	Kazalniki: <ul style="list-style-type: none"> - št. izvedenih projektov - št. javnih parkirnih mest v obalnem pasu 	Viri podatkov za spremljanje kazalnikov: občine Ankaran, Koper, Izola, Piran

DELOVNI NAZIV PROJEKTA:	UREDITEV PRIOBALNEGA PASU KOPER-IZOLA (DEL PROJEKTA UREDITEV OBALNEGA PASU)
POVZETEK PROJEKTA:	V okviru projekta bo izveden javni anonimni urbanistično arhitekturni natečaj za ureditev obale, pripravljen bo izvedbeni prostorski akt (OPPN) na območju občine Izola, izdelane bodo strokovne podlage na osnovi določil PPP in smernic nosilcev urejanja prostora, izdelana bo projektna dokumentacija za prostorske ureditve. Na podlagi tega bodo izvedene prostorske ureditve na območjih občin Koper in Izola.
PRIORITETA RRP, NA KATERO SO PROJEKT NANAŠA:	Prioriteta: št. 6 Prostorski razvoj in regija bližje prebivalcem
UKREP RRP, NA KATEREGA SE PROJEKT NANAŠA:	Ukrep: št. 3 Trajnostni prostorski razvoj obalnega pasu
CILJNA SKUPINA:	Prebivalstvo, dnevni obiskovalci, turistični obiskovalci občin Slovenske Istre.
NAMEN PROJEKTA:	Namen projekta je izvedba ključnih prostorskih ureditev v obalnem pasu med Koprom in Izolo, ki bodo usklajeni med občinama tako, da bo njihova izvedba prispevala k ureditvi obalnega pasu ob ohranjanju naravnih vrednot, prostorskih, krajinskih in okoljskih kakovosti ter zagotavljanju rekreacijsko-turistične infrastrukture območja. Tako bodo vzpostavljeni tudi pogoji za razbremenitev ostalih delov slovenske obale s strožjim režimom varstva narave.
CILJI:	<ul style="list-style-type: none"> - Urediti atraktivno rekreacijsko območje: promenado, infrastrukturo za trajnostni promet, kopališko infrastrukturo, spremljajočo infrastrukturo. - Uskladiti zmogljivosti za rekreacijo z nosilno zmogljivostjo morskega okolja.
SKLADNOST Z RAZVOJNO SPECIALIZACIJO REGIJE:	Projekt je skladen z razvojno specializacijo regije. Z ureditvijo priobalnega pasu med Koprom in Izolo se bo prispevalo k ustvarjanju zdravega in človeku prijaznega bivalnega okolja, spodbujanju razvoja trajnostnega turizma, na področjih trajnostnega upravljanja z okoljem ter trajnostne mobilnosti, nenazadnje pa tudi pri utrjevanju njenega obmorskega in mediteranskega značaja in identitete, ki predstavljata pomembne cilje obeh obalnih mest.
PROJEKTNO PARTNERSTVO: (predstavitev nosilca projekta oziroma skupine partnerjev)	Mestna občina Koper, Občina Izola
OPIS POSAMEZNIH AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> - Izvedba javnega anonimnega urbanistično arhitekturnega natečaja - Priprava izvedbenih prostorskih aktov (OPPN) - Izdelava strokovnih podlag na osnovi določil PPP in smernic nosilcev urejanja prostora (kartiranje habitatnih tipov, predhodne arheološke raziskave, kumulativna obremenitev okolja, poplavna ogroženost in protipoplavni ukrepi, ...) - Izdelava projektne dokumentacije za prostorske ureditve - Izvedba prostorskih ureditev
OKVIRNI ČASOVNI NAČRT: (leto/od do)	2022-2027
STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI PROJEKTA (označiti)	<ul style="list-style-type: none"> • v fazi projektne ideje • projekt v pripravi • projekt je pripravljen
LOKACIJA PROJEKTA:	Obala med Koprom in Izolo

(prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti)		
OKVIRNA FINANČNA OCENA PO AKTIVNOSTIH IN OKVIRNA CELOTNA VREDNOST:	VREDNOST PO AKTIVNOSTIH: Izvedba javnega anonimnega urbanistično arhitekturnega natečaja: 110.000 eur - Priprava izvedbenega prostorskega akta Občine Izola (OPPN, okoljsko poročilo in presoja sprejemljivosti vplivov izvedbe planov na varovana območja): 100.000 eur - Izdelava strokovnih podlag na osnovi določil PPP in smernic nosilcev urejanja prostora (presoja vplivov posega na vodnem in priobalnem zemljišču morja, hidrološko hidravlična študija, geološko-geomehansko poročilo, predhodne arheološke raziskave, presoja vplivov na krajino oziroma vpliv na kulturni spomenik, kartiranje morskega dna in obrežnega pasu, nosilna sposobnost naravnega okolja, ...): 150.000 eur - Izdelava projektne dokumentacije (idejna zasnova za pridobitev projektnih in drugih pogojev (IZP), projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD), projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI), projektna dokumentacija izvedenih del (PID), dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja za nezahtevne objekte (DNZO), dokazilo o zanesljivosti objekta (DZO)): 80.000 eur - Izvedba prostorskih ureditev: 7.440.000 eur – vir: ESRR (brez DDV in lastnega sofinanciranja). To pomeni, da lahko vrednost celotnega projekta naraste na 12 do 14 mio eur, odvisno od sofinanciranja. - Pridobitev uporabnega dovoljenja	CELOTNA VREDNOST: 7.880.000 eur
OKVIRNA CELOTNA VREDNOST PO VIRIH FINANCIRANJA: (EU, nacionalni, lastni, bančni, zasebni)	EU – Kohezijski sklad (MOP, MGRT)	
KAZALNIKI PROJEKTA:	Kazalniki: - Št. obiskovalcev - Št. kolesarjev v različnih časovnih presekih	Viri podatkov za spremljanje kazalnikov: občini (števec kolesarjev)

DELOVNI NAZIV PROJEKTA:	EVROPSKO ZDRUŽENJE ZA TERITORIALNO SODELOVANJE (EZTS) GEOPARK KRAS
POVZETEK PROJEKTA:	V sodelovanju z občinami na matičnem Krasu v Sloveniji in Italiji se izvajajo aktivnosti za vzpostavitev EZTS Geopark Kras kot organizacijske oblike čezmejnega geoparka. Gre za strateški projekt programa Interreg Italija-Slovenija 2021-2027. Projekt vključuje tudi več različnih razvojnih projektov, na podlagi katerih se bo prispevalo k trajnostnemu razvoju območja geoparka.
PRIORITETA RRP, NA KATERO SO PROJEKT NANAŠA:	prioriteta: št. 6 Prostorski razvoj in regija bližje prebivalcem
UKREP RRP, NA KATEREGA SE PROJEKT NANAŠA:	ukrep: št. 4 Trajnostni prostorski razvoj Krasa, Kraškega roba in Brkinov
CILJNA SKUPINA:	lokalne in regionalne oblasti, lokalno prebivalstvo, obiskovalci regije, deležniki s področij varovanja narave in kulturne dediščine ter turizma
NAMEN PROJEKTA:	V sodelovanju z ostalimi občinami na matičnem Krasu v Sloveniji in Italiji se izvajajo aktivnosti za vzpostavitev EZTS Matični Kras. V sodelovanju z obema vladama se bo pripravilo vse potrebne aktivnosti za njegovo vzpostavitev. Organ upravljanja programa Interreg Italija-Slovenija 2021-2027 je projekt potrdil kot enega od treh strateških projektov v novem programskem obdobju. Predvidena sta vzpostavitev sedeža EZTS in začetek njegovega delovanja.
CILJI:	Vzpostaviti EZTS za območje matičnega Krasa med Slovenijo in Italijo. Zagotoviti trajnostni in čezmejno usklajen razvoj matičnega Krasa. Zagotoviti ohranjanje narave in kulturne dediščine čezmejnega kraškega območja. Povečati mednarodno prepoznavnost in pomen slovensko-italijanskega matičnega Krasa.
SKLADNOST Z RAZVOJNO SPECIALIZACIJO REGIJE:	Projekt je skladen z usmeritvijo regije v trajnostni turizem in mobilnost.
PROJEKTNO PARTNERSTVO: (predstavitev nosilca projekta oziroma skupine partnerjev)	ORA Krasa in Brkinov d.o.o. (vodilna partnerka), Občina Sežana, Javni zavod Park Škocjanske jame, ZRC SAZU – Inštitut za raziskovanje Krasa, ZRSVN, Geološki zavod Slovenije, UP Fakulteta za management, LAG Carso, Dežela FJK – Oddelek za geologijo, PromoTurismo FVG, Univerza v Trstu – Oddelek za matematiko in geologijo, Univerza v Padovi – Oddelek za geologijo, Nacionalni svet za raziskave, Naravoslovni muzej Trst.
OPIS POSAMEZNIH AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> - Vzpostavitev skupne strukture za trajnostno upravljanje čezmejnega funkcionalnega območja matičnega Krasa. - Zagotovitev virov financiranja čezmejne upravljalvske strukture in za kandidacijo za članstvo v UNESCO globalni mreži geoparkov. - Ohranjanje in revitalizacija narave in kulturne dediščine, varstvo geodiverzitete. - Osveščanje, izobraževanje in čezmejno povezovanje ponudnikov. - Digitalizacija turističnega sektorja. - Priprava znanstvenih študij s področij geologije, krasoslovja, geomorfologije, hidrogeologije in paleontologije. - Trajnostna mobilnost (JPP, kolesarske poti). - Promocijske aktivnosti: vzpostavitev skupnega informacijskega in rezervacijskega sistema, oblikovanje turističnih produktov, organizacija dogodkov ipd.

OKVIRNI ČASOVNI NAČRT: (leto/od do)	2021-2027	
STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI PROJEKTA (označiti)	<ul style="list-style-type: none"> v fazi projektne ideje projekt v pripravi projekt je pripravljen 	
LOKACIJA PROJEKTA: (prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti)	matični Kras	
OKVIRNA FINANČNA OCENA PO AKTIVNOSTIH IN OKVIRNA CELOTNA VREDNOST:	VREDNOST PO AKTIVNOSTIH (SLO partnerji): <ul style="list-style-type: none"> vzpostavitev upravljalvske strukture: 310.000 eur nadgradnja informacijskega sistema: 50.000 eur razvoj turističnih produktov: 980.000 eur ohranjanje in revitalizacija nesnovne dediščine: 60.000 eur čezmejni dogodki: 50.000 eur vključevanje ponudnikov: 20.000 eur znanstvene študije: 10.000 eur popularizacija dediščine z inovativnimi metodami: 30.000 eur izobraževanja turističnih deležnikov: 50.000 eur vključevanje gospodarskega in kulturnega sektorja: 55.000 eur digitalizacija: 140.000 eur trajnostna mobilnost: 175.000 eur varstvo okolja: 50.000 eur 	CELOTNA VREDNOST: 3.500.000 eur
OKVIRNA CELOTNA VREDNOST PO VIRIH FINANCIRANJA: (EU, nacionalni, lastni, bančni, zasebni)	EU viri: do 80 %, občinska sredstva: do 25 %, lastni viri: do 25 %	
KAZALNIKI PROJEKTA:	Kazalniki: ustanovitev EZTS Kras vpis Geoparka Kras v UNESCO-vo globalno mrežo geoparkov	Viri podatkov za spremljanje kazalnikov: projekt

15 Viri in literatura

- Akcijski načrt za trajnostno energijo in podnebne spremembe – SECAP, Analiza ranljivosti in tveganja zaradi podnebnih sprememb za občino Koper, 2020, projekt SECAP, program Interreg V-A IT-SI 2014-2020.
- Droge in nekemične zasvojenosti v Obalno-kraški regiji in Primorsko-goranski županiji, zbornik povzetkov, 2016, Koper, Univerza na Primorskem.
- Ekonomski učinki potniškega terminala koprskega pristanišča na lokalno skupnost in širše slovensko gospodarstvo, 2014, Koper, Risposte turismo, Luka Koper d.d.
- Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Obalno-kraški regiji v letu 2020, 2021, Koper, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, Izpostava Koper.
- Izhodišča za Strategijo razvoja Kohezijske regije Zahodna Slovenija 2030, 2019, Ljubljana, Razvojni svet Kohezijske regije Zahodna Slovenija.
- Lampič, B. in Bobovnik N., 2017; Lampič, B., Kušar, S. in Zavodnik Lamovšek, A., Funkcionalno degradirana območja v Sloveniji, 2017.
- Managing Authority and Joint Secretariat, Towards contest analysis 2021-2027: First impact assessment of projects financed by Interreg Italy-Slovenia 2014-2020, Version 4/2020, 25.6.2020.
- Managing Authority and Joint Secretariat, Crossing Interreg Italy-Slovenia 2014-2020 evidences into 2021-2027 perspective, 11. 6. 2020.
- Opredelitev in določitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo – PROSO, sklepno poročilo; Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja; Ljubljana, 2016.
- Oskrba s pitno vodo slovenske Obale in zalednega kraškega območja - preveritev možnih vodnih virov s ciljem dolgoročne in regionalno zasnovane rešitve, IEI,d.o.o., 2002, Maribor.
- Ocena stanja morja v Sloveniji, 2015, Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje.
- Pogačar, P., UL FF Oddelke za geografija, 2016, Opredelitev in določitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo, Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za gradbeništvo, stanovanja in prostor,
- Pečar, J., 2008, Indeks razvojne ogroženosti regij 2014-2020, metodologija izračuna, Urad za makroekonomske analize in razvoj, Delovni zvezek 4/2018.
- Poročilo o razvoju 2020, 2020, Ljubljana, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj.
- Quality of Life Measurements and Methodology: ESPON QoL spinoff Slovenia Development of a case study for measuring TQoL in the cross-border region Slovenia-Croatia-Italy, Final Report, November 2021.
- Razvojni program podeželja Krasa in Brkinov za območje občin Divača, Hrpelje-Kozina in Sežana za obdobje 2007-2013, 2008, Sežana, Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov.
- Strategija lokalnega razvoja LAS Istre 2014-2020, 2019, Koper, LAS Istre.
- Strategija lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino Krasa in Brkinov za programsko obdobje 2014-2020, 2016, Sežana, LAS Krasa in Brkinov.
- Strategija razvoja Slovenije 2030, 2017, Ljubljana, Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.
- Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021, 2017, Ljubljana, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.
- Usmeritve za pripravo strategije razvoja regije s področja prostorskega in urbanega razvoja, 2019, Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja.

- Zdravje v Sloveniji, 2021, Ljubljana, Nacionalni inštitut za javno zdravje.
  - Zdravstveni statistični letopis Slovenije, 2019, Nacionalni inštitut za javno zdravje.
  - BOP_IT-SI.pdf (ita-slo.eu); Border Orientation Paper Italy-Slovenia, 17.5.2019
  - <https://dora.onko-i.si>
  - www.drugitir.si/2tdk
  - www.dzs.hr
  - <https://ec.europa.eu/eurostat>
  - www.ess.gov.si
  - www.gis.stat.si
  - www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-kmetijstvo-gozdarstvo-in-prehrano
  - www.ida.hr/hr/bn/poduzetnistvo/gospodarstvo-u-istarskoj-zupaniji/
  - www.ilfriuli.it/writable/attachments/Occupazione%2019.pdf
  - <https://irssv.si>
  - www.istra-istria.hr
  - www.luka-kp.si
  - <http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/visina-morja-4>
  - www.kgzs.si
  - https://www.mvn.e-prostor.gov.si/fileadmin/user_upload/MVN/Dokumenti/Porocila/PRELIMINARNO_POROCILO-2020.pdf
  - www.nijz.si
  - www.park-skocjanske-jame.si
  - <http://www.portoroz-airport.si>
  - Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia - demografia
  - http://www.rvk-jp.si/vodozbirno_omrezje_in_objekti
  - <http://www.si-hr.eu/si2/>
  - SI-STAT, podatkovni portal, Statistični urad, podatki za leta 2018, 2019, 2020.
  - <http://skocjanski-zatok.org>
  - www.slovenia.info
  - TSE Analysis_FINAL02082021_PUBL.pdf (ita-slo.eu): Territorial and Socio-Economics Analysis, Interreg Programme Italy-Slovenia 2021-2027, July 2021
  - www.ugeo.urbistat.com
  - 29.07.2019_vrednotenje_Interreg_clean.pdf (si-hr.eu); MK projekt, d.o.o., Evaluation of efficiency and effectiveness of the Cooperation Programme Interreg V-A Slovenia – Croatia 2014-2020, Ljubljana, 29. 7. 2019
-
- Podatki Društva Boškarin.
  - Podatki Goriške lokalne energetske agencije, Nova Gorica.
  - Podatki komunalnih podjetij: Okolje Piran, Komunala Izola, Marjetica Koper, Komunalno stanovanjsko podjetje Sežana.
  - Podatki Kraškega vodovoda Sežana.
  - Podatki Kulturno izobraževalnega društva PiNA.
  - Podatki Ljudske univerze Koper in Ljudske univerze Sežana.
  - Podatki občin Ankaran, Divača, Hrpelje-Kozina, Izola, Komen, Piran, Sežana in Mestne občine Koper.
  - Podatki Območne razvojne agencije Krasa in Brkinov.

- Podatki območnih obrtno-podjetniških zbornic Izola, Koper, Piran, Sežana.
  - Podatki Primorske gospodarske zbornice.
  - Podatki Rižanskega vodovoda Koper.
  - Podatki o štetju prometa, Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija RS za infrastrukturo.
  - Podatki Turističnega združenja Portorož.
  - Podatki Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Sežana.
  - Podatki Zavoda RS za varstvo narave.
  - Podatki Zavoda RS za zaposlovanje, Območne službe Koper.
-
- Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2) (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16).
  - Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2) (Uradni list RS, št. 61/17).

16 Priloge: Nabor projektov RRP

16.1 Nabor projektov RRP

V spodnji tabeli je predstavljen indikativno nabor projektov, ki so prispeli na poziv RRA in so bili predlagani na delavnicah, različnih posvetovanjih z deležniki ter na sestankih področnih odborih za pripravo vključno decembra 2020. Projekti, ki niso vsebovali finančne ocene ali drugih ključnih elementov projekta v ta seznam niso uvrščeni, vendar se vodijo v evidencah RRA.

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
9.1.1 Inovativno okolje za podjetništvo					
Socialno podjetništvo	Občina Sežana	Projekt bo vseboval aktivnosti namenjene spodbujanju podjetniških veščin, znanj in orodij pri reševanju družbenih problemov. Vzpostavljena bo svetovalna pisarna, ki bo delovala z namenom povezovanja podpornih institucij in potencialnih uporabnikov ter z namenom promocije socialnega podjetništva.	1.01.2021	31.12.2027	500.000 €
Podporna shema storitev za MSP (inkubatorji, zbornice in druge podporne organizacije)	podjetniške podporne institucije	Podporna shema storitev za MSP (inkubatorji, zbornice in druge podporne organizacije).	1.1.2023	31.12.2027	
SPOT – Slovenska poslovna točka	Regionalni razvojni center Koper	Projekt SPOT svetovanje je predviden kot nadaljevanje sedanjega nacionalnega sistema SPOT, ki ponuja celovit sistem podpornih in brezplačnih storitev za poslovne subjekte.	1.01.2023	31.12.2027	895.200 €
Regijska garancijska shema	Regionalni razvojni center Koper	Garancijska shema predstavlja instrument finančne vzpodbude gospodarstvu s kombinacijo dveh instrumentov, in sicer delnim jamstvom za bančne kredite in ugodno obrestno mero.	1.01.2021	31.12.2027	3.000.000 €
"Mednarodni prostori"	Univerza na Primorskem	Univerza na Primorskem, mednarodno vpeta institucija, v sodelovanju s predstavniki posameznih držav in veleposlaništvi, želi vzpostaviti prostore in vsebine, ki so v širšem interesu kraja, kot pobuda mednarodnim aktivnostim in izmenjavam študentov in tudi drugih (npr. dijakov) - to so vsebine kot; nadaljevanje dela Konfucijeve učilnice, ponovno ustanovitev Ameriškega kotička, vzpostavitev »mixing space«, vzpostavitev »Welcome Centra«.	čimprej	čimprej	30.000 €
Kompetenčni center za oljkarstvo in ostale mediteranske kulture	Znanstveno-raziskovalno središče Koper	Z vzpostavitvijo primerne infrastrukture kompetenčnega centra v okviru projekta NEXTGEN bodo zagotovljeni osnovni pogoji za intenziviranje pridelave v luči trajnostnega in krožnega gospodarstva ter za prepoznavanje in odstranjevanje ozkih grl za doseg strateških ciljev v oljkarstvu. Hkrati pa tudi osnova za izboljšanje poslovnega okolja zlasti malih in srednje velikih podjetij ter temelj močne in (finančno in trajnostno) vzdržne oljarske industrije, s katero bo mogoče konkurirati na svetovnih trgih.	1.01.2021	1.06.2023	5.000.000 €
Implementacija mestnega marketinga in managementa mestnih središč v Kopru	Mestna občina Koper	Z vzpostavitvijo formalne organizacijske strukture za izvajanje managementa mestnih središč bo izpolnjena socio-ekonomska komponenta revitalizacije historičnega mestnega jedra Kopra. MMS je v svoji osnovi partnerski model sodelovanja lokalnih oblasti, zasebnih ponudnikov in drugih deležnikov iz mestnega središča z namenom revitalizacije slednjega.	1.1.2021	31.12.2027	938.000 €
Zagotovitev podpornega poslovnega okolja z vzpostavitvijo podjetniškega inkubatorja v Mestni občini Koper	Mestna občina Koper in podporni subjekti inovativnega okolja	Z vzpostavitvijo inkubatorja s storitvami v okviru podpornega podjetniškega okolja želimo omogočiti razvoj novih, predvsem start up podjetij, nastalih v lokalnem in širšem gospodarskem okolju.	1.9.2022	1.9.2024	150.000 €
9.1.2 Ekonomsko-poslovna infrastruktura in digitalizacija					
Pametna občina: Izgradnja in vzpostavitev širokopasovnih povezav	Občina Ankaran	Pametna občina: Izgradnja in vzpostavitev širokopasovnih povezav	1.1.2022	31.12.2027	1.000.000 €
Pametna občina-Vzpostavitev elektronskega poslovanja in digitalizacije poslovnih procesov upravljanja gospodarske javne infrastrukture	Občina Ankaran	Vzpostavitev elektronskega poslovanja in digitalizacije poslovnih procesov upravljanja gospodarske javne infrastrukture	1.1.2023	31.12.2027	300.000 €
Pametna občina-Vzpostavitev elektronskega poslovanja in digitalizacije poslovnih procesov upravnih poslov – e-občina	Občina Ankaran	Vzpostavitev elektronskega poslovanja in digitalizacije poslovnih procesov upravnih poslov – e-občina	1.1.2021	31.12.2027	200.000 €
Pametna občina: Uvedba sistema združevanja informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT)	Občina Ankaran	Uvedba sistema združevanja informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT)	1.1.2023	31.12.2027	200.000 €
"CMI VZHOD 2 "- Cona za Mala in srednja podjetja ob Južni Cesti -IZDELAVA	Občina Izola	Izvedba komunalne ureditve cone za Mala in srednja podjetja, po vzoru CMI VZHOD. Potem pa prodali parcele, kjer bi si podjetniki lahko iz njihovih sredstev uredili Hale oz. druge objekte.	1.1.2023	31.12.2023	3.500.000 €
Odkup zemljišč in izgradnja komunalne infrastrukture ter poslovnih objektov za mlade podjetnike (pospešitev razvoja visoko tehnoloških podjetij)	Občina Sežana	Omogočanje visokega tehnološkega razvoja občine.	10.10.2024	10.10.2029	20.000.000 €
Odkup zemljišč in izgradnja komunalne infrastrukture za industrijske cone v Sežani	Občina Sežana	Omogočanje gospodarskega razvoja občine Sežana.	10.10.2024	10.10.2028	8.000.000 €
Optimizacija in digitalizacija v gospodarski javni službi "Ravnanje z odpadki"	Občina Sežana	S projektom želimo spremljati strukturo sprejetih odpadkov pri prevzemnikih, pregledovati pravilnost ločevanja odpadkov pri prevzemu ter spremljati količine ločenih odpadkov po sortiranju in odpremi prevzemnikov iz CERO.	10.10.2021	10.10.2027	1.000.000 €
Eko poslovna cona	Občina Sežana	Namen projekta je ustvariti pogoje podjetnikom in gospodarstvenikom za razvoj njihovih dejavnosti, kar bo spodbudilo gospodarski razvoj in zaposlovanje tako na lokalni, kot tudi na regionalni ravni. Za izgradnjo ekološke poslovne cone je potrebno zagotoviti	1.01.2023	31.12.2027	5.000.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
		projektno dokumentacijo, ustrezno javno infrastrukturo in pristopiti k prometni ureditvi območja z zagotovitvijo ustreznih prometnih povezav. Projekt vključuje zeleno načrtovanje infrastrukture, izgradnjo novih zaprtih skladišč in poslovnih objektov v coni (v skladu s standardi za učinkovito rabo naravnih virov ter z uporabo obnovljivih materialov in virov), ter komunalno ureditev območja Orleške Gmajne.			
Obrtna cona Senožeče - komunalno opremljanje in izgradnja gasilskega doma s spremljajočimi dejavnostmi	Občina Divača	Namen projekta je komunalno opremljanje območja novo načrtovane gospodarske cone, v okviru katere se načrtuje obrtne, skladiščne, prometne, trgovske, poslovne in proizvodne dejavnosti. Po sprejemu OPPN GC Senožeče in izvedeni komasaciji Občina Divača načrtuje izgradnjo gasilskega doma s spremljajočimi dejavnostmi - poligon za operativne gasilske vaje, heliport, zdravstvena postaja, dejavnost civilne zaščite... V sklopu gasilskega doma se načrtuje tudi dodatne prostore za potrebe KS Senožeče in dejavnosti društev.	1.9.2022	1.9.2027	2.000.000 €
Izgradnja dostopne ceste do OIC Hrpelje	Občina Hrpelje-Kozina	Izgradnja 700 m dostopne ceste do OIC Hrpelje z podvozom pod železnico.	1.1.2022	31.12.2024	2.300.000 €
Izgradnja komunalne infrastrukture v obrtni coni Lucija	Občina Piran	V načrtu je komunalno opremljanje obrtne cone v Luciji.			
Parkirišča za domicilne prevoznike	OOZ Koper	Ureditev parkirišča za tovornjake domačih prevoznikov na obrobju Kopra bi ponudila namenski prostor za postanek tovornjakov. Na ta način bi se odpravilo nezakonito parkiranje ob cestah in na drugih neustreznih površinah. Projekt je predviden kot javno-zasebno partnerstvo.			4.300.000 €
Kulturni inkubator Štanjel	Občina Komen	Namen projekta je dokončna rekonstrukcija gradu. Cilje je dvig ponudbe ekonomsko-poslovne infrastrukture občine in širše in s tem zagotovitev kvalitetnejših pogojev za razvoj podjetij na območju spodnjega Krasa, subregije Krasa, obalno-kraške regije in celotne Zahodne kohezijske regije. Predvidena je obnova in izgradnja prostorov v skupni izmeri 900 m ² in sicer za inkubirana podjetja, za demonstracijski del izdelkov in storitev in za konferenčni turizem.	1.1.2021	30.6.2022	2.000.000 €
Digitalni razvoj za potrebe delovanja občine ter približevanje storitev občanom	Mestna občina Koper	Razvoj in aplikativna uporaba digitalnih storitev, ki bodo omogočale zaposlenim v javni upravi in občanom MOK hitrejši in kakovostnejši dostop do javnih storitev in upravnih postopkov.	1.01.2021	31.12.2025	2.000.000 €
Elektronsko poslovanje in digitalizacija poslovnih procesov e-občina	Občina Piran	Vzpostavitev elektronskega poslovanja in digitalizacije poslovnih procesov občine (učinki: kadrovske in finančne prihranke s poenostavitvijo procesov dela), približevanje storitev občanom.	1.01.2022	31.12.2022	50.000 €
Digitalizacija občine	Občina Piran	Digitalizacija poslovnih procesov občine (učinki: spremljanje stanja, ažurno izvajanje aktivnosti in pravočasno ukrepanje)	1.01.2023	31.12.2025	300.000 €
Regio Invest Si	Regionalni razvojni center Koper	Regijsko upravljanje potencialov regij z oblikovanjem informacijskih paketov in storitev za investitorje, ki bodo vključevale pregled poslovnih in investicijskih priložnosti, upravljanje poslovnih con ter promocijo regij na domačih in tujih trgih.	1.01.2023	31.12.2028	500.000 €
Slovensko tehnološko mesto Koper	Global chamber of business leaders	Vzpostavitev tehnološko-razvojnega parka v Slovenski Istri, ki bo ponudil zaposlitev visoko kakovostnim kadrom, ljudem z najvišjimi kompetencami – ki bo ustvaril visoko kakovostna delovna mesta z dodano vrednostjo nad 100.000 evrov na zaposlenega. Tehnološki park bo regiji ponudil novo razvojno usmeritev v poklice prihodnosti v dejavnostih, ki se kažejo kot najbolj perspektivne. Obenem bo valoriziral znanje bližnjih univerz in poskušal pritegniti v Koper vrhunske strokovnjake.	1.1.2024	31.12.2030	
9.1.3 Trajnostni turizem					
Inkubator turizma Krasa in Brkinov	ORA Krasa in Brkinov d.o.o.	V objektu bivšega mejnega prehoda Lipica se v sodelovanju vseh štirih kraških občin pripravlja projekt z delovnim nazivom Inkubator turizma. V njem se namerava urediti sprejemni center z info točko za Kras in Brkine, trgovino z domačimi izdelki, prostore za turistične inkubirance, razstavni prostor in okrepčevalnico z izposojajo koles. V njem bi lahko uredili tudi sedež nastajajočega Geoparka Krasa. Objekt se nahaja v bližini mej občin Sežana, Divača in Hrpelje-Kozina ter republiko Italijo, tako da je izdelano stičišče za ponudnike domačih izdelkov celotnega območja Krasa in Brkinov.	1.10.2021	31.12.2024	500.000 €
Ureditev turistično pohodnih povezav	Občina Divača	Turistične pohodne poti iz projekta MAVRICA	1.01.2024	31.12.2026	800.000 €
Interaktivni muzej ribiške industrije	Občina Izola	Cilj projekta je povečanje promocije, trženja in uživanje slovenskega ulova in vzreje rib, izobraževanje za ribiče in o ribištvu za širše ciljne skupine, povezovanje ribičev, ohranjanje in obujanje ter zavedanje slovenske ribiške kulturne dediščine, aktivna vključitev žensk v dopolnilne dejavnosti ribištvu z izdelovanjem spominkov ter prikazovanja priprave rib. Investicija predvideva ureditev 1.800 m ² bruto površin za interaktivni muzej ribiške industrije v Izoli z adaptacijo objektov industrijske kulturne dediščine na območju »Argo«.	1.8.2019	31.12.2023	4.000.000 €
Postavitev stolpa na Maliji kot turistične točke in točke zdravega življenja (podeželske poti)	Občina Izola	V sklopu politik spodbujanja podeželja in razbremenjevanja turistov iz mestnega jedra, bi morali povezati podeželske poti (Korte-Malija, Jagodje, Dobrava), ki bi vodile na razgledni stolp na Maliji.	1.1.2021	31.12.2023	1.000.000 €
Obnova razglednega stolpa KPDR	Občina Ankaran	Obnova razglednega stolpa iz 2. svetovne vojne na Debelem rtiču v turistične namene.	1.1.2023	31.12.2023	50.000 €
Obnova bunkerjev iz 2. svetovne vojne v KPDR	Občina Ankaran	Obnova bunkerjev iz 2. svetovne vojne na Debelem rtiču v turistične namene.	1.1.2024	31.12.2024	200.000 €
Belvederske terase (ureditev obale od San Simona do Belih skal in glampinga ter vzpenjače Podbelver - Belveder) - javne komunalne ureditve	Občina Izola	Območje »A« med parkiriščem in parkom s kopalno ploščadjo, ki bi postal Izolski vhod v park in tampon cona za obiskovalce ter točka osveščanja obiskovalcev. Območje »B« morje s pomoli oz. rešitvami za pristajanje čolnov, ki jih dopušča globina morja z alternativno pristajanja večjih ladij na pristanišču San Simon in/ali Carinskega pomola. Območje »C« nad parkiriščem, kjer bi se lahko uredil terasasti GLAMPING s tipskimi hišicami, ki se harmonično zlijejo v pokrajino teras. Možnost javno-zasebnega partnerstva.	1.1.2025	31.12.2025	4.000.000 €
Ekosistemske storitve in REX - ter druga podvodna naravna in kulturna dediščina	Občina Izola	Digitalizacija, valorizacija kulturne dediščine (valorizacijo REX-a).	1.1.2022	31.12.2022	450.000 €
Tehnični muzej Parenzana	Občina Izola	Umestitev eksponatov in drugih artefaktov v Hišo, z namenom vzpostavitve Muzeja Parenzana.	1.01.2022	31.12.2022	892.600 €
Celovita obnova rastlinjaka botaničnega vrta Sežana	Občina Sežana	Projekt obnove rastlinjaka v sežanskem botaničnem vrtu bo prispeval k razvoju turizma in ohranjanju kulturne dediščine.	1.1.2022	1.1.2026	2.000.000 €
Obuditev kraške vinske ceste	ORA Krasa in Brkinov d.o.o.	Nadgradnja obstoječe Kraške vinske ceste z inovativnimi (turističnimi) vsebinami in opremo v sodelovanju z občinama Miren-Kostanjevica in Komen, Društvom vinarjev in vinogradnikov Krasa ter Konzorcijem kraških pridelovalcev terana. Projekt predvideva tudi aktivnosti povezovanja s sosednjimi vinskimi cestami (Vipavska dolina, Brda in Istra) za vzpostavitev skupne ponudbe.	30.06.2021	31.12.2023	500.000 €
Mreža kolesarskih, pohodnih, učnih, tematskih poti	Občina Sežana	Občina Sežana ima na svojem območju razvejano mrežo kolesarskih, pohodnih, rekreativnih, učnih in tematskih poti, ki jih namerava obnoviti oz. nadgraditi z inovativnimi vsebinami in orodji, jih med seboj tematsko povezati ter jih vključiti v različne produkte.	1.01.2022	31.12.2027	4.000.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Promocija skupne destinacije	ORA Krasa in Brkinov d.o.o.	Na področju turizma se načrtuje več programov. Predvsem gre za aktivnosti vezane na skupno promocijo Krasa in Brkinov. Promocija bo usmerjena v inovativne, interaktivne, doživljajske, sodobne in visoko kvalitetne vsebine.	1.01.2021	31.12.2027	700.000 €
Poligon vrtač v Živem muzeju Krasa	Občina Sežana	S projektom se načrtuje nadgradnja poti med vrtačami in izvedba vzorčnega primera interpretacije sestave tal v kraških vrtačah, kar bo vodilo do vzpostavitve poligona vrtač v Živem muzeju Krasa.	1.01.2022	31.12.2027	100.000 €
Sodobna dediščina Krasa - Digitaliziran KRAS	ORA Krasa in Brkinov d.o.o.	Digitalizacija je v sodobnem svetu vedno bolj pomembna za povečanje učinkovitosti in konkurenčnosti na trgu. V sklopu projekta načrtujemo digitalizacijo vseh pomembnejših turističnih znamenitosti.	1.01.2026	31.12.2027	1.000.000 €
Vzpostavitev mreže degustacijskih centrov	ORA Krasa in Brkinov d.o.o.	Gre za vzpostavitev sodelovanja med že obstoječo infrastrukturo (npr. vaški domovi) v okviru katere se bo vzpostavilo mrežo, ki bo povezala raznoliko vsebino kraške ponudbe glede na tipiko kraja v katerem bo lociran posamezni degustacijski center.	1.01.2022	31.12.2027	3.000.000 €
Nadgradnja informacijskih centrov na Krasu in v Brkinih	ORA Krasa in Brkinov d.o.o.	V sklopu nadgradnje turističnih informacijskih točk na Krasu in Brkinih se načrtuje vzpostavitev enotne oz. usklajene podobe ter ureditve v smislu povezovanja ponudnikov ter učinkovitega in kvalitetnega ozaveščanja obiskovalcev o ponudbi Krasa in Brkinov.	1.01.2022	31.12.2027	1.000.000 €
Kraška vas - kamp	Občina Sežana	Pilotni projekt izgradnje kampa na območju občine Sežana, s poudarkom na varovanju občutljivega kraškega okolja ter še posebej izpostavljeno dediščino Krasa - izgradnja skupnih servisnih objektov, zagotovitev nočitvenih kapacitet v obliki pastirskih hišk, ureditev območij za šotorišča in avtodome, zagotovitev ustreznih športno rekreacijskih ter parkovnih površin.	1.01.2025	31.12.2027	2.000.000 €
Vrata Krasa	Javni zavod Park Škocjanske jame	Vzpostavitev geoparka na čezmejnem območju matičnega krasa. Učinki: Trajnostni razvoj območja Krasa. Kazalniki: Povečanje pričakovanega števila obiskovalcev podprtih lokacij kulturne in naravne dediščine ter znamenitosti (skupni kazalnik: 20.000 obiskov v letu 2023) na podlagi števila izvedenih naložb ali oblikovanih storitev/izdelkov za ohranjanje/obnovo naravne in kulturne dediščine (30 naložb do leta 2023).	1.01.2023	31.12.2024	2.500.000 €
Ureditev butičnega turističnega naselja na bivšem mejnem prehodu Gorjansko Žekenc	Občina Komen	Ureditev vinsko butičnega turističnega naselja z manjšim konferenčnim centrom na bivšem mejnem prehodu Gorjansko Žekenc.	1.01.2023	31.12.2024	2.410.000 €
Mreža kolesarskih tematskih poti	Mestna občina Koper	Mestna občina Koper ima na svojem območju razvejano mrežo kolesarskih, pohodnih, rekreativnih, učnih in tematskih poti, ki jih namerava širiti oz. nadgraditi z inovativnimi vsebinami in orodji, jih med seboj tematsko povezati ter jih vključiti v različne produkte.	1.1.2021	1.1.2027	500.000 €
9.1.4 Znanje za gospodarstvo					
Spodbujanje podjetniškega življenjskega sloga in oživiljanje mestnega jedra (Akademije kreativnih umetnosti, kulturni inkubator)	Občina Izola	V nekem prostoru bi vzpostavili žarišče idej za mlade, ki bi lahko razvijali projekte. V skupinah ali posamično, ki bi potem lahko prerasli v samozaposlitev in razvoj neke obrti ali podjetja.	1.1.2020	31.12.2023	300.000 €
Učni izdelovalni laboratorij za oblikovanje kamna	Izobraževalno razvojno središče notranja enota Inkubator d.o.o. Sežana	UIL bo motivacijsko, povezovalno in združevalno središče za mlade (dijake, študente, ostale zainteresirane), podjetja in njihove eksperte, tutorje in učitelje v izobraževalni sferi, podjetniško misleče posameznike, potencialne in delujoče podjetnike ter druge kreativne ljudi, ki ne bodo skupaj samo delali, ampak tudi delili znanja, izmenjevali izkušnje in iskali priložnosti za nove (skupne) projekte, medsebojno sodelovali ter skupaj razvijali svoje podjetniške ideje in rešitve, ki jih potrebujejo tako podjetja kot tudi posamezniki za svoj nadaljnji razvoj in konkurenčnost na trgu dela.	1.06.2020	30.05.2022	420.000 €
Regijska štipendijska shema	Regionalni razvojni center Koper	Regijska štipendijska shema je nadaljevanje štipendijske sheme za obalno-kraško regijo, ki je bila vzpostavljena že leta 2007. Delodajalcem omogoča sofinanciranje kadrovskega štipendij z namenom usklajevanja ponudbe in povpraševanja po kadrih, dviga ravni izobrazbene strukture, zniževanja strukturne brezposelnosti, vračanja oziroma ohranjanja izšolanih kadrov iz univerzitetnih središč v regijo.	1.01.2021	31.12.2027	1.000.000 €
PONI – Podjetno nad izzive	Regionalni razvojni center Koper	Projekt PONI je strukturiran model podjetniškega usposabljanja, v okviru katerega potencialni podjetniki v štirih mesecih razvijejo in realizirajo svojo podjetniško idejo ter v najkrajšem možnem času ustanovijo poslovni subjekt.	1.09.2023	30.09.2028	1.719.750 €
Hekaton - tehnološki maratoni	Inkubator d.o.o. Sežana	Inkubator d.o.o. Sežana bo od 2023-2029 vsako leto organiziral 72-urni razvojni tehnološki maraton – hekaton e za inovativno, kreativno, predvsem pa sodelovalno reševanje izzivov na podlagi javno dostopnih podatkov Namen in cilji: sodelovalno oblikovanje in razvoj inovativnih tehnoloških rešitev za interdisciplinarno globalne izzive, izvedba obetavnih prototipov za izboljšanje kakovosti življenja na Zemlji in v vesolju, ustvariti globalno skupnost.	1.01.2023	31.12.2029	140.000 €
Skladi tveganega kapitala za prenos znanja in tehnologij v gospodarstvo	Inkubator d.o.o. Sežana	Regionalni sklad tveganega kapitala bo omogočil oblikovanje dolgoročne infrastrukture za skupno vlaganje - naložbe v hitrorastoča, inovativna podjetja (start-upe in scale-upe) z možnostjo so-investiranja in iskanja sinergijskih učinkov z zasebnimi investitorji. Sklad bi izvajal funkcijo identifikacij, evalvacije ter izvedbo naložbe v višini 1 milijona eur v 10 - 20 zagonskih podjetij v obdobju do 5 let v obliki zagonskih spodbud, kapitalskih vložkov, mezanin kreditov ter drugih finančnih mehanizmov v cilju prenosa inovativnih tehnologij v gospodarstvo ter prodor na tuje trge.	1.01.2023	31.12.2029	1.000.000 €
Podjetniška šola Inkubatorja Sežana: Naj ideja postane Start-up	Inkubator d.o.o. Sežana	Podjetniška šola Inkubatorja Sežana – Naj ideja postane start-up, bo potekala kot sklop izobraževanj in trimesečnega mentorskega programa ter bo namenjena inovativnim potencialnim podjetnikom za razvoj učinkovitega poslovnega modela za lažji zagon podjetja. Planirana vsakoletna izvedba za celotno sedem letno obdobje.	1.01.2023	31.12.2029	350.000 €
Scale-up Akademija Inkubatorja Sežana	Inkubator d.o.o. Sežana	Scale-up Academy Sežana 2023 - 2029, ki je namenjena obstoječim star-upom v inkubatorju ter širši regiji s ciljem pripraviti start-upe na investitorje (investment readiness). V okviru akademije bodo izvedena štiri izobraževanja ter zaključni pitching pred tujimi investitorji.	1.01.2023	31.12.2029	450.000 €
Start up vikendi	Inkubator d.o.o. Sežana	Inkubator d.o.o. Sežana bo od 2023-2029 vsako leto organiziral 48-urni start up vikend – hekaton za pripravo in izvedbo novih poslovnih modelov, katere na koncu predstavijo podjetniki na zaključnih govorih pred komisijo in investitorji. Namen in cilji: spodbuditi potencialne podjetnike in podjetnike, da z ekipo poiščejo rešitve, s katerimi bodo izboljšali poslovni model.	1.01.2023	31.12.2029	140.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Informiranja in svetovanja ter ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja od 2016 do 2022	Ljudska univerza Koper	V okviru dejavnosti bomo poglobljeno svetovali za izobraževanje in karierni razvoj ter ugotavljali in vrednotili znanje 1440 zaposlenih iz celotne regije. Pri izvajanju projekta bomo sodelovali s partnersko ustanovo Ljudsko univerzo Sežana.	16.09.2016	31.03.2022	684.000 €
9.2.1 Storitve splošnega družbenega pomena					
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Izgradnja doma za starejše, dnevnega centra za starejše, oskrbovanih stanovanj in sistema mobilnosti	Občina Ankaran	Izgradnja doma za starejše, dnevnega centra za starejše, oskrbovanih stanovanj in sistema mobilnosti	1.1.2023	31.12.2027	12.000.000 €
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Izgradnja oskrbnega centra	Občina Ankaran	Izgradnja oskrbnega centra	1.1.2023	31.12.2027	4.000.000 €
Dnevni centri za starejše v mestu in na podeželju	Mestna občina Koper	Dnevno varstvo v dnevni centrih za starejše je oblika institucionalnega varstva, namenjena posameznikom, ki še ne potrebujejo celodnevnih oskrbe in si želijo oziroma potrebujejo pomoč, nadzor ali organizirano obliko bivanja le za določeno število ur dnevno. V MOK stremimo k razvoju dnevnih oblik varstva starejših in skupnostnih oblik socialnega varstva. Starejšim, uporabnikom dnevnega varstva, se z dnevnim varstvom omogoča, da čim dlje ostanejo v svojem okolju.	12.1.2020	31.12.2023	1.700.000 €
Domovi upokoencev z oddelki za demenco	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	Institucionalno varstvo predstavlja obliko obravnave v zavodu, ki upravičencem nadomešča, dopolnjuje, ali zagotavlja funkcijo doma ali lastne družine. V MOK smo želeli zapolniti vrzel v povpraševanje na območju podeželja, kjer z izgradnjo domov za ostarele lahko dosežemo mnogo bolj kvalitetno ter humano okolje za varovance ter svojem omogočamo rednejše stike z bližnjimi družinskimi člani. Ureditve zunanjih površin domov za ostarele in ureditve predvidenih vrtov za demenčne bolnike so napram izgradnji doma za ostarele relativno majhna investicija, ki vsebuje vse možnosti, da postane blagodejno okolje ter celo terapevtsko orodje.	1.01.2021	31.12.2026	15.000.000 €
Oskrbovana stanovanja Dolinska – večstanovanjski objekt s 30 oskrbovanimi stanovanji	JAVNI STANOVANJSKI SKLAD MOK	Zaradi pomanjkanja oskrbovanih stanovanj v občini Koper je Javni stanovanjski sklad MOK začel s pripravo projektne dokumentacije za izgradnjo 30 oskrbovanih stanovanj v novo nastajajoči stanovanjski soseski Nad Dolinsko - III. faza, kjer bo poleg oskrbovanih stanovanj še 70 neprofitnih stanovanj in 90 stanovanj s stroškovno najemnino. S tem JSS MOK v sodelovanju s Stanovanjskim skladom RS želi povečati fond stanovanj dostopnejših najbolj ranljivim skupinam prebivalcev.	1.1.2021	31.12.2022	4.000.000 €
Stanovanjska gradnja med Dolinsko cesto in ulico Istrskega odreda	JAVNI STANOVANJSKI SKLAD MOK	Na območju želimo ponuditi kvalitetno bivalno okolje, ki v območju stanovanjske pozidave omogoča širok pas zelenih parkovnih površin ter površine za družbene dejavnosti, ki služijo prebivalcem okoliških območij. Predvidena je gradnja večstanovanjskih objektov (120-130 stanovanj in 30 oskrbovanih stanovanj) v vkopano garažo na robu obravnavnega območja.	1.1.2021	31.12.2022	4.000.000 €
Medgeneracijski in centri dnevnih aktivnosti v Mestni občini Koper	Mestna občina Koper	Zagotovitev ustreznih dodatnih ali nadomestnih prostorov za izvajanje programov, namenjenih starejšim in drugim ranljivim skupinam, ki jim grozi socialna izključenost oziroma za izvajanje preventivnih programov, namenjenih medgeneracijskemu povezovanju. Namen preventivnih programov je zagotavljanje dostopnosti in pluralizacija storitev, in sicer z organizacijo različnih aktivnosti za starejše občane in druge ranljive skupine, v smislu aktivnega preživljanja prostega časa, kulturnih, športnih in drugih družabnih aktivnosti s ciljem ohranjanja in razvijanja kakovosti vsakdanjega življenja, medsebojne solidarnosti, preprečevanja socialne izključenosti ter medgeneracijskega druženja.	1.01.2022	31.12.2027	500.000 €
Center dnevnega varstva za starejše	Občina Izola	Ureditev prostora in organizacija programa za starejše občane, ki potrebujejo dnevno varstvo (tako za demenčne osebe kot druge starejše, ki težko ostanejo sami doma čez dan, ko so svojci v službi, šoli).	1.1.2024	31.12.2024	100.000 €
Dnevni center za starejše Sv. Peter	Občina Piran	Izgradnja manjšega dnevnega centra za potrebe podeželja v pritličju stare OŠ Sv. Peter	1.1.2022	31.12.2023	400.000 €
Medgeneracijski center Piran - Faros	Občina Piran	Prenova objekta Faros ob vrtcu v Luciji, kjer deluje tak center (vseživljenjsko učenje), ter povezava mladi-starejši, kombinacija z Epi centrom.	1.1.2022	31.12.2023	600.000 €
Izgradnja bivalnega centra za onemogle in starejše osebe (stanovanjski objekti, spremljevalni objekti, ambulante)	Občina Sežana	Zagotavljanje oskrbe starostnikov.	10.10.2022	10.10.2027	10.000.000 €
Rekonstrukcija in novogradnja stanovanjskih objektov za socialno ogrožene občane	Občina Sežana	Izboljšanje nastanitvenih možnosti za občane.	10.10.2022	10.10.2028	6.000.000 €
Ureditev zdravstvenih prostorov in medgeneracijskega centra za sobivanje	Občina Sežana	Občina Sežana namerava urediti medgeneracijski center v bližini obstoječega doma upokoencev. Organiziranih bo več enot za različne ciljne skupine, ki se bodo s skupnimi aktivnostmi med seboj dopolnjevale in sobivale.	1.01.2023	31.12.2027	4.000.000 €
Večgeneracijski center	Občina Sežana	Večgeneracijski dnevni center bo omogočil sinergijo različnih generacij in bo predstavljal obliko institucionalnega varstva, ki bo predstavljalo podporo pri samostojnem bivanju v domačem okolju.	1.01.2021	31.12.2027	300.000 €
Dom upokoencev Divača	Občina Divača	Dom upokoencev v Divači bi imel kapaciteto za cca. 100 varovancev in bi bil dislocirana enota Doma upokoencev Sežana.	1.09.2025	30.09.2027	3.000.000 €
Izgradnja Doma starejših občanov na Kozini	Občina Hrpelje-Kozina, ministrstvo	Omogočiti starejšim prebivalcem občine Hrpelje-Kozina in okoliških krajev bivanje in oskrbo v novi sodobni dislocirani enoti obalnega Doma upokoencev Koper. Izgradnjo dislocirane enote »Bori«, etažnosti (K)+P+1+2+(3), s skupno 5.610 m ² bruto tlorisne površine oziroma 62 enoposteljnimi sobami in 10 dvoposteljnimi sobami (12 enoposteljnih sob bo na oddelku za osebe z demenco) s kapaciteto 82 stanovalcev	31.12.2020	31.12.2022	6.797.614 €
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Izgradnja pokopališča	Občina Ankaran	Izgradnja občinskega pokopališča. Preminuli občani so pokopani na petih različnih pokopališčih v Mestni občini Koper.	1.2.2022	30.6.2023	3.000.000 €
Pokopališče Vinjole	Občina Piran	ureditev pokopališča Vinjole z ureditvijo dostopne poti	1.01.2023	31.12.2027	3.000.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Razširitve pokopališč v občini Sežana	Občina Sežana	Zaradi pomanjkanja prostih grobnih polj na številnih pokopališčih zmanjkuje prostora za pokope, zato so nujne razširitve pokopališč.	1.01.2022	31.12.2029	4.000.000 €
Center odličnosti za usposabljanje potapljačev in pomorskih reševalcev za reševanje v Jadransko-jonski regiji (EUSAIR), Izola. Center vodnih športov Izola. Gasilski dom in bazen v sklopu projekta.	Občina Izola	Center vodnih športov Izola bo nudil vso potrebno infrastrukturo, ki je potrebna za profesionalno opravljanje aktivnosti potapljačev, reševalcev in drugih poklicev povezanih z varnostjo na vodah in jamah. V praksi bo to globlji bazen 20 do 40m, na njim, pa normalen bazen za rekreacijo in plavanje ter tekmovalna, skoke v vodo itd. večnamenski bazen, ki se v času usposabljanja uporablja za vojsko, policijo, reševalce, civilno zaščito, Jadransko-Jonske regije. Ostale dneve je na voljo občanom za rekreacijo in rekreacijska tekmovalna, saj s tem se znižujejo stroški vzdrževanja.	1.01.2023	31.12.2023	10.000.000 €
Izgradnja gasilskega doma z možno navezavo na dejavnosti jamarske šole	Občina Sežana	Povečanje varnosti oseb, nepremičnin, narave.	10.10.2021	10.10.2023	1.700.000 €
Center za humanitarne pomoči prebivalcem - skladišča Civilne zaščite, Rdečega križa, Karitasa	Občina Sežana	Izgradnja centra za skladiščenje in razdeljevanje humanitarne pomoči prebivalstvu.	1.01.2026	31.12.2027	700.000 €
Skrb za ohranjanje okolja - varstvo pred požari v naravnem okolju (usklajeni preventivni ukrepi)	Občina Sežana	Občina Sežana namerava v sodelovanju z lokalnimi gasilskimi društvi poskrbeti za ohranjanje naravnega okolja – varstvo pred požari z nakupom opreme in vozil za PGD na najbolj požarno ogroženem območju v Sloveniji.	1.01.2022	31.12.2027	1.000.000 €
Zvišanje nivoja varstva pred požari v obalno-kraški regiji	Občina Sežana	Priprava skupnih rešitev v primeru nesreč z usklajenimi preventivnimi ukrepi pripravljenosti in ukrepi za odziv na nesreče. Projekt predvideva tudi čezmejno povezovanje.	1.01.2022	31.12.2027	1.500.000 €
Gasilski dom Senožče	Občina Divača	Povečanje varnosti oseb, nepremičnin, narave.	1.01.2024	31.12.2026	1.500.000 €
Delo z uporabniki prepovedanih drog in njihovimi svojci -Dnevni center za uporabnike prepovedanih drog	Mestna občina Koper	Delo z uporabniki prepovedanih drog in njihovimi svojci je namenjeno reševanju težav in socialnih stisk oseb, ki so posledica odvisnosti od prepovedanih drog ter temelji na pristopu zmanjševanja škode, saj ima oseba z manjšimi zdravstvenimi in socialnimi posledicami, ki so rezultat uživanja drog, boljše možnosti za dejavno socialno vključevanje. V dnevnem centru za uporabnike prepovedanih drog so uporabnikom programa namenjene dejavnosti za aktivno reševanje trenutne problematike posameznika, dejavnosti za pridobivanje in ohranjanje socialnih in drugih spretnosti, pomembnih z vidika socialnega vključevanja, dejavnosti za aktivno preživljanje prostega časa, skupine za samopomoč, vsakodnevna prehrana, informiranje in ozaveščanje uporabnikov, zamenjava sterilnih materialov s ciljem varnejše uporabe drog in pristopa zmanjševanja škode.	1.1.2022	31.12.2023	250.000€
Delo z brezdomnimi osebami in zagotovitev ustreznih nastanitvenih kapacitet za brezdomne osebe	Mestna občina Koper	S pridobivanjem dodatnih oziroma nadomestnih nastanitvenih kapacitet začasno nastanitvev – prenočišče za brezdomne osebe imajo uporabniki programov za brezdomne osebe možnost svetovanja, informiranja in individualne obravnave, različne dejavnosti v okviru dnevnega centra, tople obroke, itn. Brezdomne osebe imajo v programih možnost, da si ob ustrezni strokovni podpori uredijo in izboljšajo pogoje svojega življenja, dosega cilje, ki si jih same zastavijo, ter da se v čim večji meri delovno aktivirajo in bivalno osamosvojijo.	1.1.2022	31.12.2027	250.000€
9.2.2 Programi za mlade in za krepitev zaposlenosti					
Ustanovitev visokošolskega zavoda z dvema študijskima programoma	Izobraževalno razvojno središče notranja enota Inkubator d.o.o. Sežana	V okviru projekta Ustanovitev in akreditacija visokošolskega zavoda ter akreditacija študijskih programov želimo preoblikovati dva študijska programa Oblikovanje materialov in Fotografijo, ki se izvajata že od leta 2008 na Višji strokovni šoli Sežana v drugi enoti v okviru Šolskega centra Srečko Kosovel Sežana. Projekt je zasnovan v 2 fazah in sicer: 1. akreditacija študijskega programa za Fotografijo in Oblikovanje materialov in 2. Ustanovitev in izvedba študijskih programov pod okriljem novo nastalega visokošolskega zavoda.	1.01.2021	30.09.2023	786.660 €
Prilagoditev visokošolskega izobraževanja potrebam zdravstvene administracije	Splošna bolnišnica Izola	Prilagoditev visokošolskega izobraževanja potrebam zdravstvene administracije	1.09.2023	1.09.2025	500.000 €
Karierni Plac - Karierni center za mlade	Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana	Namen projekta je zagotavljanje večje dostopnosti do storitev karierne orientacije za šolajočo mladino. Javni razpis zasleduje cilje 10. prednostne osi Operativnega programa EKP 2014 – 2020 in je usmerjen v zagotavljanje celovite in visokokakovostne karierne orientacije že med šolanjem.	1.01.2019	30.08.2022	1.249.970 €
Erasmus+ KA204: Dvojni sinhroni pouk in sodelovanje na daljavo za učenje jezikov "DOUBLE DISC"	Escuela Oficial de Idiomas Jesús Maestro	Namen projekta je izkoristiti izmenjavo znanj, izkušenj in dobrih praks partnerskih organizacij za oblikovanje sistema izvajanja sinhronih tečajev učenja na daljavo. Ta sistem bo pomagal premostiti geografske omejitve in dosegati nove potencialne učence.	1.09.2020	31.08.2022	129.533 €
Razvoj temeljnih in poklicnih kompetenc od 2018 do 2022	Ljudska univerza Koper	Brezplačni programi so namenjeni brezplačnemu učenju za osebni in karierni razvoj skoraj 4600 zaposlenih in tudi brezposelnih starejših od 45 let. Na voljo so: Programi tujih jezikov, Programi tujih jezikov z IKT, Drugi neformalni programi, Programi za razvoj računalniških in digitalnih kompetenc, Priprave na pridobitev javno veljavnih listin.	21.12.2018	31.12.2022	1.538.346 €
NEKSTEP - neformalno kreativno srečevanje teorije in prakse	Ljudska univerza Koper	Projekt je namenjen mladim 19+, ki vstopajo na trg dela (po srednji šoli ali fakulteti). Ponudili bi neformalna usposabljanja, sledenje na delovnem mestu, usposabljanje na delovnem mestu in mentorstvo v in izven podjetij.	1.1.2022	31.12.2025	100.000 €
4.0 Generacija - mladi in tehnološki izzivi	Ljudska univerza Koper	Projekt je namenjen navajanju mladih na tehnologijo in reševanje problemov za spodbujanje visokotehnoloških delovnih mest. Vsebinska: približanje tehnologije 4.0 mladim, šola programiranja, prenos teh IT znanj v šolske kurikule.	1.1.2022	31.12.2025	75.000 €
Centralna Univerzitetna Knjižnica	Univerza na Primorskem	Model knjižnične dejavnosti na UP je bil doslej tradicionalno decentraliziran: vsaka fakulteta je skušala svojo knjižnično dejavnost izoblikovati do polnega obsega v lastni režiji in v celoti (vsaka fakultetna knjižnica z vsemi oddelki in službami), kajti organizacijska združitve fakultetnih knjižnic v enotno UP UK je bila odložena po opustitvi investicijskega projekta v Kampus Sonce, ko bi morala biti zgrajena tudi nova stavba univerzitetne knjižnice.	čimprej	čimprej	1.000.000 €
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Izgradnja stanovanj za mlade – območji Dolge njive in Pod cerkvijo	Občina Ankaran	Izgradnja stanovanj za mlade v Občini Ankaran na območju Dolge njive in Pod cerkvijo	1.1.2021	31.12.2027	25.000.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Izgradnja prizidka ali nadomestna gradnja vrtca in osnovne šole ter telovadnice	Občina Ankaran	Osnovna šola in vrtec Ankaran se že danes srečujeta s prostorsko stisko in neustrezno telovadnico. Obstoječi objekti šole in vrtca so potrebni sanacije. Prav tako je zaradi prostorske stiske nujna širitev vrtca in osnovne šole ter telovadnice.	1.1.2021	31.12.2027	9.000.000 €
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Izgradnja šolskega centra pomorskih veščin	Občina Ankaran	Izgradnja šolskega centra pomorskih veščin. Kot obmorska občina bi Zavod osnovna šola in vrtec Ankaran za svoje učence izvajal tudi poučevanje pomorskih veščin v objektu, ki bi bil umeščen na območje centralnih dejavnosti v neposredni bližini morja.	1.1.2023	31.12.2027	1.000.000 €
Vrtec Lucija	Občina Piran	Gradnja novega 22-oddelčnega vrtca, ki bo združeval funkcionalno ločeni enoti vrtca Morje Lucija s skupno 16-timi oddelki in vrtca La Coccinella Piran - Scuola dell'Infanzia La Coccinella Pirano s skupno šestimi oddelki, saj je trenutna stavba dotrajana in energetsko potratna. Z izvedbo projekta se bo zadostilo potrebam po otroškem varstvu, zagotovilo ustrezne prostorske kapacitete za izvajanje vzgojno varstvene dejavnosti, izboljšalo funkcionalnost prostorov ter znižalo stroške delovanja vrtca s ciljem zagotavljanja čim boljše energetske učinkovitosti. Predvidena je tudi podzemna garaža v 2 etažah za cca 180 parkirnih mest.	1.01.2021	31.12.2023	13.073.017 €
Vrtec Štanjel	Občina Komen	Dozidava in rekonstrukcija vrtca Štanjel zaradi prostorske stiske in neskladnosti obstoječih prostorov z veljavnimi predpisi.	1.01.2022	31.12.2023	800.000 €
Mladinsko središče Komen	Občina Komen	Ureditev središča za mlade v Komnu .	1.01.2023	31.12.2023	200.000 €
Izgradnja študentskega doma v Sežani	Inkubator d.o.o. Sežana	Poleg izobraževalnih dejavnosti, je v Sežani, nujno potrebno zagotoviti ustrezne bivanjske kapacitete tako, da se lahko študentje in pedagoški delavci v veliki meri posvečajo izobraževanju, znanosti in razvoju. Hkrati pomenijo ustrezne bivanjske kapacitete tudi zagotovitev pogojev za kvalitetno druženje in izmenjavo izkušenj tudi v prostem času. Osnovni cilj projekta je zagotovitev zadostnega števila ustreznih bivanjskih kapacitet za študente v enem objektu, ki obiskujejo študijske programa (trenutno dva programa: Fotografija in Oblikovanje materialov-Kamen) v okviru Šolskega centra Srečko Kosovel Sežana, VSŠ Sežana.	1.4.2020	30.6.2023	1.493.531 €
Priprava prostorskih dokumentov in izgradnja nove šole v naselju "Ograde Sežana", oziroma »Rekonstrukcija srednje šole« in prestrukturiranje za potrebe osnovne šole Sežana	Občina Sežana	Zagotovitev novih šolskih prostorov zaradi povečanja števila prebivalcev v občini.	10.10.2021	10.10.2026	9.000.000 €
Izgradnja nove glasbene šole v Sežani in dodatnih šolskih in športnih površin za OŠ v Sežani	Občina Sežana	Izgradnja glasbene šole v Sežani zaradi zagotovitve primernih prostorov in manjkajočih učilnic ter športnih površin.	10.10.2023	10.10.2025	10.500.000 €
Izgradnja nove srednje šole vključno s športnimi objekti	MIZŠ	Zagotovitev prostorov za srednjo šolo.	1.1.2023	31.12.2027	18.000.000 €
Socialni inkubator za mlade	Občina Sežana	Obnova oz. izgradnja multifunkcijskega objekta, v okviru katerega bodo delovale in se dopolnjevale različne organizacije in aktivnosti za mlade (glasbena šola, društvo prijateljev mladine, klub študentov, dijaška organizacija, skavti, taborniki, mladinski center, študentski servis,...).	1.01.2023	31.12.2027	10.000.000 €
Dozidava Osnovne šole Divača	Občina Divača	Zagotovitev manjkajočih učilnic.	1.01.2022	31.12.2023	1.500.000 €
Nakup zemljišča in izgradnja igrišča v Gabrovem naselju	Občina Divača	V novem Gabrovem naselju je nujna izgradnja igrišča za otroke, saj se je na to območje v zadnjih desetih letih priselilo veliko mladih družin z otroki.	1.01.2020	31.12.2026	1.600.000 €
Rešitev prostorskih potreb Univerze na Primorskem Fakultete za vede o zdravju (UP FVZ) in SBI - novogradnja UP FVZ	UP FVZ	UP FVZ je prostorsko povezana s Srednjo šolo Izola (v nadaljevanju SŠ Izola) in Splošno bolnišnico Izola (v nadaljevanju SBI). Rešitve so rezultat predhodnih skupnih dogovorov. UP FVZ je že meseca marca 2017 opravila analizo prostorskih potreb UP FVZ, saj je pridobila nove študijske programe in želi svojo dejavnost še nadgraditi. Nove prostore bi tako pridobili z gradnjo večnadstropne nove stavbe na parceli poleg SBI ter menjavo (prodajo) obstoječih prostorov ali s pridobitvijo novih prostorov na drugi lokaciji.	1.01.2024	31.12.2027	10.000.000 €
Učilnica v naravi	InnoRenew CoE v sodelovanju z Občino Izola	Učenje v naravi je danes aktualen stil poučevanja zlasti kot protitež elektronskim napravam, brez katerih je praktično nemogoče živeti. Tudi poučevanja si pravzaprav ne moremo zamisliti brez računalnikov. Danes imamo v razredih veliko nemirnih učencev z različnimi prilagoditvami in posebnostmi (ADHD in druge motnje). Nemirni učenci, kot jih navaja Broda (2007, 25), so še posebno motivirani za učenje iz prve roke.	čimprej	čimprej	387.000 €
Vzpostavitev trojezičnega vrtca	Univerza na Primorskem	Univerzitetni vrtec bo na eni strani namenjen potrebam obstoječih sodelavcev in študentskih družin ter pomlajevanju kadrovske strukture, na drugi strani pa bo univerzitetni vrtec modelni vrtec UP PEF. Univerzitetni vrtec bo večjezični, s fleksibilno organizacijo, kjer se bodo otroci dnevno srečevali s tremi jeziki (slovenščino, italijanščino in angleščino). Sodelovanje med strokovnjaki UP PEF in strokovnjaki v praksi (vrtec bo imel med drugim tudi hospitacijsko vlogo), bo omogočalo oblikovanje in posodabljanje kurikuluma za ustrezne študijske programe na UP PEF.	čimprej	čimprej	50.000 €
Obnova in nadzidava Stare Pošte	Univerza na Primorskem	Univerza na Primorskem je od Pošte Slovenije kupila objekt na Glagoljaški 8 v centru Kopra v katerem se odvija pedagoška in raziskovalna dejavnost Univerze na Primorskem. Ob prevzemu je fakulteta le za silo obnovila prostora, manjkajo pa večje in specializirane predavalnice ter skupni prostori, kjer bi se študenti lahko zadrževali in učili ter izdelovali projektne naloge. Zato načrtujemo dvig stavbe za dodatno nadstropje, ki bi bilo konstrukcijsko leseno. S tem bi pridobili potrebno dodatno površino za vsebine fakultete. Hkrati bi stavbo tudi energetsko sanirali in jo modernizirali ter tako v njej omogočili sodobne naravoslovne raziskave.	čimprej	čimprej	3.000.000 €
Študentski domovi - Kamionski terminal	Univerza na Primorskem	Univerza na Primorskem se srečuje z velikim pomanjkanjem ustreznih študentskih namestitev, kar še dodatno omejuje turistična privlačnost področja. Zato smo razvili načrt izgradnje študentskega naselja na sedanem kamionskem terminalu. Predlagamo novo pozidavo območja s študentskim naseljem s 14 bloki in vmesnim parkom. Višina predvidenih blokov je 16,2m (enaka kot višina bližnje okrogle stavbe) ter gabaritov P+4. Na ta način lahko dosežemo večjo enovitost in strnjeno pozidavo znotraj stavbnega kareja, prav tako pa prispevamo k večji zgostitvi razpršenega primestnega okolja ob Ankaranski cesti. S tem na bruto površine 36.269 m2 pridobili 29.189 m2 stanovanjske bruto površine, kar bi omogočilo 1.453 postelj, od tega 84 postelj za otroke v okviru stanovanj za mlade družine.	čimprej	čimprej	50.000.000 €
Prostori za aktivno in zdravo preživljanje časa mladih	Mestna občina Koper	Vlaganje v mladinsko infrastrukturo z namenom ureditve javnega prostora, namenjenega mladini, in sicer za organizirane kot tudi neorganizirane skupine, ki bi omogočale večjo avtonomijo mladih, neformalno učenje in usposabljanje ter večanje kompetenc mladih, zdrav način življenja ter hkrati preprečevanje različnih oblik odvisnosti mladih.	1.1.2022	31.12.2026	1.000.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
9.2.3 Zdrav življenjski slog in preventivni programi					
Inovativna nadgradnja zdravstvenega informacijskega sistema Splošne bolnišnice Izola	Splošna bolnišnica Izola	Inovativna nadgradnja zdravstvenega informacijskega sistema Splošne bolnišnice Izola	1.09.2023	1.09.2026	1.000.000 €
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Izgradnja zdravstvenega doma in lekarne	Občina Ankaran	Izgradnja zdravstvenega doma in lekarne	1.1.2023	31.12.2027	5.500.000 €
Izgradnja novega zdravstvenega doma v Kopru	Ministrstvo za zdravje ob podpori Mestne občine Koper	Izgradnja novega zdravstvenega doma v Kopru je zaradi prostorske stiske in uvedbe novih odobrenih zdravstvenih programov postala nujna za izvedbo kvalitetne zdravstvene storitve.	1.1.2021	31.12.2023	15.000.000 €
Nadzidava ZD Izola	Občina Izola	Predvidena je nadzidava teras na vzhodni in zahodni strani objekta Zdravstvenega doma Izola. Terasi se nahajata v drugem nadstropju, vsaka v izmeri 145 m2. Na obeh terasah je predvidena izgradnja prizidka, v katerih bodo urejeni dodatni prostori za potrebe zdravstvenega doma.	1.01.2022	31.12.2022	500.000 €
Izgradnja novih bolnišničnih kapacitet za pljučne bolezni v Sežani (skupaj s športnimi objekti)	Bolnišnica Sežana	Zagotavljanje boljših pogojev in zmogljivosti za zdravljenje pljučnih bolnikov.	10.10.2022	10.10.2027	20.000.000 €
Razširitev površin za zdravstvene storitve (nadzidava ZD ali dograditev)	Občina Sežana	Povečanje zdravstvenih zmogljivosti za občane.	10.10.2022	10.10.2027	2.000.000 €
Rehabilitacijski center za starejše Sežana	Bolnišnica Sežana	Načrtuje se izgradnja rehabilitacijskega centra za starejše z nastanitvenimi kapacitetami, ki je nagradna oz. podaljšana faza rehabilitacije po zaključeni bolnišnični rehabilitaciji oz. ob napotitvi s primarne ravni. Center bi pokrival potrebe po rehabilitaciji bolnikov osrednje in severno-primorske ter obalno-kraške regije. Ministrstvo za zdravje projekta še ni vključilo v svoje projektne načrte, čeprav je bil uradno DIIP na Ministrstvo za zdravje že posredovan. Kar zadeva projektno dokumentacijo je izdelan DIIP. Projekt je lokacijsko opredeljen v programih občine do faze izdelave lokacijske dokumentacije.	1.1.2022	31.12.2026	13.000.000 €
Mreženje v zdravstvu z namenom rešitve kadrovskega problema	Občina Sežana	Občina Sežana bo v sodelovanju z ostalimi občinami vzpostavila mrežo zdravstvenih centrov za zagotavljanje kadrovskega problema (izobraževanja, izmenjave dobrih praks, razvoj osnovnih metodologij, izvedba pilotnih usposabljanj...).	1.01.2023	31.12.2027	500.000 €
Izgradnja zdravstvenega doma poleg Gasilskega doma v Senožečah	Občina Divača	Izgradnja novega Zdravstvenega doma v Senožečah je zaradi prostorske stiske in zagotovitve primernih prostorov za opravljanje kvalitetne zdravstvene dejavnosti nujna.	1.01.2024	31.12.2026	1.000.000 €
Rešitev prostorskih potreb Univerze na Primorskem Fakultete za vede o zdravju (UP FVZ) in Splošne bolnišnice Izola (SBI) - odkup in ureditev izpraznjenih prostorov FVZ za potrebe bolnišnice	Splošna bolnišnica Izola	Zagotovitev dodatnih prostorov za izvajanje zdravstvene oskrbe.	1.01.2024	31.12.2027	6.685.000 €
Izgradnja novih (dodatnih) bolnišničnih prostorov	Splošna bolnišnica Izola	Zagotovitev nujno potrebnih DODATNIH prostorov in opreme za zdravljenje infekcijskih bolezni, tako otrok kot odraslih.	1.01.2022	1.03.2023	4.000.000 €
Oprema in obnova bolnišničnih prostorov za novo storitev-podaljšano bolnišnično zdravljenje (npr. zdravstvena oskrba starostnikov)	Splošna bolnišnica Izola	Oprema in obnova bolnišničnih prostorov za novo storitev-podaljšano bolnišnično zdravljenje (npr. zdravstvena oskrba starostnikov)	1.09.2021	1.01.2022	1.000.000 €
Vzpostavitev in delovanje specialističnega paliativnega tima SB Izola v regiji	Splošna bolnišnica Izola	Vzpostavitev in delovanje specialističnega paliativnega tima SB Izola v regiji	1.09.2021	1.09.2023	750.000 €
Razširitev površin za zdravstvene storitve (novogradnja zdravstvene postaje Komen)	Občina Komen	Povečanje zdravstvenih zmogljivosti za občane.	1.1.2022	31.12.2023	2.000.000 €
Športno rekreacijski park (ŠRP) Ankaran - (Infrastruktura za potrebe občine): Umestitve različnih športnih zvrsti na enem strnjem prostoru in posebno skrbjo za možnost športnega udejstvovanja invalidov in ljudi s posebnimi potrebami	Občina Ankaran	Izgradnja večnamenske športne dvorane: dvoranska odbojka, košarka, rokomet, mali nogomet, gimnastika, borilne veščine, kegljanje in drugi dvoranski športi,... Zunanja igrišča in infrastrukture: košarka, rokomet, nogomet, mali nogomet, odbojka na mivki, tenis, balinanje, streljanje z zračno puško, obrambno streljanje s pištolo in MK puško, lokostrelstvo,... Ureditev centra vodnih športov: kajak-kanu, jadrnanje, potapljanje, športni ribolov,...	1.1.2023	31.12.2027	25.000.000 €
Odkup zemljišč in izgradnja športnih objektov ob Orleški cesti	Občina Sežana	Zagotovitev novih športnih površin za občane.	10.10.2021	10.10.2030	20.000.000 €
Športni park Divača	Občina Divača	Nujna izgradnja zadostnih zunanjih športnih površin za športno udejstvovanje v Divači.	1.01.2024	31.12.2026	2.000.000 €
Večnamenska športna dvorana Hrpelje	Občina Hrpelje-Kozina	Izboljšanje pogojev za vadbo občinskih športnih ekip, izvajanje programov športne vzgoje, za športno udejstvovanje rekreativcev, za druženje otrok ob športu, za zdrav, športni način življenja in za organizacijo raznih športnih prireditev v občini Hrpelje-Kozina z izgradnjo nove večnamenske športne dvorane v Hrpeljah	31.12.2022	31.12.2024	1.750.000 €
Ureditev športnega parka Grofovka	Občina Komen	Ureditev športnega parka (nova športna dvorana in preureditev sedanje telovadnice v balinarsko dvorano in prostore za glasbeno šolo, nogometno igrišče, atletske steze, telovadnica v velikosti malega nogometnega igrišča) za potrebe razvoja športnih dejavnosti na območju Spodnjega Krasa. Zagotovitev prostora za razvoj mladinskega in rekreacijskega športa. Zaradi ugodnega podnebja tudi možnost uporabe zunanjih športnih površin v zimskem času in s tem privabljanje dodatnih obiskovalcev in s tem krepitev razvoja turizma.	1.1.2022	30.6.2024	4.500.000 €
Širitev mreže javnega zdravstva na dislociranih enotah na podeželju	Mestna občina Koper	Za oblikovanje in uresničevanje programov za krepitev zdravja na območju Mestne občine Koper ter razvijanje dopolnilnih programov za najbolj ranljive skupine prebivalstva se načrtuje ureditev ustreznih prostorov za nove ambulante z namenom povečevanja dostopnosti do kakovostne zdravstvene oskrbe na primarni zdravstveni ravni.	1.1.2022	31.12.2026	250.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Vzpostavitev centra prvih posredovalcev	Mestna občina Koper	Projekt prvih posredovalcev deluje po principu usposabljanja, opremljanja in informiranja ljudi, z namenom dodatne pomoči pri reševanju življenj. Verjetnost preživetja poškodovanca se namreč znatno zviša ob hitrem pristopu ter zgodnjo defibrilacijo. Do krajev izven mesta je dostopnost strokovnih služb in profesionalne opreme časovno daljša, zato želimo razširiti obstoječi program in pridobiti dodatne kapacitete za programa mreže defibrilatorjev in prvih posredovalcev na podeželju oziroma težje dostopnih krajih v Mestni občini Koper.	1.1.2022	31.12.2026	250.000 €
Ureditev urbanega športnega parka	Mestna občina Koper	Na trenutno neurejenem travnatem območju je namera dopolnitev ŠRC Bonifika z vsebinami, ki naj bi izražala vsebine urbanega športa in drugih sprostitveno rekreativnih vsebin. Navedeno območje je primerno za ureditev centra urbanega športa. Urbani športi so nastal v tovrstnih središčih. Gre za t.i. šport za vse, kjer se lahko vsakdo vključi ne glede na spol, starost, narodnost, raso, etično poreklo, jezik, vero, socialni status, družbeni položaj in predhodno športno znanje posamezne športno rekreativne vsebine. To območje omogoča možnosti vzpostavitve Urbanega parka, ki bo javno dostopno, brez plačila uporabe urejenih površin, ne glede na njeno vsebino. Poleg športnih vsebin je smiselno vključiti tudi kulturne in vse druge vsebine, ki omogočajo aktivno ali sprostitveno preživljanje prostega časa.	01.01.2021	31.12.2023	1.000.000 €
9.2.4 Kultura in kulturna dediščina					
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Izgradnja kulturnega doma in knjižnice	Občina Ankaran	Izgradnja kulturnega doma in knjižnice	1.1.2023	31.12.2027	5.000.000 €
Obnova objektov kulturne dediščine v kulturne in turistične namene	Občina Ankaran, Ministrstvo za kulturo	Obnova črpaljšča na Ankaranski bonifiki, obnova kapelice v parku nekdanjega zdravilišča, obnova skupnostne krušne peči ob Jadranski cesti	1.1.2023	31.12.2027	200.000 €
Obnova palače Besenghi degli Ughi	Občina Izola	Predvideno je prenavljanje palače v celoti v skladu z restavratorsko-konservatorskim načrtom. Naslednja prva zaokrožena celota predvideva: obnovo stopnišča, mozaik glavne dvorane, zamenjava oken v zadnjem nadstropju.	1.1.2021	31.12.2027	1.500.000 €
Izvedba obnove palače na Verdijevi 1	Občina Izola	V pritličju je predvidena ureditev tematskih sob, in sicer izolskih kapetanov in kartografa Pietra Coppa, pesnika Danteja Alighierija, idr. Predvidena je tudi umestitev stalne zbirke del primorskih likovnih ustvarjalcev.	1.12.2020	31.12.2022	800.000 €
Ureditev spomenikov na izolskem pokopališču (sakralna dediščina)	Občina Izola	V sklopu projekta bi se stene na podlagi Poročila o opravljenem sondiranju ometov in beležev, ki ga je pripravil strokovni konservator, v vhodnem objektu, kjer sta mrliški vežici, obnovile in na novo pobelile celotne površine. Vzpostavili bi interaktivni vodič po pokopališču, prek katerega bi obiskovalci sami s pomočjo monitorja v glavnem vhodnem objektu poiskali zeleni spomenik in pokojnika. Izpisovali bi se tudi podatki o posebnosti posameznega spomenika. Vzpostavili bi interaktivni vodič po pokopališču, prek katerega bi obiskovalci sami s pomočjo monitorja v glavnem vhodnem objektu poiskali zeleni spomenik in pokojnika. Izpisovali bi se tudi podatki o posebnosti posameznega spomenika.	1.1.2021	31.12.2022	570.000 €
Vzpostavitev Istrskega kulturnega centra v Izoli	Občina Izola	Istrski kulturni center bo sodobno kulturno središče, ki bo Slovenski Istri omogočilo kulturni preskok v ponudbi z decentralizacijo vsebin na regionalni ravni. Ponujal bo glasbene, gledališke, operne, lutkovne in plesne predstave, državne protokolarne prireditve, seminarje, multimedijske dogodke. Zasnova predvideva notranje in zunanje prizorišče. S centrom bo upravljal nov javni zavod za kulturo Občine Izola.	1.10.2021	31.12.2025	15.000.000 €
Prenova skladišča soli Grando	Občina Piran	Prenova objekta skladišča soli Grando - skladno z različnimi vsebinami po idejnih predlogih.	1.1.2022	31.12.2025	9.360.000 €
Prenova strehe Grando	Občina Piran	Prenova strehe skladišča soli Grando (kulturna dediščina).	1.6.2021	31.12.2023	1.000.000 €
Prenova Svetilnika na Punt	Občina Piran	Prenova Svetilnika na Punt skupaj s trgovinjo in zunanjo ureditvijo.	1.6.2021	31.12.2023	1.435.000 €
Revitalizacija starega mestnega jedra	Mestna občina Koper	<u>Nadaljevanje urejanja celotne podobe mestnega jedra, ki zajema obnove infrastrukture, fasad, pročelij, streh in drugih stavbnih elementov.</u>	1.1.2021	31.12.2027	3.000.000 €
Ureditev Bastiona - prostorov same utrdbe in dela nekončanega obzidja	Mestna občina Koper	Eden od danes degradiranih delov starega mestnega jedra Kopa, razgledišče Bastion, se nahaja neposredno pred potniškim terminalom, kjer se danes v vse večjem številu ustavljajo križarke. Načrtovana rekonstrukcija in prezentacija degradiranega ohranjenega dela mestnega obzidja, bo ustrezno ovrednotila kulturni spomenik lokalnega pomena ter ga približala širši javnosti in obogatila turistično ponudbo regije.	1.9.2020	31.12.2022	1.500.000 €
Obnova skladišča soli LIBERTAS	Mestna občina Koper	Stanje objekta je ocenjeno zelo slabo potrebno temeljite prenove; pred morebitno novo namembnostjo je potrebno prostore obnoviti, predvsem pa sanirati vlago in sanirati ostrežje in strešno kritino v skladu s kulturno-varstvenimi smernicami. Večnamenska uporaba - koncerti, gledališče, ples, razstave, kongresi, modne revije, različne tržnice, kulinarični dogodki, večerje kot tudi prostor za različne organizacije: nevladne organizacije, start-up, freelancerji	1.1.2021	31.12.2023	2.000.000 €
Obnova Servitskega samostana	Mestna občina Koper/Univerza na Primorskem	Je eden izmed dveh spomenikov državnega pomena na območju MOK. Servitski samostan je že ovrednoten kot kulturna dediščina. Upoštevati pa je potrebno tudi načela interpretacije kulturne dediščine in prevesti njegovo prepoznano družbeno vrednost in jo opredeliti s postopkom prenove, ki bo interdisciplinarno povezala raziskovalne dosežke različnih strok. Načrtujemo tudi selitev rektorata, natančneje vsebinske rešitve pa še snujemo v sodelovanju s širšo ekipo. Gre za neprecenljivo vrednost, h kateri se je Univerza na Primorskem zavezala in jo želi vrniti nazaj v življenje z živahnim vrvežem študentov, raziskovalcev in občanov.	1.1.2021	31.12.2030	20.000.000 €
Obnova Palače De Belli	Znanstveno-raziskovalno središče Koper	Uresničiti poslanstvo Mediteranskega referenčnega centra znanstveno-raziskovalne odličnosti; Valorizacija snovne kulturne dediščine – umestitev znanstveno-raziskovalne in strokovno-administrativne dejavnosti v palačo De Belli za namen izvajanja dejavnosti ZRS Koper.	1.1.2023	31.12.2025	5.000.000 €
Dokončanje Palače Baseggio - Borilnice	Znanstveno-raziskovalno središče Koper	Palača Kreljeva 6 sodi med najpomembnejše koprskke palače, ki so odraz stanovanjske kulture najvišjega sloja meščanstva 17. in 18. stoletja, ki je nastala pod močnim vplivom Benetk. Projekt predstavlja investicijo javnega značaja širšega družbenega pomena, ki zaradi svoje specifične narave ne ustvarja finančno merljivih rezultatov, saj gre za obnovo objekta, ki bo služil raziskovanju kulturne dediščine in centru za kulturne in kreativne industrije. Dolgoročno bi tudi pripomogel k revitalizaciji mestnega jedra s tem, da se ohrani živ mestni ambient z organizacijo različnih dogodkov, ki bodo pripomogli v večji prepoznavnosti.	1.9.2020	31.8.2021	400.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
		Glede na to, da gre za premišljen projekt z določenim terminskim planom in zaprto finančno konstrukcijo menimo, da je investicijska naložba smiselna in upravičena.			
Revitalizacija gospodarskega dela Scaramangajeve posesti	Gospodarski subjekt (delniška družba), kot upravljavec Botaničnega vrta Sežana ob vili Mirasasso - registrirane naravne in kulturne dediščine ter lastnik dotične nepremičnine na območju vrta	Projekt bo vključeval poglobljene raziskave o grški trgovski družini Scaramanga` iz Trsta, ki je leta 1848 oblikovala današnji Botanični vrt Sežana (nekdanj Scaramangajevo posest), hkrati pa tudi obnovo nekatere obstoječe infrastrukture na območju vrta, ki je danes registriran kot naravna in kulturna dediščina. "Revitalizacija gospodarskega dela Scaramangajeve posesti" neizpodbitno zasleduje svoj namen, to je prispevati k ohranjanju in varovanju naravne in kulturne dediščine današnjega "Botaničnega vrta Sežana".	1.1.2023	31.12.2023	1.200.000 €
Oživitev naravne in kulturne dediščine	Občina Sežana	Projekt vključuje številne aktivnosti povezane z obnovo in nadgradnjo naravne in kulturne dediščine, da oživimo "pozabljene" znamenitosti in jih vključimo v ponudbo občine Sežana z namenom seznanjanja bodočih generacij o zapuščini naših prednikov.	1.01.2022	31.12.2027	4.000.000 €
Ozavesti kulturo	Občina Sežana	Načrtovanih je več projektov, in sicer: prenova kinodvorane v smislu kakovostne art ponudbe filmov, zamenjava stolov v kinodvorani in nabava projektorja, širitev oz. dograditev Kosovelove knjižnice Sežana, organizacija doživetja v Kosovelovi sobi, posodobitev Kosovelove domačije v Tomaju, posodobitev amfiteatra, posodobitev vračanja knjižničnega gradiva v Kosovelovi knjižnici Sežana, posodobitev lučnega sistema v Kosovelovem domu Sežana, nadgradnja obstoječe kulturne infrastrukture, odkup nepremičnine (stanovanja) Jolke Milič z namenom ureditve hiše kulture, vzpostavitev bibliobusa.	1.01.2022	31.12.2027	7.500.000 €
Center posebnih umetnosti	Občina Sežana	Obstoječe in nezasedene objekte v občini Sežana bi odkupili, enotno uredili in ponudili na uporabo umetnikom, ki bi bili pripravljeni svoje izdelke razvijati, predstaviti in prodajati.	1.01.2026	31.12.2027	500.000 €
Mitnica Senožeče	Občina Divača	Obnova kulturnega spomenika stare mitnice v Senožečah. Občina je postala njena lastnica pred dvema letoma. Zaradi kulturno spomeniške vrednosti bi bila potrebna popolne obnove, saj je že v razpadajočem stanju.	1.09.2023	30.09.2025	400.000 €
Ureditev Zadružnega doma-kulturna dvorana Divača	Občina Divača	Zagotovitev prostorov za izvajanje kulturnih dejavnosti v Divači.	1.01.2024	31.12.2026	2.500.000 €
Ureditev vaškega jedra v Senožečah	Občina Divača	Ureditev propadajočega kulturno-varstveno zaščitene vaškega jedra Senožeč.	1.01.2024	31.12.2026	500.000 €
Kulturni dom Komen	Občina Komen	Rušitev obstoječega kulturnega doma (dvorana, knjižnica, pisarniški prostori), ki je energetska potratna stavba in ne omogoča dostopa invalidom. Nadomestna gradnja za cca. 10% manjšega, energetskega objekta, ki bo omogočil dostop invalidom. Ureditev sodobnih prostorov za potrebe knjižnice, dvorane za kulturne in druge dogodke, prostori za kulturno društvo s statusom v javnem interesu. Možnost izvedbe številnih kulturnih in poslovnih dogodkov skozi celotno leto, krepitev turističnega povpraševanja in s tem ustvarjanje novih delovnih mest v gostinskem in turističnem sektorju.	1.1.2022	31.10.2022	2.000.000 €
Park Zdravstvene postaje Komen	Občina Komen	Rekonstrukcija in sanacija Fabianijeve kulturne dediščine v parku Zdravstvene postaje (nekdanja Vila Storič) v Komnu.	1.1.2023	31.10.2023	250.000 €
Revitalizacija starega vaškega jedra Štanjel	Občina Komen	Celovita obnova in revitalizacija starega jedra Štanjel vključuje naslednje aktivnosti: obnova štanjelskega gradu, ureditev komunalne infrastrukture v starem jedru Štanjela, obnova dela nekdanjega kompleksa znamenite Ferrarijeve vile, obnova Ferrarijevega vrta	1.1.2021	31.12.2022	5.000.000 €
Obnova suhozidov regijski projekt	ORA Krasa in Brkinov d.o.o.	Potrebno je znotraj regije izvesti evidenco suhozidov, ki bo podlaga za nadaljnjo pripravo ukrepov za obnovo kulturne dediščine suhozidov. Pričakuje se umestitev obnove tovrstne dediščine v operativne programe EU skladov in s tem pridobitve možnosti sofinanciranja iz le-teh.	1.1.2021	31.12.2027	1.200.000 €
Grad Školj	Javni zavod Park Škocjanske jame	Cilj in namen: Ohranjanje kulturne dediščine na Krasu. Učinek: Obnovljene ruševine gradu Školj. Kazalniki: 1. Interpretacijska točka na Školju, kot kulturnem spomeniku in mirni coni; 2. vsaj 50 % obiskovalcev PŠJ informiranih o pomenu kulturne dediščine in obnovi gradu Školj	1.01.2023	31.12.2024	500.000 €
Kino Istra – Cinema Istra	Otok, zavod za razvijanje filmske kulture	Gre za potujoči kulturni program, ki pripravlja v več krajih slovenske in hrvaške Istre preko 100 dogodkov. Projekt spodbuja razvoj inovativnih kulturnih središč v lokalnih skupnostih ter spoznavanje, ohranjanje in povezovanje evropske kulturne dediščine. Z njim se želi vzpostaviti in zagotoviti redno kakovostno kulturno–izobraževalno ponudbo v manjših krajih in podeželju, ter tako vsem generacijam omogočiti kulturno udejstvovanje.	1.1.2022	31.7.2027	260.000 €
9.2.5 Razvoj italijanske avtohtone narodne skupnosti					
Vzgojno-izobraževalne in rekreacijske dejavnosti v italijanskem jeziku	Samoupravna skupnost italijanske narodnosti Piran	Vzpostavitev funkcionalnosti objekta kot centra pedagoških dejavnosti vse leto: od učne pomoči do poletnih kolonij v italijanskem jeziku ob spoznavanju naravnega krajinskega parka, krajevnih običajev, kulinarčnih posebnosti, športnih aktivnosti ter naravoslovnih in zgodovinskih posebnosti.			800.000 €
Megasen Grando	Skupnost Italijanov "Giuseppe Tartini" Piran	Dinamično središče produkcije, dokumentacije, razstav, promocije in razkritja produktov italijanske narodne skupnosti, ki bo privlačilo tudi slovensko prebivalstvo. V objektu bo skrb za italijanski jezik ob ponujeni vsebini pomembno prispevala k večji socialni sprejemljivosti italijanskega jezika in pripadnikov narodnosti. Umetnost, dediščina in šport bodo služili kot vez med sedanostjo in preteklostjo ter bodo prispevali k zdravemu in spoštljivemu odnosu z okoljem.	1.1.2022	31.12.2027	900.000 €
(eco)Finestria	Lokalna skupnost Strunjan	Informativna točka za lokalno prebivalstvo in obiskovalce, ki bo poudarjala lokalne proizvode, zgodbe in običaje. Združevanje vsebin (tipični krajevni pridelki, ribištvo, soline, učne poti, verski obredi, Vila Tartini, športne aktivnosti) bo dvignilo prepoznavnost kulturne dediščine, ki izhaja iz zgodovine avtohtonega prebivalstva ter bo prispevalo k razvoju kraja in regije.	1.1.2022	31.12.2027	660.000 €
tARTini 2	Skupnost Italijanov "Giuseppe Tartini" Piran	Nadaljevanje EU projekta tARTini z vzpostavitvijo evropske poti Tartini route, nadgradnjo glasbenih vsebin in višjo stopnjo promocije kulturne blagovne znamke.	1.9.2022	31.12.2027	1.300.000 €
Prenova čitalnice Fulvio Tomizza	Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper	Predvidena je prenova dotrajane čitalnice Fulvia Tomizze, ki deluje v sklopu Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper.	2021-2023	najkasneje do leta 2027	230.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Nakup dela Palače Grisoni v Kopru	Samoupravna skupnost italijanske narodnosti Koper	Nakup objekta, v katerem bi deloval Italijanski kulturni center in kjer bi potekale kulturne dejavnosti za pripadnike INS.	2021-2023	najkasneje do leta 2027	1.000.000 €
Nakup nepremičnine za delovanje INS Ankaran	Samoupravna skupnost italijanske narodnosti Ankaran	Nakup objekta, v katerem bi delovala tako SSIN Ankaran kot skupnost Italijanov (društvo) pripadnikov INS v Ankaranu. INS Ankaran je edina izmed štirih obalnih občin, ki še nima lastnih prostorov, v katerih bi lahko opravljala dejavnosti za pripadnike narodne skupnosti.	2021-2023	najkasneje do leta 2027	300.000 €
9.2.6 Razvoj regijskega podpornega okolja za NVO					
Izgradnja podpornega okolja za NVO	Kulturno izobraževalno društvo PiNA	Projekt izgradnje podpornega okolja za NVO predvideva nastanek NVO Inkubatorja, ki bo po zgledu inkubatorjev za podjetja zagotavljal osnovno infrastrukturo za krepitev sektorja. V tem okviru bo vzpostavljen sklad za profesionalizacijo NVO, potekalo bo redno letno dodeljevanje sredstev za male projekte in spodbujanje čezsektorskih partnerstev in snovanja storitev preko dodeljevanja razpisnih sredstev, vzpostavljena bo ustrezna infrastruktura (en co-working na Obali en na Krasu oz. Brkinih), potekala bosta nudenje strokovne podpore NVO in organizacija izobraževalnega programa. .	1.1.2022	31.12.2027	1.800.000 €
9.3.1 Narava					
Zelena infrastruktura	Javni zavod Park Škocjanske jame	Možnih več projektov. Cilj in namen: Obnova kalov, suhih zidovih, ledenic, zelenih poti in naravnih vrednotah. Učinki: Povezana in učinkoviteje upravljana mreža zelene infrastruktura v regiji. Kazalniki: 1.obnovljenih vsaj 30 elementov zelene infrastrukture v regiji. 2. vsaj 90 % prebivalcev regije informiranih o pomenu in grožnjah zeleni infrastrukturi (tujerodne vrste, onesnaževanje...)	1.01.2023	31.12.2027	1.500.000 €
Čiščenje jam in varstvo kraških vodonosnikov	Občine	Možnih več projektov. Cilj in namen: Odstranjevanje odpadkov in drugih virov onesnaženja v jamah in na vodonosnikih (npr. s sanacijo črnih odlagališč in nelegalnih izpustov, nadgradnja kanalizacije in ČN s terciarnimi metodami čiščenja, itd.). Učinki: Varstvo in preprečevanje nadaljnega onesnaževanja jam in vodonosnikov. Kazalniki: vsaj 25 % izboljšanje stanja v regiji; 2. vsaj 90 % prebivalcev regije informiranih o pomenu in varstvu jam in vodonosnikov.	1.01.2023	31.12.2027	3.000.000 €
Preprečevanje zaraščanja Krasa in Brkinov	Občine	Možnih več projektov. Cilj in namen: Ohranjanje tradicionalne rabe travnikov in visokodebelnih sadovnjakov preko spodbujanja ekosistemskih storitev. Učinki: ohranjena kulturna krajina in biotska raznovrstnost Krasa in Brkinov. Kazalniki: 1. vsaj 25 % travnikov in/ali sadovnjakov v regiji očiščenih zarasti; 2. vsaj 90 % prebivalcev regije informiranih o pomenu kulturne krajine Krasa in Brkinov. 3. Nakup in vzpostavitev sistema izposoje skupne opreme za ekosistemске storitve: npr. sušilnica sadja, stiskalnico za sok, itd., vključno z obnovo objekta/-ov za umestitev te opreme.	1.01.2023	31.12.2027	4.500.000 €
Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Celovita ureditev naravne vrednote evidenčna št. 1981 – »Ankaran - park nekdanjega zdravilišča«	Občina Ankaran	Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Celovita ureditev naravne vrednote evidenčna št. 1981 – »Ankaran - park nekdanjega zdravilišča«	1.1.2023	31.12.2027	500.000 €
Mednarodni razvojni načrt Ankaranskega polotoka: Ureditev Informacijskega centra Krajinski park Debeli rtič	Občina Ankaran	Krajinski park Debeli rtič se predstavi z interpretacijskim središčem, učnimi potmi in infrastrukturo za obiskovanje.	1.1.2023	31.12.2027	500.000 €
Park avtohtonih rastlin in živali Hrastovlje	Društvo Boškarin	Ohranjanje in vzdrževanje obstoječega parka, ki služi prikazu avtohtonih slovenskih živalskih vrst in sredozemskega rastlinja v izobraževalne in turistične namene. Predvidena je postavitve opazovalnice za zaščiteno sovo in orla, ki gnezdita na Kraškem robu.	1.1.2022	31.12.2023	500.000 €
Zelena infrastruktura	Mestna občina Koper	Ozelenitev javnih površin, dopolnjevanje obstoječih zelenih mestnih sistemov (drevoredi, parki, avtohtono rastlinstvo...) s ciljem zmanjševanja negativnih vplivov na okolje in izboljševanja zdravja ljudi (zmanjševanje CO2, hrupa...).	1.1.2022	31.12.2027	1.000.000 €
9.3.2 Podeželje					
Kjtina - Veriga trženja lokalnih produktov	ORA Krasa in Brkinov d.o.o.	Vzpostavitev verige lokalnih proizvajalcev in pridelovalcev. Projekt vključuje opremo prostora, apliciranje skupne blagovne znamke, oblikovanje in izdelavo enotne embalaže, organizacijo različnih aktivnosti namenjenih sodelujočim in potencialnim ponudnikom.	1.01.2022	31.12.2023	500.000 €
Pametne vasi - sodobna Sežana	Občina Sežana	Ohranjanje podeželja in reševanje izzivov na podeželju s pomočjo novih tehnologij in konceptov bo prispevalo k povečanju kakovosti življenja izven mesta. Projekt bo na podlagi analiz stanja v posameznih krajevnih skupnostih vzpostavil koncepte in smeri razvoja z uporabo IoT. V mestu Sežana je predvidena t.i. Hiša kraškega podeželja, ki bo stična točka za upravljanje.	1.01.2022	31.12.2027	10.000.000 €
Učeče se podeželje	Občina Sežana	Spodbujanje razvoja podeželja z dvigom zavesti o nujnosti stalnega usposabljanja, učenja, nadgrajevanja svojih sposobnosti in znanja. Osnovni namen projekta je usmerjen v izvedbo programov usposabljanj po meri posameznega okolja, z namenom dviga kakovosti življenja. Projekt bo usmerjen k mladim, aktivnemu prebivalstvu, osebam, ki razmišljajo o samozaposlitvi, iskalcem zaposlitve, dolgotrajno brezposelnim osebam, zaposlenim, ki razmišljajo o dodatni poklicni poti, populaciji tretjega življenjskega obdobja s ciljem dvigniti raven usposobljenosti ter spodbujati izobraževanje in vseživljenjsko učenje.	1.01.2022	31.12.2027	700.000 €
IKT v vsako vas	Občina Sežana	Izgradnja manjkajočega širokopasovnega omrežja ter vzpostavitev konceptualnega okvira, sistema indikatorjev ter odgovarjajoče metodologije za celovito evalvacijo in kontinuirano spremljanje stanja IKT pismenosti; identifikacija ukrepov za povečanje IKT pismenosti. Spodbujanje informacijske pismenosti občanov - omogočanje spletnega zagotavljanja javnih storitev, spodbujanje vseživljenjskega učenja, priložnost za digitalizacijo podjetij, lokalne ponudbe na podeželju.	1.01.2022	31.12.2027	1.000.000 €
Vzpodbujanje podjetništva na podeželju	ORA Krasa in Brkinov d.o.o.	Na podlagi pobud iz terena je na Krasu in Brkinih interes v posameznih okoljih, kjer bi želeli razviti lokalno zgodbo razvoja kraja z vključevanjem lokalnih ponudnikov. Ravno tako so iz strani osnovnih šol prišle pobude za izvedbo dodatnih izobraževanj učencev na temo podjetništva. S pomočjo organizacije rednih podjetniških krožkov in posameznih delavnic v okoljih, kjer bi želeli razvijati kraje, bi pripravili skupen projekt, iz katerega bi pridobili manjkajoča sredstva za dodaten razvoj podeželja in poslovnih idej.	1.1.2021	31.12.2027	200.000 €
Obnova starih kraških vodnih virov (kali, štirne)	Občina Sežana	V okviru projekta se bo obnovilo kraške vodne vire, kot so kali, štirne, vodni zbiralniki in napajalna korita. Poleg tega so predvidene akcije ozaveščanja o pomenu varovanja in ohranjanja vode in kulturne dediščine.	1.01.2021	31.12.2027	1.000.000 €
Vzpostavitev in nadgraditev informacijskih centrov na podeželju	Mestna občina Koper	Vzpostavitev in nadgraditev informacijskih centrov na podeželju (Hrastovlje, Črni Kal ...)	1.1.2021	31.12.2027	600.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Vzpostavitev in promocija kulturne in naravne dediščine na podeželju	Mestna občina Koper	Celotno območje podeželja se ponaša z izjemno naravno in kulturno dediščino, s številnimi redkimi rastlinskimi in živalskimi vrstami ter visoko stopnjo ohranjenosti biotske pestrosti. S tega vidika obravnavano območje velja za skrit, a še kako prebujajoči se turistični biser. S kombinacijo izredno bogate kulturne dediščine, sredozemske klime in ugodne prometne lege pa to območje zagotovo sodi med potencialno zanimivejše turistične destinacije v Sloveniji ter tudi širše. Ob nenadzorovanem upravljanju lahko hitro postane degradirano in kot tako izgubi svojo vrednost. Kapitalska šibkost in razdrobljenost ponudnikov ter pomanjkanje aktivnejšega upravljanja tega območja razvoj same destinacije zavirajo, zato s tega vidika še ni dosegla turističnega preporoda, ki ga lahko.	1.1.2021	31.12.2027	400.000 €
OSP-Outdoor Sports Park	Mestna občina Koper	Namen OSP-a je vzpostavitev referenčne točke zelenega podeželja in stičišča narave, turizma in športa, ki ga dopolnjuje ponudba kulture, gastronomije in drugih priložnosti. OSP predstavlja platformo za razvoj podeželja, malega gospodarstva in obrtništva, športnega turizma, turističnih produktov aktivni mediteranski oddih, odkrivanje kulture in narave ter plezanje na zelenem podeželju. OSP bo omogočal razvoj novih programov, ustvarjal nove ideje in posledično omogočal višjo kakovost aktivnega preživljanja časa za občane in obiskovalce MOK.	2020	2025	5.000.000 €
Vzpostavitev centrov druženja na podeželju	Mestna občina Koper	Obnova vaških, združnih in drugih javnih objektov na podeželju, ureditev ustreznih odprtih javnih površin (igrišča...), s ciljem vzpostavitve pogojev za druženje, kulturno in športno dogajanje.	1.1.2022	31.12.2027	500.000 €
9.3.3 Kmetijstvo					
Spodbujanje proizvodnje in trženja lokalno pridelane hrane vključno s sistemi namakanja	Mestna občina Koper	Spodbujanje lokalne pridelave hrane, zagotavljanje ugodnejših pogojev za kmetijske proizvajalce na treh najbolj rodovitnih območjih v MOK.	1.01.2021	31.12.2025	1.500.000 €
Mednarodni razvojni načrt Ankaranskega polotoka: Ureditev Centra oljkarstva Slovenske Istre kot nadgradnja promocijskega in matičnega oljčnega nasada ZRS Koper	Občina Ankaran, ZRS Koper	Zagotovi se infrastruktura za delovanje raziskovalne inštitucije na področju oljkarstva.	1.1.2023	31.12.2027	500.000 €
9.3.4 Ribišstvo in marikultura					
Spodbujanje zdrave mediteranske prehrane in dodatna promocija lokalnega ribištva in tradicionalnih obrti v navezavi z ribištvo	Mestna občina Koper v sodelovanju z Zadrujo profesionalnih ribičev Koper	Lokalnim ribičem bo omogočena lastna prodaja in priprava ulova v novem, v tradicionalnem slogu zgrajenem objektu, poleg tega bo objekt zagotavljal manjkajočo infrastrukturo za potrebe ribičev in obiskovalcev. Celotna lokacija ribiškega pristanišča mora postati privlačnejša in postati nov prostor za druženje in prireditve.	2022	2024	1.000.000 €
9.4.1 Dokončanje HC/AC omrežja					
Prometna infrastruktura Izgradnja »Serminske vpadnice« (navezava pristanišča na avtocestno omrežje pri Dekanih)	Ministrstvo za infrastrukturo	Izgradnja »Serminske vpadnice« (navezava pristanišča na avtocestno omrežje pri Dekanih)	1.1.2022	31.12.2023	
Hitra cesta Koper-Dragonja	Ministrstvo za infrastrukturo	Osnovni cilj cestne povezave Koper – Dragonja je zagotoviti ustrežno povezanost Slovenije s Hrvaško Istro tako. Projekt predvideva 16 kilometrov hitre ceste, in sicer od konca razcepa Sermin do razcepa Škocjan v obliki šestpasovnice širine 35 metrov, naprej pa v obliki štiripasovnice širine 22 metrov. Projekt med drugim predvideva še izgradnjo razcepa Škocjan, tri priključke (Bertoki, Šalara, Dragonja), pokriti vkop Škocjan, predor Šmarje ter dve oskrbni postaji (Šalara in Bandel).	1.1.2021	31.12.2025	21.000.000 €
9.4.2 Razvoj železniškega omrežja					
Drugi tir in dodatni vzporedni železniški tir	Ministrstvo za infrastrukturo – družba 2TDK Družba za razvoj projekta d. o. o. in MOP	Projekt Drugi tir je državni projekt, mednarodnega pomena. Odlična geostrateška lega Slovenije nudi izjemne priložnosti za razvoj logističnih dejavnosti in celotnega gospodarstva. Drugi tir je tudi v strateškem interesu zalednih držav in celotne Evrope, saj je obstoječi tir ozko grlo dveh evropskih jedrnih železniških koridorjev. Drugi tir bo sodobna, hitra, varna in okolju prijazna proga. Pomembnost nove 27,1-kilometrske proge se najbolj kaže v železniškem mednarodnem tovornem prometu, saj pomeni sodobno in zmogljivo navezavo tovornega pristanišča Koper na tako na slovensko kot tudi na širše evropsko železniško omrežje.	1.1.2019	31.12.2025	1.150.000.000 €
Ureditev železniške postaje v Kopru	Ministrstvo za infrastrukturo	Stavba, v kateri se nahaja železniška postaja v Kopru, je ena izmed mnogih železniških postaj v Sloveniji ter končna postaja na železniški progi Divača–Koper, ki od leta 1979 oskrbuje bližnje mesto Koper. S 3 metri nadmorske višine velja za najnižje ležečo potniško železniško postajo v Sloveniji. V stavbo se od leta 1979 ni bistveno vlagalo in ima še danes popolnoma identične zgradbe. Žal pa je energetska izjemno potratna, saj ima večji del fasade nadomeščajo zastekljene površine. Žal je celotno območje železniške postaje precej zanemarjeno in mestu ne more biti nikakor v ponos, predvsem s tališča, da prvi vtis potnika zelo šteje.	1.1.2022	31.12.2023	1.500.000 €
9.4.3 Razvoj pristaniške infrastrukture					
Prestrukturiranje pretovorne dejavnosti pristanišča: postopno prestrukturiranje »Evropskega energetskega terminala« v pristanišču	Luka Koper d.d.	Postopno prestrukturiranje »Evropskega energetskega terminala« v pristanišču	1.1.2023	31.12.2027	
Nadgradnja tehnologij na II. pomolu za pretovor in skladiščenje	Luka Koper d.d.	Nadgradnja tehnologij na pomolu II za pretovor in skladiščenje	1.1.2023	31.12.2027	
Razvoj pristanišča (skupaj)	Luka Koper d.d.	Naložbe skladno z veljavnim Programom Razvoja Pristanišča (PRP), ob upoštevanju trajnostnih in najsodobnejših razvojnih usmeritev.			400.000.000 €
Mednarodni pomorski potniški terminal Koper	Luka Koper d. d. skladno s Koncesijsko pogodbo in Uredbo o upravljanju	Na območju potniškega terminala je predvidena izgradnja in oprema objekta za sprejem in obravnavo potnikov. Objekt bo zgrajen v dveh fazah. Urejena bo pripadajoča zunanja ureditev, ki bo oblikovana tako, da bodo prostori dostopni tudi za funkcionalno ovirane osebe. Objekt bo v 1. fazi deloval kot zaključena celota, brez funkcije »home port« pristanišča; temu bo kasneje namenjena 2. faza	1.6.2022	31.12.2025 – faza 1 po letu 2025 – faza 2	6.500.000

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
	koprskega tovarnega pristanišča	gradnje. Izgradnja objekta bo pomenila bistveno izboljšanje pogojev za opravljanje nekaterih javnih funkcij, saj se trenutno izvajajo v začasni montažni strukturi z nadstreški.			
9.4.4 Trajnostna mobilnost					
Izgradnja garažne hiše za družbo Adria, Turistično podjetje, d.o.o.	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo	Izgradnja garažne hiše za družbo Adria, Turistično podjetje, d.o.o.	1.1.2023	31.12.2027	10.000.000 €
Izgradnja garažne hiše za Ortopedsko bolnišnico Valdoltra	Ministrstvo za zdravje	Izgradnja garažne hiše za potrebe Ortopedske bolnišnice Valdoltra	1.1.2023	31.12.2027	9.000.000 €
Izgradnja garažne hiše za naselje Ankaran	Občina Ankaran	Izgradnja garažne hiše za naselje Ankaran na območju Dolgih njiv	1.1.2025	31.12.2027	8.000.000 €
Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja parkirišča P&R	Občina Ankaran	Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja parkirišča P&R pred vhodom v Ankaran	1.1.2023	31.12.2023	2.000.000 €
Prometna infrastruktura: Izgradnja mreže kolesarskih poti	Občina Ankaran	Izgradnja mreže kolesarskih poti v Občini Ankaran	1.1.2023	31.12.2027	1.500.000 €
Prometna infrastruktura: Izgradnja mreže pešpoti in sprehajalnih poti	Občina Ankaran	Izgradnja mreže pešpoti in sprehajalnih poti znotraj Občine Ankaran	1.1.2023	31.12.2027	1.500.000 €
Prometna infrastruktura: Prenova LC 177 405 (Železniška cesta)	Občina Ankaran, Luka Koper d.d.	Prometna infrastruktura: Prenova LC 177 405 (Železniška cesta) predvideva prenovo cestišča, ureditev kolesarske steze in hodnika za pešce, javne razsvetljave, urbane opreme in mostu čez AOK.	1.8.2022		2.500.000 €
Prometna infrastruktura: Prenova regionalne ceste R2-406/1407 Škofije – Lazaret (Jadranska cesta)	Ministrstvo za infrastrukturo –Direkcija RS za infrastrukturo	Gre za projekt DRSl, ki se vodi pod investicijo "18-0102 REKO Rekonstrukcija ceste Ankaran-Lazaret". Rekonstrukcija predvideva ureditev same ceste, kolesarske steze (Regionalne kolesarske povezave R.34 Koper - Državna meja: Lazaret), hodnika za pešce, križišč, avtobusnih postajališč, javne razsvetljave in prehodov za pešce. Projekt je previden za izvedbo že od leta 2007.	1.1.2021	31.12.2025	20.000.000 €
Prometna infrastruktura: Izgradnja regionalne kolesarske povezave R34 Koper-Ankaran-državna meja	Ministrstvo za infrastrukturo –Direkcija RS za infrastrukturo	Sočasno z izvedbo rekonstrukcije regionalne ceste R2 406 1407 se izvede tudi izgradnja regionalne kolesarske povezave R34 Koper-Ankaran-državna meja	1.1.2021	31.12.2025	2.000.000 €
Južna cesta - izvedba	Občina Izola	Ureditev cestne infrastrukture na območju izgradnje Južne ceste vzhod bo zajela izgradnjo in ureditev cestne infrastrukture ter komunalno ureditev. Izgradnja cestne infrastrukture obsega ureditev ceste, priključkov, dveh križišč in enega križišča, znižanih pločnikov za prehod kolesarjev in pešcev.	1.1.2022	31.12.2022	2.600.000 €
PARK N' GO Izola	Občina Izola	Izvedba sistema urejenega parkiranja s podzemnimi garažami in manjšimi odprtimi ozelenjenimi parkirišči, ki bodo zagotovili dostopnost in povezanost starega mestnega jedra in njegove okolice, ter izboljšavo kakovosti tako javnega prevoza kot kolesarskih stez in pešpoti.	1.1.2022	31.12.2023	3.500.000 €
Mobilnost - (med)mestni promet IZ-KP-PI + navezava na TS in HR na obeh straneh (lahka železnica, tramvaj na baterije itd.).	Občina Izola	Nabava manjših vozil za prevoz potnikov po mestu Izola na elektriko ali drugi brezogljnični pogon. Navezava tega na samohodno kabino-jajček po obalni cesti ali tramvaj v tunelu, do železniške postaje v KP, preko bivše obalne ceste. Navezava naprej prosti TS in iz Izole naprej na Piran in do Umaga, Pulja (Pule). Projekt po sklopih.	1.01.2025	31.12.2029	2.500.000 €
Projekt ureditve kolesarskih poti na podeželju - območje Izola, Baredi, Šared, Malija, Korte	Občina Izola	Projekt ureditve kolesarskih poti na podeželju - območje Izola, Baredi, Šared, Malija, Korte - cca 15 km. Naročilo idejne zasnove, DIIP, pridobitev zemljišč, izvedba odvisna od klasifikacije objekta (gradbeno, brez gradbenega dovoljenja), ocena 15 km, širina 2,5 m, 50 Eur/m2 + rezerva.	1.01.2023	31.12.2023	2.500.000 €
Mobilnost za podeželje: Vzpenjača Center - Malija, Center, Bolnica ali druga oblika trajnostnega prometa. Urejanje kolesarskih poti z razsvetljavo Malija - Korte.	Občina Izola	Mobilnost za podeželje: Vzpenjača Center - Malija, Center, Bolnica ali druga oblika trajnostnega prometa. Urejanje kolesarskih poti z razsvetljavo Malija - Korte.	1.01.2023	31.12.2023	2.500.000 €
Vertikalna povezava obalnega območja z Markovim hribom in spremljajoče parkovne ureditve	Mestna občina Koper	Zaradi višinske razlike med spalnim delom mesta in mestnim središčem je težko vzpostaviti kolesarsko in pešpot ter spodbuditi prebivalce k uporabi bolj trajnostno naravnanih oblik mobilnosti. Vertikalna povezava bo omogočila vzpostavitev nove in funkcionalno prijaznejše povezave med Markovim hribom, Semedelo in obalnim območjem z mestnim središčem. Olajšala bo vsakodnevne migracije med stanovanjskimi soseškami in mestnim središčem ter pomembno prispevala k trajnostni mobilnosti v mestu; izboljšala se bo dostopnost funkcionalno oviranim osebam in zmanjšal se bo delež motornega prometa.	1.1.2022	31.12.2026	5.000.000 €
Dokončanje celotne državne kolesarske poti Parenzana	Ministrstvo za infrastrukturo	V okviru zasnove državnega kolesarskega omrežja je potek kolesarske poti pod oznako D-7 predviden po trasi bivše železnice Trst – Poreč oziroma njeni bližini. V Bertokih pri Kopru je ostal del kolesarske poti, ki še ni zgrajen, tako da morajo kolesarji vključiti na regionalno cesto R3-625/1061 Bertoki – Gračišče in nato ob začasno postavljenem križišču nadaljevati pot po LC177 200 v smeri Škofije v dolžini 900m. Od izgradnje Ankaranske in Bertoške vpadnice dalje predstavlja ta del kolesarske poti, ki je mešan z ostalim prometom, zelo nevarna odsek kolesarske povezave.	1.1.2021	31.12.2023	700.000 €
Vzpostavitev kolesarske poti s potrebno spremljajočo infrastrukturo po ukinitvi in odstranitvi obstoječega železniškega industrijskega tira Koper – Prešnica	Ministrstvo za infrastrukturo		1.1.2026	31.12.2028	3.500.000 €
E-mobilnost v Mestni občini Koper	Mestna občina Koper	Vključitev električnih avtobusov pri izvedbi JPP, lahka dostavna vozila za potnike in blago v starem mestnem jedru, električna vozila za odvoz odpadkov in čiščenje javnih površin v mestnem jedru, električna kolesa s pripadajočo infrastrukturo (kolesarnice...), polnilnice za električna vozila.	1.01.2021	31.12.2023	3.000.000 €
Kolesarska povezava ob Cesti Istrskega odreda v Olmu	Mestna občina Koper	Izgradnja kolesarske poti z ozelenitvijo ob obstoječem cestišču Ceste Istrskega odreda v Olmu.	1.01.2021	31.12.2022	250.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Kolesarska steza in hodnik za pešce ob Ferrarski ulici v Kopru od krožišča pri sodišču do krožišča pri Luki Koper	Mestna občina Koper	Izgradnja kolesarske steze in hodnika za pešce z ozelenitvijo ob Ferrarski ulici v Kopru - od krožišča pri sodišču (Kolodvorska ulica) do krožišča pri Luki Koper. Istočasno potrebna tudi obnova celotnega cestišča Ferrarske ulice - državna cesta, ki je v slabem stanju zaradi posedanja, kar je posledica nekoč zelo obremenjene ceste s tovornim prometom (vhod v Luko Koper) – to je še danes cesta, po kateri se peljejo kamioni tudi iz kamionskega terminala do vhoda v Luko Koper. Izgradnja kolesarske in peš poti z ozelenitvijo je ocenjena na 300.000,00 €. Faznost gradnje pa ni izvedljiva.	1.01.2024	31.12.2026	1.500.000 €
Kolesarska povezava Hrvatini – navezava na Parenzano v Škofijah	Mestna občina Koper	Izgradnja kolesarske povezave (kolesarske poti z ozelenitvijo) ob obstoječem cestišču med naseljem Hrvatini in Parenzano v Škofijah.	1.01.2024	31.12.2026	360.000 €
Kolesarska povezava Prade-Sv. Anton	Mestna občina Koper	Izgradnja kolesarske poti z ozelenitvijo, delno ob obstoječem cestišču, delno pa na novi povezovalni poti, na relaciji Prade-Pobegi-Sv. Anton.	1.01.2021	31.12.2023	1.381.040 €
Kolesarska pot Škocjan-Bertoki (ob Istrski cesti do Činčina) – v povezavi s kanalizacijskim omrežjem	Mestna občina Koper	Izgradnja kolesarske poti in pešpoti z ozelenitvijo ob obstoječi Pobeški cesti (relacija Škocjan (pokopališče)-Bertoki).	1.01.2021	31.12.2023	893.040 €
Kolesarska povezava Vanganel-Tribanska cesta-Prade/Činčin	Mestna občina Koper	Izgradnja kolesarske povezave z ozelenitvijo Vanganel-Tribanska cesta-Prade/Činčin.	1.01.2024	31.12.2026	472.500 €
Druga manjkajoča in povezovalna kolesarska infrastruktura.	Mestna občina Koper	Izgradnja manjkajoče in povezovalne kolesarske infrastrukture na območju celotne občine.	1.1.2022	31.12.2027	500.000 €
Zagotavljanje manjkajočih površin za parkiranje	Mestna občina Koper	Na osnovi obstoječih in dodatnih novih strokovnih podlag, opredeljenih potreb parkiranja za stanovalce starega mestnega jedra, vsakodnevne obiskovalce mesta in druge obiskovalce (turisti ipd) ter ob upoštevanju načel trajnostne mobilnosti se bodo zagotavljala manjkajoča parkirna mesta ter optimiziral sistem javnega potniškega prometa (mestni in primestni).	1.01.2021	31.12.2030	3.000.000 €
Gradnja garažnih hiš P+R	Občina Piran	Gradnja garažnih hiš z ureditvijo parkiranja P+R. Ureditev polnilnice in prostora za e-avtomobile, e-buse in e-kolesa (bike sharing).	8.1.2022	31.12.2027	15.000.000 €
Rekonstrukcija lokalne ceste na območju Forma vive, Lucija - Seča	Občina Piran	Na obravnavanem območju Seče je investitor, Občina Piran, naštel 104 gospodinjstev in 9 poslovnih objektov. Prebivalci tega območja, ki spada v 10 km obmejno območje s Hrvaško, se vsakodnevno peljejo ali peš odpravljajo po obravnavani cesti, ki ni ustrezno urejena in lahko predstavlja tudi nevarnost tako za pešce, kakor tudi za voznike. Cesta je preozka, vozišče je dotrajano, odvodnjavanje ni zadostno, javne razsvetljave ni. Cilji: Splošni cilj investicije je zagotoviti ustrezno dostopnost (do bivališč in poslovnih objektov) obmejnega področja preko izboljšanja splošne opremljenosti, izgleda in predvsem varnosti obmejnega naselja s ciljem ohranjanja poseljenosti območij ob meji.	1.4.2021	30.9.2022	1.800.000 €
Plažni avtobus in parkirišča P+R	Občina Piran	Javni promet – plažni električni avtobus Fiesa, Seča, Lucija, Portorož, Strunjan, Piran z ureditvijo parkirišč P+R.	1.6.2021	31.12.2024	1.100.000 €
Ureditev kolesarskih poti	Občina Piran	Ureditev kolesarskih poti (Portorož tunel- Senčna-Park Sonce- rt Seča-Jernejev kanal, Lucija – stara Parenzana- Seča, Strunjan drevored – Izola)	1.1.2022	31.12.2024	1.500.000 €
Ureditev pešpoti poti AC Lucija - Forma viva	Občina Piran	Forma viva je priljubljena točka domačinov in turistov. Glavna dovozna cesta do Forma vive je neustrezna, saj nima pločnika, osvetljuje in je za sprehajalca nevarna. Trenutna pešpot pa je neravna, z izbočenimi skalnimi deli ter neprimerna za starostnike, družine z majhnimi otroki, za vožnjo s kolesom. Cilj projekta je omogočiti dostop do priljubljene točke Forma vive tako turistom, domačinom kot ranljivim skupinam.	1.5.2021	31.12.2023	65.000 €
Kolesarski križ občine Hrpelje-Kozina	Občina Hrpelje-Kozina	Izgradnje nove kolesarske povezave od Italije proti Hrvaški ter od Kopra proti LJ z navezavo na naselja v občini.	1.1.2022	31.12.2025	2.000.000 €
Obvoznica Hrpelje-Kozina	Ministrstvo za infrastrukturo	Izgradnja 1,6 km obvoznice mimo naselij Hrpelje in Kozine na G1-7	14.8.2009	31.12.2025	4.000.000 €
Ureditev osrednjega dvoetažnega parkirišča Komen	Občina Komen	Izgradnja dvoetažnega parkirišča v središču Komna.	1.1.2023	31.12.2024	800.000 €
GEOMOB 2	Občina Komen	Nadaljevanje projekta GEOMOB - ureditev kolesarske povezave med Komnom in Sežano z nadaljevanjem trase iz Sežana v Divačo in Kozino, iz Sežane v Štanjel in iz Komna do državne meje z Republiko Italijo (Mavhinje) ter do Kostanjevice.	1.1.2021	30.6.2023	5.000.000 €
Rekonstrukcija prometne infrastrukture	Občina Komen	Rekonstrukcija dotrajane cestne infrastrukture - obnova lokalnih cest na odsekih Škrbina - Lipa, Coljava - Pliskovica, Brestovica pri Komnu - Sela na Krasu in asfaltacija makadamske lokalne ceste Štanjel - Podlasi, rekonstrukcija mostu na lokalni cesti Branik - Kodreti pri naselju Čipnje. Ureditev 8 km lokalnih cest in enega mostu, ki so pomembni za zagotavljanje prometne povezanosti najbolj odročnih krajev Komenskega Krasa in osnova za nadaljnji razvoj tega obmejnega območja.	1.7.2021	30.6.2022	1.500.000 €
Rekonstrukcija ceste Gorjansko (Komen) (R3-617/1055 Gorjansko-Žekenc, R3-617/1054 Komen-Gorjansko, R3-616/1056 Gorjansko-Klariči)	Ministrstvo za infrastrukturo –Direkcija RS za infrastrukturo	Gre za projekt DRSI, ki se vodi pod investicijo "REKO Rekonstrukcija ceste Gorjansko (Komen)". Rekonstrukcija predvideva naslednje: obnovitev voziščne konstrukcije z razširitvijo v dolžini 3.574 m, izgradnja 5-krakega krožišča cest R3-616/1056 Gorjansko-Klariči, LC 175110 Zagrajec-Gorjansko, JP 676271 Gorjansko igrišče-HŠ in JP 676681 Gorjansko igrišče-HŠ, ureditev odvodnjavanja, izgradnja hodnikov za pešce, izgradnja cestne razsvetljave, ureditev priključkov lokalnih cest in k stanovanjskim objektom, prestavitev/zaščita komunalnih vodov, ureditev prometne opreme in signalizacije.	1.7.2021	31.12.2024	3.300.000 €
Rekonstrukcija ceste Kobdilj-Manče (R3-614/1050 Štanjel-Manče)	Ministrstvo za infrastrukturo –Direkcija RS za infrastrukturo	Gre za projekt DRSI, ki se vodi pod investicijo "REKO Rekonstrukcija ceste Kobdilj - Manče". Rekonstrukcija predvideva naslednje: obvoznico za naselje Kobdilj, obnovo voziščne konstrukcije v dolžini 10.950 m z razširitvami, novogradnjo in rekonstrukcijo obstoječih podpornih in opornih konstrukcij, izvedbo novih AB kron in robnih vencev, zaščito brežin s sidrano žično mrežo, ureditev odvodnjavanja, ureditev priključkov.	1.7.2021	31.12.2025	10.100.000 €
Rekonstrukcija ceste R1 204/1014 Štanjel - Dutovlje, skozi naselje Kobdilj	Ministrstvo za infrastrukturo –Direkcija RS za infrastrukturo	Gre za projekt DRSI, ki se vodi pod investicijo "URED Štanjel". Rekonstrukcija predvideva naslednje: obnova voziščne konstrukcije, ureditev odvodnjavanja, izgradnja hodnikov za pešce, izgradnja cestne razsvetljave, ureditev priključkov lokalnih cest in k stanovanjskim objektom, prestavitev/zaščita komunalnih vodov, ureditev prometne opreme in signalizacije.	1.7.2021	31.12.2022	600.000 €
Krožišče in povezovalna cesta med R3 617/1054 Komen-Gorjansko in R3 614/1048 Opatje Selo – Komen, območje obrtne cone pri ALU Komen	Ministrstvo za infrastrukturo –Direkcija RS za infrastrukturo	Gre za projekt DRSI, ki se vodi pod investicijo "Krožišče in obvoznica Komen". Novogradnja predvideva naslednje: novogradnja voziščne konstrukcije (obvoznica), izgradnja krožišča cest R3 617/1054 Komen-Gorjansko in R3 614/1048 Opatje Selo – Komen, ureditev odvodnjavanja, izgradnja hodnikov za pešce, izgradnja cestne razsvetljave, ureditev priključkov lokalnih cest in k bencinski črpalki, prestavitev/zaščita komunalnih vodov, ureditev prometne opreme in signalizacije.	1.7.2021	31.12.2024	2.500.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Kolesarske povezave primorsko-notranske in obalno-kraške regije	Direkcija RS za infrastrukturo	Namen projekta je zagotovitev večje prometne varnosti za najšibkejšo udeležence in povečanje turistične atraktivnosti lokacije. Izgradnja daljinskih kolesarskih povezav na območju Primorsko-notranske in Obalno-Kraške regije. Predvidena so usklajevanja z lokalnimi skupnostmi oz. ostalimi organi glede nadaljnega načrtovanja in izvedbe projekta.	13.6.2017	31.12.2028	15.151.050 €
Uvedba regijskega multimodalnega prometnega sistema	občine	Projekt je rezultat ugotovitev študije izvedljivosti za multimodalne prometne sisteme, izdelane za funkcionalno urbano območje somestja štirih mest Slovenske Istre v okviru projekta Chestnut (Interreg Podonavje). V študiji so predvidene naslednje investicije: izgradnja 20 km novih pešpoti in koridorjev, postavitve urbane opreme na 6 koridorjih za pešce, priprava najmanj 5 mobilnostnih načrtov za podjetja in šole, gradnja 40 km kolesarskih poti, ureditev 5 pokritih parkirišč za kolesa, vzpostavitev bike-sharing sistema na ravni funkcionalnega urbanega območja, obnova 55 nevarnih oz. kritičnih mest infrastrukture za pešce, obnova 15 nevarnih oz. kritičnih mest kolesarske infrastrukture, prilagoditev infrastrukture za pešce gibalno oviranim osebam na 10 lokacijah, integracija šolskega in javnega potniškega prevoza, prenova avtobusnih postajališč, vpeljava prevozov na klic, ureditev najmanj 5 novih avtobusnih postajališč, reorganizacija 2 linij javnega avtobusnega potniškega prometa, postavitve 20 polnilnih postaj za e-vozila, povečanje števila električnih in hibridnih vozil v javnem prometu in javnih institucijah za do 10 %, vzpostavitev 6 mešanih prometnih površin, vzpostavitev regijskega transportno/mobilnostnega upravljalnega sistema.	1.01.2021	31.12.2027	26.850.000 €
Kolesarske poti na območju Občine Divača in povezava z ostalimi občinami.	Občina Divača	Nadaljevanje projekta GEOMOB iz smeri občine Komen in Sežana in nadaljevanje proti občini Kozina, krožna pot od Divače do Vremske doline in nazaj, relacija Divača- Senožec proti Postojni.	1.01.2024	31.12.2026	2.000.000 €
Ureditev Kraške ceste in parkirišč v Divači	Občina Divača	Projekt, ki se že dve leti usklajuje z DRSI za izvedbo in oni so že v fazi dokončevanja PGD dokumentacije.	1.01.2022	31.12.2023	2.500.000 €
Izgradnja daljinskih kolesarskih povezav na Krasu in Brkinih, nadaljevanje GEOMOB	Občine	Nadaljevanje s pripravo dokumentacije za izgradnjo daljinskih kolesarskih povezav, ki bi se izvajale iz državnega proračuna, po zgledu drugih regij.	1.01.2022	31.12.2027	5.000.000 €
Izboljšanje mobilnosti na Krasu in Brkinih	ORA Krasa in Brkinov d.o.o. v sodelovanju s kraško-brkinskimi občinami	Projekt bi obsegal dolgoročne izboljšave ureditve trajnostnih prevozov znotraj regije z: večjo gostoto javnega avtobusnega prevoza, sistemi izposoje koles, sistemom izposoje avtomobilov, prevozi na klic, železniškim prometom in povezavo vseh naštetih med seboj. Tako bi dosegli multimodalno razvitost regije.	1.01.2021	31.12.2027	2.000.000 €
Vzpostavitev rednih sezonskih povezav Krasa z obalo (Kolobus)	ORA Krasa in Brkinov d.o.o.	Glede na izkušnje s pilotnim projektom Kolobus bi bilo s trajnostnega in turističnega vidika treba vzpostaviti javne prevoze v času turistične sezone med Slovensko Istro in Krasom, ki bi služili tako domačinom kot turistom. Lahko bi povezali tudi vinorodne okoliše Brd, Vipavske doline, Krasa, Istre s hop-on hop-off avtobusom.			
Regionalno prometno načrtovanje	Regionalni razvojni center Koper	Namen projekta je vzpostavitev celostnega regijskega prometnega načrtovanja za skladnejši trajnostni razvoj znotraj regije. Predvideva se izdelavo celostne prometne strategije regije, vzpostavitev regijskega mobilnostnega centra, izvajanje ukrepov na področju trajnostne mobilnosti v regiji in promocijo trajnostnih oblik mobilnosti.	1.1.2022	31.12.2027	2.580.000 €
9.5.1 Učinkovita raba in obnovljivi viri energije					
Energetska obnova stavb in Sončna elektrarna Faza I.: Energetska obnova in samooskrba objektov v lasti Občine Ankaran	Občina Ankaran	Energetska obnova in samooskrba objektov v lasti Občine Ankaran	1.1.2023	31.12.2027	8.000.000 €
Energetska obnova stavb in Sončna elektrarna Faza II.: Energetska obnova in samooskrba objektov v zasebni lasti (večstanovanjski objekti, enostanovanjski objekti)	Občina Ankaran	Energetska obnova stavb in Sončna elektrarna Faza II.: Energetska obnova in samooskrba objektov v zasebni lasti (večstanovanjski objekti, enostanovanjski objekti)	1.1.2023	31.12.2027	5.000.000 €
Energetska obnova stavb in Sončna elektrarna Faza II.: Energetska obnova in samooskrba objektov v zasebni lasti (poslovni objekti, turistični objekti)	Občina Ankaran	Energetska obnova stavb in Sončna elektrarna Faza II.: Energetska obnova in samooskrba objektov v zasebni lasti (poslovni objekti, turistični objekti)	1.1.2023	31.12.2027	3.000.000 €
Elektrifikacija koprškega pristanišča: Sončna elektrarna za samooskrbo	Luka Koper d.d.	Elektrifikacija koprškega pristanišča: postopna izgradnja sončnih elektrarn na območju pristanišča.	1.1.2023	31.12.2030	
Elektrifikacija koprškega pristanišča: Izgradnja 110 kV daljnovoda	Ministrstvo za infrastrukturo	Elektrifikacija koprškega pristanišča: Izgradnja novega 110 kV daljnovoda do pristanišča.	čim prej	čim prej	
Elektrifikacija koprškega pristanišča: Postopna elektrifikacija pristaniških priveznih mest od leta 2025 naprej za električno napajanje ladij iz javnega omrežja	Luka Koper d.d.	Elektrifikacija koprškega pristanišča: postopna elektrifikacija pristaniških priveznih mest od leta 2025 naprej za električno napajanje ladij iz javnega omrežja.	1.1.2025	31.12.2030	
EKO prenova Izole – Gregorčičeva 21 – ureditev novega ogrevalnega sistema v poslovnem objektu;	Občina Izola	EKO prenova Izole – Gregorčičeva 21 – ureditev novega ogrevalnega sistema v poslovnem objektu;	1.1.2021	31.12.2022	1.500.000 €
EKO prenova Izole– Veliki trg 12 – ureditev novega ogrevalnega sistema v poslovnem objektu;	Občina Izola	EKO prenova Izole– Veliki trg 12 – ureditev novega ogrevalnega sistema v poslovnem objektu;	1.1.2021	31.12.2022	1.500.000 €
EKO prenova Izole– Južna cesta 20 – obnova fasade na stanovanjskem objektu;	Občina Izola	EKO prenova Izole– Južna cesta 20 – obnova fasade na stanovanjskem objektu;	1.1.2021	31.12.2022	1.500.000 €
EKO prenova Izole– Krpanova 5 – obnova skupnih delov in naprav, predvsem fasade in strehe;	Občina Izola	EKO prenova Izole– Krpanova 5 – obnova skupnih delov in naprav, predvsem fasade in strehe;	1.1.2021	31.12.2022	1.500.000 €
Energetska sanacija Avditorija Portorož	Občina Piran	Energetska sanacija Avditorija Portorož	1.6.2021	31.12.2023	1.500.000 €
Energetska sanacija šole	Občina Sežana	Predvidena je energetska sanacija ali izgradnja dodatnih energetske varčnih prostorov za šolo.	1.01.2025	31.12.2027	7.000.000 €
Energetska sanacija javnih objektov	Občina Sežana	Energetska sanacija javnih objektov v lasti Občine Sežana, skladno s prioritarnim načrtom, ki ga sprejme občinski svet. Projekt vključuje pripravo dokumentacije in izvedbo del.	1.01.2022	31.12.2027	10.000.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Vzpostavitev mreže revitaliziranih vaških domov	Občina Komen	Rekonstrukcija in/ali energetska sanacija obstoječih občinskih objektov v vaseh Gorjansko, Kobjeglava, Sveto, Škrbina, Brestovica, Gornja Branica, Gabrovica, Preserje pri Komnu, Hruševica, Tomačevica, Breje pri Komnu, Ivanji Grad, Štanjel in doma za mlade v Komnu.	1.7.2021	31.12.2023	2.000.000 €
Energetska obnova stavb v lasti Mestne občine Koper	Mestna občina Koper	Energetska obnova objektov v lasti Mestne občine Koper.	1.1.2021	31.12.2027	2.000.000 €
Samooskrba objektov v lasti Mestne občine Koper z OVE	Mestna občina Koper	Samooskrba objektov v lasti Mestne občine Koper z obnovljivimi viri energije – sončne elektrarne z samooskrbo.	1.10.2021	31.12.2027	3.000.000 €
Energetska obnova stavb in Sončna elektrarna Faza I.: Energetska obnova in samooskrba objektov v lasti Republike Slovenije	Republika Slovenija (Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport)	Energetska obnova in samooskrba objektov v lasti Republike Slovenije na območju Občine Ankaran	1.1.2023	31.12.2027	17.000.000 €
9.5.2 Oskrba s pitno vodo					
Vodovod Baredi - Izola	Občina Izola	Izgradnja povezovalnega vodovoda za izboljšanje tlačnih razmer in vodo oskrbe	1.01.2022	31.12.2023	300.000 €
Vodooskrba za občine Slovenske Istre – novi vodni vir	Ministrstvo za infrastrukturo za potrebe prebivalcev Mestne občine Koper z občinami Ankaran, Izola, Piran	Območje Slovenske Istre ima izjemno omejene vodne vire. Najizdatnejši je Rižana z do 600 l/s. Ostalih virov na območju Slovenske Istre ni. Rižanski vodovod uvažava vodo iz Hrvaške (Gradole, cca. 150 l/s) in do 130 l/s kupuje od Kraškega vodovoda Sežana. Kljub temu je v poletnih mesecih upravljanje sistema podvrženo raznim ukrepom za preprečitev uvedbe omejitev porabe vode pri porabnikih, ker se poraba poveča tudi zaradi turističnega gospodarstva. Vodo bi morali zagotoviti iz enega ali več virov (Mlini pri Planini, zajezitev Suhorščice in Padeža v Brkinih, Bistrica v Ilirski Bistrici, zadrževalnika Mola in Klivnik pri Ilirski Bistrici, Klariči pri Brestovici, morebiten nov vodni vir z raziskavami pod Kraškim robom). Zagotoviti je potrebno dodatnih cca. 600 l/s, kar bi zagotavljalo ustrezno in varno oskrbo za nadaljnjih 50 let.	1.8.2021	31.12.2026	100.000.000 €
Vodovod za naselja pod Sočergo	Mestna občina Koper	Izgradnja javnega vodovodnega omrežja	1.01.2022	1.12.2023	200.000 €
Vodovod za Krkavče-območje doline Dragonje	Mestna občina Koper	Izgradnja javnega vodovodnega omrežja	1.01.2022	31.12.2023	640.000 €
Vodovod za Rakitovec-območje železniške postaje	Mestna občina Koper	Izgradnja javnega vodovodnega omrežja	1.01.2022	31.12.2023	300.000 €
Vodovod za Dilce	Mestna občina Koper	Izgradnja javnega vodovodnega omrežja	1.01.2022	31.12.2023	180.000 €
Povezovalni vodovod Movraž - Dvori pri Movražu	Mestna občina Koper	Izgradnja povezovalnega cevovoda, ki bo nadomestila oskrbo z avtomobilsko cisterno	1.01.2024	31.12.2024	600.000 €
Povezovalni vodovod Zazid - Rakitovec	Mestna občina Koper	Izgradnja povezovalnega cevovoda, ki bo nadomestila oskrbo z avtomobilsko cisterno	1.01.2025	31.12.2025	1.800.000 €
Sistemski vodohran Bertoki	Mestna občina Koper	Izgradnja systemskega vodohrana za mesto Koper	1.01.2023	31.12.2023	1.000.000 €
Vodovod VH Bertoki - Serminska vpadnica-Koper	Mestna občina Koper	Povezovalni vodovod od novega vodohrana Bertoki preko Serminske do Ankaranske vpadnice	1.01.2025	31.12.2026	800.000 €
Zmanjševanje vodnih izgub z učinkovitejšo porabo energije	Mestna občina Koper in RVK	Zmanjševanje vodnih izgub z učinkovitejšo porabo energije.	1.1.2021	31.12.2027	700.000 €
Dograditev vodovodnega omrežja (regionalno omrežje in lokalni vodovodi)	Občina Sežana	Dostop do kvalitetne pitne vode.	10.10.2021	10.10.2027	37.000.000 €
Obnova primarnega vodovoda Obrov-Kozina-Rodik	Občina Hrpelje-Kozina	Obnova skoraj 80 let starega vodovoda v dolžini 20 km.	31.12.2023	31.12.2026	3.000.000 €
Gradnja primarnih in sekundarnih vodovodov s pripadajočimi objekti na območju Občine Komen– 2. faza	Občina Komen	Rekonstrukcija vodovodov, kjer so največje vodne izgube ali kjer ni možno zagotoviti zadostne vodooskrbe. Zagotovitev stabilne vodooskrbe za naselja Komen, Brestovica pri Komnu, Volčji Grad in Nadrožica.	1.7.2021	30.6.2023	10.000.000 €
Oprema vodnjaka V4	Občina Komen	Pred več leti je bil na območju Klaričev zgrajen vodnjak številka V4. Poleti leta 2012 je bil izveden črpalni poizkus. Glavni rezultat črpalnega preizkusa je, da je izdatnost vodnjaka V4 tudi v najtežjih pogojih obratovanja najmanj 100 litrov vode na sekundo (l/s). Ta investicija bo omogočila, da bomo v vodovodni sistem Kraškega vodovoda dovedli dodatnih 100 l/s vode za oskrbo Obale, Krasa in Brkinov. Ta vodnjak V4 bo omogočil revitalizacijo vodnjakov V1, V2 in V3, ki so že 38 let v stalnem obratovanju in so v slabšem stanju.	1.1.2022	31.12.2022	800.000 €
9.5.3. Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda					
Kanalizacija od kolektorja Jagodje Šared do območja Z dela Šared	Občina Izola	Podprojekt: Prizadevanja za umestitev kanalizacije pod 2.000 PE med upravičene ukrepe (kanalizacija Šared, Baredi, Dobrava...).	1.1.2021	31.12.2023	350.000 €
Kanalizacija od kolektorja Jagodje Šared po cesti D in cesti B	Občina Izola	Podprojekt: Prizadevanja za umestitev kanalizacije pod 2.000 PE med upravičene ukrepe. Predvidena je izgradnja cca. 1,5 km kanalizacije.	1.1.2021	31.12.2023	650.000 €
Male komunalne naprave na podeželju (rekonstrukcija, posodobitev)	Občina Izola	Ker se v navedenih naseljih, še posebej v Kortah, predvideva širitev naselja, za kar je sprejet tudi Ureditveni načrt (UN), je treba temu prilagoditi tudi širitev kapacitet ter posodobitev in prilagoditev navedenih čistilnih naprav novejšim okoljskim standardom, kar bo zagotavljalo varnost in zdravje ljudi v prihajajočem obdobju. Projektna dokumentacija se že pripravlja.	1.6.2020	31.12.2023	700.000 €
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Rekonstrukcija črpališča in tlačnega voda MZL RKS Debeli rtič	Občina Ankaran	Dotrajanost tlačnih vodov in črpališč se sanira z rekonstrukcijo	1.1.2023	31.12.2027	200.000 €
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Rekonstrukcija črpališča in tlačnega voda javno kopališče Debeli rtič	Občina Ankaran	Dotrajanost tlačnih vodov in črpališč se sanira z rekonstrukcijo	1.1.2023	31.12.2027	400.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Kanalizacija Bertoki (nova aglomeracija 20027 Bertoki)	Mestna občina Koper	Naselja na Škocjanskem hribu se nahajajo v bližini uradno določenega občutljivega območja Škocjanskega zatoka (Ur.I.RS št. 20/98). Odpadne komunalne vode iz obstoječih objektov se nekontrolirano spuščajo preko obstoječih greznic v odprte meteorne odvodnike (cestne prepuste pod regionalno in obalno cesto ter odteka v recipient - Škocjanski zatok. Z izgradnjo zbirnega fekalnega kanala F1 in fekalnih kanalov F2 ter F3, bo možno, obstoječe objekte, kakor tudi nove zazidave, po izgradnji sekundarne fekalne kanalizacije, priključiti na centralni kanalizacijski sistem mesta s končno dispozicijo odpadne vode na centralni čistilni napravi.	1.1.2021	31.12.2023	1.971.520 €
Koper manjša naselja na južnem območju aglomeracije Koper (aglomeracija 20018 Koper-nova širitev 2020)	Mestna občina Koper	Koper manjša naselja na južnem območju aglomeracije Koper (nad Krožno cesto, nad Kvedrovo cesto, Stara Semedela, nad Dolinsko cesto, nad Šmarsko cesto in Triban za Šaloro). Število predvidenih PE za priključitev je 272.	1.1.2024	31.12.2026	1.715.320 €
Molet - izgradnja sekundarne fekalne kanalizacije v Žusterni (aglomeracija 2018 Koper)	Mestna občina Koper	Na nižje ležečem območju med ulicami Mejna pot, Prisojna pot in Dolga reber, ob Istrski cesti pri Moletu je cca 20 stanovanjskih objektov, ki še niso priključeni na javno kanalizacijsko omrežje. Objekti imajo za dispozicijo odpadnih vod zgrajene greznice z iztokom v meteorne odvodnike, ki se izlivajo v morje. Potrebno je zagotoviti odvod odpadnih voda za cca 20 stanovanjskih hiš in črpališče fekalnih voda za priključitev novozgrajene fekalne kanalizacije na obstoječi kanalizacijski sistem.	9.1.2020	31.12.2021	1.195.600 €
Kanalizacija Škocjan (nova aglomeracija 30035 Škocjan)	Mestna občina Koper	Za zazidavo na območju Škocjana je že izdelana projektna dokumentacija IP, PGD, PZI za fekalno kanalizacijo in za meteorno kanalizacijo v strjenih zaselkih. Naselja na Škocjanskem hribu se nahajajo v bližini uradno določenega občutljivega območja Škocjanskega zatoka (Ur.I.RS št. 20/98). Odpadne komunalne vode iz obstoječih objektov se nekontrolirano spuščajo preko obstoječih greznic v odprte meteorne odvodnike (cestne prepuste pod regionalno in obalno cest ter odteka v recipient - Škocjanski zatok).	1.1.2021	31.12.2023	641.818 €
Kanalizacija Šmarje – Dolenja Brezovica (nova aglomeracija 20045 Šmarje – Dolenja Brezovica)	Mestna občina Koper	Javna kanalizacija za naselje Šmarje, ki je vključena v centralni kanalizacijski sistem mesta se gradi v zaporednih etapah že vrsto let. Doslej se je zgradil primarni sistem fekalne kanalizacije. Tako sta zgrajena zbirna fekalna kanala, ki potekata ob severnem in južnem robu naselja. V gradnji pa je tudi tlačni kanalizacijski sistem s črpališčem in tlačnim kanalom na južnem zbirnem fekalnem kanalu – F6.	1.1.2021	31.12.2023	366.000 €
Ankaran-Hrvatini razlika med staro in novo aglomeracijo (AGLOMERACIJA 20020: Ankaran-Hrvatini (Občina Ankaran); Ankaran-Hrvatini (Mestna občina Koper))	Mestna občina Koper	Območje Ankaran-Hrvatini (Občina Ankaran) - število predvidenih PE za priključitev je 208. Območje Ankaran-Hrvatini (Mestna občina Koper) - število predvidenih PE za priključitev je 188.	1.01.2023	31.12.2026	2.673.105 €
Bertoki (aglomeracija 20027 Bertoki; območje Bertoki-Poljska pot, Cesta med vinogradi; območje Škocjan-del pri Veterinarski postaji; območje Ojo-Škocjan, Šantoma; območje Prade-proti Boninom)	Mestna občina Koper	Bertoki-Poljska pot, Cesta med vinogradi; območje Škocjan-del pri Veterinarski postaji; območje Ojo-Škocjan, Šantoma; območje Prade-proti Boninom. Število predvidenih PE za priključitev je 412. Naravovarstveno izjemno zahtevno območje, tik ob Škocjanskem zatoku oz. naravnemu rezervatu določenem na območju Nature 2000.	1.01.2026	31.12.2030	5.021.593 €
Bertoki (aglomeracija 20027 Bertoki; območje Bertoki-Prade)	Mestna občina Koper	Bertoki, Bertoki-Prade. Število predvidenih PE za priključitev je 120. Naravovarstveno izjemno zahtevno območje, tik ob Škocjanskem zatoku oz. naravnemu rezervatu določenem na območju Nature 2000.	1.01.2021	31.12.2023	601.704 €
Kanalizacijsko omrežje aglomeracij nad 2000 PE, vezane na prispevno območje centralne čistilne naprave Koper (AGLOMERACIJE: 20050, 20102, 20339, 20144, 20083, 20355, 30010, 20071, 50001, 30029)	Mestna občina Koper	Izgradnja kanalizacijskega omrežja aglomeracij nad 2000 PE, vezane na prispevno območje centralne čistilne naprave Koper.	1.01.2023	31.12.2030	12.357.518 €
Lokalno kanalizacijsko omrežje s čistilno napravo – aglomeracije od 50 PE do 2000 PE (AGLOMERACIJE: 20178, 20398, 20391, 20368, 20365, 20351, 20147, 20407, 20430, 20039, 20057, 50002, 30027, 20129, 20166, 30011, 30006)	Mestna občina Koper	Izgradnja lokalnega kanalizacijskega omrežja s čistilno napravo – aglomeracije od 50 PE do 2000 PE. Skupno število PE v vseh aglomeracijah je 2.064. Od naštetih aglomeracij jih je kar 5 na območju Nature 2000 in med njimi 2 še na posebno varovanem vodovarstvenem območju. Tri aglomeracije so samo na vodovarstvenem območju, vse pa se nahajajo na ekološko pomembnih območjih tudi iz vidika lokalne samooskrbe prebivalcev. Projekti so v različni izvedbeni fazi – npr. aglomeracija 20039 Poletiči bi se lahko pričela izvajati takoj 1.1.2021, saj ima pridobljeno že gradbeno dovoljenje.	1.01.2021	31.12.2030	16.767.097 €
Kanalizacija Dekani (aglomeracija 20028)	Mestna občina Koper	Izgradnja kanalizacije v aglomeraciji Dekani. Približno 70 % kanalizacije je že zgrajene, za 15 % je pridobljeno gradbeno dovoljenje in projektna dokumentacija, za 15 % je izdelana projektna dokumentacija, brez gradbenega dovoljenja (nepridobljene služnosti). Število predvidenih PE za priključitev je 423.	1.01.2024	31.12.2026	2.901.207 €
Kanalizacija Gažon (aglomeracija 20289: Gažon)	Mestna občina Koper	Izgradnja kanalizacije Gažon. Število predvidenih PE za priključitev je 250. Gradbeno je delno že pridobljeno. Potrebna pa je novelacija celotne projektne dokumentacije.	1.01.2024	31.12.2026	1.830.000 €
Kanalizacija Gažon (aglomeracija 20289: Križišče Šmarje-Srgaši)	Mestna občina Koper	Izgradnja kanalizacije Gažon – križišče Šmarje-Srgaši. Potrebna je novelacija projektne dokumentacije in DGD za del območja proti Srgašem. Število predvidenih PE za priključitev je 47.	1.01.2022	31.12.2023	200.568 €
Kanalizacija Loka (aglomeracija 20217: Loka)	Mestna občina Koper	Izgradnja kanalizacije Loka (na ČN Žgani). Število predvidenih PE za priključitev je 99. Kanalizacija se gradi na II. vodovarstvenem območju ter na območju Nature 2000.	1.01.2021	31.12.2023	1.489.436 €
Kanalizacija Škofije (aglomeracija 20022: Četrte Škofije (v naselju Zg. Škofije); Škofije (manjkajoče omrežje))	Mestna občina Koper	Izgradnja kanalizacije v aglomeraciji Škofije: Četrte Škofije (v naselju Zg. Škofije), Škofije (manjkajoče omrežje). Število predvidenih PE za priključitev je 232.	1.01.2025	31.12.2030	988.932 €
Kanalizacija Vanganelška dolina (aglomeracija 20313: Manžan - Grblje)	Mestna občina Koper	Izgradnja kanalizacije v aglomeraciji nad 2000 PE Vanganelška dolina: Manžan - Grblje. Število predvidenih PE za priključitev je 20.	1.01.2022	31.12.2023	389.746 €
Kanalizacija Vanganelška dolina (aglomeracija 20313: Kampel – Novaki; Kampel – Brda; čenturska dolina (v naselju Vanganel); Grinjan (večji del v naselju Bošamarin); Bošamarin; Sv. Ubald (v naselju Bonini); VANGANEL-Pregačane; Bonini-Žburga; Bonini-Marsiči; Manžan)	Mestna občina Koper	Izgradnja manjkajoče kanalizacije v aglomeraciji na 2000 PE Vanganelška dolina: Kampel – Novaki; Kampel – Brdenturska dolina (v naselju Vanganel); Grinjan (večji del v naselju Bošamarin); Bošamarin; Sv. Ubald (v naselju Bonini); Vanganel-Pregačane; Bonini-Žburga; Bonini-Marsiči; Manžan. Skupno ocenjeno število predvidenih PE za priključitev je 662.	1.01.2024	31.12.2028	4.791.213 €
Izgradnja kanalizacije Sv. Anton (aglomeracija 20030 Sv. Anton; območje Pobegi-Čežarji)	Mestna občina Koper	Predviden projekt zajema večji del aglomeracije št. 20030 Sveti Anton, območje Pobegi-Čežarji. Število predvidenih PE za priključitev je 254.	1.01.2026	31.12.2030	1.605.325 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Izgradnja kanalizacije Sv. Anton (aglomeracija 20030 Sv. Anton; območje Sveti Anton)	Mestna občina Koper	Predviden projekt zajema večji del aglomeracije št. 20030 Sveti Anton, območje Sv. Anton. Število predvidenih PE za priključitev je 350.	1.01.2021	31.12.2023	2.487.043 €
Objekt za optimalizacijo blata iz CČN Koper	Mestna občina Koper	Izgradnja objekta za optimalizacijo blata iz CČN Koper (izvedba sušenja blata) s ciljem, da se zmanjšajo stroški odvoza in deponiranja blata.	1.1.2022	31.12.2026	2.100.000 €
Male čistilne naprave na podeželju	Mestna občina Koper	Subvencioniranje malih čistilnih naprav na podeželju Mestne občine Koper, kjer ni predvidena izgradnja javnega sistema za odvajanje in čiščenje odpadnih voda.	1.1.2021	31.12.2027	500.000 €
Ureditev kanalizacije na podeželju	Občina Piran	Ureditev kanalizacijskega omrežja v Seči in na Parecagu ter izgradnja malih komunalnih čistilnih naprav v Strunjanu in vaseh Sv Peter ter Nova vas.	1.1.2021	31.12.2023	2.000.000 €
Izgradnja kanalizacije in čistilnih naprav v vaseh z več kot 500 PE (Dane, Šmarje, Lokev, Križ)	Občina Sežana	Zmanjševanje onesnaženosti.	10.10.2021	10.10.2027	13.000.000 €
Odvajanje in čiščenje odpadnih voda - Male čistilne naprave	Občina Sežana	Umestitev MČN za opremljanje aglomeracij do 50 PE, kjer se bo z ekonomsko analizo ugotovilo smotrnost tovrstne izvedbe.	1.01.2022	31.12.2027	7.700.000 €
Kanalizacija Rodik	Občina Hrpelje-Kozina	Ureditev kanalizacijskega omrežja v naselju Rodik z obremenitvijo cca 500 PE.	1.1.2022	31.12.2023	1.400.000 €
Kanalizacija Kozina Sever II. faza	Občina Hrpelje-Kozina	Izgradnja kanalizacijskega omrežja v naselju Kozina. Dokončanje komunalne ureditve območja 2000 PE.	1.1.2021	31.12.2022	1.150.000 €
Dograditev čistilne naprave Kozina iz 2.000 na 4.000 PE	Občina Hrpelje-Kozina	Dograditev čistilne naprave Kozina na 4000 PE. Trenutna čistilna naprava je na robu zmogljivosti. Investicija prispeva k ohranjanju okolja ter omogoča nadaljnji razvoj naselij Hrpelje in Kozina,	1.1.2022	31.12.2024	800.000 €
Opremljanje aglomeracij Občine Komen	Občina Komen	Opremljanje 10-ih aglomeracij (to so vse aglomeracije, kjer so upravičeni ukrepi, saj investicijski strošek ne presega investicijskih (3 kratnik), obratovnih in amortizacijskih stroškov opremljanja z malimi čistilnimi napravami) od skupno 12-ih aglomeracij na območju Občine Komen z javnim kanalizacijskim sistemom in malimi komunalnimi čistilnimi napravami za skupno 2700 PE do 31.12.2023, ko se izteče skrajni rok skladno z veljavno Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17 in 81/19).	1.7.2021	31.12.2023	8.600.000 €
Čistilna naprava in kanalizacija Senožeče	Občina Divača	Izgradnja kanalizacijskega omrežja v novem naselju Senožeč kjer še ni kanalizacije s priključitvijo obrtne cone Senožeče in dograditvijo obstoječe čistilne naprave.	30.4.2024	30.9.2027	3.000.000 €
Čistilna naprava Divača	Občina Divača	Gre za izgradnjo nove ČN z kapaciteto 5.000 PE, ki jo je treba zgraditi zaradi premajhnih zmogljivosti obstoječe ČN. Ta je locirana tako, da dograditve niso več možne. Poleg tega je premajhna, če bi hoteli nanjo priključiti še naselje Dolnje Ležeče, ki se skoraj stika z Divačo in Poslovno cono Risnik ob Divači. Vrednost izgradnje je ocenjena na 2.950.000,00 € (brez povračljivega DDV). Obstoječa čistilna naprava je pod 2.000 PE, zato ni bilo mogoče prijaviti izgradnje nove čistilne naprave za 5.000 PE, ker tega niso dovoljevali razpisni pogoji.	30.9.2019	30.9.2024	2.950.000 €
Izgradnja kanalizacijskega omrežja z vodovodnim omrežjem v naselju Dolnje Ležeče	Občina Divača	Izgradnja kanalizacijskega omrežja in obnova vodovodnega omrežja v naselju Dolnje Ležeče in priključitev le-tega na novozgrajeno ČN Divača.	30.8.2024	30.9.2027	1.500.000 €
Opremljanje aglomeracij Občine Divača	Občina Divača	Opremljanje aglomeracij na podlagi izdelanega Operativnega programa odvajanja in čiščenja odpadnih voda v Občini Divača.	1.1.2024	31.12.2026	10.000.000 €
Komunalno opremljanje v Gabrovem naselju	Občina Divača	Zagotovitev komunalne opreme za širitev Gabrovega naselja na že obstoječih občinskih zemljiščih. S tem se želi privabiti mlade družine v občino Divača oz. mladim družinam omogočiti stanovanjsko gradnjo v Divači.	1.1.2020	31.12.2026	2.000.000 €
9.5.4. Komunalni odpadki					
Regijski center za ravnanje z odpadki	Mestna občina Koper	Vzpostavitev regijskega centra za ravnanje z odpadki zajema zbirni center, avtomatizirano sortirno linijo za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov, linijo za alternativna goriva, obrat za termično obdelavo ostankov odpadkov po obdelavi, vse skladno z zahtevano zakonodajo ter ureditev vsega potrebnega za izvajanje dejavnosti in varovanje okolja ter zagotavljanja varnosti. Na podlagi strokovnih preveritev se bo določila najprimernejša lokacija na območju občin Slovenske Istre ali na širšem območju.	1.1.2023	31.12.2026	15.000.000 €
Zbirni center komunalnih odpadkov	Občina Izola	Ureditev zbirnega centra zajema posodobitev obstoječega z optimizacijo površin ter razširitvijo površin za skladiščenje posameznih vrst odpadkov, predvsem z vidika zahtevane zakonodaje. Preuredili bomo obstoječe ter uredili nove in opustili del doslej uporabljenih površin za prevzemanje, predhodno sortiranje in predhodno skladiščenje komunalnih odpadkov pred odvozom na končno dispozicijo ter uredili vse potrebno za izvajanje dejavnosti in varovanje okolja ter zagotavljanja varnosti.	1.1.2021	31.12.2023	1.500.000 €
Ekološki otoki za komunalne odpadke	Mestna občina Koper in Marjetica Koper	Vzpostavitev in preureditev obstoječih ekoloških otokov v starem mestnem jedru, s ciljem večje učinkovitosti ločevanja odpadkov ter razbremenitev javnih površin (vkopani ekološki otoki).	1.1.2022	31.12.2027	1.000.000 €
9.5.5. Prilagajanje klimatskim spremembam					
Dvig mestnega jedra in ločitev meteornih voda - podnebne spremembe	Občina Izola	"Povišanje obalnega zidu" na območju ribiškega pristanišča. Ločitev meteorne in fekalne kanalizacije v mestnem jedru in namestitve loput za preprečevanje previsoke plime v izolskem akvatoriju. Hkrati se bodo z uresničitvijo teh ukrepov zmanjšale ali preprečile tudi posledice čedalje pogostejših poplav na objektih, infrastrukturi in premoženju, karo bo omogočilo bolj brezskrbno bivanje, delo in razvoj v tem območju.	1.1.2023	31.12.2027	4.000.000 €
Carinski pomol	Občina Izola	Zaradi dvigovanja morske gladine kot posledice podnebnih sprememb, dvig carinskega pomola na ustrežno višino in njegova celovita sanacija, saj za dvig potrebuje tudi močnejše temelje.	1.1.2021	31.12.2022	1.500.000 €
Namakanje javnih zelenic	Občina Izola	Zajetje z rezervoarjema se namerava izkoristiti za vzpostavitev namakalnega sistema za napajanje zelenic na javnih površinah ter kot tehnološko vodo za pranje ulic, čiščenje kanalizacije ipd. Povezava od rezervoarjev do križišča Južne in Prešernove ceste je že vzpostavljena.	1.1.2021	31.12.2023	300.000 €
Uporaba meteornih voda za zalivanje površin	Občina Piran	Ureditev meteorne kanalizacije v Portorožu (hudourniške vode) s povezavo na zalivalni sistem javnih površin.	1.1.2022	31.12.2025	2.800.000 €
Protipoplavni ukrepi za zaščito mesta Piran	Občina Piran	Protipoplavni ukrepi – zapore ob Mandraču, ki bi preprečevale vdor morske vode v stari center Pirana in ogrožanje kulturne dediščine, in drugi ukrepi na območju občine Piran.	1.1.2022	31.12.2025	2.500.000 €
Ureditev komunalne infrastrukture na območju Jernejevega kanala	Občina Piran	Predviden je dvig ceste, kar bi pripomoglo k zmanjšanju njene poplavne ogroženosti v primeru visokih voda.			

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Postavitev zadrževalnikov padavinskih voda	Občina Piran	Postavljena bosta dva zadrževalnika padavinskih voda v Strunjanski dolini in v dolini Dragonje v Sečovljah. Vodo se bo uporabljalo za namakanje kmetijskih površin.			
Ureditev obale in priobalnega pasu:	Občina Ankaran	Sanacija podora, utrditev klifa in ureditev priobalnega pasu na območju Ortopedske bolnišnice Valdoltra	1.1.2023	31.12.2027	3.000.000 €
Omilitveni ukrepi zaradi erozijskih procesov, ki jih povzročajo klimatske spremembe	Občina Ankaran	Širitev varovalnega pasu gozda na klifu Debeli rtič, z namenom zmanjševanja posledic ekstremnih vremenskih pojavov in erozije.	1.1.2022	31.12.2027	200.000,00 €
Protipoplavni ukrepi	Mestna občina Koper in Direkcija RS za vode	Celovita ureditev protipoplavnih ukrepov na širšem območju koprške Bonifike (ureditev retenzijskih površin, prestavitev obstoječega črpališča ob Smedelski promenadi).	1.1.2021	31.12.2027	3.000.000 €
Protipoplavni ukrepi	Mestna občina Koper in Direkcija RS za vode	Skrb za vzdrževanje vodotokov, ki so hudourniške narave (Badaševica, hudourniki na območju Žusterne ipd.).	1.1.2021	31.12.2027	1.000.000 €
Zemeljski plazovi in skalnati prodori	Mestna občina Koper in Uprava RS za zaščito in reševanje	Izvedba preventivnih in sanacijskih ukrepov ob izjemnih vremenskih razmerah, ki povzročajo življenje in dobrine prebivalcev.	1.1.2021	31.12.2027	2.000.000 €
9.5.6. Krožno gospodarstvo					
Obrat za obdelavo gradbenih odpadkov	Mestna občina Koper	Izvedba obrata za obdelavo gradbenih odpadkov zajema linijo za sortiranje teh odpadkov in bokse za začasno skladiščenje posameznih vrst gradbenih odpadkov skladno z zahtevano zakonodajo ter ureditev vsega potrebnega za izvajanje dejavnosti in varovanje okolja ter zagotavljanja varnosti.	1.1.2023	31.12..2025	2.000.000 €
Reciklažnica - vzpostavitev centra ponovne uporabe	Občina Sežana	V okviru projekta se bo vzpostavilo zbirnico in predelovalnico odpadkov, ki jih je mogoče ponovno uporabiti. Predelani odpadki bodo namenjeni uporabi pri opremljanju javnih površin (npr. otroška igrišča, večnamenski rekreativni center, ipd.). Preostanek recikliranega materiala pa bo namenjen potencialnim predelovalcem, ki bodo svoje izdelke prodajali. Projekt vključuje tudi aktivnosti namenjene spodbujanju podjetniške iniciative na področju ponovne uporabe materialov.	1.01.2023	31.12.2027	5.000.000 €
Reciklažni center Sežana	Občina Sežana	Postavitev sodobnih tehnologij za reciklažo plastike, gum.	10.10.2021	10.10.2027	5.000.000 €
9.6.1 Regionalno prostorsko načrtovanje					
Regionalno prostorsko načrtovanje	Regionalni razvojni center Koper	Namen projekta je zagotoviti pogoje in pričetki z izvajanjem regionalnega prostorskega planiranja (RPP). RPP vsebuje usmeritve za prostorski razvoj regije, predvsem usmeritve za razvoj poselitve, za razvoj gospodarske javne infrastrukture in za urejanje krajine s poudarkom na ohranjanju krajinske identitete. Usmeritve se prednostno podajo glede na pomembne razvojne možnosti ali probleme v razvojni regiji. Občine te usmeritve upoštevajo pri pripravi svojih prostorskih aktov. Predvidena cilja sta: 1. Izdelava regionalnih prostorskih planov. 2. Kontinuirano izvajanje regionalnega prostorskega planiranja.	1.01.2022	31.12.2027	540.000 €
Mednarodni razvojni načrt Ankaranskega polotoka: Harmonizacija razvojnega in prostorskega načrtovanja za območje Ankaranskega (Miljskega) polotoka med Mestno občino Koper, Občino Ankaran in Občino Milje	Republika Slovenija	Harmonizacija razvojnega in prostorskega načrtovanja za območje Ankaranskega (Miljskega) polotoka med Mestno občino Koper (RS), Občino Ankaran (RS) in Občino Milje (RI)	1.1.2021	31.12.2027	300.000 €
9.6.2 Trajnostni urbani razvoj Kopra					
Trajnostni urbani razvoj Kopra	Mestna občina Koper	Izvajanje ukrepov celostnega in vključujočega socialnega gospodarskega in okoljskega razvoja kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti v mestu (celovita ureditev Ukmarjevega trga z vzpostavitvijo zelenih javnih površin in umikom mirujočega prometa), prenova objektov (Trg Brolo 3 in 4), urbani športni park Koper, ureditev obale med Žusterno in Izolo in vsi drugi projekti, ki bodo opredeljeni v TUS-u in INTUS-u.	1.01.2021	31.12.2027	15.000.000 €
9.6.3. Trajnostni prostorski razvoj obalnega pasu					
Obalna cesta - kopalna in druga plažna zelena infrastruktura s pomoli	Občina Izola	Izdelava investicijske dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja za posamezne objekte oz. ureditve. Otok. Ekosistemske storitve in REX - ter druga podvodna naravna in kulturna dediščina.	1.01.2021	31.12.2023	12.000.000 €
Ureditev obalnega pasu med Žusterno in Izolo	Mestna občina Koper	Aktivacija degradiranega prostora, ureditev splošne rabe, vzpostavitev infrastrukture trajnostne mobilnosti znotraj somestja, ohranjanje biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot; ureditev kolesarske in pešpoti, plažnih površin, postavitev ustrezne urbane opreme; območje ureja PIA, ki dopušča tovrstne ureditve.	1.01.2016	31.12.2023	4.000.000 €
Pot Seča-Soline-vzdrževalna dela na parceli št. 5801 k.o. Portorož	Občina Piran	Pot na parc. št. št. 5801 k.o. Portorož predstavlja del krožnih pešpoti poti razvitih s strani Turističnega združenja Portorož. Pot je zelo strma in kamnita. Trenutno je lahko nevarna za pohodnika. Prav tako ni možno ob sebi peljati kolesa. Cilj ureditve poti je omogočiti prebivalcem Seče in drugim pohodnikom bolj varno pot do Lucije in obratno. V nasprotnem primeru se mora uporabnik posluževati glavne ceste, ki pa nima pločnika ter osvetljave.	2.1.2022	11.30.2022	100.000 €
Ureditev infrastrukture v Jernejevem kanalu	Občina Piran	Ureditev infrastrukture v Jernejevem kanalu - dvig ceste z infrastrukturo zaradi izboljšanja poplavne varnosti.	1.1.2022	31.12.2024	7.000.000 €
Ureditev Kroga	Občina Piran	Območje Kroga je degradirano in povsem neizkoriščeno a hkrati z velikim potencialom za razvijanje različnih kulturnih, izobraževalnih in drugih vsebin.	1.7.2021	30.6.2025	3.000.000 €
Ureditev promenade v Piranu	Občina Piran	Ureditev promenade v Piranu od Hotela Piran mimo Punte do cerkve.	1.1.2022	31.12.2024	1.000.000 €
Ureditev plaže in promenade od Lucija-Bernardin	Občina Piran	Ureditev plaže in promenade od Lucije, Portorož (za Tivolijem), mimo skladišč soli do Bernardina.	1.1.2023	31.12.2025	900.000 €
Ureditev plaže Fiesa	Občina Piran	Ureditev plaže Fiesa in območja jezera.	1.1.2021	31.12.2023	500.000 €
Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev centralne promenade s pod nivojsko	Občina Ankaran	Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev centralne promenade s pod nivojsko umestitvijo Regionalna cesta R2-406/1407 Škofije – Lazaret (Jadranska cesta). Vezano na projekt rekonstrukcije regionalne ceste, ki je umeščen v NRP pri DRSI.	1.1.2023	31.12.2027	10.000.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
umestitvijo Regionalna cesta R2-406/1407 Škofije – Lazaret (Jadranska cesta)					
Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev krajevnega pristanišča in športnega pristanišča s pripadajočo pristaniško infrastrukturo – Valdoltra	Občina Ankaran	Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev krajevnega pristanišča in športnega pristanišča s pripadajočo pristaniško infrastrukturo – Valdoltra	1.1.2023	31.12.2027	10.000.000 €
Športno rekreacijski park (ŠRP) Ankaran (Infrastruktura za potrebe občine): Ureditev krajevnega pristanišča in športnega pristanišča s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - Sv. Katarina	Občina Ankaran	Športno rekreacijski park (ŠRP) Ankaran (Infrastruktura za potrebe občine): Ureditev krajevnega pristanišča in športnega pristanišča s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - Sv. Katarina	1.1.2023	31.12.2027	10.000.000 €
Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev pristanišča za domači in mednarodni javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - Ankaran	Občina Ankaran	Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev pristanišča za domači in mednarodni javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - Ankaran	1.1.2023	31.12.2027	9.000.000 €
Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo – Valdoltra	Občina Ankaran	Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo – Valdoltra	1.1.2023	31.12.2027	3.000.000 €
Športno rekreacijski park (ŠRP) Ankaran (Infrastruktura za potrebe občine): Ureditev pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - Sv. Katarina	Občina Ankaran	Športno rekreacijski park (ŠRP) Ankaran (Infrastruktura za potrebe občine): Ureditev pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - Sv. Katarina	1.1.2023	31.12.2027	3.000.000 €
Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - P&R Park	Občina Ankaran	Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo - P&R Park	1.1.2023	31.12.2027	3.000.000 €
Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo – Krajinski park Debeli rtič	Občina Ankaran	Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Ureditev pristanišča za domači javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo – Krajinski park Debeli rtič	1.1.2023	31.12.2027	2.000.000 €
Ureditev obale in priobalnega pasu: Ureditev premostitvenih objektov pešpoti na odseku naselje Ankaran – priobalni pas – pomol Valdoltra	Občina Ankaran	Ureditev premostitvenih objektov pešpoti (mostovž) na odseku naselje Ankaran – priobalni pas – pomol Valdoltra	1.1.2023	31.12.2027	2.000.000 €
Ureditev obale in priobalnega pasu: Ureditev premostitvenih objektov pešpoti na odseku naselje Ankaran – priobalni pas – ŠRP Sv. Katarina	Občina Ankaran	Ureditev obale in priobalnega pasu: Ureditev premostitvenih objektov pešpoti na odseku naselje Ankaran – priobalni pas – ŠRP Sv. Katarina	1.9.2021	30.9.2022	2.000.000 €
Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja infrastrukture za vzdrževanje čolnov	Občina Ankaran	Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja infrastrukture za vzdrževanje čolnov	1.1.2023	31.12.2027	1.500.000 €
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Komunalno opremljanje Dolgih njiv	Občina Ankaran	Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Komunalno opremljanje Dolgih njiv	1.01.2021	31.12.2021	500.000 €
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Prenova in vzpostavitev javne razsvetljave	Občina Ankaran	Prenova in vzpostavitev pametne javne razsvetljave na območju Občine Ankaran	1.1.2023	31.12.2027	1.500.000 €
Povezava naselja Ankaran z obalo in morjem: Postavitev sidrnih plovkov za dnevna privezna mesta na območju Krajinskega parka Debeli rtič	Občina Ankaran	V akvatoriju Krajinskega parka Debeli rtič je sidranje plovil prepovedano. Privezna mesta za plovila se uredi s postavitvijo sidrnih plovkov.	1.1.2023	31.12.2027	100.000 €
Vzpostavitev neovirane prehodnosti obale: Izgradnja panoramskega dvigala za javno kopališče Ankaran - Valdoltra vzhod	Občina Ankaran	Zaradi klifnega tipa obale se dostopnost gibalno oviranim in starejšim osebam zagotovi z dvigali	1.1.2023	31.12.2027	450.000 €
Vzpostavitev neovirane prehodnosti obale: Izgradnja panoramskega dvigala za javno kopališče Centra Slovenska Istra Ankaran ter Mladinskega zdravilišča in letovišča RKS na Debelem rtiču	Občina Ankaran	Zaradi klifnega tipa obale se dostopnost gibalno oviranim in starejšim osebam zagotovi z dvigali	1.1.2023	31.12.2027	450.000 €
Ureditev obale pred DVŠ	Občina Piran	Pomorska infrastruktura – ureditev obale pred DVŠ (športno pristanišče).	1.1.2022	31.12.2023	600.000 €
Umestitev centralnih dejavnosti in izgradnja osnovne infrastrukture za potrebe prebivalcev: Izgradnja upravnega središča (upravni posli iz lokalne in državne pristojnosti, izpostava Policije in URSP)	Občina Ankaran	Izgradnja upravnega središča (upravni posli iz lokalne in državne pristojnosti, izpostava Policije in URSP)	1.1.2023	31.12.2027	7.000.000 €

Naziv projekta	Nosilec projekta	Kratek opis projekta (za RRP)	Predviden začetek	Predviden zaključek	Ocenjena vrednost projekta
Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja tehničnega oskrbnega centra, bencinske črpalke, servisnih objektov	Občina Ankaran	Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Izgradnja tehničnega oskrbnega centra, bencinske črpalke, servisnih objektov	1.1.2023	31.1.2028	3.000.000 €
Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Muzejski park »Park Slovenskih pomorščakov«	Občina Ankaran	Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Muzejski park »Park Slovenskih pomorščakov«	1.1.2023	31.12.2027	1.500.000 €
Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Muzejski objekt »Črpališče«	Občina Ankaran	Širše območje ankaranskega obrobnega kanala: Muzejski objekt »Črpališče«	1.1.2023	31.12.2027	500.000 €
Ureditev dodatnih komunalnih privezov	Mestna občina Koper	Ureditev dodatnih komunalnih privezov skladno s smernicami, izhodišči iz PPN.	1.1.2023	31.12.2027	3.000.000 €
Ureditev pogojev za pomorski JPP	Mestna občina Koper, Občina Izola, Občina Piran, Občina Ankaran in MZI	Ureditev infrastrukture za zagotavljanje pogojev za potrebe javnega pomorskega prometa in sistema boat-sharing.	1.1.2023	31.12.2027	2.000.000 €
Celovita ureditev kopališča Žusterna	Mestna občina Koper	Celovita kopališča Žusterna skladno s potrebami lokalnega prebivalstva, vključno z zagotovitvijo neoporečnih kopalnih voda.	1.1.2021	31.12.2022	1.500.000 €
H2.01 - ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije): Izvajanje programov zaveznitva in celostne skrbi za pripadnike Slovenske vojske in Slovenske policije	Ministrstvo za obrambo RS	ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije): Izvajanje programov zaveznitva in celostne skrbi za pripadnike Slovenske vojske in Slovenske policije.	1.1.2023	31.12.2027	
H2.02 - ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije): Izvajanja programov HNS in CSP za potrebe MORS	Ministrstvo za obrambo RS	ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije): Izvajanja programov HNS in CSP za potrebe MORS	1.1.2023	31.12.2027	
H2.03 - ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije- MORS): Izgradnja upravnega objekta	Ministrstvo za obrambo RS	ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije): Izgradnja upravnega objekta	1.1.2023	31.12.2027	
H2.04 - ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije - MORS): Vzpostavitev hiperbarične komore	Ministrstvo za obrambo RS	ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije - MORS): Vzpostavitev hiperbarične komore.	1.1.2023	31.12.2027	
H2.05 - ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije - MORS): Bazenski kompleks, površine za otroško igro, površine za športno-rekreacijske dejavnosti ter parkovna ureditev površin med objekti	Ministrstvo za obrambo RS	ŠPORTNO REKREACIJSKI PARK (ŠRP) ANKARAN (Infrastruktura za potrebe Republike Slovenije - MORS): Bazenski kompleks, površine za otroško igro, površine za športno-rekreacijske dejavnosti ter parkovna ureditev površin med objekti.	1.1.2023	31.12.2027	
9.6.4. Trajnostni prostorski razvoj – Kras in Brkini					
Ustanovitev in delovanje EZTS Geopark Kras, ki bo upravljalavec čezmejnega geoparka na Matičnem Krasu.	ORA Krasa in Brkinov d.o.o. v sodelovanju s kraško-brkinskimi občinami	V sodelovanju z občinami na Matičnem Krasu v Sloveniji in Italiji se izvajajo aktivnosti za vzpostavitev EZTS Geopark Kras, kot organizacijske oblike čezmejnega geoparka. ORA Krasa in Brkinov izvaja koordinacijske naloge ustanovitve EZTS in v okviru tega projekta načrtuje aktivnosti za izpolnjevanje pogojev za delovanje evropskega združenja. Projekt vključuje tudi več raznih razvojnih projektov na podlagi katerih se bo prispevalo k trajnostnemu razvoju območja geoparka.	1.10.2020	31.12.2027	4.000.000 €
Obnova medgeneracijskih javnih srečališč	Občina Sežana	Za kvaliteten razvoj, izboljšanje oblikovne podobe naselij ter zagotavljanja večje privlačnosti mestnih in vaških prostorov, prepoznanih tudi kot turistično zanimiva območja, se bo tako v mestu Sežana kot tudi v drugih naseljih nadaljevalo z ureditvami in obnovami javnih površin predvsem v jedrnih območjih. Za kvaliteto življenja v naseljih so ključnega pomena kvalitetno grajeno javno dobro v prepletu z naravnimi sestavinami in infrastrukturnimi sistemi. Predvidene so ureditve površin povezane z drugimi dejavnosti, ki omogočajo revitalizacijo in trajnostni notranji razvoj naselij.	1.01.2022	31.12.2027	5.000.000 €
Revitalizacija trga v Komnu	Občina Komen	Celovita obnova in revitalizacija trga v Komnu z umestitvijo parkirnih mest, tržnice in površin za umirjen promet.	1.7.2023	31.12.2024	800.000 €
9.6.5. Krepitev sodelovanja s sosednjimi območji, tudi čezmejno					
Vzpostavitev območja EZTS	SVRK	Vzpostavitev območja EZTS.	1.1.2021	31.12.2027	100.000 €
SKUPAJ					2.935.692.596 €

Kazalo tabel, slik, grafov, tabel ciljev:

Tabela 1: Prikaz splošnih podatkov o regiji v primerjavi z Slovenijo (Vir: SURS).....	7
Tabela 2: Podatki o starosti prebivalstva v regiji (Vir: SURS)	11
Tabela 3: Podatki o številu prebivalstva v regiji (Vir: SURS, gis.stat.si)	12
Tabela 4: <i>Selitve v/iz regije (Vir: SURS)</i>	12
Tabela 5: Selitveni prirast s tujino (Vir: SURS).....	12
Tabela 6: Gostota prebivalstva v regiji (Vir: SURS).....	13
Tabela 7: Gostota prebivalstva po občinah v regiji (Vir: SURS)	13
Tabela 8: Število gospodinjstev v regiji (Vir: SURS)	13
Tabela 9: BDP regije (Vir: SURS)	14
Tabela 10: BDP na prebivalca, primerjava med regijami (Vir: SURS)	15
Tabela 11: Regionalna dodana vrednost po dejavnostih (Vir: SURS).....	15
Tabela 12: Demografija podjetij v regiji (Vir: SURS)	16
Tabela 13: Novonastala, delujoča in nedelujoča podjetja v regiji (Vir: SURS).....	16
Tabela 14: Hitrorastoča podjetja v regiji (Vir: SURS).....	16
Tabela 15: Število izvoznikov in uvoznikov ter vrednost njihovega izvoza in uvoza v letih 2019 in 2020 (Vir: SURS)	17
Tabela 16: Izvoz in uvoz po državah (v 1.000 EUR) v letu 2019 (Vir: SURS)	17
Tabela 17: Bruto domači izdatki za RRD (Vir: SURS).....	17
Tabela 18: Osebe v RRD po poklicu v letu 2019 (Vir: SURS).....	17
Tabela 19: Pomembnejši kazalniki iz poslovanja družb v letu 2020 glede na velikost družb Vir: AJPES	18
Tabela 20: Pomembnejši kazalniki poslovanja družb v letih od 2014 do 2020 (Vir: AJPES).....	19
Tabela 21: Pomembnejši podatki iz poslovanja družb v letu 2020 glede na področje dejavnosti (Vir: AJPES)	20
Tabela 22: Pomembnejši podatki iz poslovanja družb po občinah v letu 2020 (Vir: AJPES)	21
Tabela 23: Pomembnejše postavke poslovnega izida podjetnikov v letih od 2014 do 2020 (Vir: AJPES)	21
Tabela 24: Delovno aktivno prebivalstvo in delovne migracije (Vir: SURS)	22
Tabela 25: Delovne migracije po občinah (Vir: SURS)	23
Tabela 26: Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti (Vir: ZRSZ)	23
Tabela 27: Povprečna mesečna bruto plača (Vir: ZRSZ).....	23
Tabela 28: Izobrazba prebivalstva (Vir: SURS).....	24
Tabela 29: Število otrok v vrtcih in število vrtcev (Vir: SURS)	25
Tabela 30: Delež vključenih otrok v vrtec po starostnih obdobjih v šolskem letu 2020/2021 (Vir: SURS)	25
Tabela 31: Število šol po občinah v šolskem letu 2020/2021 (Vir: SURS)	25
Tabela 32: Število učencev v osnovnih šolah po občinah v šolskem letu 2020/2021 (Vir: SURS).....	26
Tabela 33: Število dijakov v regiji in državi (Vir: SURS)	26
Tabela 34: Število študentov višjega strokovnega in visokošolskega izobraževanja v regiji (Vir: SURS)	27
Tabela 35: Število diplomantov na 1.000 prebivalcev v letu 2020 (Vir: SURS)	27
Tabela 36: Članstvo v gospodarskih in obrtnih zbornicah obalno-kraške regije, avgust 2021 (Vir: PGZ, OOZ)	28
Tabela 37: Prihodi in nočitve turistov v letu 2020 (Vir: SURS)	30
Tabela 38: Prihodi in prenočitve turistov po občinah v letu 2020 (Vir: SURS, občine)	30

Tabela 39: Prihodi in prenočitve turistov v regiji in državi v obdobju 2014-2020 (Vir: SURS)	31
Tabela 40: Prihodi potniških ladij v koprsko pristanišče in število potnikov v obdobju 2014-2020 (Vir: www.luka-kp.si).....	32
Tabela 41: Samoocena splošnega zadovoljstva z življenjem (Vir: SURS)	33
Tabela 42: Stopnja tveganja socialne izključenosti (Vir: SURS)	33
Tabela 43: Pregled delujočih LAS v regiji v programskem obdobju 2014-2020	40
Tabela 44: Morski gospodarski ribolov, iztovor ribjih proizvodov v tonah, leto 2019 (Vir: SURS).....	43
Tabela 45: Struktura slovenske ribolovne flote, dolžina plovil, 2019 (Vir: SURS)	44
Tabela 46: Delovno aktivne osebe v ribištvu, 2019 (Vir: SURS)	44
Tabela 47: Investicije v varstvo okolja v regiji (v 1.000 EUR), letno (Vir: SURS)	49
Tabela 48: Nastali komunalni odpadki v obalno-kraški statistični regiji (v tonah), letno (Vir: SURS) ...	50
Tabela 49: Nastali komunalni odpadki po občinah (v tonah), letno (Vir: SURS)	50
Tabela 50: Z javnim odvozom zbrani komunalni odpadki (kg/prebivalca) v regiji, letno (Vir: SURS) ...	50
Tabela 51: Z javnim odvozom zbrani komunalni odpadki (kg/prebivalca) po občinah, letno (Vir: SURS)	51
Tabela 52: Ločeno zbrani komunalni odpadki (% od vseh zbranih) v regiji, letno (Vir: SURS)	51
Tabela 53: Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca), letno (Vir: SURS)	51
Tabela 54: Količine vode, dobavljene iz javnega vodovoda, skupaj (1000 m3), letno (Vir : SURS, za leto 2020 Rižanski vodovod Koper in Kraški vodovod Sežana)	52
Tabela 55: Podatki o gibanju ladijskega pretovora po letih (Vir: http://www.luka-kp.si/slo/terminali-intovor).....	62
Tabela 56: Primerjava kazalnikov treh obmejnih regij.....	70
Tabela 57: Skupna okvirna finančna ocena vrednosti RRP	140
Tabela 58: Skladnost s cilji politik in usmeritev EU	141
Slika 1: Zemljevid indeksa razvojne ogroženosti 2018 (Vir: Janja Pečar: Indeks razvojne ogroženosti regij 2014-2020, metodologija izračuna, Urad za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), Delovni zvezek 4/2018, str. 33)	6
Slika 2: Kazalniki indeksa razvojne ogroženosti v obalno-kraški regiji (Vir: Janja Pečar: Indeks razvojne ogroženosti regij 2014-2020, metodologija izračuna, UMAR, Delovni zvezek 4/2018, str. 37).....	7
Slika 3: Odstotek kmetijskih zemljišč v uporabi glede na celotno površino regije in odstotek njih glede na celotno površino kmetijskih zemljišč, 2018 (Vir: SURS).	39
Slika 4: Pomorska karta Tržaškega zaliva (Vir: Geodetski inštitut Slovenije)	42
Slika 5: Prometne obremenitve v enoti povprečnega letnega dnevnega prometa v Slovenski Istri, leto 2018 (Vir: Podatki o štetju prometa, Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija RS za infrastrukturo, 2018).....	59
Slika 6: Sintezna ocena primernosti za PROSO (Vir: Opredelitev in določitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo – PROSO, sklepno poročilo, Ministrstvo za okolje in prostor, 2016)	64
Graf 1: Morski gospodarski ulov v obdobju 1950-2014 v tonah (Vir: SURS do leta 2005, od leta 2006 je vir MKGP).....	43